De Maasbode verschijnt dagelijks des ochtends en des avonds, uitgezonderd Zondagavond en Maandagochtend.
Abonnementsprijs voor geheel Nederland ƒ 4.50 per kwartaal, ƒ 1.50 per maand ƒ 0.35 per week.
Advertentiën 75 cent per regel. Handelsadvertentiën 70 cent per regel. Ingezonden Mededeelingen dubbel tarief.
Uitgave van de N.V. de Courant De Maasbode, Eendrachtsstraat 79/81, Tel. 38430—38450 R'dam. Voor R'dam-Zuid Polderlaan 44, Tel. 70404. — Giro 11735.

DE MAASBODE

73ste JAARGANG No. 29481 MAANDAG 14 OCTOBER 1940 AVONDBLAD - 3 BLADEN

KABOUTERS
De Kabouter-advertentiën zijn de kleine advertentiën van DE MAASBODE. De prijs hiervan bedraagt: 5 regels ƒ 2.—; 10 regels ƒ 4.—; 15 regels ƒ 6.—, bij vooruitbetaling per postwissel of door storting op de postgiro-rekening van De Maasbode, Rotterdam, Nr. 11735.

BOEREN-NOOD

Volgens den oud-vaderlandschen dichtregel rolt het leven des gerusten landmans genoeglijk heen; maar vooral de huidige generatie zal dit den gemoedelijken Poot kwalijk toegeven.

Met name is het lot der kleine boeren vaak hard en zwaar; en talloos zijn de moeilijkheden, waarmee de boerenstand te kampen heeft. De last der laatste crisisjaren drukt op vele bedrijven als lood.

Aan klagers geen gebrek, ook al heeft men van verschillenden kant gepoogd verbetering aan te brengen in de meest onhoudbare toestanden.

Ook van de zijde der N.S.B. heeft men er zich voorgespannen; maar als men een desbetreffende reportage in het partijorgaan leest, krijgt men niet den indruk, dat men content kan zijn over het resultaat zijner bemoeiingen en den huidigen toestand bevredigend acht.

„Het weer is den boer niet mee!" verzucht de reporter, die in West Drenthe op stap was en er van geestverwant landvolk heel wat gemopper schijnt te hebben opgevangen.

Was het vroeger de crisis-toestand, die allerlei op zijn debet kreeg, nu heeft men in den oorlogs-toestand den bekenden zondebok gevonden. Natuurlijk heeft men tot zekere hoogte gelijk, zooals voordien ook de anderen gelijk hadden, die de crisis voor velerlei aansprakelijk stelden. Toen echter werden zulk soort excuses niet aanvaard en alles op den „breeden rug" der regeering geschoven.

Daarmee schijnt men zelfs nu nog te willen doorgaan. Want wij lezen — vet gedrukt nog wel — in het verslag uit West-Drenthe ter bezwering der gemoederen van malcontente kameraden deze opmerking: „Zij vergeten natuurlijk, dat er op 't oogenblik geen nationaal-socialisme, maar oorlog is en daarnaast dat in den Haag voor 't grootste deel nog dezelfde menschen de lakens uitdeelen."

Lijkt dit eigenlijk niet heel erg op de vlucht voor de verantwoordelijkheid, die men anderen zoo gemakkelijk verwijt?

Wij krijgen den indruk uit bedoelde opmerking, dat het de partij niet naar den vleeze gaat onder de boeren, die blijkbaar hun verwachtingen hooger hadden gesteld.

Een schadeloosstelling gewerd haar gelukkig in het toetreden zoo pas van den heer Bouwman, wiens actie onder de kleine boeren haar jarenlang een doorn in het oog moet zijn geweest, maar die nu als „onvervaard strijder" welkom wordt geheeten. Wie zich echter herinnert, hoe deze boerenleider zich nog voor kort zag aangediend als een der pijlers, waarop „Nationaal Front" kwam te rusten, zal zich verwonderd afvragen, welke verwachtingen men op deze nieuwe aanwinst bouwt.

Amerika wapent voor eigen verdediging

Een nieuwe rede van Roosevelt

Het D.N.B. meldt uit Columbus (Ohio):

Ter gelegenheid van zijn inspectiereis langs de Amerikaansche verdedigingswerken heeft president Roosevelt hier Zaterdag het woord gevoerd. In zijn rede zei de president o.a., dat wanneer Amerika spreekt over de verdediging van het Westelijke halfrond, het daarmee niet alleen het gebied bedoelt van Noord-, Centraal en Zuid-Amerika en van de onmiddellijk aangrenzende eilanden. Want ook het recht op een vreedzaam gebruik van den Atlantischen en van den Stillen Oceaan behoort daartoe. De Vereenigde Staten zijn van opvatting, dat de verdediging van deze oceanen een van de belangrijkste factoren voor de bescherming van de eigen territoriale integriteit is.

Roosevelt verklaarde wederom, dat de Vereenigde Staten in het vervolg Engeland alle hulp zullen verleenen, zoolang daarvan niet deelneming van Amerika aan den oorlog afhangt.

In verband met de Amerikaansche bewapening stelde Roosevelt vast: wij wapenen om onszelf te verdedigen. Amerika wenscht geen oorlog met welk land ook. De bestaande gevaren hebben de Vereenigde Staten echter gedwongen den bouw te ondernemen van 'n oorlogsvloot en van een luchtmacht, die sterk genoeg zijn om alle Amerikaansche belangen tegen elke combinatie van vijandelijke machten te verdedigen.

Een Japansche commentaar

Naar aanleiding van de verklaringen van president Roosevelt in Dayton, schrijft de Japansche Jomioeri: de scherpe toon kan er slechts toe bijdragen nog meer onrust onder de Amerikaansche bevolking te brengen. Ongetwijfeld werd de scherpe verklaring afgelegd met het oog op de presidentsverkiezingen en daarmede om binnenlandsche politieke redenen. Desondanks zal zij er nauwelijks toe bijdragen Roosevelt's kansen bij de verkiezingen te verbeteren. De hoop van Japan, dat men in de Ver. Staten den geest van het drielandenpact zal willen begrijpen, dat elke verdere uitbreiding van den oorlog wil verhinderen en het herstel van den vrede beoogt, is door Roosevelt's verklaring zwaar teleurgesteld.

De verliezen volgens officieele Engelsche gegevens

Het Zaterdag uitgegeven communiqué van de Engelsche ministeries van luchtvaart en van veiligheid luidt:

De vijandelijke luchtaanvallen zijn ook in de eerste helft van den afgeloopen nacht voortgezet. Het hoofddoel was Londen, doch op andere districten in het Zuiden en Zuid-Oosten zijn eveneens bommen geworpen alsmede op eenige plaatsen in Wales en Noord-West-Schotland. Te Londen strekte het bombardement zich over een groot gebied uit en werd een aantal huizen en winkels beschadigd. Nauwkeuriger gegevens zijn nog niet beschikbaar. Tijdens de aanvallen op steden in het Noord-Westen is schade aangericht.

Formaties vijandelijke vliegtuigen zijn het graafschap Kent binnengevlogen. Het waren voor het meerendeel jagers. Zware bomaanvallen werden niet gemeld. Bommen werden op verschillende plaatsen in Kent en Sussex uitgeworpen alsmede in de nabijheid van de Theemsmonding. Enkele dooden zijn te betreuren. Winkels en huizen te Canterbury zijn beschadigd.

Steeds fellere luchtaanvallen op Engeland

Londen nog meer blootgesteld aan het luchtwapen

Het opperbevel van de Duitsche weermacht maakte gisteren bekend:

De aanvallen van het Duitsche luchtwapen op Londen en op talrijke andere plaatsen op het Engelsche eiland zijn des nachts en overdag met steeds sterkere uitwerking voortgezet. Te Londen was het gebied ten Noorden van de Theemskromming en van de East-Indiahaven, evenals het gebied aan weerszijden van London-Bridge hoofddoel van de aanvallen van de afdeelingen Duitsche oorlogsvliegers. Ook in het gebied ten Oosten van het Victoriapark zijn goede treffers waargenomen. Waterloo-station is door talrijke bommen zoo zwaar beschadigd, dat rekening dient te worden gehouden met groote storingen in het verkeer.

De 's nachts aanvallende afdeelingen Duitsche gevechtsvliegers konden in het centrum van de Britsche hoofdstad van verre de branden zien, die het gevolg waren van de actie, die overdag was gevoerd.

In Zuid-Engeland deden afzonderlijk optredende gevechtsvliegtuigen, voor een deel in duikvlucht, aanvallen op twee troepenkampementen. In de onderkomens werden ernstige verwoestingen aangericht. Verdere aanvalsdoelen waren twee havensteden in Zuid-Engeland. Te Hastings zijn spoorwegen vernield, terwijl een gashouder in brand werd gestoken en talrijke gebouwen werden verwoest.

In den loop van den nacht deden sterke afdeelingen gevechtsvliegtuigen aanvallen op wapenfabrieken in Midden-Engeland. Sterke ontploffingen en branden toonden hiervan de uitwerking aan. Een duikboot heeft vijf gewapende vijandelijke koopvaarders van in totaal 25.741 ton tot zinken gebracht. Een andere duikboot meldt het tot zinken brengen van 16,300 ton vijandelijke handelsscheepsruimte.

Zooals gewoonlijk onthield de vijand zich overdag van alle aanvallen op het rijksgebied. Eerst 's nachts drong hij op verscheidene punten boven Duitschland door en bereikte o.a. met enkele toestellen Berlijn. De hier geworpen bommen hebben geen materieele schade aangericht. Eenige menschen, die zich buiten de schuilkelders ophielden, werden gewond. Aanvallen van het Britsche luchtwapen op verscheidene industriebedrijven in West- en Noord-Duitschland bleven zonder resultaat. Materieele schade van meer beteekenis werd alleen berokkend aan woonhuizen en aan een pakhuis. Hier zijn acht dooden en gewonden te betreuren.

Talrijke Britsche bommen vielen weer op Nederlandsche plaatsen. Militaire schade werd hierbij niet aangericht, doch een aantal woningen is gedeeltelijk zwaar beschadigd.

De vijand heeft gisteren in luchtgevechten 21 jagers verloren. Zeven Duitsche vliegtuigen zijn van de vlucht naar den vijand niet teruggekeerd.

De schade in het gebouw van de Times

Zaterdag te Londen voor de 200ste maal luchtalarm sinds het begin van den oorlog

Een zware bom, die op het gebouw van het dagblad The Times geworpen werd, heeft zoowel in- als uitwendig aanzienlijke schade aangericht.

In het gisteren uitgegeven communiqué van het Britsche ministerie voor luchtvaart en van het ministerie voor de binnenlandsche veiligheid wordt medegedeeld, dat de meeste Duitsche aanvallen in den nacht van Zaterdag op Zondag vóór middernacht werden uitgevoerd. Ze waren voornamelijk gericht tegen de omstreken van Londen en tegen districten in de Midlands. Ook werden op twee plaatsen in het Zuid-Westen en op verscheidene punten in de graafschappen in het Oosten en Zuiden bommen geworpen. In Londen is een aantal gebouwen vernield of beschadigd. Een ondergrondsch station is door een bom getroffen. Er zijn ook menschen om het leven gekomen.

In een stad in de Midlands is de aangerichte schade aan handelshuizen en andere onroerende goederen aanzienlijk. Er ontstond een aantal branden.

Reuter meldt, dat in Londen Zaterdag voor de tweehonderdste maal sedert het begin der vijandelijkheden luchtalarm werd gegeven. In de omstreken van de Zuid-Oostkust is het in de wolken tot hevige luchtgevechten gekomen, toen Duitsche vliegtuigen in de richting van Londen vlogen.

Spoorwegemplacementen als mikpunten

Volgens het D.N.B. zijn Zaterdagnacht op de stations Elephant Castle en Kings Cross te Londen gebouwen en spoorbanen door zware bommen getroffen.

De aanvallen op strategische objecten in andere steden slaagden in het bijzonder te Birmingham en Coventry. De Duitsche vliegers konden hevige branden en een sterke rookontwikkeling waarnemen. In een andere plaats zijn olietanks gebombardeerd. Eenige minuten na het neerkomen der bommen deden zich hier heftige ontploffingen voor.

De Duitsche aanvallen gingen Zondag zonder ophouden voort

De Britsche jagers onttrokken zich aan den strijd

Geweldige steekvlammen zijn omhoog geschoten uit een electrische centrale ten noorden van de Theems, die bij de vergeldingsaanvallen van sterke Duitsche krachten op Londen Zondag nauwkeurig gemikte bomtreffers had verkregen. Ook een reeks havenwerken, o.a. de India- en de Victoriadocks, leden bij dit optreden groote schade. In andere stadsdeelen werden geweldige ontploffingen en groote branden waargenomen. Ook een troepenkamp in een voorstad van Londen werd doeltreffend met bommen bestookt.

Een vliegtuig van een Duitsch gevechtseskader, dat was opgestegen om weerberichten te verzamelen, ontdekte Zondagmiddag in de monding van de Theems een konvooi van middelbare grootte. Daar de meegenomen bommen reeds waren uitgeworpen ondernam de bestuurder verscheidene malen in duikvlucht aanvallen met de machinegeweren op het konvooi, waarbij hij tot de uiterste grens daalde. Het gelukte hem een der koopvaardijschepen in brand te schieten. Twaalf vijandelijke jagers, die zich in de buurt van het konvooi ophielden, vermeden het met het Duitsche vliegtuig in contact te komen. Het Duitsche toestel kon zijn aanval onbelemmerd uitvoeren.

Een jachteskader, dat Zondagmiddag ter bescherming van Duitsche bommenwerpers aan den aanval op Londen deelnam, geraakte in de buurt van de Engelsche zuidkust in luchtgevechten gewikkeld met een sterke formatie Engelsche jagers van het type Hurricane. De Duitsche jagers schoten negen vijandelijke toestellen neer, eigen verliezen waren er niet.

Zondagmiddag stegen opnieuw Duitsche gevechtsvliegtuigen op om Londen aan te vallen. Weer werden vooral de docks en belangrijke militaire complexen in de monding van de Theems met bommen bestookt. Groote ontploffingen in de Indiadocks konden worden waargenomen. Ook werd herhaalde malen een troepenkamp aan de zuidkust van het Britsche eiland aangevallen. De Duitsche bommenwerpers konden hun opdracht ongestoord uitvoeren. Er ontstonden geen luchtgevechten, hoewel zich boven Londen en de Theems ongeveer honderd Engelsche jagers bevonden. De Britsche jagers onttrokken zich, blijkbaar onder den indruk van de Duitsche superioriteit in de lucht, aan elk gevechtscontact en ontweken ook elken aanval, dien de begeleidende Duitsche jagers wilden ondernemen.

Spoedig na het invallen van de duisternis stegen Zondag de eerste formaties Duitsche gevechtsvliegtuigen op om tot den nachtelijken aanval tegen Londen en andere belangrijke industriesteden in Engeland over te gaan. Sindsdien is formatie na formatie zonder ophouden opgestegen. Londen heeft in den nacht van Zondag op Maandag weer voortdurend luchtalarm gehad, onderstelt het D.N.B.

Hoe de Londensche couranten thans ontstaan

De Zweedsche Zondagsbladen maken in hun berichten uit Londen melding van een nieuwe versterking van de Duitsche vergeldingsaanvallen op Londen in den loop van Zaterdag. Stockholms Tidningen schrijft, dat de belangrijkste verkeerscentra in Londen zijn getroffen. Hierbij werden ook talrijke autobussen vernietigd. Ook Dagens Nyheter noemt de jongste Duitsche aanvallen op Londen als de geweldigste en hevigste. Ondanks alle afweerpogingen van de Engelsche jachtvliegtuigen en luchtdoelbatterijen verschenen steeds nieuwe golven Duitsche luchteskaders boven Londen om hun bommen uit te werpen.

De Londensche correspondent van het Madrileensche blad Ya meldt, dat alle Londensche dagbladen buiten de hoofdstad reserve-drukkerijen en redactiebureaux hebben ingericht. De dagbladen moeten 's nachts onder den grond bij voortdurend luchtalarm gereed worden gemaakt.

De besprekingen te Batavia

Domei verneemt uit Tokio:

In antwoord op vragen van journalisten naar den stand van de besprekingen tusschen de Japansche delegatie te Batavia en de Nederlandsch-Indische autoriteiten, heeft de woordvoerder van het Japansche departement van buitenlandsche zaken verklaard, dat de delegatie in hoofdzaak onderhandelingen voert over het petroleumvraagstuk. De woordvoerder voegde daaraan toe, dat uit Batavia verscheidene berichten ontvangen waren. Hij weigerde evenwel den inhoud daarvan te onthullen.

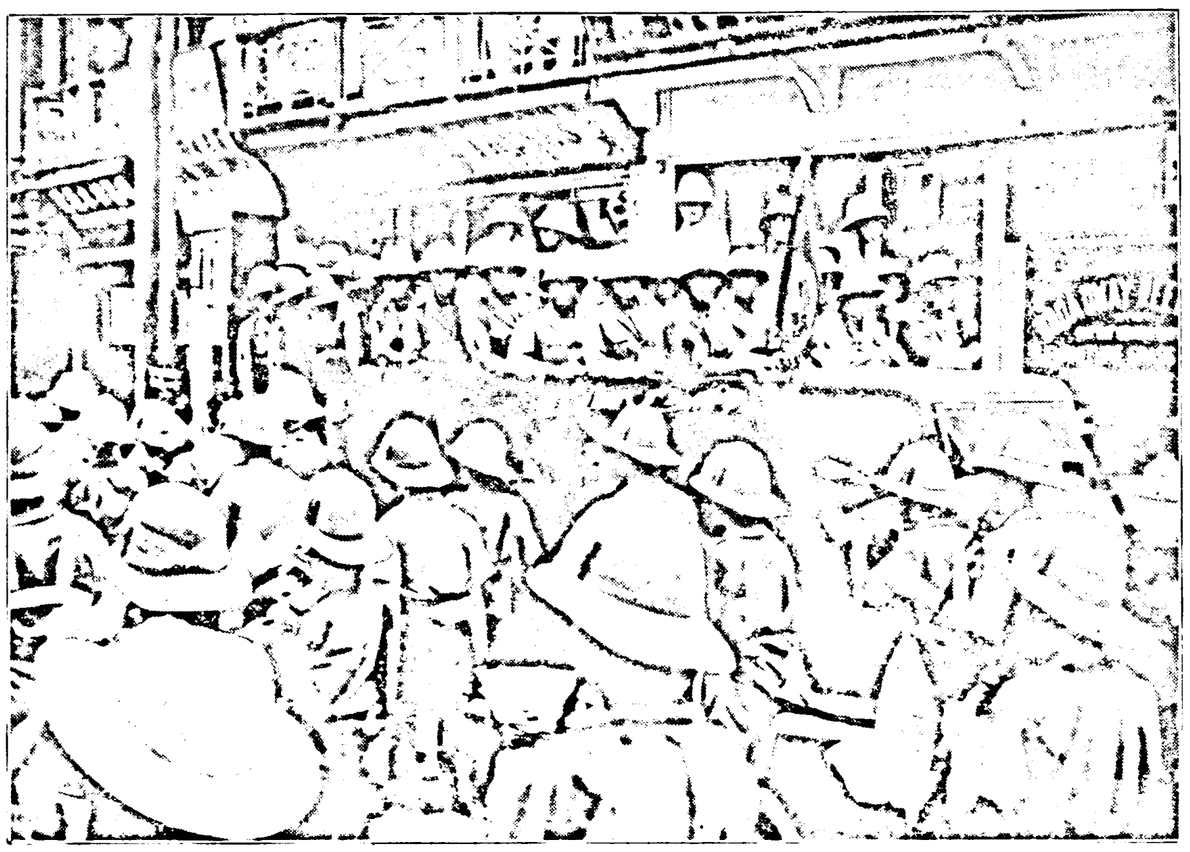

Naar men zich herinnert hebben de Britten begin September Sjanghai ontruimd. De troepen werden naar Hongkong teruggetrokken. Op een vrachtauto komt een afdeeling van de Japansche landingsmacht de vertrekkende Britsche troepen tegen. (Foto: Holland.)

Nachtelijke zeeslag in de straat van Sicilië

Engelsche kruiser tot zinken gebracht en vliegkampmoederschip getroffen

Legerbericht 128 van het Italiaansche hoofdkwartier van gisteren luidt:

Onze torpedobooten, die patrouilleerden in de Straat van Sicilië, hebben in den loop van den nacht van 11 op 12 October nabij Malta belangrijke Engelsche zeestrijdkrachten aangevallen. Een vijandelijke kruiser, waarschijnlijk van het type Neptune, is tot zinken gebracht, aan andere vijandelijke eenheden werd ernstige schade berokkend. Deze tegenstanders hebben zich daarna, de een na den ander, verwijderd. Wij hebben twee torpedobooten, elk van zeshonderd ton, verloren, evenals een torpedobootjager van 1400 ton. Het grootste deel van de opvarenden is gered.

In de vroege uren van den ochtend zijn afdeelingen van onze luchtmacht opgestegen om de eenheden van den vijand op te sporen. Deze werden aangetroffen, terwijl zij zich in Oostelijke richting bewogen en werden intensief gebombardeerd. Ondanks den heftigen artillerie-afweer van de schepen en het vuur van de vliegtuigen, die van een vliegkampschip opstegen, dat deel uitmaakte van een vijandelijk eskader, en ook ondanks de weersomstandigheden, die voor de luchtactie niet gunstig waren, heeft onze luchtmacht belangrijke resultaten kunnen boeken. Het vliegkampschip werd in den boeg getroffen door een bom van zwaar kaliber en een zware kruiser is aan zijn linker flank beschadigd. Twee vijandelijke jachtvliegtuigen zijn neergeschoten, één van onze vliegtuigen is niet teruggekeerd.

In Noord-Afrika

In Noord-Afrika zijn onze snelle colonnes doorgedrongen tot op dertig kilometer ten Oosten van Sidi el Barrani. Zij hebben daar slag geleverd en hebben kleine eenheden van vijandelijke tanks en pantserwagens teruggeslagen.

Onze luchtmacht bombardeerde gedurende den nacht de luchthaven van Maat Bagush en de installaties van Daba, ten Oosten van Marsa Matroeh. Dit met veel succes. Ondanks den hevigen luchtafweer zijn al onze vliegtuigen teruggekeerd.

Vijandelijke vluchten boven Bardia en boven de havens van Derme en Tobroek hebben geringe materieele schade veroorzaakt. Er zijn geen slachtoffers. Onze jachtvliegtuigen, die boven Tobroek patrouilleerden, vingen een afdeeling van de vijandelijke luchtmacht op en schoten een vliegtuig van het type Blenheim neer, terwijl twee andere vijandelijke machines ernstig werden getroffen.

In Oost-Afrika hebben onze patrouilles vijandelijke gemotoriseerde troepen, die zich naar de richting van de grens van Eritrea bewogen, teruggeworpen. Onze luchtmacht heeft de vijandelijke vestingwerken te Loddar, ten Westen van het Rudolfmeer, gebombardeerd, evenals de installaties van het vliegveld van Wajir en een vijandelijken kruiser van tienduizend ton, die een konvooi begeleidde. Al onze vliegtuigen zijn teruggekeerd.

Vijandelijke machines hebben bommen geworpen op Goera Neghelli, Asmara en El Oeak. Er zijn geen slachtoffers en de materieele schade is gering.

Stefani meldt nader uit Rome:

Naar aanleiding van de zee- en luchtgevechten, die Zaterdag werden gevoerd, herinnert men er aan, dat de Engelsche kruiser van het type Neptune, die door de Italiaansche zeestrijdkrachten tot zinken is gebracht, tot een klasse behoort tusschen de 6 en 7000 ton. Tegenover dit vijandelijk verlies staan Italiaansche verliezen van in totaal 2600 ton. Bij de Engelsche verliezen moet men tevens nog meerekenen de schade door de Italiaansche vloot berokkend aan andere Engelsche schepen. Een zware kruiser werd door de Italiaansche bommen in zijn flank geraakt, terwijl het Britsche vliegkampschip ernstig werd getroffen aan den boeg.

Het aandeel van de luchtmacht

Een speciale correspondent van Stefani aan het luchtfront wijst op de beteekenis, welke de Italiaansche luchtmacht heeft gehad in het gevecht, dat Zaterdag in het midden van de Middellandsche Zee is geleverd. Het optreden van de Italiaansche luchtstrijdkrachten werd bemoeilijkt door het slechte weer, den machtigen luchtafweer der vijandelijke vlootstrijdkrachten en de aanwezigheid van een zeventigtal Britsche jagers, die de vlootbewegingen beschermden. Desondanks hebben de Italiaansche bommenwerpers, beschut door jagers, hun taak met succes volbracht. Zij hebben verscheidene tonnen bommen op de vijandelijke schepen laten vallen. De voorsteven van een vliegkampschip werd door een zware bom getroffen, met het gevolg, dat de brug vernield werd en ernstige schade werd toegebracht aan het depôt en de vliegloods onder de brug. Een zware kruiser werd aan de linkerzijde door een zware bom getroffen. De schade was ernstig, want het schip voer langzaam verder, begeleid door twee torpedobootjagers.

Bij verkenningsvluchten is gisterochtend komen vast te staan, dat het Britsche eskader het operatiegebied in het Middengedeelte van de Middellandsche Zee heeft verlaten en koers heeft gezet naar den Griekschen archipel.

Het verloop van den strijd

Een bijzondere correspondent van Stefani meldt de volgende bijzonderheden over het in het Italiaansche weermachtsbericht van 13 October vermelde zeegevecht.

Op den ochtend van 11 October ontdekte een patrouille van verscheidene Italiaansche torpedobooten een Engelsch eskader in de straat van Silicië. De voorste boot van de patrouille voer terstond tot op 700 meter afstand van een zwaren Engelschen kruiser op en schoot drie torpedo's af, terwijl gelijktijdig uit alle stukken op den vijand gevuurd werd. De torpedo's en ook het geschutvuur troffen het vijandelijke schip zoo ernstig, dat het weldra begon te zinken. De kleine Italiaansche torpedoboot moest evenwel ook het zware geschutvuur van den vijand ondergaan. Desondanks streed zij tot het uiterste en de commandant gaf, alvorens de kleine boot verging, koelbloedig de noodige bevelen om zijn geheele bemanning in de reddingsbooten te bergen en het resultaat van het vergaan van den vijandelijken kruiser te rapporteeren. De schipbreukelingen werden kort daarop door een andere Italiaansche torpedoboot opgenomen. De strijd ging nog geruimen tijd verder. Aan Italiaansche zijde gingen daarbij, zooals reeds gemeld, twee kleine torpedobooten verloren, terwijl een torpedobootjager door het vijandelijke vuur onbestuurbaar werd gemaakt.

Dit vaartuig werd eerst door een anderen torpedobootjager op sleeptouw genomen, doch later, toen het niet kon doorvaren, door de eigen bemanning tot zinken gebracht. Op den ochtend van 12 October keerden de vijandelijke zeestrijdkrachten in de richting van hun steunpunten terug.

De onteigening voor den wederopbouw

Vaststelling van de bevoegdheden van den regeeringscommissaris

Een nieuwe titel voor deze autoriteit: Algemeen gemachtigde voor den wederopbouw

Het vandaag verschenen Verordeningenblad bevat een besluit van de secretarissen-generaal van de departementen van justitie, van waterstaat en van financiën tot regeling van de onteigening ingevolge artikel 5 van het besluit van den Opperbevelhebber van land- en zeemacht van 24 Mei 1940 betreffende den wederopbouw.

Hierin wordt o.m. het volgende bepaald:

De regeeringscommissaris voor den wederopbouw draagt voortaan den titel **Algemeen gemachtigde voor den wederopbouw.**

De onteigening geschiedt in het publiek belang door den algemeen gemachtigde ten name hetzij van een publiekrechtelijk lichaam, hetzij van een bijzonderen rechtspersoon of natuurlijken persoon.

Door de onteigening gaat de eigendom over te rekenen van het tijdstip, waarop de aanzegging den burgemeester bereikt.

De plannen voor onteigening worden door den algemeen gemachtigde vastgesteld na overleg met den secretaris-generaal van het departement van financiën.

De redelijke vergoeding, welke ter zake van de onteigening verschuldigd is, wordt vastgesteld door den algemeen gemachtigde, na overleg met den secretaris-generaal van het departement van financiën.

Bij de vaststelling wordt uitgegaan van de **verkoopwaarde**, welke de onteigende zaak in den staat, waarin zij zich op het tijdstip der onteigening bevond, had of zou hebben gehad op 9 Mei 1940.

De vergoeding en de overige op de onteigening vallende kosten komen ten laste van dengene, te wiens name onteigend is.

De algemeen gemachtigde bepaalt met inachtneming der volgende voorschriften, op welke wijze de betaling van de vergoeding zal plaats vinden.

Indien de betaling van de vergoeding aan den eigenaar of aan den zakelijk gerechtigde in geld geschiedt, bepaalt de algemeen gemachtigde de grootte der bedragen, welke toegekend worden aan hypotheekhouders en andere rechthebbenden.

De betaling der vergoeding kan ook geheel of ten deele geschieden door toewijzing van onroerend goed, toebehoorend aan dengene, te wiens name is onteigend, aan den eigenaar van het onteigende onroerende goed.

Door de toewijzing gaat de eigendom over.

De toewijziging geschiedt door den algemeen gemachtigde. Hij is bevoegd, ook tegen den wil van den eigenaar, onroerend goed toe te wijzen van hoogere waarde dan het bedrag der vergoeding, indien naar zijn oordeel het belang van den wederopbouw dit vordert.

De algemeen gemachtigde stelt de waarde van het toegewezen goed vast en bepaalt op welke wijze een hoogere waarde van het toegewezen onroerende goed zal worden betaald of verrekend.

De algemeen gemachtigde regelt de grootte der vergoeding, welke toegekend wordt aan hypotheekhouders en andere rechthebbenden. Hij kan ter betaling van deze vergoeding nieuwe zakelijke rechten op het toegewezen goed vestigen en zoo noodig de rangorde der hypotheken regelen.

Uitstel van betaling van vergoedingen

Indien naar het oordeel van den algemeen gemachtigde het belang van den wederopbouw dit vordert, kan de betaling der vergoedingen worden uitgesteld. De wijze en het tijdstip der betaling worden geregeld bij nader besluit van de secretarissen-generaal van de departementen van justitie, van waterstaat en van financiën. In dit besluit mag een regeling omtrent de vergoeding van **rente** niet ontbreken.

Degene, te wiens name een onroerend goed is onteigend, is rechtsgeldig gekweten door betaling aan hem, die op het tijdstip der onteigening bij het kadaster als rechthebbende bekend stond, mits ten minste een maand vóór de betaling op de ter plaatse gebruikelijke wijze aan de onteigening bekendheid is gegeven en geen anderen dan bij het kadaster bekenden op de vergoeding aanspraak hebben gemaakt.

Indien ingevolge artikel 5, lid 2, van het besluit betreffende den wederopbouw of ingevolge dit besluit eigendom is overgegaan van zaken, te welker aanzien ingevolge eenig wettelijk voorschrift inschrijving in openbare registers is geschied, zal de algemeen gemachtigde onverwijld voor de inschrijving van den overgang in de daarvoor bestemde registers zorg dragen. Hetzelfde geldt ten aanzien van zakelijke rechten, welke door den algemeen gemachtigde worden gevestigd.

De op het oogenblik van de onteigening op het onteigende goed rustende hypothecaire inschrijvingen worden ambtshalve doorgehaald.

Alle stukken, opgemaakt ter uitvoering van het besluit betreffende den wederopbouw of ter uitvoering van dit besluit, zijn vrij van zegel en van het recht van registratie.

Voor de verrichtingen aan de bewaringen van de hypotheken, het kadaster en de scheepsbewijzen, noodig voor de uitvoering van deze besluiten, worden geen kosten in rekening gebracht.

Het besluit treedt vandaag in werking.

DE VERDUISTERING

In het belang van de naleving van de bepalingen ten aanzien van de verduistering:

Zonsondergang 14 Oct. 18 u. 48.

Zonsopgang 15 Oct. 8 u. 05 m.

Maansopgang 14 Oct. 18 u. 10 m.

Maansondergang 15 Oct. 7 u.

Volle maan: 16 October; laatste kwartier: 24 October; nieuwe maan: 30 Oct.

Nederland

Weer bommen op Amsterdam

Vijf licht gewonden en veel materieele schade

Terwijl Zaterdagavond de maan helder scheen en alom een duidelijk licht verpreidde, hebben wederom Engelsche vliegtuigen bommen op woonwijken in Amsterdam Zuid en Noord laten vallen. Gelukkig vallen hierbij geen slachtoffers te betreuren. Er zijn slechts vijf licht gewonden.

In Zuid zijn vier bommen ingeslagen. De eerste bom kwam terecht aan de achterzijde van het monument voor burgemeester Tellegen voor de P. L. Takstraat en wel precies in het midden van een plantsoen. Zij werd in de aarde gesmoord. Wel zijn in den omtrek zeer veel ruiten gesprongen, doch de enkele scherven, die rond vlogen, veroorzaakten vrijwel geen schade. Hier deden zich dan ook geen persoonlijke ongelukken voor. De tweede bom sloeg in het wegdek op den hoek van de David Blesstraat en de Corn. Springerstraat. Deze veroorzaakte ernstige schade aan het perceel Springerstraat 35. Rondvliegende klinkers sloegen gaten in de buiten- en binnenmuren, terwijl de deur ingedrukt werd en de ramen uit de sponningen vlogen. Ook de perceelen 33, 36 en 34 zijn ernstig beschadigd. Merkwaardigerwijze sloeg de bom juist naast een op de straat geparkeerde bakfiets van een melkboer, zonder dat dit vehikel groote schade opliep. Het bleef op den rand van den krater staan. Wel moest een boom het ontgelden, welke in stukken brak. De ravage in den omtrek was ook hier zeer groot.

De derde bom kwam neer in den tuin van het perceel J. L. Lievenstraat 70. Dit perceel en het perceel 72 werden van onder tot boven aan de achterzijde zwaar beschadigd. Gelukkig zijn echter geen plafonds naar beneden gekomen, zoodat de bewoners niet onder het puin bedolven werden. Hieraan is het dan ook te danken, dat hier slechts drie gewonden zijn. Het aan de overzijde van het blok gelegen perceel Van Woustraat 243 kreeg aan de achterzijde ook schade. Een zieke, die in dit perceel te bed lag, is aan een groot gevaar ontsnapt doordat de warandedeur van zijn slaapkamer naar binnen sloeg en juist naast het bed terecht kwam. Van vrijwel alle huizen in dit blok zijn de ruiten gesprongen.

De vierde bom is evenals de eerste in een plantsoen terecht gekomen en wel midden in het Van Borsenburgplein. Zij sloeg een grooten krater in den grond en vernielde alle ruiten in den omtrek.

Twee personen liepen lichte verwondingen op.

In Noord sloegen twee bommen in een weiland en twee kwamen in het water terecht. Daar deden zich geen persoonlijke ongelukken voor.

Samenvoeging van twee waterschappen in N.O. Overijssel

Om een betere afwatering van gronden te verkrijgen

Binnenkort zullen de in N.O. Overijssel gelegen waterschappen De Schanswetering (390 ha) en De Molengoot (1594 ha) worden samengevoegd, waardoor een betere afwatering van gronden in de gemeenten Ambt- en Stad-Hardenberg en Gramsbergen — waar de waterschappen liggen — verkregen kan worden.

Het waterschap De Schanswetering heeft zijn gronden nooit voldoende van wateroverlast kunnen bevrijden. In den loop der jaren werden verschillende oplossingen beproefd, doch zij bleken niet te voldoen. De plannen tot drooglegging van het waterschap De Molengoot, door stichting van een gemaal te Heemse, brachten voor De Schanswetering de mogelijkheid om te komen tot afwatering op de Vecht, beneden Hardenberg, en daardoor tot drooglegging van zijn gronden.

Onder leiding van den cultuurconsulent voor Overijssel, den heer ir. A. Rienks te Zwolle zijn verschillende besprekingen gevoerd tusschen de besturen der beide waterschappen over de kwestie der afwatering en men heeft spoedig een volledige overeenstemming bereikt. De Schanswetering zal in De Molengoot worden opgenomen, waardoor een waterschap van ongeveer 2000 ha zal worden verkregen. Het financieele gedeelte blijft gescheiden, daar de lasten van De Schanswetering hooger zijn dan die van De Molengoot, zoodat het niet mogelijk is voor beide waterschappen één omslag toe te passen. Ook de meerdere kosten, die door het waterschap De Molengoot worden gemaakt voor een betere afwatering, komen eveneens ten laste van de ingelanden van De Schanswetering, doch door een bepaalde wijze van financiering zullen de ingelanden niet meer behoeven te betalen dan voorheen.

De gevaren van kolendamp

Stook niet met een te hoog brandstofbed

Naar aanleiding van ons artikel „De gevaren van kolendamp" schrijft men ons ter aanvulling:

De meeste vergiftigingen ontstaan bij vulkachels en z.g. salamanders (wij denken vooral aan de hooge kacheltjes in gebruik bij schippers en zeer klein behuisden), maar toch ook veel bij haarden.

Het is bekend, dat bij een vulling brandstoffen tot op zekere hoogte in het vuur koolzuur wordt gevormd en daarboven, en daar gaat het nu juist om in de practijk, kolendamp of koolmonoxyde.

Als we dus zeggen: laat uw schoorsteen vegen, dan zijn we er nog niet, omdat een kachel ook wel op zuinig gezet moet worden, en de kolendamp kan wel eens niet geheel door den schoorsteen worden opgenomen.

Een belangrijke practische raadgeving lijkt ons dan ook: gooit u niet te veel brandstof op de kachel. De grens tot hoever koolzuur wordt ontwikkeld ligt bij een anthraciet in de afmeting 20/30 op ongeveer 14 à 15 cm boven het rooster, bij gebruik van een grootere afmeting iets hooger. Daarbij komt, dat we veel zuiniger stoken (bij een juist gebruik van het mechaniek voor het temperen), omdat kolendamp een brandbaar gas is, dat wij dus eigenlijk in het geheel niet mogen produceeren. Als wij dus niet hooger stoken dan een hoogte van 15 cm, maken wij koolzuur en krijgen we alle warmte vrij en gooien niets weg.

Men gooie de haarden en kachels niet meer vol, doch kijke een keertje meer op een dag naar de kachel.

Gras en klaver crisisproducten

In het vandaag verschenen Verordeningenblad is opgenomen een besluit van den secretaris-generaal van het departement van landbouw en visscherij, waarbij alle gras- en klaversoorten worden aangewezen als crisisproducten in den zin der Landbouwcrisiswet.

Offerten van crisisproducten aan het buitenland onder contrôle

De secretaris-generaal van het departement van landbouw en visscherij heeft het te koop aanbieden of te koop doen aanbieden van nader door of vanwege hem aan te wijzen crisisproducten met bestemming naar het buitenland verboden. De directeur-generaal van de voedselvoorziening kan van dit verbod ontheffing verleenen, zoo noodig daaraan voorwaarden verbindend.

FEDERATIEVE SAMENWERKING IN HET VISCHBEDRIJF

Van de zijde van den Bond van Nederlandsche haringexporteurs wordt ons het volgende meegedeeld:

Er bestaat in de kringen van visscherij, vischhandel en vischverwerking reeds jarenlang behoefte aan meer samenwerking. De overtuiging, dat alle groepen elkander noodig hebben om tot gezondere oeconomische toestanden en betere bestaansvoorwaarden ook voor de werknemers in deze bedrijven te komen, wint steeds meer veld.

De ontwikkeling op politiek en oeconomisch gebied in de laatste maanden heeft den stoot er toe gegeven, dat de Bond van Nederlandsche haringexporteurs het initiatief heeft genomen tot vorming van een groote organisatie, die alle groepen van producent tot kleinhandelaar zal omvatten en met recht het lichaam zal kunnen zijn, dat alle visscherijbelangen zal vertegenwoordigen.

Toen van regeeringszijde een duidelijke wenk in die richting werd gegeven, hebben de Bond van Nederlandsche Haringexporteurs, de IJmuider Vischhandel Vereeniging, de Bond van Groothandelaren en Exporteurs van Zoetwatervisch en de Vereeniging van Ansjovisch-exporteurs dezen wenk goed begrepen en de zaak krachtig aangepakt. In tallooze conferenties en vergaderingen met verschillende bonden en vereenigingen op het gebied van de visscherij is deze gedachte nader uitgewerkt en op 26 Augustus 1940 is de Federatie van Organisaties in het Vischbedrijf, de F.O.V., definitief opgericht. De plannen zijn vooraf ook besproken met de leidende figuren van het Departement van Landbouw en Visscherij en met den Directeur-Generaal voor de Voedselvoorziening en diens staf. De ontworpen plannen konden de goedkeuring van deze regeeringspersonen ten volle wegdragen.

Deze F.O.V. zal bestaan uit 5 secties, waarvan reeds 4 secties zijn gevormd of in een vergevorderd stadium van oprichting verkeeren. Ter verduidelijking diene, dat onder „sectie" wordt verstaan een groep van vereenigingen of bonden, die gelijkgerichte belangen hebben. Zoo zijn of zullen worden gevormd een Sectie Productie, waartoe de landelijke organisaties van reeders en visschers zullen behooren, een Sectie Import, een Sectie Groothandel en Export, een Sectie Kleinhandel en een Sectie Verwerking, bij welke laatstgenoemde vier secties resp. de organisaties van importeurs, groothandelaren en exporteurs, kleinhandelaren en verwerkers zullen zijn aangesloten. Deze secties hebben een zeer groote mate van zelfbestuur voorzoover betreft behartiging van de belangen van bij de sectie aangesloten bonden en vereenigingen.

Bij het naar buiten optreden van de F. O. V. zal deze steeds het algemeene belang vertegenwoordigen en in belangrijke aangelegenheden ook de beslissing nemen, na alle belangen der verschillende groepen eerst in eigen boezem tegen elkaar te hebben afgewogen.

De Sectiebesturen kiezen elk twee of meer leden in het Federatiebestuur al naar de belangrijkheid van de secties. Statuten en huishoudelijk reglement van de F.O.V. zijn voorloopig vastgesteld, waarbij rekening is gehouden met de bij toetreding van een of meer belangrijke secties eventueel nog wenschelijk geachte wijzigingen.

Het op deze wijze gevormde Federatiebestuur, dat uit ongeveer 12 leden zal bestaan, kiest een dagelijksch bestuur van 2 of 3 personen, die in alle besprekingen en onderhandelingen met de regeering het geheele visscherijbedrijf zullen vertegenwoordigen.

Een eerste voorwaarde voor het slagen van de zoo noodzakelijke reorganisatie in de visscherijbedrijven, en daarom ook een van de eerste doelstellingen van de F.O.V. moet zijn, dat alle bedrijven op vischgebied noodig zullen moeten hebben een erkenning van de regeering met de verplichting zich bij een organisatie aan te sluiten. Reeds nu wordt aan alle bedrijven derhalve in overweging gegeven zich ten spoedigste bij een landelijke vereeniging of bond, die lid van een der secties is of kan worden, aan te sluiten.

Het secretariaat van de F.O.V. is voorloopig gevestigd ten kantore van Mr. A. Hoekema, Dr. Kuyperstraat 3, den Haag.

De spoorweg Lage Zwaluwe—'s-Hertogenbosch

Een belangrijke schakel in het spoorwegverkeer, na vijftig jaar een bescheiden rol te hebben gespeeld.

In 1875 kwam een wet tot stand, waarbij werd besloten tot aanleg van een spoorweg Lage Zwaluwe—'s-Hertogenbosch. Met den bouw van de lijn ging het echter niet bijster vlot. Eerst na elf jaar, op 1 November 1886 — wij vinden deze bijzonderheden in een artikel van den heer D. van Setten in Spoor- en Tramwegen — vond de opening van het eerste gedeelte plaats, het baanvak Zwaluwe-Waalwijk. Op 1 Juni 1888 volgde het baanvak Waalwijk—Vlijmen en den 15den October 1890, thans 50 jaar geleden, kwam ten slotte het sluitstuk Vlijmen—'s-Hertogenbosch in exploitatie. Het eindpunt te 's-Hertogenbosch was gelegen tegenover het gemeenschappelijke station van S.S. en Z.O.S. Eerst in 1896, toen dit onaanzienlijke gebouwtje door het tegenwoordige fraaie stationsgebouw werd vervangen, kwamen alle spoorwegen te 's-Hertogenbosch in één station bij elkaar.

De S.S. wilde de lijn na de voltooiing als locaalspoorweg blijven exploiteeren, zooals ook tijdelijk met de tevoren gereed gekomen gedeelten was geschied. Op grond daarvan had zij het plan ontworpen, waarbij te 's-Hertogenbosch geen aansluiting aan het bestaande station was verkregen, terwijl de tractie-inrichtingen te Vlijmen zouden blijven en dus de lijn van Vlijmen en niet van 's-Hertogenbosch uit zou worden geëxploiteerd. De raad van toezicht op de spoorwegdiensten kon zich hiermede niet vereenigen. Volgens dat college kon er geen twijfel bestaan, dat de lijn Zwaluwe—'s Hertogenbosch als de korste route tusschen de hoofdstad van Noord-Brabant en Rotterdam als hoofdspoorweg moest worden geëxploiteerd, terwijl locaal-exploitatie ten behoeve van de doorsneden streek, alleen als aanvulling kon blijven bestaan. De nieuwe lijn moest dan eindigen in het station 's-Hertogenbosch en de tractie-inrichtingen moesten daarheen worden overgebracht. Aldus geschiedde: de aansluiting te 's-Hertogenbosch kwam tot stand en op de nieuwe lijn werd een gemengde dienstregeling ingevoerd.

Voor de zich steeds uitbreidende industrieën der Langstraat was de nieuwe lijn het aangewezen verkeersmiddel. Waalwijk leverde het grootste vervoerskwantum met zijn schoen- en lederindustrie; Vlijmen had zijn houttransport voor de manden-industrie, Capelle, Waspik en Raamsdonk hadden hun hooiperserijen, terwijl Geertruidenberg, Made en Drimmelen griendhout en hoepels ten vervoer aanboden. Ook het reizigersverkeer was niet onaanzienlijk.

De komst van vrachtauto en autobus maakte echter ook voor de lijn Lage Zwaluwe—'s Hertogenbosch een einde aan de periode van glorie. Een groot gedeelte van het vervoer moest zij afstaan aan het wegverkeer. Het reizigersvervoer bedroeg de laatste jaren een 10 à 1200 reizigers per dag, terwijl Waalwijk het eenige station was, dat een goederenvervoer van meer dan 15 000 ton per jaar opleverde. Al was de spoorweg Zwaluwe—den Bosch ook bij de hoofdspoorwegen ingedeeld veel meer dan locale beteekenis had dit „halve zolenlijntje" — zooals het heet in spoorterminologie — dus niet, totdat nu plotseling de kansen zijn gekeerd en de lijn, na een halve eeuw lang een bescheiden rol gespeeld te hebben, een belangrijke schakel in het spoorwegverkeer is geworden. Immers, nu de spoorweg Utrecht—'s Hertogenbosch practisch is uitgeschakeld, heeft het verkeer van den Bosch naar Rotterdam, dat grootendeels over Utrecht placht te geschieden, een anderen weg gezocht en dezen gevonden in den Langstraat-spoorweg via Zwaluwe en de Moerdijkbrug.

Hoofdpijn? Neem 'n AKKERTJE

Nederland's bevolking in 9 jaar met 11.3 pct. toegenomen

Trek naar het Westen en naar grootere gemeenten

De uitgave van het Centraal bureau voor de statistiek „Bevolking en oppervlakte der gemeenten van Nederland" bevat dit jaar, behalve het bevolkingscijfer voor iedere gemeente per 1 Januari 1940, ook gegevens over de procentueele toeneming of afneming van het aantal inwoners per gemeente over het 9-jarige tijdvak 1 Januari 1931—1 Januari 1940.

De bevolking van het rijk nam in deze jaren toe met 11.3 pct. In 38 gemeenten bedraagt de bevolkingstoeneming meer dan 30 pct.; het hoogste toenemingspercentage vertoonden Maartensdijk (175 pct.) en Vlaardinger-Ambacht (176 pct.). Van de 1054 gemeenten in Nederland is de bevolking afgenomen in 209 gemeenten, alle met minder dan 20,000 inwoners. De grootste afneming valt waar te nemen in Hellevoetsluis: 35 pct.

Onderzocht is de invloed van het geboorte-overschot en het vestigings-, resp. vertrek-overschot op de bevolkingstoeneming. Alle provinciën, evenals de groepen van gemeenten minder dan 20,000 inwoners, geven een vertrekoverschot te zien, met uitzondering van de provinciën Noord- en Zuid-Holland en Utrecht.

De grootste bevolkingstoeneming komt voor in de provincie Utrecht (18 pct.), bestaande uit een geboorte-overschot van 11.1 pct. en een vestigingsoverschot van 6.9 pct. Zeeland vertoont de laagste bevolkingstoeneming: 3 pct., bestaande uit een geboorte-overschot van 7.9 pct. en een vertrekoverschot van 4.9 pct.

Gedachten over vernieuwing van het Kadaster

Een lezing van prof. Tienstra

In de te Utrecht gehouden jaarlijksche vergadering van de Vereeniging voor kadaster en landmeetkunde heeft prof. J. M. Tienstra, hoogleeraar in de geodesie aan de Technische Hoogeschool, een lezing gehouden, getiteld: Gedachten over vernieuwing van het kadaster.

Het is, aldus spreker, ongeveer 70 jaar geleden, dat de eerste hermetingen bij het kadaster werden uitgevoerd en sedert zijn er meer gevolgd. Daarbij is echter niet gewerkt naar een vast plan en volgens vaste beginselen. Iedere hermeting was een op zich zelf staande gebeurtenis.

Bij den huidigen stand der landmeetkunde leveren de hermetingen in technisch opzicht geen onoplosbare moeilijkheden meer op. Om de techniek met succes te kunnen inzetten moet echter te voren vaststaan wat opgemeten moet worden en waarvoor de resultaten moeten dienen.

Dat nu wist men 70 jaar geleden beter dan nu. Toen immers richtte men zich voornamelijk naar de eischen, welke de grondbelasting stelde. Vooral door het streven van I. Boer Hzn. zijn evenwel de andere belangen, welke het kadaster kan dienen, meer op den voorgrond gekomen. Zijn werk is echter geschiedenis geworden en zijn mooiste conceptie: het ontwerp-wet op de grensregeling, heeft het nimmer tot wet gebracht.

Wat thans in de eerste plaats ontbreekt, is een officieele en scherpomlijnde doelstelling van het kadaster. Die moet er komen en liefst spoedig. Ze is van belang niet alleen voor de keuze van de juiste techniek, maar ze is ook onmisbaar voor het uitvoeren van een vaste personeelspolitiek, voor de inrichting van de administratie en voor de vaststelling van hetgeen opgemeten moet worden.

Het is duidelijk, dat men bij het formuleeren van een doelstelling verstandig doet rekening te houden met wat het kadaster thans is en doet. Van hulpmiddel voor de grondbelasting is het gegroeid in de richting van een algemeene administratie op den grondeigendom.

Aanvaardt men met spreker deze doelstelling ook voor de toekomst, dan heeft het kadaster daarmee een doel in zichzelf gekregen. Natuurlijk zal er zorgvuldig op gelet moeten worden de zaken zoo in te richten, dat er een maximale hoeveelheid nut voor de samenleving uit voortvloeit.

Uitgaande van deze doelstelling, werkte spreker zijn gedachten, hoe het kadaster moet worden ingericht, nader uit. Daarbij wees hij er op, dat het huidige kadaster in wezen een ambtelijke instelling is om ten gerieve van overheid en maatschappij een zoo juist mogelijk samenvattend overzicht te geven van den eigendomstoestand van den bodem (andere rechten dan dat van eigendom daargelaten). Het is een ambtelijke interpretatie van beschikbare gegevens. Spreker wil dezen toestand accepteeren, omdat hem dat het verstandigst voorkomt.

Ook behandelde spreker de vraag, of men zich voor oogen moet stellen een enkele hermeting, gevolgd door een systeem van bijhouden, dat er op gericht moet zijn het vernieuwde kadaster tot in lengte van dagen in stand te houden, dan wel of het een werk moet zijn, dat door bijhouden slechts tijdelijk, bijv. 70 jaar, in stand behoeft te worden gehouden. Spreker voelt voor de laatste opvatting. Men kan zich dan bij de vernieuwing zuiver richten naar de eischen van het oogenblik en daardoor de uiterste oeconomie betrachten.

Aan het slot van zijn betoog zei spreker: Het wordt hoog tijd de vernieuwing van het kadaster systematisch aan te pakken en volgens een weloverwogen plan daaraan te werken. Wat z.i. binnenkort gedaan moet worden, zijn o.a. de volgende dingen: Het van regeeringswege vastleggen van een doel voor het kadaster; het vaststellen van regels voor de delimitatie bij vernieuwingen en bij den bijhoudingsdienst; het aanvaarden van het beginsel van toezicht op cultuur- en hypotheekgrenzen bij hermetingen; het verkrijgen van de mogelijkheid eener bindend-verklaring van het hermetingsresultaat door den rechter-commissaris; het verdeelen van het land in drie nauwkeurigheidsgebieden; het opstellen van een plan tot regelmatige vernieuwing van het kadaster; het nemen van zoodanige maatregelen op organisatorisch gebied, dat een vernieuwingsplan op stelselmatige en continue wijze kan worden uitgevoerd; het opstellen van regels voor een goede publicatiemogelijkheid van technische gegevens in de hermeten gebieden.

Wijziging van het Dorschbesluit

Het dorschbesluit 1939 is gewijzigd. Het eerste artikel bepaalt nu, dat het dorschen van crisisproducten in het algemeen verboden is, behalve indien de teler in het bezit is van een dorschvergunning, afgegeven door de landbouwcrisisorganisatie, binnen welker werkgebied het dorschen plaats vindt. Bij deze organisatie zullen zoowel de teler als degene, die eventueel voor hem het dorschen verricht, aangesloten moeten zijn.

De organisatie zal bij bestuursbesluit, te publiceeren in de Nederlandsche Staatscourant, voorschriften kunnen geven.

ROTTERDAM

Algemeen Nederlandsch Verbond

Lezing pater H. Geurtjens.

Zaterdagmiddag opende de afd. Rotterdam van het Alg. Ned. Verbond de reeks winterlezingen in een der zalen van de Economische Hoogeschool, alhier, met een spreekbeurt van den bekenden missionaris, geleerde en kenner van onzen Oost, pater H. Geurtjens.

Men weet, dat Geurtjens van 1903 tot 1916 als missionaris gewerkt heeft op de Kei-eilanden, van '16 tot '20 op de Tanembar-eilanden, van '21 tot '32 eindelijk op Zuid-Nieuw-Guinea. Hij schreef belangrijke studies over de Kei-eesche taal, over de Kei-eesche legenden en over de Marindineesche taal. Boeken van zijn hand zijn: Onder de Kaja-Kaja's van Zuid-Nieuw-Guinea; op zoek naar Oermenschen.

Pater H. Geurtjens had — in aansluiting aan de bekende uitspraak van Kipling in een vermaard gebleven ballade: „Oost is Oost en West is West enz.", zich tot taak gesteld het een en ander mede te deelen over „psychologische tegenstellingen tusschen Oosterlingen en ons, Westerlingen".

Spr. achtte de kloof die beide menschengroepen thans nog van elkaar gescheiden houdt, geenszins onoverbrugbaar. Met de ontwikkeling der verkeersmiddelen zijn op de aarde de afstanden bijna verdwenen. En is niet het menschengeslacht één van soort en oorsprong? Toch zijn er thans nog wel degelijk verschillen van allerlei aard, die moeten worden bestudeerd om te kunnen worden begrepen.

In de eerste plaats is daar het geloof, dat in het christelijke Westen de geheele samenleving heeft doordeesemd, ook bij die Westerlingen die zichzelf geen christenen noemen of achten. De eerste tegenstelling is dan al dadelijk, dat wij in het Westen toch in meerderheid staan op den bodem van het altruïsme, in tegenstelling met den inboorling die veeleer egoïstisch is ingesteld.

Verkeerd doet men echter, den inboorling der Buitenbezittingen te beschouwen als iemand die in vrijheid en ongebondenheid kan leven. Immers zit hij als het ware volkomen ingesponnen in het stamverbond, zonder welke verbondenheid hij overal rechteloos zou zijn en nergens vrienden of steun zou kunnen vinden.

Spr. wijst dan op de groote tegenstelling tusschen het persoonlijk karakter van den westerling, en het ondergeschikt karakter, als individu, van den oosterling, die enkel een onderdeel uitmaakt van zijn familiegroep. De afwijkende wijze waarop binnen de familie, de graad van verwantschap wordt bepaald, onderscheidt ook de westersche van de oostersche maatschappij.

Uit spr.'s rijken schat van ervaringen, opgedaan bij zijn persoonlijk verblijf in verschillende van onze buitenbezittingen, putte spr. tal van voorbeelden om aan te toonen dat inderdaad nog veel ons scheidt van den inboorling.

Veel valt te verklaren uit het Indische klimaat, dat indolentie doet ontstaan, omdat alles zoo gemakkelijk verkregen wordt en concurrentie uitgeschakeld is. Het persoonlijk initiatief wordt door de maatschappelijke verhoudingen gedoofd of gedood; het individu kan niet vooruitkomen. De geest van den inlander zou moeten worden wakker geschud. Dat kan niet in snel tempo geschieden: bij de eerste generatie bereikt men zelfs met goed onderwijs weinig; maar na een paar generaties kan al heel veel bereikt zijn.

In den omgang zijn er tegenstellingen. Veel waarover wij ons zouden schamen, is voor den inboorling volkomen normaal en logisch. Misverstand kan ook worden geboren uit een voor ons en hen verschillende wijze om dezelfde vragen te beantwoorden, ook indien wij hetzelfde bedoelen willen uiten. Dan is er de geheel andere maatschappelijke positie van de vrouw, welke weer meebrengt, dat zij niet trouwt uit neiging of genegenheid, maar tengevolge van „koop-overwegingen". Ook de man kiest niet zelf, dat doen de oudsten van zijn stam voor hem. Ook in de gebaren en in de wellevendheidsopvattingen zijn er diametrale verschillen, alsmede in de opvattingen over het waarheid spreken.

Uitvoerig sprak pater Geurtjens nog over het vele afwijkende in het zieleleven van Westerlingen en Oosterlingen.

Bij den aanvang der vergadering was meegedeeld, dat het Alg. Ned. Verbond de gelegenheid tot toetreding openstelt voor minderjarigen op gemakkelijker voorwaarden dan tot dusver golden.

WEER TERUG IN ROTTERDAM

Zaterdag j.l. is de laatste groep Rotterdamsche kinderen, die gedurende twee maanden te Apeldoorn door bemiddeling van het huisvestingscomité van de R.K. vereeniging voor herstellings- en vacantiekolonies gehuisvest zijn geweest, huiswaarts gekeerd. Er zijn daar totaal 120 kinderen in katholieke gezinnen ondergebracht geweest. Bij hun aankomst alhier was te zien, dat de Veluwsche lucht hun goed had gedaan.

Victoria-Water
Voor huishoudelijk gebruik
IN HEELE LITER-SCHROEFFLESSCHEN

Griep in aantocht!
Hier en daar is er weer griep. Tracht het te voorkomen. Neem bij de geringste verkoudheid direct Aspirin.
BAYER
ASPIRIN hoort in huis!
(Recl. 30)

WELKE BONNEN?

Bloem. Van 5 Oct. t/m. 1 Nov. bon 78 (algemeen) ½ pond.

Boter, Margarine en Vet. Van 24 Aug. t/m. 18 Oct., boterkaart bonnen 05 t/m. 12 boter. Vetkaart bonnen 05 t/m. 07 boter of margarine, 08 gesmolten spijsvet of boter, 09 t/m. 12 boter tegen verlaagden prijs (alles ½ pond per bon).

Brood. Van 14 Oct. t/m. 20 Oct. broodbonnen 10 (geldig t/m. 20 Oct., bon 9 t/m. 15 October).

Grutterswaren. Van 5 Oct. t/m. 1 Nov. bon 76 (algemeen) rijst, rijstemeel of -bloem (½ pond);

bon 77 (algemeen) havermout, havervlokken, gort of grutten (½ pond).

Van 9 Sept. t/m. 1 Nov. bon 28 (algemeen) maizena, puddingpoeder, puddingsauspoeder of griesmeel (1 ons);

twee bonnen 28 voor 225 gr verpakte maizena;

bon 15 geldig t/m. 1 November 1 ons macaroni of vermicelli of spaghetti;

Honden- en kattenbrood. Van 1 t/m. 31 Oct. Bon 4 (honden) groep I en II: 10 kg; groep III: 8 kg; groep IV: 5 kg; groep V: 4 kg; groep VI: 3 kg hondenbrood. Bon 4 (katten) 1½ kg kattenbrood.

Levertraan. Slechts op recept van een arts, ten hoogste 200 cc per hoofd per week; niet meer dan voor 2 weken tegelijk.

Petroleum. Van 9 Sept. t/m. 3 Nov. zegel periode 6. Van 9 Oct. t/m. 10 Nov. op bon periode A 2 L petroleum voor verlichting.

Suiker. Van 28 Sept. t/m. 25 Oct. bon 109 (algemeen) (1 kg).

Thee of koffie. Van 23 Sept. t/m. 8 Nov. bon 114 (algemeen) 75 g thee of ½ pond koffie.

Vleesch en vleeschwaren. Van 14 Oct. t/m. 20 Oct. (ook geldig t/m. 27 Oct.) Vleeschkaart bonnen „04 vleesch" voor vleesch of vleeschwaren, „04 worst, vleeschwaren" voor vleeschwaren.

Zeep. Van 26 Sept. t/m. 18 Oct. bon 104 (algemeen) 150 g toiletzeep (nieuwe samenstelling) òf 120 g huishoudzeep, òf 200 g zachte zeep òf 250 g zeeppoeder òf 125 g zeepvlokken òf 250 g zelfwerkende waschmiddelen òf 200 g vloeibare zeep.

Wasscherijen krijgen één bon per 8 kg droog waschgoed.

De bonnen voor een extra-rantsoen toiletzeep geven van 31 Aug. 1940 tot en met 24 Januari 1941 recht op toiletzeep (oude samenstelling) van gemiddeld gewicht. (Dit geldt dus niet voor alle extra-zeeprantsoenen, gelijk sommigen abusievelijk begrijpen.)

Van 31 Aug. tot en met 31 December bon 116 (tegelijk met de textielkaart uitgereikt) 50 g scheerzeep of een tube scheercrème.

's-GRAVENHAGE

DE KATHOLIEKE GARDE.

De Alg. R.K. Propagandavereeniging „De Katholieke Garde" heeft Zondagmorgen onder voorzitterschap van den heer W. C. van Breda haar jaarvergadering gehouden in het Tereslahuis, Westeinde 18.

Na een inleidend woord deelde de voorzitter mede, dat het hoofdbestuur de „Kath. Garde" heeft vertegenwoordigd bij de viering van den 80-sten verjaardag van het oudste werkend lid, den heer J. Smeele; dat de actie ten bate van de Vereeniging tot viering van het St. Nicolaasfeest op de katholieke scholen in het dekenaat Den Haag spoedig zal aanvangen; dat de centrale van de Katholieke Garde in „Amicitia" is opgeheven en het administratie-adres thans is: Kortenhoefschestraat 23; dat de collecte voor de werkloozen in de kerkportalen nog altijd noodig is, omdat er nog steeds groepen van personen en gezinnen zijn, die steun behoeven; dat de aanmelding van de afdeelingen bij den Procureur-Generaal is geschied door het hoofdbestuur en dat in verband met de verduistering de maandelijksche kerkelijke bijeenkomsten voorloopig niet zullen worden gehouden.

Hierna brachten de secretaris, de heer H. B. M. Drost, en de de penningmeester, de heer H. P. J. Galjé, hun jaarverslagen uit. Het financieel verslag wees een nadeelig saldo aan van ƒ 224.17.

Op de voordracht voor algemeen voorzitter, die aan de beurt van aftreding was, werden geplaatst de heeren W. C. van Breda, Joh. Permentier en L. M. F. G. Knage.

Mej. A. G. Schwartz werd bij enkele candidaatstelling tot bestuurslid herkozen.

De geestelijk adviseur, kapelaan A. M. van Nobelen, hield een 10-minuten geestelijke overpeinzing.

Bij de rondvraag sprak de heer J. Smeele een hartelijk dankwoord voor de hulde hem op zijn 80-sten verjaardag gebracht.

Hierna werd de vergadering gesloten.

Warme maaltijden

De Haagsche Vereeniging voor Vrouwelijke Vrijwillige Hulp heeft zich tot haar leden gewend met een circulaire, waarin zij meedeelt, dat met vrij groote zekerheid kan worden aangenomen, dat er dezen winter in verschillende deelen van de stad warme maaltijden zullen worden verstrekt en in verband daarmee hun medewerking inroept voor het koken, het uitdeelen van de porties, het opruimen en omwasschen enz.

Gemengd Nieuws

Ernstige trambotsing te Rotterdam

Een trambestuurder liep vrij ernstige verwondingen op, een conducteur en twee passagiers werden licht gekwetst.

Zondagmorgen vroeg, omstreeks half tien, heeft te Rotterdam een vrij ernstige trambotsing plaats gehad tusschen twee motorwagens van lijn 9 der Rotterdamsche Electrische Tram. Deze botsing heeft groote materieele schade teweeggebracht, terwijl de bestuurder van een der motorwagens vrij ernstige verwondingen opliep. Een conducteur en twee passagiers liepen lichtere verwondingen op.

Het ongeval is gebeurd, doordat de 46-jarige trambestuurder P. W. Riemens, wonende in de Dr. de Visserstraat te Rotterdam, door een verkeerd gestelden wissel is gereden. Hij kwam met zijn tramstel van de luchtbrug over het Feijenoord-rangeerterrein den West-Varkenoordscheweg afrijden, terwijl op hetzelfde oogenblik een tweede tramstel van lijn 9 in tegenovergestelde richting reed. Bestuurder hiervan was S. H. Ruissen, wonende in de Bonaventurastraat te Rotterdam.

Op den wissel op den hoek van den West-Varkenoordscheweg en den Beijerlandschelaan reed de uit de stad komende motorwagen met bijwagen de trambaan van lijn 3 op en een ernstige botsing bleef niet uit. De vier wagens sprongen alle uit de rails en door de groote kracht van de botsing — de motorwagens hadden vrij veel vaart — braken vrijwel alle ruiten van de trams.

Het was op dit drukke punt een heele consternatie. Voorbijgangers schoten ijlings toe en de Geneeskundige Dienst werd gealarmeerd, omdat men ernstige persoonlijke gevolgen vreesde. Inderdaad bleek de bestuurder Riemens er vrij ernstig aan toe te zijn. Het voorbalcon, waarop hij gestaan had, was in elkaar gedrukt en hij had dan ook tal van bloedende verwondingen opgeloopen door de glasscherven, terwijl bij onderzoek in het Zuider-Ziekenhuis, waarheen hij met een ziekenauto van den G.G.D. werd gebracht, bleek, dat hij voorts inwendige kneuzingen had. Hij is dan ook ter verpleging opgenomen.

Het was een wonder, dat geen der passagiers bij deze botsing ernstiger verwondingen had opgeloopen. De conducteur J. P. Ruteg had eenige verwondingen aan een van zijn knieën, een 52-jarige passagier, de banketbakker J. N. Kortman, had o.a. een neusbloeding, terwijl een tweede passagier een wondje boven het linkeroog opgeloopen had. Deze drie gewonden zijn naar het Zuider-Ziekenhuis gebracht, maar konden na behandeld te zijn, naar huis worden gezonden.

Het tramverkeer van de drie lijnen aan den Linker Maasoever, de lijnen 2, 3 en 9, werd hierdoor ernstig gestagneerd. Tot tegen twaalf uur konden de trams niet doorrijden en men poogde met een „pendeldienst", waarbij de passagiers moesten overstappen, den dienst zoo doenlijk mogelijk te doen voortgaan.

Tot overmaat van ramp zakte een takelauto, die de zwaar beschadigde tramwagens uit den weg moest ruimen, in het trottoir weg en niet dan met de meeste moeite en na langen tijd arbeid konden de arbeiders den zwaren wagen weer op den weg brengen.

MEISJE AANGEREDEN.

Gistermiddag omstreeks één uur is in de Rochussenstraat te Rotterdam een drie-jarig meisje, Willie Martin, wonende in de Duyststraat, door een auto aangereden. Het meisje stak plotseling de rijstraat over, terwijl op datzelfde oogenblik de bestuurder zijn auto in beweging zette. Het linkervoorwiel van de auto ging het kind over den buik, waardoor het kneuzingen opliep. Met een ziekenauto van den G.G.D. is het slachtoffertje naar het Kinderziekenhuis aan den Gordelweg vervoerd, waar zij ter verpleging is opgenomen. Een ingesteld politieonderzoek wees uit, dat den auto-bestuurder geen schuld treft.

Rotterdamsche Gemeentepublicaties

DISTRIBUTIE VAN WINTERJASSEN EN WINTERMANTELS.

De Directeur van den Distributiekring Rotterdam maakt bekend, dat alsnog op Dinsdag 15, Woensdag 16 en Donderdag 17 October 1940 de gelegenheid is opengesteld, kleeding en wollen dekens in te leveren aan de lokalen Jensiusstraat 39 en Ericastraat 8 (Linker Maasoever), een en ander overeenkomstig hetgeen daaromtrent is vermeld in de publicatie, opgenomen in de avondbladen van Woensdag 2 October j.l.

Degenen, die van meening zijn, dat hun goed ten onrechte niet is aangenomen, kunnen hunne bezwaren indienen bij de Commissie, welke op Donderdag 17 October a.s. in het lokaal Jensiusstraat en op Vrijdag 18 October a.s. in het lokaal Ericastraat, telkens van 10 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur, zitting houdt.

Medebrenging van de niet in ontvangst genomen goederen is vereischt.

„BOB EN BEP IN DE STILLE ZUIDZEE" No. 30.

Een inlander die ze daar ontmoeten vertelt, dat de motorboot daar tijdens een storm is terechtgekomen. „Als we aan boord van dit vaartuig kunnen komen, kunnen we er misschien mede ontsnappen", fluistert Bob tot Koko.

Bob wil onmiddellijk zijn plan ten uitvoer brengen en met Koko loopt hij zoo vlug mogelijk naar Bep om haar te vertellen, welke ontdekking zij hebben gedaan. Bob merkt niet, dat een inlander hun gesprek afluistert.

Plotseling springt deze inlander naar voren, grijpt Bep bij den arm en duwt Bob opzij. „Het blanke meisje is onze koningin!" roept hij uit. „Zij moet hier blijven en mag nooit meer vertrekken!" De kinderen schrikker hiervan.

A.D.A.

Kamer van Koophandel voor Rotterdam

Vergoeding voor oorlogsschade

„Het bedrijfsleven te Rotterdam wacht met klimmend ongeduld een duidelijke uitspraak"

De Kamer van koophandel en fabrieken alhier heeft zich tot het waarnemend hoofd van het departement van financiën gewend met den volgenden brief.

Het is onze Kamer bekend, dat de vraagstukken, welke verband houden met de hier te lande door den oorlog veroorzaakte schade altijd de volle aandacht van uw departement hebben gehad. Zij meent te weten, dat aan de oplossing dier problemen, waarvan de moeilijkheid door niemand zal worden miskend, met voortvarendheid is gewerkt.

Het is zeker meer dan een leege formule, wanneer onze Kamer vaststelt, dat in de kringen der talrijke oorlogsslachtoffers in deze stad de beslissing van de overheid hieromtrent met vertrouwen tegemoet wordt gezien. Het besef, dat nationale rampspoed zeker niet onverredig zwaar mag drukken op die Nederlanders, wien toevallig rechtstreeks de meeste schade werd toegebracht, is te algemeen verbreid en te zeer gegrondvest op het rechtsgevoel van ons volk dan dat in redelijkheid zou mogen worden getwijfld aan de instemming van de overheid met dit beginsel.

Kamer opmerken, dat het bedrijfsleven te Rotterdam **metklimmendongeduld** een duidelijke uitspraak, zij het desnoods slechts in beginsel, tegemoet ziet. Ook de meest volledige schadeloosstelling in de toekomst kan niet beletten, dat thans van dag tot dag schade wordt geleden door stilstand van ondernemingen, beperktheid in de beschikbare kapitalen, vermindering van credietwaardigheid en dergelijke gevolgen van de vernietiging van talrijke waardevolle activa. Niet alleen de ondernemers, doch ook breede scharen van de in hun zaken werkzamen, lijden onder dezen gang van zaken. Onze Kamer is overtuigd, dat de ernst van dezen toestand u evenzeer als den naast betrokkenen ter harte gaat.

Toekenning van **recht** op volledige schadeloosstelling zou den druk van deze omstandigheden ongetwijfeld sterk verlichten. Dit klemt te meer, omdat het alsnog uitblijven van een zoodanige verzekering de mogelijkheid inhoudt, dat haar waarde voor de betrokkenen minder zal zijn dan met een vroegere beslissing het geval zou zijn geweest In den gedwongen wachttijd moeten kansen worden verzuimd, welke niet wederkeeren. Degenen die het geluk hadden in hun zaken te worden gespaard, hebben die kansen kunnen gebruiken en zullen daarop allicht kunnen voortbouwen. De voortduring van den oorlogstoestand is voorts oorzaak, dat de bewegingsvrijheid voor menigen man van zaken steeds verder wordt beperkt. Hoe later hij **recht** op schadeloosstelling verkrijgt, des te minder nut zal hij veelal van zulk een toezegging kunnen trekken.

Onze Kamer weet — en zij is daarvoor elkentelijk — dat mede met uw steun veel is gedaan om de getroffenen, nog zoo goed mogelijk te steunen, doch deze voorloopige hulp is en blijft noodzakelijk beneden datgene, waarop zij naar het algemeen gevoelen aanspraak mogen maken.

Het zou zeker misplaatst zijn uit deze beschouwing de slotsom te trekken, dat van overheidswege langzaam zou zijn gewerkt. Onze Kamer betoonde hierboven reeds van het tegendeel overtuigd te zijn. Doch aan degenen, die moeten wachten en die dit tot dusver met voorbeeldige blijmoedigheid onder bitter moeilijke omstandigheden deden, hebben de sedert de Mei-dagen verloopen vijf maanden begrijpelijkerwijs véél langer toegeschenen dan aan de organen der overheid, die niet geheel of ten deele werkloos aan den kant behoefden te staan en dat dan ook allerminst hebben gedaan.

Er komt noodzakelijk een oogenblik, waarop bij de afweging van deze wederzijdsche omstandigheden, de nood van de wachtenden sterker aanspreekt dan de erkenning van de moeilijkheden voor de in hun belang werkenden. Indien onze Kamer de stemming juist aanvoelt, is dat tijdstip in de publieke opinie daar.

Vandaar dat onze Kamer, hoezeer de ontplooide activiteit waardeerende, geheel kan medeleven en medevoelen met de talrijke Rotterdamsche zakenlieden, tot wier tolk zij zich thans dan ook gaarne maakt door tot u bij dezen het dringende verzoek te richten om te bevorderen, dat nu binnen zoo kort mogelijken tijd de begeerde en verwachte uitspraak zal worden gedaan, welke voor velen weder de mogelijkheid zal openen om hun krachten en gaven op ruimer schaal aan te wenden tot instandhouding van het bedrijfsleven, dat is vooral ook van een zoo groot mogelijke werkgelegenheid, in het belang niet slechts van de naast betrokkenen, doch van gansch de samenleving in deze stad en in geheel het vaderland.

verruimd. Deze zou dit jaar een waarde van *f* 6 millioen bereiken tegen vorig jaar *f* 2 millioen. Evenwel zal dit niet het verlies van den export naar overzeesche landen kunnen goed maken, wat duidelijk wordt indien men bedenkt dat het vorige jaar voor *f* 30 millioen werd uitgevoerd. Hierbij moet evenwel worden bedacht, dat de teelt sedertdien sterk is ingekrompen.

Het dividend der Kilo-Moto

Uitbetaling zoodra de maatschappij over de noodige middelen zal beschikken.

Onze Brusselsche correspondent meldt:

Op de jaarlijksche vergadering van de Kilo-Moto werd namens het bestuur gezegd, dat de in het vooruitzicht gestelde netto dividenden ad frs. 74,64 per preferent-aandeel, 44.64 per action de jouissance en 17,22 per winstbewijs, zullen uitbetaald worden zoodra de maatschappij hiertoe over de noodige geldelijke middelen zal beschikken.

In antwoord op de vraag van een aandeelhouder, wat eigenlijk bedoeld wordt met den op de balans voorkomenden post „onwaarden", antwoordde de voorzitter, dat dit materieel betreft dat werkelijk geen waarde meer heeft, zooals versleten tractors, verlaten houten kampen, machines van verlaten mijnen, ijz., waarvoor geen koopers zijn te vinden.

Nog werd van bestuurszijde gezegd, dat de aandeelhouders meer rendement op hun kapitaal zullen bekomen, als de afschrijvingen verminderen. Over de toekomst van de maatschappij, wilde het bestuur zich momenteel niet uitlaten, dit in verband met de onzekere toestanden op het oogenblik.

Hierna werden de jaarstukken, die wij reeds hebben medegedeeld, goedgekeurd.

Argentijnsch crediet voor Engeland

Voor aankoop van vleesch en graan.

In bevoegde kringen wordt bevestigd, dat de onderhandelingen over een door Engeland nagestreefd crediet voor aankoop van vleesch en graan in Argentinië op het punt staan voltooid te worden. Het zou gaan om een bedrag van 640 millioen pesos.

De Parijsche beurs

Voorloopig zull onslechts staatsfondsen worden genoteerd.

In verband met de heropneming van de Parijsche beurs, welke vandaag zal plaats vinden, meldt de Matin, dat aanvankelijk slechts staatsfondsen tot den handel zullen worden toegelaten De overige fondsen zullen eerst later kunnen worden verhandeld. Voorts mag het publiek niet ter beurze verschijnen. Slechts de beroepsmakelaars zullen voorloopig tot de beurs worden toegelaten. Het is waarschijnlijk, dat van 21 October af op de beurs ook de banken haar taak weer kunnen hervatten.

Een Ossenaar doodgestoken

De vermoedelijke dader had zelf ook een steekwond

In den nacht van Zaterdag op Zondag deed de heer Leijen te Oss een verschrikkelijke ontdekking. Omstreeks middernacht — hij keerde van den luchtbeschermingsdienst huiswaarts — vond hij op de stoep van een café een man liggen, wiens kleeren met bloed waren bedekt. Bij nader onderzoek bleek de man dood te zijn. De heer Leijen herkende in hem zijn buurman M. den Brok.

De vinder deed aangifte bij de politie en ook werd een medicus gewaarschuwd. Deze constateerde dat De Brok overleden was tengevolge van een messteek in zijn hart.

Onder leiding van den inspecteur van politie Kniepstra begon het onderzoek.

De personen, die in den loop van den Zaterdagavond het bewuste café, waar de verslagene was gevonden, hadden bezocht, werden op het politiebureau aan een verhoor onderworpen en uit de diverse getuigenverklaringen kwam aan het licht, dat in het café dien avond niet was gevochten. Wel had de verslagene met eenige vrienden een poosje in de herberg doorgebracht, doch het gezelschap had het café welgemoed verlaten. Gezamenlijk heeft men zich toen naar de woning van zekeren v. E. aan de nabijgelegen Teugenaarsstraat begeven en daar zou twist zijn ontstaan met een bewoner.

Bij het onderzoek maakte men gebruik van de speurderscapaciteiten van den rijkspolitiehond van brigadier der rijksveldwacht v. d. Vijver uit Heesch. Het spoor leidde naar Van E., die zelf ook een steekwond bleek te hebben. Het verhoor waaraan Van E. werd onderworpen leidde tenslotte — hij legde verscheidene tegenstrijdige verklaringen af — tot zijn arrestatie.

Zondagmiddag is het parket uit 's Hertogenbosch op de plaats des onheils aangekomen, teneinde zich van de situatie op de hoogte te stellen. Het lijk van den verslagene is door de justitie in beslag genomen en naar het St. Anna ziekenhuis ter plaatse overgebracht, waar Zondagmiddag sectie werd verricht door de doktoren Hesselink en den Hartogh.

De verdachte te Eindhoven aangehouden.

Op verzoek van den burgemeester van Oss heeft de recherche te Eindhoven een man aangehouden verdacht van den Zaterdag te Oss gepleegden moord. De man is ter beschikking van de Ossche politie gesteld.

ONTPLOFFING.

De 31-jarige W. Rooyakkers en de 19-jarige G. Brouwers waren gisteren in een garage van Riemersma te Eindhoven bezig met het lasschen van een spatscherm van een vrachtauto, toen plotseling een in hun nabijheid staande benzinebus, gevuld met olie en benzine, ontplofte, waardoor beiden ernstige brandwonden opliepen, terwijl Brouwers bovendien nog inwendige kneuzingen kreeg. Beiden zijn op last van een geneesheer naar het ziekenhuis overgebracht. Direct levensgevaar is niet aanwezig.

Uit het onderzoek van de politie is gebleken, dat een vonk van het laschapparaat vermoedelijk in de benzinebus was gesprongen, waarop de explosie volgde en een groote bus, gevuld met olie, eveneens in brand vloog. De gemeentelijke brandweer kon den brand spoedig blusschen.

INBRAKEN TE STEENWIJK.

In den nacht van Zaterdag op Zondag hebben inbrekers in een aantal buiten de bebouwde kom staande woningen, hun slag trachten te slaan.

Als regel werd een tuimelraam gebruikt, om den toegang te forceeren, waarna alles werd doorzocht. Gestolen werden o.m. ten huize van mej. R. *f* 175 aan geld bij mej. de wed van E. voor ongeveer *f* 500 aan sieraden, terwijl bij den heer B. de provisiekast en de wijnkelder een beurt kregen. Van de daders tot nu toe geen spoor.

Vernielingen op het secretariaat van een politieke partij

Het A.N.P. meldt uit Utrecht:

Zaterdagavond is in de Nachtegaalstraat een incident voorgevallen, waarvan de precieze toedracht nog niet is opgehelderd, doch waarover desalniettemin alle mogelijke, ongetwijfeld sterk overdreven geruchten, in omloop zijn gebracht.

Voor zoover tot nu toe kon worden vastgesteld, schoolden in de late avonduren talrijke personen voor een huis in de Nachtegaalstraat samen, waar het secretariaat van een politieke partij is gevestigd. Een groep onbekende personen, die in de duisternis moeilijk te herkennen waren, trachtte toen zich toegang tot het huis te verschaffen. Naar het schijnt is hierbij ook van werktuigen gebruik gemaakt. Nadat het hun gelukt was in het kantoorlokaal binnen te dringen, gingen de onbekenden er toe over de daar staande bureaumeubelen en schrijfmachines door vernieling onbruikbaar te maken. Het heele voorval speelde zich zoo snel af, dat de onbekende daders het bureau reeds weder verlaten hadden, toen de politie ter plaatse kwam.

Op straat ontstond evenwel in aansluiting op het hierboven genoemde voorval nog een handgemeen tusschen deelnemers aan den volksoploop en andere voorbijgangers. Bij het herstel der orde zijn van de zijde der politie verschillende arrestaties geschied. De terstond begonnen officieele onderzoekingen ter opheldering van het voorgevallene en van de achtergronden ervan zijn nog niet geëindigd.

EEN 14-JARIGE INBREKER ONTMASKERD

Te Diemen is een 14-jarige jongen gearresteerd. In de afgeloopen maanden is aldaar eenige malen ingebroken. Toen in Juni ingebroken werd in de boerderij van de wed. S. in de Oud-Diemerlaan, verdacht de politie den jongen, omdat hij toen het ouderlijk huis ontloopen was en twee dagen was weggebleven. In Augustus werd ingebroken in een werkkeet, waarbij men zich toegang had verschaft, door een raampje te vernielen. Een aldaar geborgen fiets was geheel gedemonteerd en de onderdeelen, waarbij zich ook twee dynamo's bevonden, benevens gummilaarzen, werden meegenomen. Eind September werd ingebroken in een schuur van een bewoner aan de Ouderkerkerlaan te Diemen. De eigenaar besloot, de schuur goed af te sluiten, maar niettemin werd op 7 October wederom in dezelfde schuur ingebroken, waarbij het slot was geforceerd. Er werden weer rijwielonderdeelen vermist, jasbeschermers, enz. Toen de politie een onderzoek instelde, bleek haar, dat op een werkbank een lantaarnkap was achtergelaten. Op den nikkelen rand waren vingerafdrukken zichtbaar. Toen deze afdrukken werden vergeleken met die, genomen bij de inbraak, welke in Juni bij de wed. S. in de Oud-Diemerlaan werd gepleegd, kwam zij tot de ontdekking, dat in beide gevallen de vingerafdrukken van denzelfden persoon afkomstig waren.

De politie besloot huiszoeking te doen bij den 14-jarigen jongen en hierbij kwamen tal van, bij de keet- en schuurinbraken vermiste rijwiel-onderdeelen en andere voorwerpen te voorschijn. Tegenover deze aanwijzingen baatte natuurlijk geen ontkenning. De jongen bekende drie der gepleegde misdrijven. Aan de inbraak in de Oud-Diemerlaan zeide hij niet schuldig te zijn, hoewel de vingerafdrukken het tegendeel aanwezen.

Uit het verhoor bleek, dat hij bij de inbraak in de werkkeet op 17 Augustus een 11-jarig broertje had meegenomen. Hij liet dit ventje op den uitkijk staan, terwijl hij in de keet het rijwiel demonteerde. Daarna is hij den volgenden dag wederom de keet ingegaan, om nog meerdere zaken te halen. Bij de tweede inbraak in de schuur van zijn buren aan de Ouderkerklaan had hij een kopsleutel en een schroevendraaier meegenomen, waarmee hij het slot forceeren kon.

Het opmerkelijke bij het stelen van de gedemonteerde rijwielen en andere zaken, was wel, dat de dief de voorwerpen niet verkocht, maar gebruikte, om zelf een nieuwe fiets te maken, of wel — zooals met een der dynamo's geschiedde — hij gaf sommige der ontvreemde voorwerpen aan zijn ouderen broer. De 14-jarige jongen is in het boerenbedrijf werkzaam en maakt den indruk, een paar jaar ouder te zijn, dan hij in werkelijkheid is. Hij is de zoon van welgestelde ouders. Hij zal ter beschikking van den kinderrechter worden gesteld.

ONGELUKKEN.

Gistermiddag kwam de 30-jarige voetballer P. W. tijdens den wedstrijd Excelsior—D.C.V. op het terrein aan den Laanslootscheweg te Schiedam zoo ongelukkig te vallen, dat hij het linker-onderbeen brak. Dr. Ris verleende geneeskundige hulp, waarna de man naar het ziekenhuis Eudokia te Rotterdam is gebracht.

UIT DE DERDE VERDIEPING GEVALLEN.

De g.g. en g.d. heeft Zaterdagmiddag naar het kinderziekenhuis aan de dr. van Welylaan in Den Haag vervoerd het 10-jarige meisje A. B., wonende aan den Zeekant, dat in een onbewaakt oogenblik uit het raam van de derde verdieping van de ouderlijke woning was gevallen. Het kind kreeg een schedelbasisfractuur en een gecompliceerde linkerbeenbreuk.

IN HET WATER GEVALLEN EN AAN DE GEVOLGEN OVERLEDEN.

De g.g. en g.d. heeft Zaterdagmiddag van het terrein van de gasfabriek aan den Trekweg te 's Gravenhage naar het ziekenhuis aan den Zuidwal den 3-jarigen Johannes de V., wonende in een in de nabijheid liggende woonschuit vervoerd. Het kind, dat in het water van den Trekweg was gevallen, is kort na aankomst in het ziekenhuis overleden.

DOOR EEN AUTO OVERREDEN EN GEDOOD

Vanmorgen tegen 8 uur reed de 19-jarige fabrieksarbeideter A. v. d. Berk uit Strijpehr rijwiel over de Willemstraat in de richting van het centrum van Eindhoven. Op den hoek van genoemde straat nabij de Eliasfabrieken tegenover de Langendonkstraat zwenkte het meisje naar rechts, onmiddellijk gevolgd door een vrachtauto, waarvan de bestuurder blijkbaar de wielrijdster niet had opgemerkt. Juist toen de chauffeur de bocht nam werd hij door de arbeiders, die op zijn wagen zaten, toegeroepen dat hij moest stoppen. De aanrijding was inmiddels reeds geschied. De wielrijdster werd op slag gedood. Uit het onderzoek van de politie bleek, dat de remmen van den wagen in orde waren.

DOOR EEN AUTO OVERREDEN EN GEDOOD.

Vanochtend om half negen fietsten twee meisjes op de Laan van Meerdervoort in Den Haag, toen ter hoogte van de Galerij de sturen van haar fietsen in elkaar verward raakten en de twee meisjes hierdoor kwamen te vallen. Een der wielrijdsters, de 19-jarige M. W. uit de Jan de Baanstraat, geraakte daarbij onder een vrachtauto, die achter de twee meisjes reed. Het ongelukkige kind werd door het rechterachterwiel van den wagen overreden en op slag gedood.

DIEFSTAL VAN DEKENS.

Op verzoek van den commandant van den Opbouwdienst te Apeldoorn heeft de marechaussee te Hengelo (O.) Zaterdag B. v. D., te Hengelo aangehouden, die van diefstal van een partij wollen dekens ten nadeele van den Opbouwdienst te Apeldoorn wordt verdacht. Hij is in het politiebureau te Apeldoorn opgesloten.

DIEFSTALLEN. INBRAKEN ENZ.

Gisternacht is inge,broken in een kiosk met etenswaren bij het station te Assel. Een groote partij zoekjes, lekkernijen en andere is gestolen. De Apeldoornsche politie heeft deze zaak in onderzoek.

Buitenland

De betrekkingen tusschen Duitschland en de Sowjet-unie

In tegenstelling tot Engelsche toenaderingspogingen tot Moskou.

In een hoofdartikel getiteld De betrekkingen met Rusland vergelijkt Das Reich de pogingen van Londen om die tusschen Duitschland en Rusland te vertroebelen met de tastbare en positieve resultaten van de reeds langer dan een jaar oude oeconomische samenwerking tusschen Duitschland en de Sowjetunie. Ze spelen zich af op het veilige en effen plan van het vriendschapspact. Het betreft geen klinkklank van mooie woorden, maar iets zeer tastbaars en wel een uitgebreide en voor beide partijen uitermate gewichtige, oeconomische samenwerking die elk tot dusver bereikte intensiteit ver te buiten gaat. Telt men daarbij de ontwikkeling van de wederkeerige verkeersverbindingen en het transito door Siberië, dan rijst het beeld van een voor beide deelen zeer vruchtbare oeconomische ontwikkeling, die in geen geval met Engelsche wenschdroomen overeenstemt.

Weldra beginnen te Moskou nieuwe besprekingen, waarbij de in uitzicht genomen halfjaarsbalans getrokken en naar wegen gezocht moet worden, hoe de door Rusland verworven Baltische gebieden en Bessarabië in het gemeenschappelijke oeconomische stelsel kunnen worden gevoegd.

Het heet can verder in de beschouwing, dat er in Engeland en Amerika telkens weer over gesproken wordt om boven een verbetering van de economische verbindingen uit te trachten met Rusland politieke aanraking te krijgen. In tegenstelling hiermee meent het blad, dat de Sowjetunie evenals andere landen door de uitvoerverboden van de V.S. getroffen is. Of Amerika, selfs als het wilde, Rusland op ruime schaal machines kan leveren is op zijn minst aan twijfel onderhevig, daar het met de eigen wapening en de leveranties aan Engeland tot over de ooren in het werk zit. Engeland en de V.S. daarentegen hielden het goud van de voormalige Oostzeestaten vast en weigerden buitendien de nieuwe orde, door Rusland in het Oosten geschapen, te erkennen. Dat tusschen de spilmogendheden en de Sowjet-unie ideologische verschillen bestaan is nooit van eenige zijde betwist. De ideologische tegenstellingen van Rusland tot de plutokratieën echter zijn veel grooter en hebben er niet in de laatste plaats toe bijgedragen Rusland en Duitschland één politieke lijn te laten trekken. Rusland heeft uit de door Engeland gegarandeerde staten zijn gebied aanzienlijk vergroot en aan zijn westelijke grens die herzieningen bewerkstelligd, die het Engelsch-Fransche verbondsstelsel tot nu toe verhinderd heeft. In het algemeen is moeilijk te bevroeden, welk voordeel Moskou uit een tegenstelling tot de mogendheden van het drievoudige verdrag zou kunnen trekken, want het Duitsche en het Japansche volk kunnen evenmin van de Russische grenzen worden weggedacht als Rusland zelf weg te denken is.

Het blad besluit met de woorden:

De drie buren moeten het altijd en in alle omstandigheden met elkander eens worden, omdat ze het van elkander moeten hebben. En wat ze tot dus ver verkregen hebben of zullen verkrijgen kunnen ze alleen verzekeren door een goede buurschap die elk toelacht, waarop hij volgens zijn beteekenis en zijn verrichtingen aanspraak kan maken.

Braziliaansche en Chileensche steunpunten voor de Ver. Staten?

De Newyork Times meldt uit Buenos Aires, dat Brazilië en Chili zich bereid hebben verklaard den Vereenigden Staten een aantal vloot- en luchtsteunpunten af te staan. Er is niet medegedeeld, waar deze steunpunten liggen. Chili zal echter op zijn minst één steunpunt en wel een plaats bij Valparaiso, Brazilië ten minste twee steunpunten waarvan een in de nabijheid van Para, ter beschikking stellen. De bepaling der ligging is in hoofdzaak van de Vereenigde Staten afhankelijk, welke zich zouden hebben belast met de kosten voor de inrichting dezer steunpunten. De overeenkomst is volgens dit bericht het resultaat van niet formeele besprekingen, die sedert half Juni door Washington zijn ingezet.

Een bevestiging van dit bericht der New York Times is intussohen tot nu toe nog niet ontvangen.

Amerikaansche benzine naar Singapore

De New York Times meldt uit Sjanghai, dat Amerikaansche benzinefirma's bezig zijn haar groote petroleumvoorraden uit Sjanghai en Hongkong naar Singapore te brengen, waar zij eenerzijds als reserve voor Amerikaansche oorlogsschepen en anderzijds voor de Chineesche regeering worden opgeslagen. In dit verband verneemt het blad uit Washington, dat men aldaar tot dusver van dezen stap geen kennis draagt, doch de voorzorg van de Amerikaansche firma's begrijpelijk acht. (D.N.B.)

Engelsche aanvallen op Duitschland

In den afgeloopen nacht zijn de Engelschen met weinige vliegtuigen en afzonderlijk vliegende toestellen naar West en Noord Duitschland gevlogen. Zij kwamen slechts boven enkele streken van het grensgebied. Eenige woonhuizen werden beschadigd. De bovenbouw van een zijspoor naar een fabriek werd op een plaats vernield. Verscheidene bommen vielen op het open veld. Er ontstond geen militaire schade.

AMERIKAANSCHE BURGERS UIT TOKIO

Volgens Amerikaansche berichten uit Tokio zijn vijftig tot honderd Amerikaansche burgers die in Tokio wonen voornemens te vertrekken. In de districten van Tokio en Jokohama wonen ongeveer 900 Amerikanen (D.N.B.)

LAATSTE BERICHTEN

(Gedeeltelijk gecorrigeerd)

Nederland.

Financieele hulp voor bedrijven met liquiditeitsmoeilijkheden

In het Verordeningenblad is opgenomen een besluit van de secretarissen-generaal van de departementen van handel, nijverheid en scheepvaart en van financiën betreffende liquiditeitsmoeilijkheden bij ondernemingen.

Daarbij wordt het volgende bepaald:

In het belang van de instandhouding van het bedrijfsleven kan door het verstrekken van credietgaranties of op andere wijze financieele hulp worden verstrekt aan ondernemingen, die in financieele moeilijkheden zijn geraakt door het, als gevolg van de buitengewone omstandigheden, niet binnenkomen van vorderingen uit hoofde van goederenleveranties aan het buitenland of door andere daaruit voortvloeiende blokkeering van activa in het buitenland.

De bovenbedoelde hulp kan slechts worden verleend, indien ook onder de tegenwoordige omstandigheden een behoorlijke basis voor de rentabiliteit van de betrokken onderneming aanwezig is, respectievelijk met het behoud van het bedrijf voor de toekomst een algemeen belang wordt gediend.

J. H. Kok †

Vanmorgen is te Kampen de uitgever J. H. Kok na een ongesteldheid van enkele weken overleden.

De heer Kok, die zijn loopbaan begon als bediende bij de firma Sijthof, was een zoon van wijlen ds. A. F. Kok te Dokkum. Hij was voorts werkzaam bij de firma Zalsman te Kampen en Hilarius te Almelo. 1 Nov. 1894 vestigde hij zich als boekhandelaar-uitgever in Kampen. De overledene wist zijn bedrijf tot zeer grooten bloei te brengen en was in de loop der jaren de uitgever geworden van de werken van schier alle bekende gereformeerde theologen als: Kuyper, Bavinck, de Moor, Wielenga enz.

De begrafenis zal Vrijdag te Kampen plaats vinden.

Het Nederlandsche consulaat-generaal te Stockholm

Onze correspondent te Stockholm meldt:

Ir. Chr. A. Uggla, die acht-en-twintig jaren land consul-generaal van ons land in Zweden geweest is — en zich met eere van deze zijn taak gekweten heeft — is afgetreden, nu hij midden September 75 jaar geworden is. De heer A. M. de Jong, vroeger consul te Malmö en sedert eenige jaren consul alhier, is hem opgevolgd en in verband daarmee is het consulaat-generaal verhuisd naar — kon het mooier — Holländargatan, waar op nummer drie het kantoor van den heer De Jong gevestigd is. De zoon van „den ouden heer Uggla", ir. Hjalmar Uggla, die tot nog toe vice-consul was, is nu den heer De Jong als consul opgevolgd.

Diamanten

Aangewezen als distributiegoed.

Het verordeningenblad bevat een beschikking van den secretaris-generaal van het departement van handel, nijverheid en scheepvaart, waarbij ruwe en bewerkte diamant, diamantpoeder, boort en industriediamant met ingang van heden aangewezen worden als distributiegoederen in den zin van artikel 4 van de distributiewet.

BIOSCOPEN BIJ LUCHTALARM

De luchtbeschermingsdienst deelt mede, dat ook bioscoopbezoekers tijdens luchtalarm de theaters niet mogen verlaten. Deze bezoekers, die het alarm vermoedelijk niet hoorer, dienen door het personeel gewaarschuwd te worden, dat het luchtalarm gegeven is.

Den directies van theaters wordt verzocht haar volle medewerking te verleenen.

AMSTERDAM

Afhalen van broodkaarten

Deze week kunnen elken werkdag van 9 tot 17 uur de nieuwe broodkaarten worden afgehaald en wel door bewoners van Watergraafsmeer: Mr. P. N. Arntzeniusstraat 90; Indische buurt: Madurastraat 90; Oosterpark- Dapper- en Transvaalbuurt: 2de Oosterparkstraat 227; Ferd. Bol- en Van Woubuurt: Karel de Jardinsstraat 74; Rivierenbuurt, Amstellanen c.a.; Borssenburgplein 13; Apollo- en Stadionkwartier: Hygieaplein 8; Willemspark- en Museumkwartier: Nicolaas Moesstraat 126; Schinkelbuurt en Nieuw-West bezuiden Postjeswetering: Legmeerstr. 79. Sloten en Osdorp: Lutkemeerw. 2 Nieuw-West benoorden Postjeswetering: Jan Mayenstraat 13; Bosch en Lommer, Landlust en IJpolder: Sloterdijkermeerweg 8; Frederik Hendrik- en Staatsliedenbuurt: Van Oldenbarneveldtstraat 54 56; Overtoom-, Kinker- en Bilderdijkbuurt: Nicolaas Beetstraat 40; Spaarndammer en Haarlemmerpoortbuurt en Jordaan benoorden Rozengracht: Haarlemmerhouttuinen 145; Leidsche buurt, Weteringkwartier en Jordaan bezuiden Rozengracht: Elandstraat 21; Plantagebuurt, Weesperstraat c.a.: Plantage Muidergracht 28: Czaar Peterbuurt en Oostelijke eilanden: Groote Wittenburgerstraat 39; binnenstad: Kalverstraat 92; Noord bewesten N. H. kanaal: Wingerdweg 12; Tuindorp Oostzaan Aldebaranplein 4; Noord beoosten N.H. kanaal: Nachtegaalstraat 105.

Zij, wier namen beginnen met A of B komen Maandag, C t/m. G Dinsdag, H t/m K Woensdag, L t/m P Donderdag, Q t/m T Vrijdag, U t/m Z Zaterdag.

In Ransdorp en Zunderdorp heeft de uitreiking alleen op Woensdag plaats en wel in de Ransdorpschool en in de school met den Bijbel, Zunderdorp B 18c.

LOUIS CONTRAN OVERLEDEN

Op 66-jarigen leeftijd is na een langdurige ziekte overleden de heer Louis Contran, een bekende figuur in het amusementsbedrijf.

Contran begon reeds op 16-jarigen leeftijd zijn loopbaan als komiek en was later vele jaren verbonden aan het revuegezelschap van ter Hall. Nadien trad hij op als humorist. Hij is geruimen tijd voorzitter der Nederl. artistenvereeniging en later penningmeester der Nederl. artistenorganisatie geweest.

Onderwijs

Examens

Hoogere.

Vrijen Universiteit. Doctoraal rechten de heer C. A. in 't Velt, Laren (N.-H.); prop. theologie de heeren: W. Stuursma, Arnhem; P. van Vliet, Almelo; P. S. Bakker, Groningen.

Diverse.

Utrecht. Apothekers-assistent. Opgeroepen 8 candidaten. Geslaagd de dames: J. Nieuwenhuys, Apeldoorn; M. A. J. J. Morra, Bergen op Zoom.

Oeconomie en Financiën

Van Waveren en Zoon

Tot opschorting van het aflossingsplan besloten

Vandaag is te Amsterdam de tweede vergadering van houders van 5 pct. obligaties der Hillegomsche bloembollenkweekerij en handel v/h. M. van Waveren en Zoonen gehouden. Behandeld werd het voorstel om het plan van aflossing beginnend per 1 November een jaar op te schorten, in verband met het feit dat aanzienlijke vorderingen op Amerika, Engeland en Zuid-Afrika zijn geblokkeerd. De trustee was bereid dit voorstel bij obligatiehouders aan te bevelen. De vorige vergadering was het vereischte quorum niet aanwezig.

Thans waren vertegenwoordigd 18 obligaties. Het voorstel werd aangenomen met algemeene stemmen.

Naar nader nog werd medegedeeld is de uitvoer van bloembollen voor Duitschland ondergaan in een tijd dat deze nog pril was en eenvoudig. En men kan hem herdenken als een figuur van de nog jonge filmkunst.

Even rijk aan avonturen als zijn films is ook het leven van Tom Mix geweest, die op 6 Januari 1881 nabij El Paso (Texas) uit een eenvoudig gezin werd geboren. Hij werd op 17-jarigen leeftijd soldaat en vocht in den Spaansch-Amerikaanschen oorlog, daarna op de Philippijnen en vervolgens in China tijdens den Boxer-opstand. In de buurt van Peking werd hij zoo ernstig gewond, dat men hem naar huis stuurde. In Amerika maakte hij zich als sheriff van zijn woonplaats spoedig groot ennaam door de arrestatie van een paar beruchte bandieten.

Zijn artistenloopbaan begon in het circus onder Buffalo Bill. Zijn aanvankelijke bezwaren om voor de camera op te treden werden met een hoog honorarium overwonnen. In tottaal is hij in een kleine 100 films opgetreden.

Vijfmaal is hij getrouwd geweest. Een Europeesche reis bracht hem in 1925 ook in ons land en hij is hier met enthousiasme ontvangen.

De laatste jaren was Tom Mix tot zijn eerste liefde: het circus, teruggekeerd. In 1938 trad hij te Londen op in een variété — hij was toen 57 jaar — met Tony II. De beroemde schimmel Tony I — toen al 34 jaar — sleet zijn laatste levensdagen in den stal. Niet lang geleden is dit lievelingsdier van Tom Mix gestorven.

Gemengd Nieuws

TRAMBOTSING TE AMSTERDAM.

Gistermorgen omstreeks half twaalf zijn bij de halte Hobbemakade te Amsterdam twee trams van lijn 3 en lijn 24 met elkaar in botsing gekomen. De trein van lijn 3 stond voor de halte, toen de trein van lijn 24 van den kant van de Ferdinand Bolstraat kwam aanrijden. Door onopgehelderde oorzaak weigerde de electrische rem van dezen wagen. De bestuurder trachtte nog door gebruik te maken van de handrem en den zandstrooier den trein tijdig tot staan te brengen, doch de botsing was niet meer te voorkomen. De materieele schade was aanzienlijk. Bovendien werden de bestuurder van lijn 24 en de conducteur van den bijwagen van lijn 3 verwond. Laastgenoemde kreeg inwendige kneuzingen en is in het Wilhelmina-gasthuis opgenomen. De bestuurder kreeg verwondingen aan de linkerhand. Hij is ter plaatse verbonden. Onder de passagiers waren geen slachtoffers.

Tom Mix †

Bij een auto-ongeluk om het leven gekomen.

Volgens een persbericht, is Tom Mix, de bekende cowboy-acteur, Zaterdag bij een auto-ongeluk negen mijl ten Noorden van Florence in Arizona doodelijk verongelukt.

Het schijnt, dat Tom Mix de macht over zijn auto verloor. De auto sloeg over den kop en Mix raakte er onder. Langskomende motorrijders zagen de ravage en waarschuwden de politie, die het lijk van Tom Mix identificeerde.

Toewel er in ons land betrekkelijk veel koeien zijn, was het vak van koehoeder toch nimmer geïdealiseerd vóór Tom Mix zijn films begon te draaien. Daarna is de cowboy een man geworden, die in hooge mate op de verbeelding van kinderen en kinderlijken begon te werken en het is de verdienste van Tom Mix geweest, dat hij de ideale gestalte van den comboy met een zoo hartstochtelijke zuiverheid, waar het het uitbeelden van edele gevoelens betreft, heeft geschapen.

Zijn paard was wit en op zijn paard gezeten met de vastheid van een die zijn leven lang met paarden heeft omgegaan, volbracht hij de heldenfeiten, deed hij nu eens één schurk, dan weer alle schurken tegelijk sneven, wanneer het er om ging een goudzending of de eer van een meisje of beide tegelijk, (en deze symboliek is duidelijk genoeg) te redden.

Tom Mix vertegenwoordigde voor talloozen de heldhaftigheid van de ongebonden prairie van de vlakte, waarin te draven valt onder een hooge lucht, van de atmospheer waarin diep viel te ademen en waar de longen vol waren te pompen met een pittige lucht van avontuur, moed en doodsverachting. Van de vlakte die een eigen taal sprak, met struiken en rotskammen, die zoowel held als paard op zijn gunstigst tegen een strakken hemel deden uitkomen en met struiken, waarachter het geringbaarde en rijk van revolvers voorziene noodlot lag te loeren. Van houten huizen met een blond meisje, voorzien hetzij van een bijzonder goeden vader, hetzij van een even bijzonder slechten broer of verkeerden minnaar. En daar was dan de draf in te zetten die naar de bevrijding van het door het kwaad belaagde, goede leidde. De held vond zijn belooning, hetzij in een loutere lieve blik, hetzij in een zoodanige blik gecombineerd met een kus, doch zelden in een huwelijk, want helden hebben meer en andere zaken te verrichten dan huwen. Op dit punt was de idealiseering van den Tom Mix mogelijk niet geheel onverdacht.

Maar goed. Tom Mix heeft een rol gespeeld in de geschiedenis van de film, hij heeft er toe bijgedragen om de film te populariseeren en hij heeft de vereering van den filmster

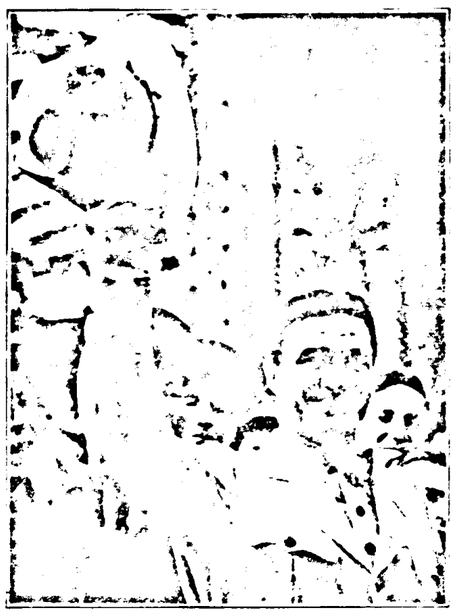

De bekende filmacteur Tom Mix, die bij een auto-ongeluk om het leven is gekomen. (Foto Archief N. R. C.)

De Duitsche militairen in Roemenië

Normen van de samenwerking

Toen de leiding van de Duitsche politiek tezamen met het fascistische Italië in Weenen met Roemenië tot overeenstemming kwam het nieuw te vormen land te garandeeren, was zij zich ervan bewust, dat zij daarmede tegelijkertijd een bijzondere taak op zich genomen had, aldus schrijft de diplomatisch-politische Korrespondenz in een commentaar op de aankomst van de Duitsche instructie-troepen in Roemenië. Het Roemeensche volk zal hierdoor het veilige gevoel gegeven worden, dat het na de hevige schokken en ontgoochelingen, welke de staat heeft doorgemaakt, thans werkelijk in rust en vrede zijn oeconomischen en socialen opbouw ter hand kan nemen. Het gelukken van deze taak vormt voor Duitschland en Roemenië een gemeenschappelijk belang. Het Rijk heeft niet geaarzeld zijnerzijds tot de consolidatie, ook voor zoover de militaire paraatheid van Roemenië in aanmerking komt, een bijdrage te leveren. Deze bijdrage bestaat hierin, dat de Duitsche soldaten, die in Roemenië in den geest van de garantie als symbool van de bereidwilligheid tot werken zullen optreden, tegelijkertijd hun rijke technische oorlogservaringen aan het Roemeensche leger ter beschikking zullen stellen en generaal Antonescu bij de oprichting van een sterk Roemeensch leger zullen helpen.

Het feit, dat Engeland zich over de jongste ontwikkeling ergert, zoo gaat de Diplo verder, is maar al te goed te begrijpen. In herinnering aan de mooie tijden van het tijdperk-Titulescu heeft men in Londen reeds de grootste verwachtingen gekoesterd om met behulp van lieden zooals Tilea (Roemeensche gezant te Londen. Red.) Roemenië tegen het Rijk te kunnen laten optreden. Men heeft toentertijd aangenomen, dat het Roemeensche volk zoo maar hierin zou berusten, wanneer op zijn bodem en op kosten van zijn nationale volkshuishouding sabotage gepleegd zou worden op de voor het leven noodzakelijke objecten van het land. Thans hebben de dingen een precies hieraan tegengestelden loop genomen. Roemenië, dat zich weer bewust werd van zijn Europeesche solidariteit, aldus schrijft de Diplo verder, heeft op het juiste oogenblik den Engelschen saboteurs en hun lastgevers belet hun bedrijf verder uit te oefenen. Indien Groot-Britannië thans, zooals het openlijk in Londen wordt verkondigd, tegen de Roemeensche petroleumbronnen soortgelijke plannen in het schild voert als destijds tegen Bakoe, dan moet het dit land duidelijk zijn, dat dank zij de waakzaamheid van het Rijk, de tijd van zijn laffe overvallen in Europa voorbij is.

De indruk te Belgrado

De aankomst van een Duitsche militaire en luchtvaartmissie in Roemenië heeft te Belgrado ten eerste de aandacht getrokken. De overheerschende meening is, aldus het D.N.B. uit Belgrado, dat deze maatregel het belang van de handhaving van orde en vrede in het Zuid-Oosten van Europa is. De Vreme verklaart, dat de Roemeensche petroleumvelden tegen eventueele Britsche aanslagen beveiligd moesten worden. Het blad publiceert voorts een artikel van den hoofdredacteur van het Roemeensche blad Curentul, waarin deze betoogt, dat de levensweg van Roemenië voor goed evenwijdig aan dien van de spil loopt en dat Roemenië er alle belang bij heeft zich de Duitsche oorlogstechniek eigen te maken.

Uit de Roemeensche bladen

De Roemeensche Zondagsbladen leveren uitvoerig commentaar op het zenden van een Duitsche militaire missie naar Roemenië. Het blad Cuvantul, dat voor het eerst na een onderbreking van meer dan twee jaar weer als officieel orgaan van de legionnaire beweging verschijnt, schrijft, dat de aanwezigheid van de Duitsche weermacht in Roemenië het logische gevolg is van de concrete samenwerking, waartoe in Weenen is besloten. Men mag niet uit het oog verliezen, dat de aansluiting van Roemenië bij de spil niet alleen een versterking van de oeconomische en cultureele betrekkingen beteekent, doch in gelijke mate ook een nauwe politieke en militaire verbondenheid. De garantie voor de onschendbaarheid van het Roemeensche gebied stelt als voorwaarde een nieuw practisch onderzoek naar de bestaande strategische, tactische en technische omstandigheden. Het onveranderlijke besluit om den vrede in het Donaugebied te handhaven, is een waarschuwing aan al diegenen, die gelooven, dat de vreedzame ontwikkeling van de oeconomische en politieke betrekkingen verstoord kan worden. De Duitsche technici hebben ervaringen meegebracht, die in den laatsten tijd zijn opgedaan.

Zij zijn de bemiddelaars van den nieuwen Europeeschen geest. In verband met de talrijke punten van overeenstemming tusschen 't legionnaire Roemenië en de mogendheden van de spil, kan een militaire samenwerking voor niemand een verrassing zijn. De aanwezigheid van deze afgezanten in Roemenië, aldus besluit het blad, geeft niet alleen geen enkele reden tot een ongegronde bezorgdheid doch zij is de bekentenis van een oprechte en volledige vriendschap met de mogendheden van de spil. (D.N.B.).

Demonstraties in Japan

Voor het pact van drie en de nieuwe nationale beweging

Het D.N.B. meldde gisteren uit Tokio:

Geheel Japan getuigt vandaag van de feesten, die tegelijkertijd gevierd worden voor het drie-mogendheden-pact en voor de nieuwe nationale beweging tot ondersteuning van de keizerlijke politiek. In alle steden des lands zijn groote betoogingen gehouden. Van bijzondere beteekenis waren de demonstraties te Tokio, waar op zes groote pleinen en parken voor een menigte van naar schatting 300.000 menschen het woord werd gevoerd door leden van het kabinet en van de Duitsche en Italiaansche legaties. In het Hibijapark werd het woord gevoerd door Matsoeoka, den minister van buitenlandsche zaken, door Ott, den Duitschen ambassadeur en door baron Indelli, den Italiaanschen ambassadeur.

Matsoeoka verklaarde, dat het drie-mogendheden-verdrag geen doode letter is, maar een verdrag, dat het welzijn van de geheele menschheid beoogt, daar hierdoor een verdere uitbreiding van den oorlog wordt verhinderd, terwijl de schepping van een nieuwe en gelijkwaardige wereldorde er door is voorzien. Matsoeoka gelooft vast aan een Duitsch-Italiaansche overwinning.

Een krachtig Japansch offensief

Over een 300 km lang front tegen 20 Chineesche divisies

Het D.N.B. meldt uit Sjanghai:

Japansche troepen, gesteund door de luchtmacht en gewapende riviervaartuigen, hebben een offensief geopend aan het 300 km lange front tusschen Woehoe aan den Jangtse en Hantsjau, waar sedert 1937 geen belangrijke gevechten geleverd zijn. Volgens berichten van het Japansche hoofdkwartier maakt dit offensief, dat tegen 20 Chineesche divisies in sterke stellingen gericht is, goede vorderingen.

* * *

Naar Chineesche militaire kringen meedeelen, zou het den Chineezen, Zaterdag gelukt zijn de Matang-forten aan den Zuidelijken oever van de Jangtse tusschen Woehoe en Kioekiang in te nemen. (D. N. B.)

HET EERHERSTEL VAN DE VLAAMSCHE ACTIVISTEN

Naar onze correspondent te Brussel ons meldt is de commissie voor rechtsherstel van de Vlaamsche activisten uit de jaren 1914—1918 met haar werkzaamheden begonnen. Dr. A. Borms, die als bekend, voorzitter is van dit lichaam, heeft met goedvinden van den Duitschen militairen bevelhebber in België en Noord-Frankrijk, nu ook nog mr. Adelfons Henderickx tot lid van de commissie benoemd. Mr. A. Henderickx was tijdens den wereldoorlog secretaris-generaal van het departement van justitie. De vertegenwoordiger voor België in den schoot van dezelfde commissie zal dezer dagen worden aangeduid. Als Duitsch gevolmachtigde is aangesteld dr. Braes uit Keulen, terwijl mr. R. Lagrou uit Antwerpen, de functie van secretaris zal waarnemen. Voor de verdere werkzaamheden en de behandeling van bepaalde gevallen zal dr. Borms geregeld contact houden met de vereenigingen van gewezen activisten „Recht voor Allen" en „Recht en Herstel", die sinds jaren acties voor amnestie en rechtsherstel hebben geleid.

Japansche luchtaanvallen op Joennan

Volgens berichten uit Hanoi hebben formaties van de Japansche marineluchtmacht van Fransch Indo-China uit reeds twee bomaanvallen op Joennan, de hoofdstad van de gelijknamige zuidwestelijke provincie van China, ondernomen. Bij den tweeden aanval van gisteren werd het arsenaal verscheidene malen getroffen en zijn ook andere militaire doelen gebombardeerd.

Spanje en Chili

Naar te Madrid verluidt heeft de Braziliaansche gezant als bemiddelaar gediend bij het herstellen der betrekkingen tusschen Spanje en Chili. Men heeft „een vriendschappelijke regeling van alle meeningsverschillen bereikt". Marquis Lucadatena is tot Spaanschen gezant in Chili benoemd. (U.P.)

DE PAUS TOT HET ARGENTIJNSCHE EUCHARISTISCHE CONGRES

Zaterdagmiddag heeft Paus Pius XII in het Spaansch een radioboodschap tot het Argentijnsche eucharistische congres, dat bijeen is te Sante Fé de la Vera Cruz, gericht. De Paus zegt, in deze boodschap deel te nemen in de plechtige hulde, die het congres aan God brengt. Hij smeekt genade, geloofsijver en vooruitgang voor Argentinië af en noodigt het congres uit, met hem te bidden, opdat de Almachtige Zijn vrede in de ziel van alle volken legge en den strijd doe eindigen.

De gevolgen der verplaatsing van de Zuid-Engelsche vliegvelden achterwaarts

De zwaarste slagen voor de buurt van London Bridge

Het frontbericht van het D.N.B. van gisteren luidde als volgt:

Volgens de bekentenis in de jongste rede van den Britschen luchtmaarschalk Joubert, zijn de Zuid-Engelsche vliegvelden naar achteren verplaatst. Er bevinden zich nu in het kustgebied alleen nog maar kustverdedigingsstellingen. Dit officieel erkende feit bevestigt, dat de vijand zich, ook volgens de gisteren opnieuw bevestigde waarnemingen, nog meer dan voorheen in de verdediging gedrongen ziet. De hoofdstad van het Britsche imperium is, door het verplaatsen van de totdusverre voor de hoofdstad liggende vliegvelden naar het binnenland, nog meer blootgesteld aan de aanvallen van het Duitsche luchtwapen. Daarom voelde Londen ook in den loop van gisteren en in den nacht van Zaterdag op Zondag het totale gewicht van het Duitsche „zwaard aan den hemel.

De zwaarste slagen kregen het gebied ten Noorden van de bocht in de Theems en de East India-docks alsmede het gebied aan weerszijden van London Bridge. In het met silo's, fabrieken en ravitailleeringsbedrijven bezaaide en reeds dikwijls geteisterde gebied hebben lichte gevechtseenheden van het Duitsche luchtwapen de vernieling van voor den oorlog belangrijke doelen voortgezet. Ze hebben den vijand de zwaarste schade berokkend.

London Bridge is een van de voor het verkeer belangrijkste bruggen over de Theems en ligt dichtbij den Tower en de haveningangen. Ten Oosten van het Victoria-Park en verder ten Noorden van de bocht in de Theems, waar zich groote goederenstations bevinden, konden eveneens goede treffers worden waargenomen.

Verscheidene bommen vielen op het Waterloo-station, een van de belangrijkste stations in het centrum van de stad. Hierdoor werden de reeds aanzienlijk belemmerde verkeerstoestanden verder ontredderd. Bemanningen van terugkeerende vliegtuigen hebben een beschrijving gegeven, hoe Londen tijdens de nachtelijke aanvallen door het schijnsel der branden daghelder verlicht was. Rookwolken dreven over de dikwijls met roet bedekte huizenzee en oversluierden geheele stadsdeelen. Uit de opwarrelende rookwolken sloeg op vele plaatsen een helle vuurgloed omhoog. Door deze voor zicht en oriënteering bijzonder gunstige voorbleven de Britsche vliegers nog geruimen tijd boven het ziekenhuis rondcirkelen. (D.N.B.)

waarden werden de uitgekozen doelen ook in de nachtelijke uren door een regen van bommen van alle soorten kaliber bestookt.

Het optreden van afzonderlijke gevechtsvliegtuigen boven Zuid-Engeland heeft eveneens groote successen opgeleverd. Hier werden opnieuw in een drieste duikvlucht twee troepenkampen aangevallen en werd in de onderkomens zware schade aangericht. Verder verschenen Duitsche vliegtuigen boven twee havensteden in Zuid-Engeland, waaronder Hastings, dat een belangrijke haven- en industriestad is. De daar liggende olievoorraden en werven zijn voor de Engelsche verdediging zeer belangrijk.

Ziekenhuis te Munster gebombardeerd

De Britsche vliegers maakten geen slachtoffers daar allen zich in den schuilkelder bevonden

In den nacht van Zaterdag op Zondag is het universiteitsziekenhuis van Munster door Britsche vliegtuigen met bommen bestookt. Eerst zwermden de Engelsche vliegtuigen langen tijd boven het ziekenhuis, dat gekenmerkt is met groote roode-kruisteekens. Er zijn vier explosieve bommen geworpen. Hiervan viel er één op het hygiënische instituut van het ziekenhuis. Voorts werden twee woonhuizen in de onmiddellijke nabijheid getroffen en ernstig beschadigd. Tijdens de aanval was het helder maanlicht, zoodat het landschap duidelijk zichtbaar was. Het is daarom slechts aan een gelukkig toeval te danken, dat andere deelen van het ziekenhuis niet zijn getroffen. Menschen werden gelukkig niet gewond, daar ieder zich in den schuilkelder bevond. In de nabijheid van het ziekenhuis worden geen militaire objecten aangetroffen. Na het werpen van hun bommen

Duitsch-Italiaansch verkeer door Zwitserland

Nieuwe tunnel onder den Sint Gothard.

Eenige Zwitsersche bladen melden, dat een ontwerp is gemaakt, waarmee wordt beoogd, op een betere wijze tegemoet te komen aan de eischen van het doorgaand verkeer tusschen Duitschland en Italië. Daartoe zou een nieuwe tunnel worden gebouwd onder den Sint Gothard, ter lengte van 40 km. De kosten hiervan zouden 250 millioen Zwitsersche franken bedragen. (Stefani.)

Aanbesteding

APELDOORN. De directeur van gemeentewerken heeft namens het bestuur van de gereformeerde schoolvereeniging Groen van Prinsterer het amoveeren van bestaande en het bouwen van vier nieuwe leslokalen enz. bij de school aan de Mariastraat aanbesteed. De laatste inschrijving was J. Jetha, te Apeldoorn, met ƒ 30.300. De raming was ƒ 28.100.

Rechtszaken

SURSEANCE EN FAILLISSEMENTEN

Opgegeven door v. d. Graaf en Co. (Afd. Handelsinformaties.)

Surseance van betaling:
Op 9 October is aan M. van Eck, aannemer te Gameren voorloopig surseance van betaling verleend. Bewindvoerder mr. Chr. Hulsman te den Bosch, verhoor Woensdag 23 Oct. des middags ten 12 uur.

Uitgesproken:
's-Hertogenbosch, 9 October. Fr. v. d. Camp, bakker te Oss, Berghemscheweg 86. R.c. mr. J. M. Huizinga, cur. mr. S. M. Hes te Oss.
Leeuwarden, 10 October. Bouke Andringa, fcuragehandel te Wijtgaard. R.c. mr. H. J. van Maanen, cur. mr. J. Vis.
Arnhem 10 October. P. C. van IJsseldijk, limonadefabriek te Ede (Geld.), Telefoonweg 56. R.c. mr. H. P. de Zaayer, cur. mr. J. v. d. Deure Jr. te Bennekom.
— W. H. Huberts, kapper te Nijmegen, Valkhof no. 4. R.c. alsvoren, cur. mr. J. van Ophuijsen te Nijmegen, Berg en Dalscheweg 248.
Leeuwarden, 10 October P. P. N. A. Bank, schoenmaker te Leeuwarden. R.c. mr. H. J. van Maanen, cur. mej. mr. G. Okma.
Zutphen, 10 October J. R. Hollander, hand. o. d. naam Techn. Bur. J. R. Hollander te Apeldoorn. R.c. mr. A. H. v d Giesen, cur. mr. H. L. Sypkens te Apeldoorn.
Groningen, 11 October. G. H. Minck, garagehouder te Groningen, Kraneweg 34-34b. R.c. mr. H. J. E. Engelkens, cur. mr. D. N. Breukelaar te Groningen.
— Th. Roepers, koopman te Sappemeer, Parkstraat 38. R.c. als voren, cur. mr. W. J. Benes te Hoogezand.

Vernietigd:
N.V. Kon. Fabriek van Meyer's Suikerwerken te Amsterdam. (In hooger beroep).

Opgeheven:
J. Peereboom te Heer Hugowaard.
B. R. Maassen te Arnhem.
J. Jeronimus te Velp.
K. Geenen te Helmond.
F. J. van Wickevoort Crommelin te den Haag.
H. P. v. d. Boomen en J. M. v. d. Boomen te den Haag.
In de week van 7 t/m. 12 Oct. werden in Nederland 29 faillissementen uitgesproken.

Radioprogramma

DINSDAG, 15 OCTOBER.

JAARSVELD. 414.4 m. KRO-Uitzending. 8.00 Nieuwsberichten ANP. 8.15 Wij beginnen den dag. 8.30 Gramofoonmuziek. 10.00 VPRO: Morgenwijding. 10.15 Gramofoonmuziek. 11.30 Godsdienstige causerie. 12.00 Gramofoonmuziek. 12.15 Paul Victoria en zijn orkest (12.45—1.00 Nieuws- en oeconomische berichten ANP. 1.00—1.15 Gramofoonmuziek.. 1.45 Gramofoonmuziek. 2.00 Vrouwenuur. 3.00 Gramofoonmuziek. 4.00 Gewijde uitzending. 4.30 Gramofoonmuziek. 5.00 Sociale causerie. 5.15 Nieuws- en oeconomische berichten ANP. 5.30 „Figeros Hochzeit", opera (7.15—7.45 Vragen van den dag — ANP. en nieuwsberichten ANP. In de pauzes: „Mozart als opera-componist", lezing. 9.10 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

KOOTWIJK. 1875 m. NCRV-Uitzending. 7.00 Berichten (Duitsch). 7.15 Berichten (Engelsch). 7.30 Gramofoonmuziek. 8.00 Nieuwsberichten ANP. 8.10 Schriftlezing, Meditatie. 8.25 Gewijde muziek (gr. pl.). 8.35 Gramofoonmuziek (9.00—9.15 Berichten — Duitsch) 9.30 Cello, piano en gramofoonmuziek. 10.15 Gramofoonmuziek (11.15—11.30 Berichten — Engelsch. 12.00—12.15 Berichten). 12.30 Berichten (Duitsch). 12.45 Nieuws- en oeconomische berichten ANP. 1.00 Amsterdamsch salonorkest en gramofoonmuziek. 2.00 Berichten (Duitsch). 2.15 Amsterdamsch salonorkest 3.00 Gramofoonmuziek. 3.30 Berichten (Engelsch). 3.45 Zang met pianobegeleiding en gramofoonmuziek. 4.35 Gramofoonmuziek. 5.00 Berichten (Duitsch) 5.15 Nieuws- en oeconomische berichten ANP. 5.30 RVU: Cyc. „Vier schilders uit de 15e en 16e eeuw". 6.0 Gramofoonmuziek (6.15—6.30 Berichten — Engelsch) 6.45 Berichten. 7.00 Vragen van den dag (ANP.) 7.15 Berichten 7.30 Gramofoonmuziek. 7.30 Berichten (Engelsch). 7.45 Reportage of muziek. 8.00 Berichten (Duitsch). 8.15 Nieuwsberichten ANP en gramofoonmuziek. 8.30 Berichten (Engelsch). 8.45 Gewijde muziek (gr. pl.) 9.00 Nieuwsberichten ANP, sluiting.

ONS LAND IS MOOI. Dat konden degenen ondervinden, die gisteren deelnamen aan den wandeltocht met onbekende bestemming, welke door den A.N.W.B. in de fraaie omgeving van Ede werd georganiseerd. (Foto Pax Holland.)

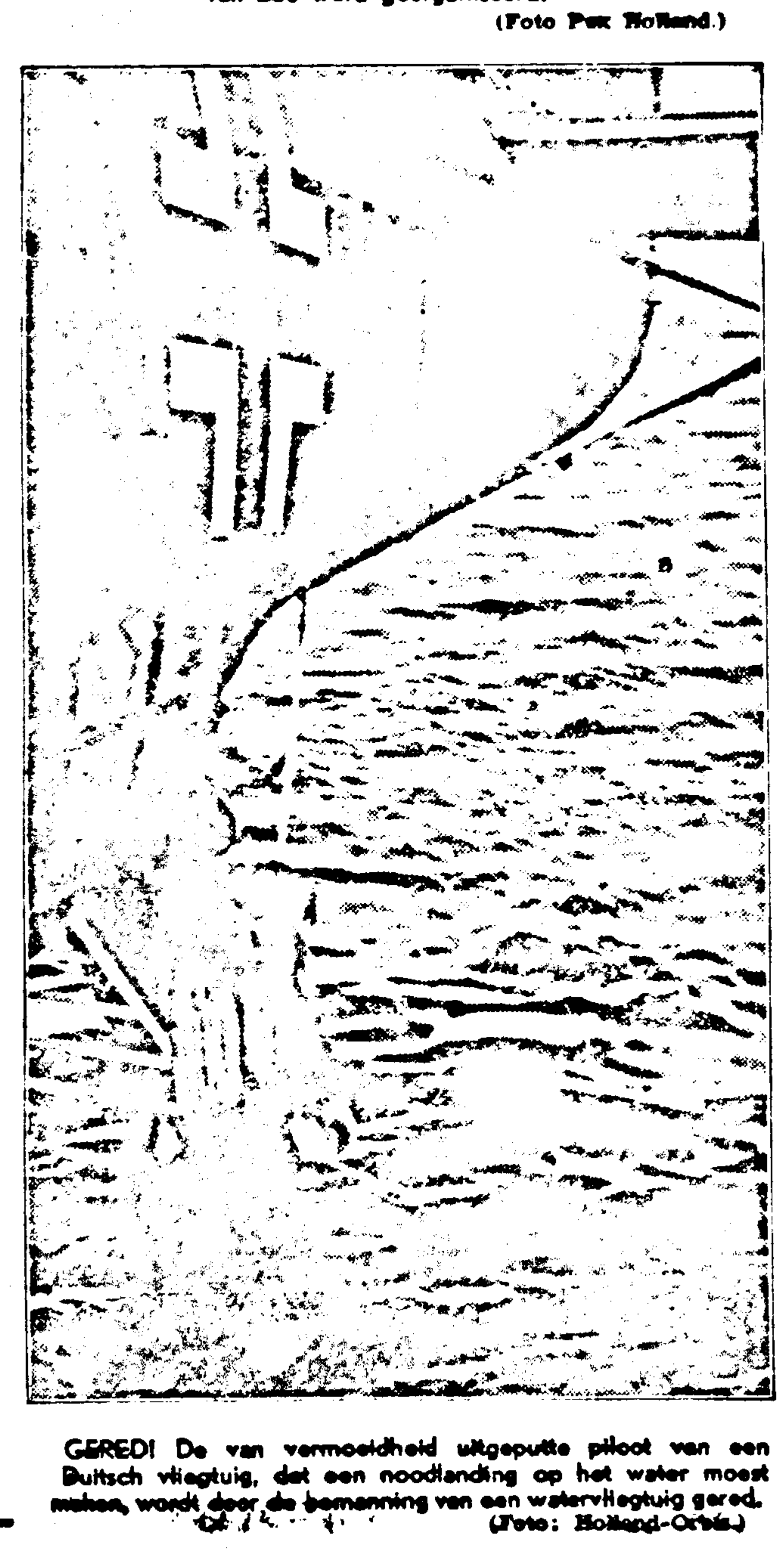

GERED! De van vermoeidheid uitgeputte piloot van een Duitsch vliegtuig, dat een noodlanding op het water moest maken, wordt door de bemanning van een watervliegtuig gered. (Foto: Holland-Orbis.)

In de geheel gevulde Koninginnekerk te Rotterdam werd eergisteren het eerste Zaterdagmiddagconcert van het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest gegeven. Een overzicht in het kerkgebouw tijdens het concert. (Foto: Bremers)

TRANSPORTINRICHTINGEN
KRANEN GRIJPERS
MACHINEFABRIEK NEMAG N.V. Rotterdam

Voor Wederopbouw
Elkington
RAMENLVRIJE AFDEKKINGEN
IN ELKE AFMETING VOOR ELKE BELASTING.
Techn. Bureau J. A. C. NERING BÖGEL, Wassenaar. Tel. 84.86

KEIM'SCHE MINERAALVERF
P. G. SMIT & Co., KEIZERSGRACHT 104, AMSTERDAM C.

N.V. W. A. Hoek's Machine- en Zuurstoffabriek
Hoofdkantoor en Machinefabriek te
Telef. 69001 (6 lijnen) SCHIEDAM Telegr.-adres HAGAAZ
Compressors, Luchtdruk-Locomotieven
Apparaten voor Autogene metaalbewerking
Zuurstof-depots door geheel Nederland
Zuurstof en Stikstof tot hoogste zuiverheid

HENSEN
MACHINEFABRIEK ROTTERDAM
HIJSCHKRANEN IN ALLE UITVOERINGEN

ONTLUCHTING- en VENTILATIEKANALEN
voor alle doeleinden. Uitgevoerd in asbest cement
N.V. ETERNIT N. Doelenstraat 20-22 AMSTERDAM (C.)
VOORHEEN MARTINIT Tel. 49644, 3 lijnen

WIJ KOOPEN
OUD IJZER
OUDE METALEN
FABRIEKSINVENTARIS enz.
FRANK RIJSDIJK's INDUSTR. ONDERN. N.V.
Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. Rotterdam 72615 (2 lijnen)
Dordrecht 6866

VOOR UW
STAALCONSTRUCTIES
N.V. HOLLANDIA
KRIMPEN A. D. IJSSEL
TELEFOON ROTTERDAM 47.918. — Ook te bereiken 385 KRIMPEN a. d. IJSSEL

Reparaties Reken-, Tel- en Schrijfmachines
Nijmegen, Tel. 25110; Enschede, Tel. 4043; Eindhoven, Tel. 4188; Arnhem, Tel. 22583; Maastricht, Tel. 4439; Den Bosch, Tel. 2404

ANDERS
levert UIT VOORRAAD de nieuwe
DE HAAS BRANDKASTEN
EN KLUISDEUREN SERIE 1940—'41. Deze kasten zijn van verschillende nieuwe vindingen voorzien, welke wij U gaarne zullen tonen.
ANDERS' BRANDKASTENHANDEL
HARINGVLIET 94, ROTTERDAM - Telef. 43244

RUWOLIEMOTOREN
BRONSMOTORENFABRIEK
APPINGEDAM

Een prima Olympia
SCHRIJFMACHINE
voor ieders beurs, toonen wij U gaarne in onze showroom, Kalverstraat 103, Tel. 35900.
OLYMPIA SCHRIJFMACHINES N.V.
Kantoor: KEIZERSGRACHT 626 — AMSTERDAM

Lichttechnische Armaturen
(Nederlandsch fabrikaat)
CUPROFLEX
Kl. Wittenburgerstraat 78 AMSTERDAM
Speciaal voor Kantoren, Kloosters, Kerken, Winkels, Ziekenhuizen etc., o.m. leveranciers Rijks- en Gemeentegebouwen.

A. C. BLOK Bouwkundige
NIEUWBOUW
REPARATIE VERBOUWING
NOORDSINGEL 95, Tel. 41274

LEVENSVERNIEUWING

Een boekje van Prof. J. H. Niekel, pr. — Uitgeverij Foreholte, Voorhout.

We beleven grootsche gebeurtenissen. Daar twijfelt niemand aan. Hoeveel pennen zijn er al in beweging gekomen en hoevele zullen zich nog tot schrijven zetten.

Voor verreweg de meesten onzer zijn zelfs vele beschouwingen overbodig. De meesten ondervinden den terugslag van de gebeurtenissen dag in dag uit. Deze gebeurtenissen beïnvloeden het doen en laten, ze houden de gedachten bezig, zij ze zijn het onderwerp van de gesprekken.

Men behoeft geen filosoof te zijn of historicus om in te zien, dat we een keerpunt beleven van de wereldgeschiedenis. Wij beléven dat keerpunt: we hebben het oude meegemaakt, zijn er mee op- en samengegroeid en zien ons thans, hoe de gebeurtenissen zich verder ook ontwikkelen, met onontkoombare zekerheid geplaatst voor het nieuwe. Anderen, die na ons gaan komen, zullen dat nieuwe gewoon vinden en er mee opgroeien. Voor ons komt het er echter op aan: ons aan dat nieuwe aan te passen. We spreken van herstel en wederopbouw; we zouden er ook nog andere namen voor kunnen uitdenken, maar deze woorden hebben langzamerhand burgerrecht gekregen.

Herstel, wederopbouw, en onzerzijds aanpassing!

Maar dit alles brengt voor den geloovigen, godsdienstigen mensch met zich mee een niet te onderschatten gevaar. Immers herstel en wederopbouw doen, door de beteekenis, die deze woorden in het gebruik zich reeds hebben verworven, bij voorkeur denken aan verbetering van tijdelijke levensbelangen. Het gevaar is hierin gelegen: dat men de kans beloopt er zich te weinig van te doordringen, dat voor het waarachtig geluk van de menschheid meer vereischt wordt dan herstel en wederopbouw van materieele zaken. De wet van het ééne absoluut-noodzakelijke, n.l. het bereiken van het uiteindelijke doel der eeuwige zaligheid, blijft ook in onzen tijd haar volle beteekenis behouden. Aan die wet dient zelfs voorrang te worden gegeven, wanneer een volledig herstel en een volledige wederopbouw ter sprake komen. Alleen wanneer de mensch die wet eerbiedigt en er voorrang aan geeft, kan hij het herstel en den wederopbouw van het aardsch geluk ten volle verwezenlijken.

Bij het eerbiedigen van die onveranderlijke wet en bij het verleenen van dien noodzakelijken voorrang wil het boekje van prof. J. H. Niekel een gids zijn. Toch is het geen gelegenheidswerkje. De titel wordt door de doelstelling en den inhoud van het boekje meer dan voldoende verantwoord. Men kan het toeval noemen of samenloop van omstandigheden, of hoe men wil, maar het feit, dat dit boekje nù verschijnt, in dagen van herstel en wederopbouw, doet ons zijn komst meer dan van harte toejuichen. Velen toch schijnen het als een twijfelachtig voorrecht te beschouwen in dezen tijd te leven, omdat zij moeilijkheden ondervinden, bij de aanpassing in het nieuwe, dat op komst is; velen loopen gevaar te gaan wankelen in hun overtuiging, al strijdende in den duisteren chaos van een overgangstijd.

„Levensvernieuwing" kan hier als lichtbaken dienen.

Biedt het boekje ons iets nieuws?

De schrijver zelf getuigt openhartig, dat naar oorspronkelijkheid niet werd gestreefd; het gaat er in het werkje om een weergave aan te bieden van wat in practijk gebracht en op schrift gesteld werd door den H. Franciscus van Sales.... ruim driehonderd jaar geleden.

Wie om deze reden het boekje terzijde schuift, doet zulks waarschijnlijk in onkundigheid, niet wetend, dat St. Franciscus van Sales nog steeds de geestelijke leider bij uitstek is. Het hoogste kerkelijke gezag heeft nog in de laatste decennia meermalen gezinspeeld op het doel, dat St. Franciscus van Sales zich stelde: om de streving naar de Christelijke volmaaktheid door „de menschen in de wereld" zooveel mogelijk te voorzien van de hulpmiddelen, die de kloosterlijke staat biedt. (A.A.S. 1907, blz. 360—362). Zoowel Pius X als Pius XI z.g. hebben zich op ondubbelzinnige wijze uitgesproken over de groote en nog steeds actueele waarde van de werken van dien heiligen Apostel der Goddelijke Liefde in de stormachtige periode van Reformatie en Contra-reformatie. (A.A.S. 1907, bl. 385 en 1923 bl. 273—274), en Pius XI z.g. heeft niet geaarzeld den wensch eraan toe te voegen: „dat het werk van St. Franciscus van Sales in onze dagen in ieders handen mocht zijn!"

„Levensvernieuwing" zou ik liever willen noemen een compendium dan een commentaar op de eerste twee boeken van St. Franciscus van Sales, wat evenwel niet verhindert, dat de rationeele opzet van het brandende vraagstuk en de glasheldere betoogtrant het eigen persoonlijke en zeer verdienstelijke werk van prof. Niekel zijn.

Dit werkje biedt ons dan ook beschouwingen, die niét overbodig zijn.

In de uiteenzetting over het proces van de levensvernieuwing toont de schrijver aan, dat er als punt van uitgang een begin van verlangen moet zijn om van het leven iets beters te maken dan het tot nu toe was. Dit zwakke willen moet aangewakkerd worden tot een krachtig welberaden wilsbesluit tot zuivering vooreerst van de doodzonde en elke genegenheid daartoe. En vervolgens wordt zulk een zelfde proces toegepast op de dagelijksche zonde en al de gehechtheid eraan.

Levensvernieuwing kan echter onmogelijk alleen negatief zijn (geen zonde meer); het positieve element is samen te vatten in één woord: Godsliefde, waaromheen zich alle andere deugden gaan concentreeren, zoodat b.v. een daad van gehoorzaamheid mede een daad van Godsliefde wordt.

Dit alles behoeft niemand en dus ook niet „den mensch in de wereld" af te schrikken of te doen huiveren. Iedere eerzame levensstaat leent zich tot een ernstig streven naar volmaaktheid; dat ideaal behoort niet alleen thuis in den geestelijken of kloosterlijken staat. „'t Zou immers, aldus de schrijver, dwaas zijn om te zeggen, dat men ómdat men huisvader, vakman is, dit of dat eerbaar beroep uitoefent, God niet beter beminnen kan! of dat men zoo'n slecht huisvader, vakman is, ómdat men God te zeer bemint". Door ditzelfde beginsel werd ook Adolf Kolping geïnspireerd bij zijn providentieele werk van de jeugdzorg met „godsdienstzin" als eerste punt van het programma. De eenvoudige handwerksman, die het Kolpingsprogram belééft maakt de meest simpele daad tot een act van godsdienst en Godsliefde; hij is niet alleen een Kolpingszoon, maar tegelijk (dikwijls onbewust) een navolger van het plan van St. Franciscus van Sales.

Evenals het in verreweg de meeste gevallen niet mogelijk zal zijn z'n eigen geneesheer te zijn op medisch terrein, zoo geldt dit ook ten aanzien van het geestelijk leven. Een boek geeft uiteraard algemeene normen. Men vindt er zelden of nooit zijn eigen „geval" in en zeker niet in de omlijsting van alle concrete omstandigheden. Ook al kan men een boek goed lezen, dan is het altijd nog uiterst moeilijk de normen objectief op eigen aangelegenheid toe te passen. Hoe vele malen blijkt men bij subjectief ongetwijfeld goede bedoelingen toch mis te tasten.

Een boek kan een goed en trouw vriend zijn, maar tevergeefs zal men er persoonlijk contact in zoeken. En toch hebben we dit ook in ons geestelijk leven noodig. Al zou het alleen maar zijn voor het opzij zetten van mismoedigheid, het verjagen van angsten, het overwinnen van troosteloosheid, het gesterkt worden bij teleurstelling. Met klem legt St. Franciscus van Sales dan ook den nadruk op de noodzakelijkheid van een persoonlijke geestelijke leiding bij de bestudeering van en de streving naar een meer intense Godsliefde.

De priesterlijke leidsman zal én door zijn ervaring én geholpen door Gods genade bij de uitoefening van zijn priesterlijk ambt, juiste voorlichting en krachtige hulp kunnen geven. Zijn zending is het juist de zielen dichter bij God te brengen. Daarvoor is echter van de zijde van den candidaat, naast de lezing en overweging van een geestelijk werk, ook noodig, dat hij voor zijn leidsman een open boek is. Deze moet de levensomstandigheden, de hoedanigheden en tekorten, de geestelijke ervaringen en twijfels van den candidaat kennen.

Van dat alles overtuigt „Levensvernieuwing" ons in een duidelijk betoog.

Wanneer de schrijver echter in het betreffende hoofdstuk „de bekeering" uitwerkt, is hij wel wat erg optimistisch. Een, desnoods door retraite, goed voorbereide, openhartig gesproken biecht vormt hét keerpunt. En dan gaan we verder, steeds vooruit, steeds hooger! Och, er zijn er, ook onder degenen die het goed met O. L. Heer meenen en oprecht eerlijk willen streven naar een grootere Godsliefde, zoovelen bij wie telkens weer de oude zwakke mensch naar boven komt. Dit heeft de schrijver wellicht te weinig tot uitdrukking doen komen. Al lezend, verwacht men tevergeefs in het hoofdstuk „de practijk", dat daar even op teruggekomen wordt. Een zelfs herhaalde waarschuwing tegen ontmoediging zou daar niet misplaatst zijn.

Stijl en zinsbouw laten hier en daar te wenschen over en maken op sommige plaatsen het lezen niet gemakkelijker. In een roman zouden deze zinsconstructies totaal misplaatst zijn. Maar „Levensvernieuwing" is nu eenmaal geen roman. Hier dwingt het tot rustig lezen, soms tot herlezen, wat overigens door den inhoud van het werk uiteraard al wordt gevraagd.

Dit alles belet niet, dat het werkje van prof. Niekel een krachtige aanbeveling verdient boven vele andere werken van deze materie. Zoovele andere werken over vooruitgang in het geestelijk leven zijn ingewikkeld; hun uitgebreidheid doet dikwijls tekort aan de overzichtelijkheid en duidelijkheid en bevordert alleen het duur worden van het boek. Hieraan maakt prof. Niekel zich niet schuldig. Zijn boekje is niet alleen simpel van zegging en glashelder van betoog, doch de aanschaffingsprijs beneden één gulden brengt het in ieders bereik.

„Levensvernieuwing" zou ik dan ook graag in handen willen zien, niet alleen van priesters en priester-studenten, doch ook van onderwijzers, jeugdleiders, leekenapostelen en eigenlijk in handen van iederen katholiek, die het oprecht meent met zijn verhouding tot God. Voor priesters zal het een gezonde en handige leidraad zijn in hun dikwijls moeilijk werk van individueele ziele-leiding. Voor onderwijzers, jeugdleiders, leekenapostelen enz. kan het niet een boekje zijn, waaruit zij een schoolsche behandeling overnemen, maar alleen een goed hulpmiddel voor eigen innerlijke vorming, die noodzakelijk ten goede moet komen aan hen, die aan hun zorg worden toevertrouwd.

Het is mijn vaste overtuiging, dat er zullen zijn, die door kennismaking met dit boekje zullen geleid worden naar de bron zelf. In verband hiermede zou het, zonder in het minst schade te willen doen aan de bestaande nog steeds verkrijgbare Nederlandsche weergave (P. de Wolff, pr.), toch wellicht aanbeveling verdienen, dat er een nieuwe, frissche, prettige vertaling verscheen van het werk van St. Franciscus van Sales.

Voorloopig zal voor velen „Levensvernieuwing", bijzonder in deze dagen, binnen het raam van herstel en wederopbouw, veel nut kunnen stichten.

Aanschaffing, lezing, herlezing, overweging zal brengen tot „bezinning", zooals pater F. D. Joret O.P. zijn werk betitelt; het zal laten zien „de verhevenheid der katholieke levensbeschouwing" (pater P. Gisbert Menge O.F.M.) en leiden naar de „wegen van christelijk leven" (dom. C. Butler O.S.B.); het zal beter doen begrijpen „het nieuw en eeuwig Verbond" (dom Anscar Vonier O.S.B.) en doen leven „in Christus' licht" (dom Benedikt Baur O.S.B.); het zal doen smaken „de heerlijkheden der goddelijke genade" (dr. Matth. Scheeben) en opvoeren tot „hoogere volmaaktheid" (zr. Miriam Theresia).

Moge „Levensvernieuwing" een breeden kring van aandachtige lezers vinden.

W. G. MINNEBO, pr.

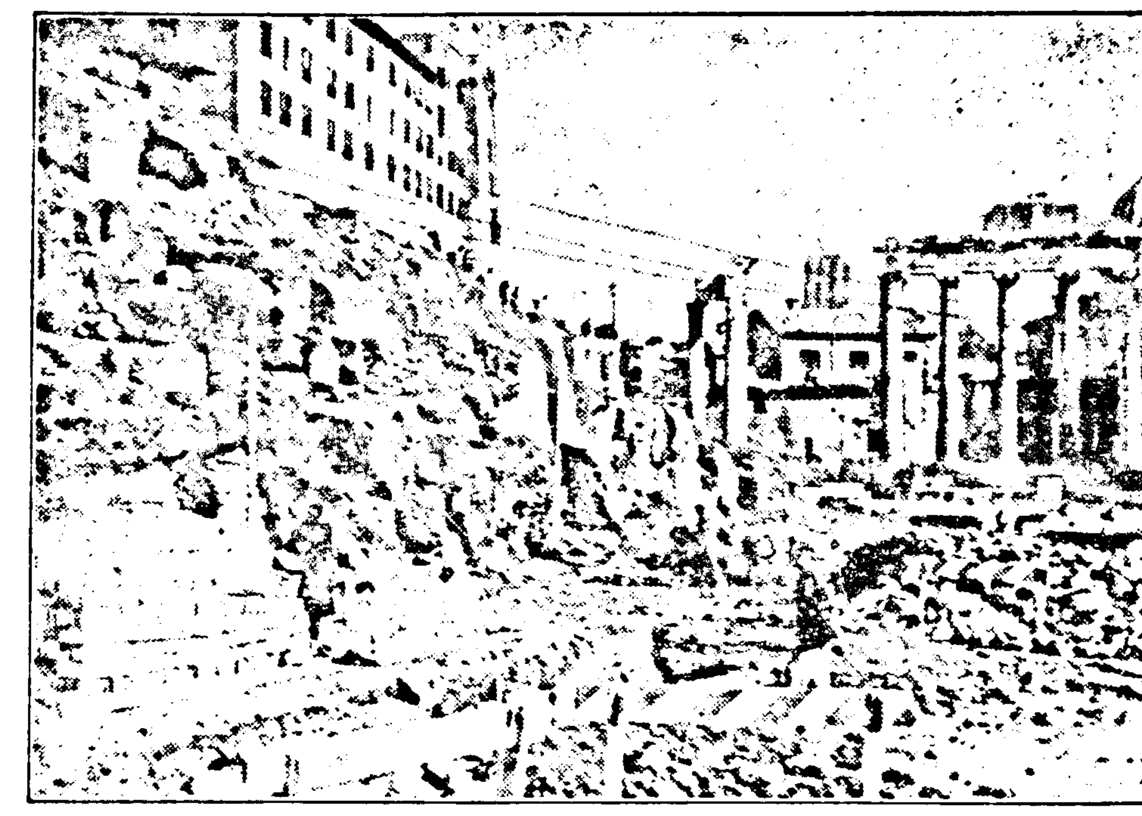

NIEUWE BELANGRIJKE OPGRAVINGEN IN DE EEUWIGE STAD. De Clivio Capitolino, een straat, die den „heiligen weg" voortzet, welke van de Via Appia naar het Capitool leidde, en naar den tempel van Jupiter liep, is thans te Rome blootgelegd. (Foto Ass. Press Berlijn.)

EEN VATICAANSCHE PLECHTIGHEID

Plechtige opening van de Sacra Rota Romana

Men schrijft ons uit Rome:

Dezer dagen is het nieuwe juridische jaar van de Sacra Rota Romana geopend met een plechtige H. Mis ter eere van den H. Geest, welke door den vicaris-generaal van de Vaticaansche Stad, mgr. A. C. De Romanis, in de Paulijnsche kapel werd opgedragen en door alle auditeuren, consistoriale advocaten en andere ambtenaren van het kerkelijk gerechtshof werd bijgewoond. Onder de aanwezigen bevonden zich ook de drie neven van Paus Pius XII, Carlo, Marcantonio en Giulio Pacelli, die alle drie advocaten van de Rota zijn. Na afloop van de H. Mis legden de auditeuren en andere leden van het gerechtshof den voorgeschreven eed af.

Om tien uur had een pauselijke audiëntie plaats, waarbij de deken der Rota, mgr. Grazioli, den H. Vader een boek overhandigde, waarin de door het kerkelijk gerechtshof gedane uitspraken zijn samengevat.

In een toespraak roerde mgr. Grazioli hierna verschillende interessante kwesties aan, die voor het kerkelijk gerechtshof van groot belang zijn, o.a. de door den H. Vader bevolen afbakening van de bevoegdheden van de H. Congregatie der Sacramenten en die der Rota in huwelijksaangelegenheden. Voorts vertolkte de deken de voldoening van „alle leden der Rota over den nieuwen zetel van het gerechtshof, die sedert dertig jaren in het paleis van de Dataria Apostolica was gevestigd, doch thans verplaatst wordt naar de Cancelleria Apostolica, waar groote zalen voor de Rota worden ingericht. Mgr. Grazioli herinnerde in dit verband nog eraan, dat vroeger de zetel der Rota ook in het Vaticaan zelf gevestigd is geweest, lang voordat het kerkelijk gerechtshof door Paus Pius X z. g. opnieuw werd ingesteld. Verder uitte de deken zijn voldoening over de benoeming van een Amerikaanschen auditeur, waardoor de universeele beteekenis van de Rota steeds duidelijker bewezen wordt.

In het afgeloopen jaar werden aan het gerechtshof 69 gevallen ter beslissing voorgelegd, waarvan er 65 huwelijkskwesties betroffen. In 16 van deze gevallen werd een positieve beslissing genomen. Hierbij wees de deken erop, dat het in de meeste gevallen — en in steeds toenemende mate — om verzoeken tot nietigverklaring van het huwelijk ging, waarbij moet worden vastgesteld, dat vele gevallen tevoren door weinig conscientieuze, zij het dan ook handige advocaten behandeld zijn.

Tenslotte wees de deken erop, dat ondanks den oorlog het Studium Rotale door steeds meer studenten bezocht wordt en dat zich voor het nieuwe studiejaar 253 personen hebben laten inschrijven, onder wie zelfs universiteitsprofessoren en vooraanstaande advocaten. Zeer verblijdend is de steeds toenemende belangstelling, welke de jonge geestelijkheid voor de werkzaamheden van het gerechtshof aan den dag legt, hetgeen hieruit blijkt, dat in het afgeloopen jaar niet minder dan 200 geestelijken uit alle landen van Europa en ook uit de Vereenigde Staten aan de Rota studeerden.

Met een uiting van vurige hoop op een rechtvaardigen en duurzamen vrede besloot mgr. Grazioli zijn interessante toespraak.

In zijn antwoord wees de H. Vader na een korte toespeling op den nog steeds voortdurenden oorlog op de groote beteekenis van het kerkelijk gerechtshof en prees Hij de groote activiteit, welke door de Rota wordt ontwikkeld. Tenslotte noodigde Zijne Heiligheid de geheele menschheid uit, te vertrouwen op God, de Bron van onuitputtelijke genadegaven, van gerechtigheid en waarachtige barmhartigheid.

ONS KORT VERHAAL

TOEN ARIE SOLDAAT WAS

Arie Wengers was getrouwd met Hanna, de dochter van een boer. Toen Arie voor de mobilisatie werd opgeroepen, ging hij met een bang hart van huis en vroeg zich af, wat hij bij zijn terugkomst zou vinden. Peter, de knecht, was met het boerenbedrijf volkomen op de hoogte, maar er waren meer handen noodig om alles te doen, wat er op de boerderij verricht moest worden.

Hanna lamenteerde geweldig. Zij was niet gewoon mee aan te pakken, deed het huishouden op haar slofjes en trok zich van het bedrijf weinig aan. Hanna stond als lui bekend. Had Hanna als jong meisje de handen flink uit den mouw gestoken, dan zou zij nooit de vrouw van Arie Wengers zijn geworden, maar van Bertus van Geel, een rijken boerenzoon. Bertus hield van Hanna, maar omdat ze zoo lui scheen te zijn, zette hij haar uit zijn gedachten. Zoo heel gemakkelijk ging dit niet, want Hanna was een knappe boerin, maar een echte boer kijkt er nog meer naar of een meisje wel goed werken kan.

Het was de schuld van Hanna's ouders, dat zij zoo geworden was. Hanna was erg door hen verwend. Had ze geen lust om iets te doen, dan werd haar dit niet kwalijk genomen. Er haar toe dwingen werd nooit gedaan.

Arie Wengers had blijkbaar geen rekenschap met dit euvel gehouden. Misschien wist hij ook niet, dat Hanna liever met een handwerkje bezig was, en de krant uitspelde, dan zich op de boerderij van haar ouders verdienstelijk te maken. Arie woonde namelijk op een ander dorp en had Hanna op een kermis ontmoet. En, omdat zij inzag, dat Bertus van Geel niet zou vragen, met hem te trouwen, had ze Arie genomen, maar meer nog om zich een beetje op Bertus te wreken, van wien ze veel hield.

De boeren van het dorp, waar Hanna woonde, zeiden toen tot elkaar: „Hij koopt een kat in den zak." En dan grijnslachten ze, want inwendig waren ze jaloersch, omdat hij met het knapste meisje uit hun dorp ging strijken.

Voor Arie vertrok, had hij tot Peter gezegd: „Dat ik nu toch weg moet. Er is zoo veel te doen." Hij had met den knecht alles besproken en deze beloofde hem, voor alles goed te zullen zorgen. Maar hij had er ook bijgevoegd: „Als de bazin een handje kon toesteken, dan zou ik het wel verder zonder hulp kunnen stellen." Hij verwachtte er wel niet zoo heel veel van, maar alle beetjes hielpen. Arie had de woorden van Peter aan Hanna overgebracht.

„Ik heb het thuis ook niet hoeven doen", kreeg hij ten antwoord.

Doch toen Arie vertrokken was, keek Hanna het erf over. Nu sta ik er zoo goed als alleen voor, dacht ze. Als ik nu niet goed op alles let, dan gaat de boerderij achteruit. Maar Peter kan al het werk niet alleen af.

Nu begon Hanna hierover te piekeren. Toen nam ze het besluit: zelf de hand aan den ploeg te slaan. Ze hebben mij wel eens verweten, dat ik lui was, herinnerde ze zich, maar nu zullen ze eens wat ondervinden en ervan opkijken, dat ik, als ik wil, wel werken kan.

Ze riep Peter en zei, wat ze van plan was.

De oude knecht keek haar een beetje wantrouwend aan en dacht: Als ik het van haar moet hebben, maar men kan toch niet weten. Toen zei hij: „Wat zal de baas blij zijn, als wij kunnen zorgen, dat hier alles op tijd gedaan kan worden, bazin. Hij was zoo bang, dat het mis zou loopen."

„Jij zegt maar, waarmee ik je kan helpen, Peter. In alle geval zal ik de koeien melken, dan kun jij intusschen wat anders doen."

Peter zag haar verbaasd aan. Kon zij melken?

Elken dag steeg de verbazing van den ouden knecht, want de jonge vrouw toonde zelfs veel verstand van het bedrijf te hebben. Hij had er danig pleizier in. Ze kòn goed melken, de beesten voeren, wieden en zelfs hooien en schooven binden. Hij moest haar bewonderen, want het ging haar allemaal goed af.

Toen Arie met verlof kwam, stond Peter hem op den weg op te wachten, om hem maar gauw het groote nieuws te kunnen meedeelen. „Maar laat niets aan de bazin merken, dat ik het verklapt heb", zei hij, „want ze heeft al dikwijls gezegd: „Wat zal de baas opkijken, Peter. Hij denkt natuurlijk, dat jij dag en nacht gewerkt hebt."

Hanna stond glimlachend op het erf.

„Dag, Hanna."

„Dag, Arie."

Zij gaven elkaar de hand.

Arie deed of hij niets wist en vroeg, zich tot Peter wendend: „En hoe is het hier?"

Peter keek Hanna aan en zei: „Ik heb een puike hulp aan de bazin gehad, anders zou ik met veel dingen ten achter zijn, baas."

„Ja", lachte Hanna, „ik heb altijd de koeien gemolken; ik heb de beesten eten gegeven.... maar kom, dan gaan we gauw aan tafel, want alles is klaar."

Arie Wengers voelde zich gelukkig. En nu kon hij ook vertellen aan zijn kameraden, boeren als hij, die Hanna kenden, wat er allemaal gebeurd was. Nu kon hij ook, zooals vele anderen opgewekt zijn en hoefde niet aldoor te denken aan het werk, dat gedaan moest worden.

Toen Arie weer vertrok, voelde hij zich een heel ander mensch.

Helaas! De oorlog kwam en Arie zag Hanna noch zijn boerderij terug. Een sober graf werd voor hem gedolven: hij viel als slachtoffer van zijn moed. Een held onder de velen.

Toen Hanna het bericht van zijn dood ontving, zat ze lang als wezenloos voor zich uit te staren. Peter, met zijn handen tusschen zijn knieën, keek naar den grond, beet verwoed op zijn pruim.

„Wat nu, Peter?" vroeg Hanna.

„Ja, wat nu, bazin?"

„Ik ga naar mijn ouders zeggen, dat.... dat hij dood is en zij zullen mij wel raad geven."

Ze nam haar fiets en reed weg.

Na lang beraad werd besloten, dat zij alles zou verkoopen en weer thuis komen. Dit scheen allen de beste oplossing. Peter werd als knecht op de boerderij van Hanna's ouders aangenomen, want ze wilden den man niet op straat zetten.

* * *

En nu is Hanna weer thuis. En tot verwondering van allen, die haar kennen, is zij altijd op het erf of op de akkers bezig. Dit zag ook Bertus van Geel en wel tot zijn groote vreugde, want hij heeft Hanna niet kunnen vergeten.

De rouwtijd is echter nog lang, dus moet hij geduld oefenen, om haar te zeggen, dat hij nog altijd van haar houdt. Doch hij weet, dat hem en ook haar het groote geluk wacht, want zij hield van hem. Dit was voor niemand op het dorp een geheim.

R. C.

Ook in de Vaticaansche Stad distributie

Men schrijft ons uit Rome:

Ook in de Vaticaansche Stad wordt de verkoop van alle in Italië gerantsoeneerde levensmiddelen beperkt; dientengevolge zijn daar sinds 1 October ook olie en vet in de distributieregeling opgenomen. Van dien datum af kunnen alleen de op Vaticaansch grondgebied wonende personen daar nog de gerantsoeneerde levensmiddelen koopen, terwijl de verkoop daarvan aan personen, die tijdelijk op Vaticaansch grondgebied werkzaam zijn en daar totdusver eveneens bepaalde inkoopen konden doen, is gestaakt.

HET MONUMENT VOOR PIUS XI IN DE ST. PIETER

Geen enkel der ingezonden ontwerpen geschikt geacht

Men schrijft ons uit Rome:

Zooals bekend zou in den loop van deze maand de beslissing van de commissie van kardinalen vallen omtrent de ontwerpen voor een waardig monument in de basiliek van Sint Pieter ter nagedachtenis van Paus Pius XI. Tal van kunstenaars hadden aan de door de commissie uitgeschreven prijsvraag deelgenomen en zooals men zich zal herinneren, zijn hun plastieken en teekeningen een tijd lang in de zalen van het Museum Petrianum naast de Vaticaansche basiliek tentoongesteld geweest. Verschillende vooraanstaande Italiaansche kunstcritici echter onderwierpen de ontwerpen aan een felle critiek en lieten duidelijk merken, dat naar hun oordeel nauwelijks een van de ingezonden ontwerpen voor uitvoering in aanmerking kwam. Lezers, die deze kwestie hebben gevolgd, zullen zich ongetwijfeld nog het allesbehalve malsche artikel herinneren van de „Messagero" over dit onderwerp, dat we indertijd ook in ons blad hebben gepubliceerd.

De commissie van kardinalen kwam ook zelf spoedig tot de bevinding, dat geen enkel ontwerp feitelijk beantwoordde aan het ideaal, dat zij zich voor een monument ter nagedachtenis van een zoo grooten Paus had gevormd. De meeste kunstenaars hebben dan ook reeds spoedig hun ontwerpen ingetrokken.

Thans heeft de commissie den deelnemers aan de prijsvraag die dit nog niet gedaan hadden, eveneens verzocht, hun ontwerpen te komen afhalen, met de bijgevoegde verklaring, dat „de commissie hun dank zegt voor de artistieke aanbiedingen, welke ertoe bestemd zijn, het aandenken aan een grooten Paus te bewaren." Dit komt practisch hierop neer, dat geen enkel ontwerp waardig is bevonden, om te worden uitgevoerd. Men zal nu moeten afwachten, of een nieuwe prijsvraag zal worden uitgeschreven.

HERTEN BRULLEN DOOR DEN NACHT

ALS 'T HOOGTIJD IS VOOR 'T EDELWILD

In de stilte van de Veluwebosschen

Nog is het hoogtijd voor het edelwild in de vrije wildbaan van de Veluwe. En, als de avond valt, klinkt van ver achter den boschrand het nadrukkelijk „aoh! aoh! öh! öh! öh!", de tartende roep der vechtlustige herten, die rond de roedels naar onraad speuren.

Dit zou de kans zijn, het roodwild in zijn meest natuurlijken staat van nabij te bewonderen, maar in dezen tijd vooral is rust in de wildbaan noodig.

Onrustig was de nacht geweest. Dreunende slagen aan een verren horizon herinnerden er bij korte tusschenpoozen aan, dat er nog altijd een oorlog raast over Europa. Nu en dan hing er een fantastische lichtschijn boven het wild en bijster land der oude Veluwe. En telkens als het dreunde aan den einder, schreeuwden verschrikte pauwen van de boerderij hun fellen noodschreeuw door den nacht....

Een paar weken reeds was weer eens de herinnering wakker geworden aan een verblijf in de wildbaan van de Hooge Veluwe, een paar jaar geleden. En die herinnering was sterk genoeg, om nog eens een beroep te doen op den boschwachter. Die schreef op een briefkaart: „U komt maar. We zijn hier altijd thuis".

Zoo was de nacht, voorafgaande aan ons bezoek aan de wildbaan.

Slapeloos. Uren wakker liggen, de ooren scherp gespitst naar de geluiden, die kwamen aangedreven op den koelen nachtwind, door het kleine open venster van de slaapkamer. Soms de hooge, schelle kreet van een nachtvogel, maar aan den rand van den luisterhorizon had al spoedig het eerste brullen der kapitale herten geklonken. „Aoch! Aoch! öh! öh!" Eerst heel ver verwijderd, dan langzaam dichterbij komend, naarmate het roedel meer naar onze richting kwam laveien. En dan had ineens een gelijkwaardige tegenstander vlakbij zijn verachtelijk antwoord teruggeschreeuwd.

Dit is het uur, waarop men eigenlijk in de wildbaan moet zijn, om zoo'n roedel aan den rand van de zandverstuiving naderbij te sluipen, gedekt door een veiligen tegenwind. Het is hoogtij voor het roodwild en nu bewaken de kapitale herten nerveus, achterdochtig, met een altijd actieven wildvang, de hinden. Nu moet men hen zien drijven rond de roedels, soms den kop driftig opheffend, om hun rauwe kreten weg te brullen door de nachtstilte, dan weer toornig met de sterke voorloopers in het losse zand stampend, of met een malschen stoot van het gewei, dat dof tegen de flanken beukt van een onwillige hinde, het roedel bijeen houdend. Maar.... herten besluipen is niet ieders werk en daar onrust in de wildbaan, vooral in den bronsttijd, moet worden vermeden, heeft de boschwachter maar besloten: „we zetten den wekker op vier uur. Dan is 't nog vroeg genoeg om van alles te beleven".

Als uit graniet gehouwen

Het wordt stilaan morgen, als we de fietsen gaan halen op de deel. Het eerste licht komt vaalrood van achter Deelen aangekropen en toovert een Oostersche sfeer met zachte, diffuse kleuren, over de hei, die nog onder een dunne nevellaag verborgen ligt. Nu is het stil geworden in de wildbaan. We laten het klaphek behoedzaam dichtglijden, om elk onnoodig geluid te keeren. Een enkele vroege vogel maakt een schuchter geluid, voor het overige ligt alles zwijgend den herfstdag te verwachten. De blaren ritselen onder de harde banden der rijwielen en zoo nu en dan springt een even aangeraakte eikel speelsch in de begroeiing langs het pad.

We zwijgen.

We rooken niet, om den herten en hinden zoo weinig mogelijk lucht van onze komst te geven. De kijker is gereed in de hand. Zoo rijden we langzaam naasteen over het boschpad.

Ineens is de hand van den boschwachter waarschuwend op m'n arm. Zijn kennersblik heeft al een roedel gezien, laveiend aan den boschrand. Het pad buigt gelukkig naar links en als de begroeiing wijkt voor de vlakte, staan we veilig onder den wind van de dieren.

Als uit graniet gehouwen staan de herten en hinden in het eerste licht. Bijna roerloos staan ze daar, den fijnen kop met den spiedenden windvang even geheven, speurend, of er met het daglicht ook onraad in de wildbaan is gekomen.

Het gevaar van den nacht

De nacht is voor hen vol dreiging geweest, want de onrust sidderde in alle leven van de vlakte, zoolang het donker was. Bij het aanbreken van den dag worden de dieren rustiger. Zij hebben een ruimer horizon voor hun speurende oogen gekregen en nu dreigt er niet zooveel gevaar meer van achter iederen vliegden of van de smelen uit. Het is, alsof het roedel vol verbaasde bewondering den wordenden dag staat af te wachten, die traag en rood over de wildweide komt.

„Je hebt geluk, kerel", fluistert de boschwachter, die, hoe vertrouwd dit beeld hem ook is, zoo goed als ik met hoog kloppend hart het schouwspel staat aan te zien „Edel" wild.... Niet voor niets draagt dit wild dezen nobelen naam. Wat een edel, wat een geraffineerde voornaamheid bij deze stille dieren. En ineens begrijp je iets meer van die wondere aanhankelijkheid van Jody voor zijn hertje in dat prachtige dierenboek „Jody en het hertejong".

„Je hebt geluk", heeft de boschwachter gezegd. Met den kijker ontdekken we twee kapitale herten, die naijverig de schijnbaar zoo onberoerde hinden bewaken. Hoog rijst hun fiere koptooi boven de nevels uit, dreigende silhouetten tegen het prille licht. Een van de twee is slechts heer en meester over het roedel, de andere is maar de gevaarlijke concurrent. En zoowaar, als het lichter wordt, zien we, verscholen in de dekking, nog een paar jongere knapen met minder grootschen koptooi, die de hinden beloeren, maar zich veilig buiten het bereik houden van het felle gewei van den twaalfender.

Dit is gedurende den nacht menigmaal kletterend neergekomen op het gewei van den tegenstander. Het was een paar maal zelfs zeer dichtbij te hooren. Nu het eenmaal licht geworden is, laten de tegenstanders het niet meer tot een gevecht komen. Hun activiteit blijft beperkt tot het nauwkeurig bewaken van de rivalen en van de hinden, die, geveinsd onverschillig, wat staan te knabbelen aan de twijgen van een hangberk.

Langzaam komt er beweging in de groep, die wel een kwartier als versteend stil stond. „Zoo rustig zijn ze zelden! Wat een kans heb je vanmorgen" fluistert 't naast me. „Maar nu gaan ze naar de weiplaats, let maar eens op".

Een stoet trekt voorbij

M'n begeleider kent den druk-bezochten wissel, waarlangs de dieren naar graziger oorden plegen te trekken. „Als je stil kunt zijn, komen ze vlak langs. Je kunt den kijker wel opbergen. Maar dan moeten we gaan liggen".

Wat deert het ons, dat boschmieren griezelige wandelingen maken tot over onze kuiten? De boschwachter heeft er geen last van, die zit „rondom dicht", zooals hij me vertelt. Wat deert het, dat een griezelige spin-parachutist vlak voor m'n neus voorbij zweeft, als je zoo een stoet, een bijna apocalyptischen optocht, op een honderd meter voorbij ziet trekken.

Voorop de bedachtzame leidhinde, dan de rustiger hinden, bijeengehouden door de twee zwaar-geweide tegenstanders. De geweien van die twee knapen zijn prachtig bruin, de enden zijn ivoorblank en flitsen in het eerste licht. Hun dos is bruinglanzend als een versch gevallen kastanje; ze zitten kostelijk in het vleesch, want de goede zomer heeft hen rijk gevoed.

Er was gras en sappige klaver op de wildweide, er was smakelijk boomblad in overvloed, ze hebben gesnoept van de saradella en ze zijn er malsch bij gegroeid. Rustig, onbewust van onze aanwezigheid, dank zij den vrij sterken morgenwind, trekt de stoet voorbij langs den wissel, naar de blinkende zandverstuiving en dan naar de wildweide. Een enkele maal, als een hinde wat ver achter blijft, toornt de twaalfender eens even met stampende voorloopers in den rullen boschgrond, voor het overige ademt alles rust.

Als ze zijn verdwenen achter den boschrand kunnen we praten.

Rivalen

„Wat een rust, na zoo een rumoerigen nacht, niet? Als je ze zoo ziet voorbij wandelen, zou je niet gelooven, dat er in deze periode door de herten zoo bloedig gevochten kan worden."

De boschwachter heeft m'n gedachten geraden. Maar dan vertelt hij, dat hij menigmaal van de dekking uit getuige is geweest van felle gevechten op leven en dood, soms wel eens zóó erg, dat hij tusschenbeide moest komen, om den wildstand niet noodeloos met een prachtigen knaap te laten verminderen.

„Is daar dan nu geen gevaar voor? De twee, die daar juist voorbij gingen, zagen er toch nog al gevaarlijk uit."

„'t Is niet waarschijnlijk, dat een van die twee het met den dood zal moeten bekoopen. Ze zijn aan elkaar gewaagd en ze beschikken gelukkig geen van beiden over een dolkgewei. Zoo'n gewei zonder enden heeft geen pareerstang en als dat door de flank van den tegenstander wordt gestooten, is het gedaan met hem.

Een enkelen keer is het ook wel eens voorgekomen, dat de twee tegenstanders zoo met hun geweien verward raakten, dat ze beiden de rivaliteit met het leven moesten betalen. Dan vochten ze wel zoo lang, tot de een den ander den nek had omgedraaid. Maar de overwinnaar kon zich van zijn dooden tegenstander evenmin ontdoen en dan sleepte hij dat lijk zóó lang mee door de bosschen, tot hij er zelf ook bij neerviel. Dergelijke verhalen doen wel een beetje aan den oertijd denken, maar het is toch nog wel eens voorgekomen.

Als regel is het meer lawaai en schijngevecht, dan werkelijk strijd op leven en dood. Maar als er twee gelijkwaardige tegenstanders met elkaar aan het bakkeleien slaan, kan 't nog wel eens hoog loopen. Want ze zijn voor geen kleintje vervaard, dat kan ik u verzekeren."

„En de jonge herten?"

„Och, dat hebt u nu straks zelf kunnen zien. Die komen niet in aanmerking. Ja, die probeeren het natuurlijk ook wel eens, ze kunnen het den zwaren herten wel eens lastig maken ook, maar het valt hun toch niet mee. Ze trachten wel eens een afgedwaalde hinde te verleiden tot een wandeling in den maneschijn, maar de groote knapen zien letterlijk alles en ze laten zich niets ontnemen. Dat eindigt dan meestal met een ontaard snelle vlucht van den jongere".

We zoeken de fietsen weer op. We hebben maar een paar honderd meter afgelegd, of weer beduidt een hand op m'n arm, dat het opletten is. Vlak voor ons uit danst de witte spiegel van een reebok de varens in, om dan voorgoed uit het gezicht te verdwijnen. Zijn versche prenten staan duidelijk geteekend op het zandpad, tot waar hij onraad speurde en bliksemsnel in de dekking verdween. „Je kreeg nog net z'n achterlichie te zien, he?" grinnigte m'n begeleider.

„Nog een paar weken en dan is de onrustige tijd in de wildbaan voorbij. En dan moet u niet vergeten, half Mei eens te komen kijken als we gaan zoeken, hoeveel kalfjes er zijn. Dat is weer een heel andere gewaarwording, maar even goed de moeite waard. Ik schrijf wel een briefkaartje, als het zoover is."

Zoo gaat dit rijke natuurleven z'n storelooze gang in de vrije, ruime wildbaan van de Veluwe. En als we in den middag huistoe fietsen, klinkt van achter de afrastering, die langs den nieuwen weg loopt, al weer het tartende „aoh! aoh! öh! öh!" De onrust is al weer teruggekeerd bij het hertenvolk en de zon zit nog hoog aan den October-hemel....

„Van zee tot meer"

Het is duidelijk, dat deze titel slaat op de gedaanteverandering, die onze Zuiderzee onderging toen zij IJselmeer werd. Het bij J. M. Meulenhoff te Amsterdam uitgegeven boek van Kees Hana biedt meer dan het belooft in dien zin, dat het ons op onderhoudende manier vertelt over de wijzigingen die de vroegere binnenzee in den loop der eeuwen heeft ondergaan, al wordt dan ook de meeste aandacht besteed aan hetgeen in de laatste tientallen jaren is geschied.

Op zijn zwerftochten langs de oevers van het aloude brakwatergebied staat de schrijver stil bij menschen, planten en dieren, die hij ontmoet; bij de kostelijke steden en dorpen, in dit kustland verrezen en bij zijn groote natuurlijke rijkdommen.

Mooie foto's en tal van teekeningen illustreeren het bijzonder lezenswaardige boekdeel, dat tevens ten gerieve van de snuffelaars op verschillend gebied van een register voorzien is.

Ingezonden Stukken

Onzen lezers wordt verzocht niet dan bij hooge uitzondering Ingezonden Stukken op te sturen, daar opneming daarvan tot ons leedwezen vrijwel uitgesloten is.

Letteren en Kunst

TIEN JAAR MUZIEKWETENSCHAP TE UTRECHT

Een nog onvervulde maatschappelijke taak

Vandaag is het tien jaar geleden, dat prof. dr. A. Smijers met een rede in het groot-auditorium der Rijksuniversiteit te Utrecht zijn ambt als „bijzonder hoogleeraar in de theorie en de geschiedenis der muziek" vanwege de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst aanvaardde. Daarmee ging een streven in vervulling, dat reeds in 1875 aan den dag trad, toen op de 46e algemeene vergadering van Toonkunst de wensch werd uitgesproken, dat het hoofdbestuur zich zou wenden tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal met het verzoek, om bij de behandeling van de wet op het Hooger Onderwijs ook leerstoelen voor de geschiedenis der schoone kunsten en in het bijzonder der muziek aan

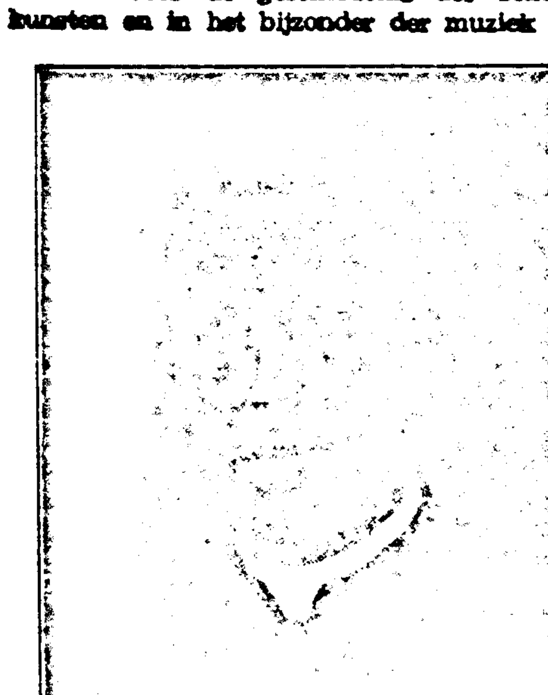

Prof. dr. A. Smijers.

(Foto Archief N. R. C.)

onze universiteiten te vestigen. Nog in 1921, bij de herdenking van de sterfdagen van Josquin des Prez en Jan Pietersz. Sweelinck, heeft de Vereeniging voor Nederlandsche Muziekgeschiedenis zich hiervoor groote moeite gegeven, maar eerst jaren daarna is Toonkunst er tenslotte in geslaagd, een bijzonderen leerstoel aan de Utrechtsche universiteit te vestigen. Dat de aan prof. Smijers verstrekte leeropdracht zich uitstrekte tot „de theorie en de geschiedenis der muziek", hield verband met het Academisch Statuur, waarin de theorie en de geschiedenis der muziek in een voetnoot vermelding hebben gevonden. Toen in 1934 het Rijk den leerstoel van Toonkunst overnam — naar men weet heeft toen de Maatschappij door bemiddeling van minister Marchant ten behoeve van Willem Mengelberg een bijzonderen leerstoel in de reproductieve toonkunst gecreëerd — is prof. Smijers benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de muziekwetenschap, zulks in overeenstemming met de wijzigingen, die mede door zijn toedoen het Academisch Statuut inmiddels had ondergaan.

De langdurige onderhandelingen, die aan de vestiging van den bijzonderen leerstoel vooraf zijn gegaan, hebben tot het gelukkige resultaat geleid, dat prof. Snijers bij zijn aanstelling de beschikking kreeg over een eigen instituut. Onmiddellijk is hij begonnen met het vormen van een instituutsbibliotheek, die immers voor de opleiding der studenten absoluut noodzakelijk geacht moest worden. In den loop der jaren is deze bibliotheek uitgegroeid tot een wetenschappelijk ingerichte verzameling van thans meer dan 20,000 deelen, die het volledige gebied der musicologie omvatten en waarvan vooral de tijdschriftenliteratuur een uitermate belangrijk bestanddeel is. Daarbij komt nog een collectie fotografieën van drukken en handschriften (voornamelijk van Nederlandsche muziek uit de 15e en 16e eeuw) welke prof. Smijers op zijn buitenlandsche speurtochten ten behoeve van de uitgave der werken van Josquin des Prez in opdracht van de Vereeniging voor Nederlandsche Muziekgeschiedenis heeft laten vervaardigen en die thans reeds meer dan 8000 stuks telt; ook de groote catalogus van muzikale handschriften uit dezelfde periode, welke zich in Italiaansche archieven en bibliotheken bevinden — een van de kostbaarste bezittingen van het Instituut, onmisbaar voor elk wetenschappelijk onderzoek van deze muziek — moet in dit verband genoemd worden. Uit een en ander kan blijken, dat prof. Smijers, zooals hij dit reeds in zijn intreerede verkondigde, het zwaartepunt van zijn onderwijs op de bestudeering van de z.g. periode der Nederlanders heeft gelegd (natuurlijk zonder andere periodes te verwaarloozen) en het is dan ook niet te verwonderen, dat van de vier proefschriften, die tot nu toe onder zijn toezicht zijn voltooid, drie op dit tijdperk betrekking hebben.

Dat de studie der muziekwetenschap te Utrecht niet in de boeken is blijven steken maar van den aanvang af in contact is gebleven met den levenden klank, is wel zeer bevorderd door de stichting van een „Collegium musicum", waar de studenten, soms in samenwerking met buitenstaanders, weinig of niet bekende muziek uit alle tijden ten gehoore brachten en toelichtten. Van Januari 1931 tot Maart 1938 zijn op het Instituut 67 van dergelijke bijeenkomsten gehouden; in Mei 1938 volgde de samensmelting met het in 1631 opgerichte „Collegium musicum ultrajectinum", waarmee de oorspronkelijke opzet een grootere openbaarheid kreeg en in welke combinatie tot nu toe 8 uitvoeringen zijn gegeven.

Van hen, die van den aanvang (October 1930) af de colleges van prof. Smijers hebben gevolgd en nauw betrokken zijn geweest bij de collegia musica, heeft er tot nu toe één het candidaatsexamen afgelegd (dr. J. du Saar) en is er één gepromoveerd (dr. E. Reeser); van de later aangekomenen is er thans één candidaat (freule M. Reuchlin) en zijn er twee doctorandi (H. J. C. Koole en J. Daniskas); voorts hebben de heeren dr. C. L. Walther Boer, dr. C. Lindenburg en dr. M. van Crevel hun opleiding buiten de colleges om volbracht en met een proefschrift bekroond. Voor een tijdsverloop van tien jaar lijkt dit aantal gering, maar men dient daarbij te bedenken, dat de vooruitzichten voor de in dit vak afgestudeerden in ons land vooralsnog zeer ongunstig zijn. Een werkkring bij het middelbaar en voorbereidend hooger onderwijs is voor hen (nog) niet weggelegd en het aantal plaatsen als leeraar in de muziekgeschiedenis op conservatoria en als muziekcriticus bij dagbladen is betrekkelijk gering. Dit brengt met zich mee, dat in ons land slechts weinigen onder de zoo talrijke muziekliefhebbers voor musicologische problemen belangstelling hebben, omdat de algemeene scholing, zonder welke dit gebied ontoegankelijk is, in ons onderwijs totaal ontbreekt. Zoolang aan dezen misstand niet een eind is gemaakt, moet de Nederlandsche muziekwetenschap de voor haar zoo noodzakelijke basis in het volk ontberen en daarmee blijft zij ook verstoken van de mogelijkheid, door middel van publicaties een grooteren kring van belangstellenden te bereiken dan de enkele ingewijden, waarop zij thans nog uitsluitend aangewezen is; wat in ons land buiten de muziekhistorische en -theoretische leerboeken aan muziekliteratuur verschijnt, richt zich op een enkele uitzondering na zoozeer tot „het groote publiek", dat een wetenschappelijk karakter er verre van moest worden gehouden. Ook het ontbreken van een algemeen musicologisch tijdschrift is een ernstige lacune in de Nederlandsche muziekliteratuur, die thans in dit opzicht alleen vertegenwoordigd is door het zich uitsluitend tot de Nederlandsche muziekgeschiedenis beperkende Tijdschrift van de Vereeniging van Nederlandsche Muziekgeschiedenis, dat door prof. Smijers wordt geredigeerd. Zoolang deze toestand voortduurt, is de Nederlandsche musicoloog als publicist vrijwel geheel op het buitenland aangewezen en daarmee kan de musicologische wetenschap in ons land onmogelijk beantwoorden aan het doel, waarvoor de bestudeering ervan aan Nederlandsche universiteiten indertijd is mogelijk gemaakt.

Reeds jaren lang ijvert prof. Smijers voor de maatschappelijke taak, die de beoefening der muziekwetenschap in ons land moet kunnen vervullen door een aandeel te hebben in de algemeene cultureele vorming van ons volk. Daartoe heeft hij aan zijn instituut een muziekpaedagogische afdeeling verbonden, die rijke vruchten af kan werpen wanneer de inschakeling der muziek in het onderwijs eindelijk haar beslag zal vinden. Moge het den Utrechtschen hoogleeraar gegeven zijn, in het nieuwe decennium, dat zijn instituut thans tegemoet gaat, aan de beoefening der musicologie de functie in ons volksbestaan te geven, waar deze tak van kunstwetenschap aanspraak op kan maken!

A. A. AARTSMA †

Op 75-jarigen leeftijd is te Heerenveen na een korte ongesteldheid overleden de heer A. A. Aartsma, oud-hoofdredacteur van het Nieuwsblad van Friesland.

De heer Aartsma, die als 11-jarige jongen bij het Nieuwsblad van Friesland in dienst was gekomen, is ongeveer 55 jaren bij genoemd blad werkzaam geweest.

Rotterdamsch Philharmonisch Orkest

Eerste Zaterdagmiddagconcert.

Koninginnekerk.

Voor het eerste concert, dat het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest in het nieuwe seizoen zou geven, bestond Zaterdagmiddag een enorme belangstelling. De Koninginnekerk liep zóó vol, dat velen, ook wij, moesten worden ondergebracht in de koorbanken, waartusschen de blazers en slagwerkers waren opgesteld; onder dergelijke abnormale klankverhoudingen kon men het werkelijke resultaat van het musiceeren slechts vermoeden en wij moeten ditmaal dan ook ten eenenmale van een critisch verslag afzien en slechts volstaan met enkele opmerkingen over hetgeen op onze plaats met zekerheid was vast te stellen.

Dat voor het openingsconcert een aantrekkelijk programma was samengesteld, zal niemand ontkennen, ook al leek het concertstuk van Guillaume Landré voor het publiek niet zoo toegankelijk als componist en dirigent gehoopt en misschien verwacht zullen hebben. We moeten ons oordeel over deze compositie tot na een volgende uitvoering opschoten, daar er ons ditmaal te veel van ontgaan is; alleen in sommige lyrische episodes meenden wij de partituur volledig te kunnen omvatten en daar frappeerde ons ook de melodische spanning, waaraan de Suite voor strijkorkest en piano en de Vier Orkeststukken van dezen componist hun waarde ontleenen. In elk geval echter moest het vooruitstrevende klankbesef des te sterker opvallen na het voorspel van „Eine Lebensmesse" van Jan van Gilse, muziek uit 1902, die ons ondanks eenige langdradigheid en afhankelijkheid van groote voorbeelden (Wagner!) met oprechte bewondering heeft vervuld voor de muzikale potentie en het technische meesterschap, waarmee een twintigjarige dit warm en sonoor klinkende stuk heeft gecomponeerd; naast gelijksoortige muziek als die van Bungert en Nicodé heeft deze compositie van den jongen van Gilse zich indertijd schitterend kunnen handhaven en dat zij ook thans nog het aanhooren ten volle waard bleek te zijn was des te meer verheugend, omdat het aantal waardevolle Nederlandsche orkestwerken uit de jaren omstreeks 1900 betrekkelijk gering is.

Na het concertstuk van Landré heeft Theo van der Pas de „Variations symphoniques" van César Franck gespeeld. Zijn aandeel in het musiceeren is ons grootendeels ontgaan; alleen uit de solistische episoden konden wij vaststellen, dat het enthousiasme, waarmee het publiek op zijn vertolking reageerde, alleszins gerechtvaardigd leek.

Dat ook de Vijfde Symphonie van Beethoven „in de zaal" een uitstekenden indruk moest hebben gemaakt, konden wij afleiden uit de spanning, waarmee wij zelf naar deze uitvoering hebben geluisterd. De klank van de instrumenten individueel was doorgaans verrassend gaaf en muzikaal; de verschillende nieuwe aanwinsten bij de blazers leken ons evenzoovele verbeteringen te zijn, waardoor vooral in de onweerstaanbare finale het koper glansrijker klonk, dan wij het bij het Rotterd. Philh. Orkest ooit gehoord hebben. Flipse gaf aan het musiceeren al zijn geestdrift en energie en is daarvoor dan ook terecht met hartelijk en dankbaar applaus beloond.

In elk geval hebben wij den indruk gekregen, dat de Koninginnekerk in acoustisch opzicht een trouvaille is — zooals ons ook het ontbreken van pauze en garderobe als een aanwinst voorkomt!

Concertgebouw Orkest

Eerste Mengelbergconcert in Den Haag.

Onze Haagsche muziekreferent schrijft:

Machtig was de inzet van dit program, dit seizoen. De barsche dreiging van het begin der Ouverture Egmont van Beethoven, de hartstocht van de demonische inleiding van Brahms' Eerste Symphonie, zij konden ons bewust maken van het principe der onverzettelijke kracht, waarvan Beethoven meer nog dan Brahms ons den spiegel voorhoudt.

Mengelberg verzachtte niets; integendeel. Van Egmont blijft ons niet bij de smeekende figuur, doch alleen de verbetenheid, de schonkige hoekigheid, het genadelooze, de zware kleuren en zware accenten, die de groote dirigent het orkest oplegde.

Zoo ook bij Brahms. Hoezeer de geest van de muziek dezer eerste Symphonie zich ook naar „mehr Licht" ontwikkelt, tocht blijft ze door Mengelberg's interpretatie in den ban staan van de duister tragische, „grübelnde" inleiding, die hij laadt met een bijna ondraaglijke spanning. Ook onthoudt men na het edel melodieuze, diep doorzongen Andante de vioolsolo van Hellmann, die zich hier voor het eerst als eerste concertmeester, opvolger van Zimmerman, kon laten hooren.

Van bijzondere beteekenis was deze middag door het optreden van den 78-jarigen Emil von Sauer, die het Pianoconcert van Schumann speelde. Zijn geheele vertolking werd gedragen door een hooge en oude cultuur. Niet machtig of imposant en vooral niet uiterlijk is dit spel, maar fijn en gevoelig, technisch volstrekt af en vooral getuigend van een erudieten smaak. De stijl van vele kleine spanningen en ontspanningen (rubato) moge naar de inzichten van onzen tijd de hechtheid van den vorm schaden, men voelt hoe de muzikale poëzie von Sauer dringt tot een dichterlijke maar zeker niet willekeurige of sentimenteele wedergave, die een kleinood is van de vertolkingskunst welke nog grootendeels stamt uit den tijd, toen Schumann's Pianoconcert „modern" was.

Solist en dirigent zijn hartelijk toegejuicht, en men kon zich slechts verheugen en verbazen over de vitaliteit dezer beide mannen, die samen bijna anderhalve eeuw oud zijn.

Het Gebouw was geheel gevuld; in de bestuursloge waren de Rijkscommissaris en vele persoonlijkheden uit zijn omgeving.

Zondagmiddagconcert.

Onze Amsterdamsche muziekreferent schrijft ons:

Inplaats van de aangekondigde ouverture „De Vogels" van Diepenbrock werd het eerste Zondagmiddagconcert geopend met de ouverture „Oberon". Voorwaar een betere keus. Niet alleen is het stuk populairder, maar — en dit is in verband met den beperkten repetitietijd van gewicht — het is ook een repertoirestuk, dat Mengelberg door en door kent, terwijl Diepenbrocks ouverture den dirigent, die haar niet geregeld uitvoert, een harde noot te kraken geeft.

Was een tekort aan voorbereiding in de uitvoering van Weber's geniale muziek niet te merken, wel was dat het geval met het Klavierconcert K.V. 459 van Mozart, waarin Willem Andriessen de solo-partij speelde. Helaas is dit bij stukken waarin een solist optreedt geen uitzondering. De dirigent heeft er gewoonlijk weinig belangstelling voor, en bij de gestandaardiseerde vertolking van zoo menig beroemd concert is dit maar al te begrijpelijk. De solist zal zijn werk wel doen, zoo is de overweging, en het orkest heeft slechts zoo goed mogelijk te volgen. Bij eenig nadenken zal het voor een ieder duidelijk moeten zijn, dat deze opvatting foutief is; niets is vanzelfsprekender dan dat een orkest, dat misschien een of twee keer een stuk repeteert en dan nog vluchtig, niet in dezelfde mate erin kan zijn doorgedrongen als de solist, die zich maanden of zelfs jarenlang ermee heeft bezig gehouden. Het is daarom noodig, dat de dirigent zoo'n werk ernstig bestudeert en met den solist zoo lang er aan werkt, dat zij tot een eenheid van opvatting zijn gekomen. In de praktijk zal aan dezen eisch niet altijd gemakkelijk te voldoen zijn, maar dat neemt niet weg dat de toestand, zooals zij thans allerwegen bestaat, een wantoestand is.

Komend tot het concrete geval van gistermiddag willen wij niet verzwijgen, dat het ons onjuist voorkomt, dat, wanneer Willem Andriessen het hoofdthema van het eerste deel met een klein crescendo en decrescendo speelt, het orkest hetzelfde thema zonder deze melodische welving voordraagt. Ook in het tweede deel klopte de opvatting niet. Andriessen had dadelijk die atmospheer van teederheid gevonden, die — zoo typisch Weensch — door een lichte melancholie overgoten is; het is die glimlach, waarin altijd een afscheid verborgen ligt. Mengelberg daarentegen gaf den melancholieken toets eerst in het mineur-gedeelte. Het genot van het luisteren ging hierdoor voor een deel verloren. Toch was het heerlijk dit veel te zelden gespeelde concert in F (K.V. no. 459) te hooren, en Willem Andriessen had voor zijn meesterlijke vertolking een langdurig en hartelijk applaus in ontvangst te nemen.

Het concert is besloten met een uitvoering van de Eerste Symphonie van Brahms, waarover onze Haagsche collega gisteren een critisch verslag heeft gegeven.

Van Maandag 14 October tot Zondag 20 October treden in de Nachtwachtzaal van het rijksmuseum op: Olga Moskowsky (piano), Kees Hartvelt (viool), Bram Mendes (altviool) en Harry Son (violoncel). Op hun programma staan twee trio's en een kwartet; resp. van Haydn, Reger en Faure, alsmede een fuga van Wilhelm Friedemann Bach met adagio-inleiding van Mozart voor viool, altviool en violoncel.

Zondagmiddag 13 October spelen voor de laatste maal Frieda Belinfante en Lion Contrat.

Jo Vincent en Ferdinand Timmermans

Volksuniversiteit

Voor het concert van Jo Vincent met medewerking van Ferd. Timmermans is de Remonstrantsche Kerk gistermiddag vrijwel tot de laatste plaats volgestroomd.

De zangeres, die prachtig bij stem was, had aria's en liederen gekozen, die bij uitstek geschikt waren om haar artistieke verdiensten op de meest uitnemende wijze te doen uitkomen.

Men mag wel eens bedenkingen hebben gekend tegen een zeker gemis aan dramatische kracht in haar zingen, deze deed zich gistermiddag allerminst gelden; integendeel, er was gelegenheid te over om de expressiviteit in haar voordracht alleszins te waardeeren naast de wondere welluidendheid van deze sopraan, of zij de „kleingedichten" van Cath. van Rennes, een aria van Bach, liederen van J. W. Franck, van Purelle, Schubert, Fauré zong dan wel zich hooren deed in composities van landgenooten: in het sterkgeïnspireerde indrukwekkende, hoogst expressieve „Magna res est amor" van Hendrik Andriessen, in „Heer Jezus heeft een Hofken", in „Jesus en de Siele", bewerkt door Anthon van der Horst, en tenslotte in „Waar werd oprechter trouw" uit de muziek, die Zweers bij den „Gysbreght van Aemstel" schreef, muziek, die men zeer zeker te weinig hoort, nu zij door moderner werk naar den achtergrond gedrongen wordt. Het was alles schoon en gaaf en in die schoonheid en gaafheid van een liefelijke ontroering en een milde kracht, die de talrijke toehoorders zeer dankbaar ten opzichte van de kunstenares hebben gestemd.

Ferdinand Timmermans was haar een verdienstelijk begeleider, al werden onregelmatigheidjes niet steeds vermeden. De organist solieerde in twee orgelkoralen van zijn hand, die men als knappe studies vermocht te waardeeren, in het Concert no. 5 in F van Händel en in „Prélude, Fugue et Variations van César Franck, van welke vertolkingen ons die van Händel's concert ongetwijfeld de meeste bevrediging gaf.

Residentie-Orkest

Zondagmiddagconcert.

Onze Haagsche muziekreferent schrijft:

Was het openingsconcert der serie Mengelberg-concerten even druk bezocht als vroeger, het begin der serie concerten van het Residentie-Orkest vond plaats voor een zaal die nauwelijks voor de helft gevuld was, ofschoon het concert op klaarlichten dag gegeven werd. Het zal de moeite loonen na te gaan, waarom het Residentie-Orkest in den winter zoo weinig „trekt".

Dit eerste concert onderscheidde zich reeds dadelijk door de eerste uitvoering van een Divertimento van Mozart (K.V. 113) en door de uitvoering van het in Nederland weinig of nooit gespeelde Vioolconcert op. 34 van Pfitzner. Georg Kulenkampff was de solist.

Het Vioolconcert dateert van 1924. Men vindt er eigenlijk den heelen Pfitzner in, ook reeds aanwijzingen voor zijn huidige composities, die nog veel meer „der Welt abhanden gekommen" zijn. Het Concert is doorgecomponeerd. Het begint onder hoogspanning in een snel opstormen. Tegenover de melodieusheid van het solo-instrument stelde Pfitzner de dreiging van zijn nauwliggende bassen, duister en compact zooals zoo vaak bij den componist. De orkestpartij is uiterst bewogen, dramatisch en dynamisch; zelfstandige stemvoering maakt het weefsel polyphoon en ook veelkleurig, en behalve de aardedonkere tinten vindt men ook kleuren rhythmen en melodieën die zoo licht en dansend zijn, zoo doorschijnend en lente-achtig, dat ze bijna niet passen in het beeld van den „Grübler" Pfitzner. Maar dit is de andere kant van zijn wezen, die ook te voorschijn komt in het langzame deel waarin de hobo een mooie melodie zingt, die dan uitmondt in een steeds breeder wordenden lyrischen stroom van het geheele orkest; stroomende melodieuze polyphonie, waarin alle innigheid van den dichter Pfitzner zich uitzingt, en die hem voert tot een extase die hem ver van deze wereld af brengt.

De thematische basis van het werk is eigenlijk de gamma, diatonisch dalend of stijgend, of chromatisch dalend, in groepen van drie of vier noten, onderbroken door rusten of gefigureerd. Dit werk verraadt een groote kundigheid, doch vaak lijkt het kundigheid alleen. De sequensachtige chromatische daling b.v. wordt in haar veelvuldigheid wat pijnlijk.

Het concert is symphonisch maar tevens brillant voor den solist, ofschoon tot zelfs in de cadens uitsluitend het waarachtige muzikale en niet het uiterlijk virtuose de hoofdrol speelt. Daarbij is de muziek vol beweging, afwisseling, gevoelsuitdrukking, waarlijk groote muziek van een groot meester.

Dat Schuurman dit werk gebracht heeft strekt hem tot eer; hij heeft het uitstekend gedaan, en het orkest was er ook geheel „in". Kulenkampff heeft zich niet in dynamische spitsvondigheden en finesses verdiept, zooals hij vroeger wel deed, doch het werk stoer en groot gespeeld, met volmaakt meesterschap. Beide kunstenaars werden geestdriftig toegejuicht.

Het Divertimento van Mozart werd met kleine bezetting gespeeld; het leek met zorg voorbereid, en soms was er ook een verheugende eenheid, al kwam het optimum aan Mozart'sche dartelheid, aristocratische fijnheid en innigheid er niet geheel uit. Het best voldeden hier nog deelen uit het Andante en Menuetto.

Na de pauze de Vierde Symphonie van Brahms.

Kerknieuws

BENOEMINGEN in het bisdom Haarlem

Z. H. Exc. de Bisschop van Haarlem heeft benoemd: tot pastoor te Langeraar den weleerw. heer B. G. Hosman; tot pastoor te Heerhugowaard (H. Familie) den weleerw. heer P. M. Verhoofstad, thans kapelaan te Leiden (O. L. Vrouwe Hem.).

EERW. ZUSTER ANSELMA †

In het St. Hippolytusgesticht te Delft is na langdurige ziekte, voorzien van de H. H. Sacramenten, op 63-jarigen leeftijd overleden de eerw. zuster Anselma, in de wereld mej. A. M. Rietveld, geboren te Heemskerk. Zaterdagochtend is het stoffelijk overschot op het R.K. Kerkhof te Delft ter aarde besteld, nadat in de kapel van het St. Hippolytusgesticht de H. Mis van Requiem was opgedragen. De absoute en het beaardingsceremonieel werden verricht door rector E. Stolwijk. Assistentie verleenden rector dr. G. van Iersel als diaken en kapelaan J. Everts als subdiaken.

Rubensherdenking

Lezing van prof. v. d. Pluijm voor de Stichting Noord-Nederland—Vlaanderen.

De Stichting Noord-Nederland—Vlaanderen heeft gistermiddag in restaurant Bagatelle te 's-Gravenhage een bijeenkomst gehouden ter herdenking van den grooten Vlaming Peter Paulus Rubens, die 300 jaren geleden stierf.

Prof. Willem van der Pluijm, hoogleeraar aan de Rijksacademie van beeldende kunsten te Amsterdam, die als spreker optrad ter vervanging van dr. F. A. J. Vermeulen, schetste de beteekenis van de kunst voor de menschheid en gaf vervolgens een levendig beeld van den Rembrandt van het Zuiden, zooals Rubens wel wordt genoemd. Evenals Vondel, werd Rubens uit Vlaamsche ouders geboren. Hij genoot zijn schildersopleiding te Antwerpen en voltooide die in Mantua, Florence en Rome, om zich daarna weder te Antwerpen te vestigen, waar hij op 30 Mei 1640 het leven liet.

Aan de hand van fraaie lichtbeelden gaf prof. Van der Pluijm een vogelvlucht van Rubens' rijke leven, dat niet tot de schilderkunst beperkt bleef, maar zich ook in een diplomatieke loopbaan uitte, hoewel deze op den duur zijn bruisenden geest niet kon bevredigen; het is deze geest, welke Rubens in nagenoeg al zijn werken heeft bezield en het zijn vooral de menschelijke figuren, waaraan hij kleur wist te geven als weinig of geen anderen. Als hofschilder van de aartshertogen Albert en Isabella vervaardigde hij tallooze prachtwerken en later deed hij het voor Maria de Medici, die hem daartoe had uitverkoren. Geweldige decoraties op picturaal gebied leverde hij aan Philips van Spanje, waarvan er meer dan honderd te Madrid zijn gebleven. Ook vertoefde Rubens geruimen tijd aan het hof van Karel I te Londen, die hem tot ridder sloeg.

De stedelijke regeering van Antwerpen is na jarenlange onderhandelingen erin geslaagd het huis, waarin Rubens daar zoovele jaren gewoond en gewerkt heeft, voor 5 millioen Belgische franken in handen te krijgen en dit zou op 30 Mei j.l. plechtig zijn ingewijd, indien niet de oorlogsomstandigheden tusschenbeide waren gekomen. Maar men zal ook hier de verheven daad prijzen, die de stad Antwerpen heeft verricht om dit huis als een monument voor het nageslacht te bewaren.

Mej. Alma van Brussel luisterde met declamatie van passende verzen de samenkomst op.

IKONENTENTOONSTELLING TE HAARLEM

De onlangs te Amsterdam gehouden tentoonstelling van Russische ikonen is een groot succes geworden. De daar gebleken belangstelling heeft den gelukkigen bezitter van de verzameling, den heer L. J. M. Bouvy, er toe gebracht ruim een zestigtal ikonen uit zijn zeldzame collectie met nog enkele voortbrengselen van oud-Russische kunst ook ter bezichtiging te stellen voor de bewoners van Haarlem en omgeving. De heer Baard verklaarde zich bereid evenals in Amsterdam ook in Haarlem de inrichting te verzorgen en is hiermede uitstekend geslaagd. De expositie is ingericht in een der vertrekken van de r.k. openbare leeszaal aan de Nieuwe Gracht 70. Zaterdag is de expositie voor het publiek geopend. Daar wij indertijd reeds een uitvoerige beschouwing hebben gewijd aan de kostbare en belangwekkende stukken, meenen wij met deze mededeeling te kunnen volstaan.

gispen
woninginrichting
meubelen lampen
amsterdam den haag rotterdam

INKOOP
BRILLANTEN
GOUD en ZILVER
tegen hoogsten dagkoers.
Juwelier ALBERT SCHUYER
LANGE POTEN 42, Den Haag. tel. 115281

POSTZEGELVEILINGEN
No. 290 op Vrijdag, Zaterdag, 18, 19 Oct. in Rest. „Riche" Buitenhof, Den Haag, des namiddags 2 uur.
Prachtige zegels van NEDERLAND EN KOL., en belangrijke RESTANTVERZAMELINGEN.
No. 291 op Vrijdag, Zaterdag, 25, 26 Oct. aldaar. Een uitgebreide verzameling der geheele Wereld, voornamelijk EUROPA en ENGELSCHE KOLONIEN wordt gedetailleerd.
De catalogi zijn verzonden. Wanneer U geen ex. ontvangen heeft en U heeft daarvoor interesse, vraagt dan om gratis toezending.
KIJKDAGEN: Iederen dag van 10—5 uur ten kantore:
J. L. VAN DIETEN. Noordeinde 37, Den Haag. Tel. 11.48.36.

Verhuizingen door geheel Nederland
met autotapissière met gas-generator (niet meer afhankelijk van benzine-distributie).
Bergplaats voor inboedels in eigen gebouwen, gevestigd sinds 1900
C. P. VAN DORSSER
Beeklaan 274—76, Den Haag — Tel. 333352

Hout en zakken zijn duur en schaars..!
Wij leveren STERKE VERZENDDOOZEN van KRAFT beplakt STROOCARTON. Aantrekkelijk bedrukt
N.V. ERICAFABRIEKEN-OUDE PEKELA

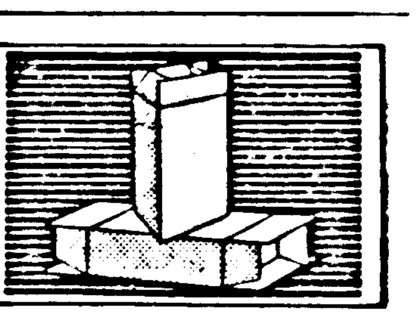

Feuilleton

LANGS MOEILIJKE WEGEN

door ALICE DUER MILLER

(Geautoriseerde vertaling).

20

HOOFDSTUK XIV.

Kerstmis vormde al een heel martelende beproeving voor hem met al de feestelijkheden en huiselijke vreugde: een gevangenis Kerstmis!

Tijdens de vacantie was hij voor een paar dagen in New-York. Hij meende, dat gebrek aan beweging oorzaak was, dat hij niet beter sliep. Daarom maakte hij des middags lange wandelingen, zoodat hij des avonds moe naar bed ging.

Op een middag wandelde hij tegen de schemering om de vijvers in het Park, toen hij een bekende meende te zien: een klein, slank figuurtje, dat hem naderde en dat zijn hart sneller deed kloppen. Het was miss Bennett. Hij hield haar staande, niet wetend, welke ontvangst hem zou wachten.

— Is dat mr. O'Bannon? zei ze, in het vage licht naar hem opkijkend. Het was al vrij donker, zoodat miss Bennett de verandering in O'Bannon's uiterlijk niet kon zien, iets afgetobds en vervallens, dat op een abnormale spanning wees. Zelf uiterst vriendelijk en zacht, had miss Bennett niet veel ervaring van sterke, inwendige emoties, die zij zelf nooit gekend had. Zij was niet op gevaren van dien aard bedacht.

Zij voelde zich niet onvriendelijk jegens O'Bannon gestemd. Zij had zelfs eerbied voor hem. Zooals ze beweerde, kon ze zijn standpunt begrijpen. Zij ging er prat op, dat zij elke zaak altijd van twee kanten wist te bezien. Zoodra zij er zeker van was, dat hij het was, begroette zij hem hartelijk. Hij draaide zich om en liep met haar om. Zij hadden het pad voor zich alleen.

Miss Bennett vond het tactvoller maar niet over Lydia te spreken. Zij sprak enthousiast over de schoonheid van de stad. Buitenmenschen spraken altijd alsof een stad elke natuurlijke schoonheid miste, maar wat haar betrof....

O'Bannon viel haar plotseling in de reden.

— Hebt U miss Thorne den laatsten tijd nog gezien? vroeg hij op gespannen, zachten toon.

Wanneer Benny iets voelde, kon zij daar ook altijd uitdrukking aan geven. Dit was gelukkig voor haar, want, wanneer zij het uitsprak, verminderde zij de intensiteit van haar eigen voelen. Daarom zocht zij ook altijd naar de juiste bewoordingen, ook al waren die soms uiterst schrijnend. Want hoe scherper zij den ander wist te treffen, des te zekerder kon zij zijn van haar eigen opluchting. Dan leek het haar ook heelemaal niet kwaad, dat O'Bannon eens precies zou begrijpen wat hij gedaan had, zijn plicht, zeker, maar hij kon evengoed de consequenties weten.

— Of ik haar gezien heb? riep zij uit. — O, mr O'Bannon! Er volgde een pauze, alsof het té erg was om verder te gaan, maar natuurlijk ging zij wel verder. — Ik zie haar iedere week. Zij is net een dier in een val. Misschien hebt u er nooit een gezien — in een val, bedoel ik. Lydia had eens een grauwen wolfshond, en in het bosch liep die weg en raakte in een marterklem. Hij was bijna dood, toen we hem vonden, maar zoo geduldig en wanhopig. Zoo wordt zij ook — elke week een beetje geduldiger dan de week daarvoor — zij, die nooit geduld gehad heeft. O, mr. O'Bannon, ik heb soms het gevoel, alsof ik het niet kan verdragen. De manier, waarop ze haar daar in een paar maanden tijds als het ware getemd hebben. Zij lijkt wel een oude vrouw in het lichaam van een mooie, jonge vrouw. Dat hebben ze niet bedorven, nog niet althans.

Zij bette haar oogen af met een belachelijk klein zakdoekje en haar stap werd iets veerkrachtiger. Zij voelde zich beter. Even had zij het pathetische van de situatie van zich afgeschud. Zij zag, dat O'Bannon haar last op zich genomen had. Hij liep een paar passen zwijgend naast haar op en nam dan plotseling zijn hoed af, iets mompelend over een afspraak, waarna hij haar liet staan om langs een zijpad te verdwijnen.

Rusteloos liep hij af en aan als een man, die fysieke pijn voelt. Tenslotte kwam hij tot het besluit, dat geen werkelijkheid zóó vreeselijk zou kunnen zijn als de visioenen, welke zijn verbeelding hem, dank zij de beschrijving van miss Bennett, voor oogen tooverde. Dien avond nam hij den trein en arriveerde in den loop van den volgenden ochtend voor het hek van de gevangenis.

Het kostte hem geen moeite toestemming te verkrijgen de gevangene te spreken. Zijn verklaring, dat hij hier juist voorbij kwam om den directeur van de mannengevangenis te spreken, was niet eens noodig. De directrice stemde er direct in toe Lydia te laten roepen. Het leek hem ondragelijk lang te duren voor zij kwam. Hij stond door het raam naar buiten te staren, terwijl enkele korte zinnetjes maar steeds door zijn brein bleven spoken: „minstens drie, hoogstens zeven jaar" — „een dier in een val" — „een oude vrouw in het lichaam van een mooie jonge vrouw". Hij hoorde naderende voetstappen en zijn polsen begonnen snel te kloppen. Hij draaide zich om en, terwijl hij dit deed, viel zij bewusteloos neer aan zijn voeten.

De directrice kwam op het geluid van haar val toesnellen. O'Bannon tilde haar op en, terwijl zij slap in zijn armen lag, droeg hij haar terug naar haar cel. In normale omstandigheden zou hij gezien hebben, dat de cel groot en licht was, maar nu vergeleek hij ze enkel met een pijnlijke steek door zijn hart met de luxueuse slaapkamer van Lydia, waar hij Evans destijds ondervraagd had.

De directrice drong hem naar buiten voor Lydia tot bewustzijn terugkeerde. Hij wachtte buiten, hoorde dat zij weer was bijgekomen en het goed maakte, en verliet dan diep ellendig de gevangenis. Laat in den avond kwam hij in New-York terug en den volgenden ochtend diende hij zijn ontslag-aanvrage in als district-attorney.

Eleanor las zijn ontslagaanvrage het eerst in het plaatselijk blad. Direct spoedde zij zich naar zijn moeder en vroeg om opheldering; maar mrs. O'Bannon was al even verrast geweest als iedereen. Zonder het elkaar te willen bekennen, schrokken beide vrouwen terug voor het vooruitzicht, dat O'Bannon waarschijnlijk zou pogen om zonder hulp in New-York een advocatenpraktijk te gaan opbouwen. Beiden vreesden zij de uitwerking van een mislukking op hem. Beiden zouden zij hem sterk hebben afgeraden zijn positie hier op te geven. Misschien had hij om die reden wel geen van beiden tevoren daarover geraadpleegd.

De twee vrouwen, die hem lief hadden, scheidden met wederzijdsche verzekeringen van haar volle vertrouwen in hem. Natuurlijk zou Dan er een groot succes van weten te maken, zeiden zij. Hij was schitterend, en werkte zoo hard.

In het voorjaar werd Lydia van de keuken overgeplaatst naar de groote, vroolijke werkkamer. Hier zoomden de vrouwelijke gevangenen de dekens, welke in de mannengevangenis geweven werden. Hier weefden zij zelf de vroolijke kleedjes voor de vloeren, vervaardigden zij het huislinnen en haar eigen kleeren — en die van Joseph — niet enkel de gevangeniskleeren, maar ook den volledigen uitzet, welken elke gevangene bij haar ontslag meekreeg.

Lydia was ongeloofelijk onhandig met de naald. Het verbaasde de lange, magere opzichteres van de werkkamer, dat iemand, die, zooals zij het noemde, alle mogelijke voordeelen genoten had, zoo onwetend was in de naaikunst. Lydia wist nauwelijks, aan welken vinger zij haar vingerhoed moest steken en legde een knoop in haar draad op de manier van een man, die een touw knoopt. Maar juist deze onhandigheid prikkelde haar belangstelling, haar wil. Zij wilde niet dommer zijn dan alle anderen. Op zekeren dag klemde zij plotseling haar kaken vast op elkaar en besloot te willen leeren naaien. Van dat oogenblik af begon zij zich aan te passen aan het gevangenisleven.

Gezien het feit, dat de goed-oppassende gevangenen eens per week bezoek mochten ontvangen, en anderen, met toestemming van de directrice, eens per maand, verbaasde Lydia zich over het gering aantal bezoekers, dat in de gevangenis verscheen. Waren al die vrouwen dan door haar families verstooten? Evans verklaarde haar de reden, en Lydia voelde zich beschaamd, dat zij een dergelijke verklaring noodig had gehad.

— Het kost het weekloon van een man — en dan moet hij nog een goede betrekking hebben — om van New-York hierheen te komen.

Lydia deed iets, wat zij maar zelden deed, zij bloosde. Voor het eerst van haar leven voelde zij zich beschaamd, niet zoozeer over de voorrechten, welke het bezit van geld verschafte, maar over het gemak, waarmee ze die altijd geaccepteerd had. Het schoot haar te binnen, dat mrs. Galton voor dit doel eens een inschrijving had gehouden. Een herinnering doemde in haar op aan de wijze, waarop zij in den ouden tijd haar ochtendpost placht „af te werken", als die bij het ontbijt bij haar was gebracht.

Circulaires, reclames en verzoeken om financieelen steun van onbekenden werden tot een bal in elkaar gepropt en in de prullemand gedeponeerd. Mrs. Galton's verzoek had zich daar mogelijk ook onder bevonden.

Zij was ontsteld, wanneer zij terugdacht aan haar eigen gebrek aan menschenliefde. Zonder de ervaring aan den lijve te voelen, had zij toch waarlijk wel kunnen begrijpen, dat tijdens het gevangenisleven eenige verlichting noodig was. Het beteekende heel wat voor haar, Benny iedere week te zien verschijnen. Benny nam de plaats in van haar familie. Zij verlangde naar nieuws van de buitenwereld, van haar oude vrienden. Maar zij verlangde niet zoo hartstochtelijk naar die bezoeken als de moeders onder de gevangenen hunkerden naar het zien van haar kinderen.

Denken en handelen waren bij Lydia altijd één. Door miss Bennett's bemiddeling begon zij het bezoek van families van gevangenen aan de gevangenis te financieren, waarbij zij het liet voorkomen alsof dit van miss Bennett zelf uitging. Iedereen genoot, alsof het een algemeene weldaad was, van het bezoek van Muriel's moeder en van de knappe, bruine dochter van een gevangene van middelbaren leeftijd, die veroordeeld was wegens onwettige huizen-speculaties. Lydia had het gevoel, alsof zij haar heele leven buiten het menschdom gestaan had en nu pas tot de gemeenschap was toegelaten. Ze zei iets dergelijks tegen Evans.

— O, Louise, rijke menschen weten niet alles, wel?

Evans probeerde haar te troosten.

— Indien ze dat willen, kunnen ze altijd alles te weten komen.

Het was waar, meende Lydia. Ze had het niet willen weten. Zij had nooit anders gewild dan haar eigen zin doen, zonder aan iemand anders te denken. Dat was misdadig — te veel en uitsluitend aan je zelf te denken. Dat was alles, wat die menschen hier om haar heen gewild hadden, hun eigen zin doen, hun eigen zin. Hoewel zij nog steeds geloofde, dat het dooden van Drummond een ongeluk was geweest, zag zij in, dat het omkoopen van den man verkeerd was geweest, gevolg van haar wensch om haar eigen zin te doen. Zij dacht aan haar vader en aan hun oude ruzies, en hoe zij, wanneer zij geloofde, dat zij het meest over hem triomfeerde, op haar slechtst was geweest.

(Wordt vervolgd.)

Oeconomie en Financiën

Nederland

FAILLISSEMENTEN

De crediteurenlijst in het faillissement nalatenschap J. L. de Witte en A. de Witte, in leven steenfabriekante te Arnhem telt volgens Handelsbelangen 22 crediteuren waarvan 1 met een betwiste vordering. Het totale passief bedraagt ƒ 140.606, waarvan preferent ƒ 16.20 en betwist ƒ 297.40. De baten bedragen ƒ 78.304 plus 2 pro memorieposten, bestaande uit incourante effecten en dubieuze debiteuren.

Buitenland

Kinabast uit Bolivia

Streven naar vergrooting van den uitvoer naar de Ver. Staten.

Blijkens Amerikaansche mededeelingen gaat thans Bolivia met de Ver. Staten onderhandelen over den uitvoer van meer kinabast naar het laatstgenoemd land.

In 1938 beliep de Boliviaansche uitvoer van kinabast 885 ton ter waarde van $ 372,000, doch de uitvoerwaarde daalde tot $ 347,000 in 1939. Van den export in 1938 betrok Nederland volgens deze mededeelingen 598 ton en Engeland 198 ton.

De nationale kininefabriek kon slechts ca. 15 pct. van de Boliviaansche productie van kinabast verwerken. Deze is slechts van middelmatige hoedanigheid en er bestaat weinig kans op uitbreiding daarvan in Bolivia zelf. Vandaar dat thans andere uitvoermogelijkheden worden gezocht.

Boliviaansch tinerts

De plannen tot verwerking in een Amerikaansche smelterij.

In de Ver. Staten van Amerika worden thans de reeds tijdens den vorigen wereldoorlog gedane pogingen herhaald, om voor in te voeren Boliviaansch tinerts een eigen tinsmelterij op te richten met een capaciteit van 30,000 ton.

De tegenwoordige jaarlijksche tinbehoefte van Amerika wordt weliswaar geschat op ten minste 70,000 ton en is waarschijnlijk zelfs 80,000 ton groot, afgescheiden van de voorraadvorming door de Metal Reserve Co., welke door de Reconstruction Finance Corp. worden gefinancierd. Niettemin moet een eigen Amerikaansche productie van 30,000 ton vrij hoog worden geacht en zij zal niet nalaten invloed te oefenen op de politiek van het Internationale Tin Comité, waarvan trouwens Bolivia nog steeds lid is.

Tot dusver weet men niet, op welke manier dit land de ruimere delving en vervoer van eigen tinerts in overeenstemming denkt te brengen met de door het Comité vastgestelde quota, welke zooals men weet, intusschen weer zijn verhoogd tot 100 pct. Bovendien had Bolivia in dit jaar een grooten achterstand ten aanzien van de uitvoerquota in te halen, want het vervoer van Boliviaansch erts is niet gemakkelijk.

Echter dringen thans de Amerikaansche defensie-autoriteiten aan op een spoedige beslissing omtrent de lang hangende plannen voor een smelterij voor Boliviaansch tinerts. De reeds bestaande en op eigen electrolytische en thermische procédés berustende proefbedrijven van de Phelps Dodge Corp. te Laurel Hill alsmede de American Metal Co. te Cataret zullen blijkbaar ook in deze plannen kunnen worden ingeschakeld.

THEECULTUUR IN TURKIJE.

Geslaagde proeven.

Ofschoon in Turkije, evenals in alle andere landen van het Nabije Oosten, de koffie een veel grootere beteekenis heeft dan de thee, moet Turkije toch per jaar ca. één millioen kilogram thee invoeren. In verband met den invloed van dezen invoer op de Turksche handelsbalans, is de Turksche regeering er toe overgegaan, evenals dit b.v. met suiker met succes is geschied, door aanbouw in eigen land de inheemsche behoefte aan thee te dekken.

Vooral in het Noordwesten van het land zijn de voorwaarden voor de theecultuur uitstekend en de genomen proeven waren, wat smaak en aroma betreft, zeer bevredigend. De eerste Turksche theeplantage, 3000 ha groot, werd te Rize nabij den Bosporus aangelegd en men hoopt binnen enkele jaren de eerste belangrijke hoeveelheden Turksche thee te kunnen oogsten.

De handel van Japan met de V. Staten

Japan gaf aan koopen van oorlogsmateriaal de voorkeur

Sinds vele maanden verdedigen fanatieke leden van het Amerikaansche Congres het voorstel tot verdere represailles tegen Japan na het embargo op ijzer- en staalafval, gevechtsvliegtuigen en gesubsidieerde tarwe. Het Amerikaansche departement van handel heeft echter dezer dagen de groote beteekenis van den Amerikaansch-Japanschen handel in een publicatie tot uiting doen komen. Volgens dit departement is Japan op twee landen na de beste klant van Amerika en anderzijds betalen de Ver. Staten aan Japan meer voor geleverde goederen dan aan vijftien andere landen tezamen. In de eerste zeven maanden van dit jaar hebben de Ver. Staten voor $ 122 millioen naar Japan uitgevoerd en van Japan goederen ten bedrage van $ 80 millioen ontvangen, waarvan echter 80 pct. voor rekening van ruwe zijde kwam.

De discussies in Amerika omtrent het nut van de verdere uitbreiding van een embargo tegen Japan vinden haar uitgangspunt in de voorstellen van de senator Pittman en Schwellenbach en van den afgevaardigde Baton, volgens welke een uitvoerverbod betrekking zal moeten hebben op munitie en „certain specific war materials", doch het was tot dusverre onmogelijk gebleken, het karakter van deze specifieke oorlogsgoederen duidelijk vast te stellen; katoen en staal worden bijv. zoowel voor vredesdoeleinden als voor den aanmaak van munitie gebezigd, en de katoenproducenten hebben reeds hun wensch te kennen gegeven van een schadeloosstelling door de schatkist ingeval een katoenembargo zou worden afgekondigd. Men stelt geen credietembargo tegen Japan voor, daar dit land toch al nauwelijks staats- of andere publiekrechtelijke obligaties e. d. in Amerika zou kunnen plaatsen, doch anderzijds wordt thans gepoogd, om Japansche goederen op een bijzondere manier te discrimineeren door verhoogde rechten te heffen op het vervoer op Japansche schepen e. d.

Welken invloed heeft echter deze propaganda op de onderlinge handelsbetrekkingen gehad? Men dient vooral te bedenken, dat de Amerikaansche uitvoer naar Japan juist vóór het uitbreken van den Europeeschen oorlog zeer groot was en dat Japan geleidelijk voorzichtigheidshalve zijn invoer uit Amerika later zoo regelde, dat het inderdaad meer specifieke oorlogsmaterialen en steeds minder „vredesgoederen" (in ruimen zin van het woord) ging koopen en dat het zelfs aan de meest belangrijke oorlogsmaterialen de voorkeur gaf ten koste van de minder belangrijke. De invoer van schroot bedroeg soms maandelijks ca. een kwart millioen ton, er werd veel koper, machines en benzine gekocht ten nadeele van den invoer van petroleum, staalproducten, blik, automobielen enz., welke toch eveneens in tijden van nood van groot belang zijn. Bij den uitvoer naar de Ver. Staten streefde Japan er naar zooveel mogelijk dollarvaluta te verkrijgen met het oog op de verstoring van de Europeesche markten (b.v. voor sojaboonen) sedert den oorlog en de algeheele omschakeling van de uitvoerpolitiek van de yen-bloc-landen van £ tot $.

De uitvoer b.v. van ruwe zijde naar Amerika nam daarom een veel belangrijker plaats in het kader van den geheelen uitvoer (het percentage hiervan was „slechts" 51 pct. in 1937, doch 70 pct. en 80 pct. later) in wegens de zeer krachtig opgeloopen wereldmarktprijzen voor coconzijde. Japan wenschte dus een geldelijke compensatie te verkrijgen voor het oploopen met name van de schrootprijzen met 60 à 100 pct.; het heeft dan inderdaad groote voorraden kunnen opslaan van de meest belangrijke oorlogsgrondstoffen. Toch blijft Japan nog steeds aanzienlijk afhankelijker van zijn handel met Amerika dan dit land van Japan, dat een derde gedeelte van zijn import betrekt uit Amerika en ca. 15 of meer procent van zijn uitvoer daarheen levert, terwijl de percentages wat betreft Amerika tegenover Japan resp. 6.4 pct. en 7.1 pct. (voor de eerst negen maanden 1939) zijn. De afhankelijkheid van den Japanschen buitenlandschen handel in dit opzicht is nog veel grooter voor Oud-Japan zonder de zgn. yen-bloc-landen.

Wat ruwe zijde betreft, wordt voorts reeds propaganda gemaakt voor een grooter gebruik van kunstzijde van Amerikaanschen oorsprong en zelfs voor „nylon", alhoewel dit product nog steeds in onvoldoende mate door de du Pont de Nemours wordt geproduceerd. In elk geval plegen de Amerikaansche diehards de gedachte naar voren te brengen dat represailles tegen Japan, over een langere periode genomen, haar uitwerking op den duur niet zullen missen.

Dat zulks misschien ook een tweesnijdend zwaard voor Amerika zal kunnen blijken, dringt tot deze lieden niet geheel door. In dit opzicht zeggen de aan de „Far Eastern Survey" ontleende cijfers van de handelsbalans voldoende:

Amerikaansche handel met Japan.

(in duizend dollars)

Jaar	Uitvoer	Invoer	Uitv.saldo Am.
1936	204,348	171,744	+ 32,604
1937	288,558	204,201	+ 84,357
1938	239,575	126,820	+ 112,755
Jan.-Oct.			
1938	191,982	99,751	+ 92,231
1939	178,450	124,324	+ 54,126

(De officieele cijfers toonen een nog grooter actief saldo ten bate van de Ver. Staten.)

Van belang is voorts de rangschikking van de enkele goederenposten:

In 1937 nam Japan voor niet minder dan $ 61,724,000 katoen van de Ver. Staten af, in 1938 voor $ 32,664,000, doch in de eerste negen maanden 1939 daalde deze katoeninvoer meer dan 50 pct. t.o.v. 1938. Een andere belangrijke post was ruwe petroleum waarvan in 1937 en 1938 voor $ 22,103,000, resp. $ 29,956,000, voorts in Januari—September 1939 en 1938 resp. voor $ 25,013,000 en $ 14,505,000 naar Japan werd verscheept. De uitvoer van benzine ad $ 7,713,000 bereikte daarentegen in 1938 een voorloopig hoogtepunt. Omgekeerd was de waarde van het uit de Ver. Staten naar Japan gedurende Jan.-Oct. 1939 uitgevoerde schroot (incl. blikafval, dat echter hierbij geen noemenswaardig onderdeel vormde) reeds $ 22,121,000 groot of meer dan in het geheele jaar 1938, terwijl de Japansche invoer van ijzer- en staalschroot uit de Ver. Staten in het jaar 1937 ad $ 39,386,000 (2,027,000 ton!) een „all-time record" was geweest en later door Amerikaansche maatregelen kunstmatig werd beperkt. De Japansche koperinvoer uit de Ver. Staten nam in de laatste jaren voortdurend toe, terwijl de automobielinvoer meer dan gehalveerd werd. Wat de Amerikaansche invoer van ruwe zijde uit Japan betreft, de waarde ad ca. $ 100 millioen van 1937 werd later nimmer bereikt, doch die van thee liep in het vorige jaar op. Voorts konden de Japanners profiteeren van de Amerikaansche uitvoersubsidies voor ruwe katoen, zoodat zij met katoenen artikelen op de Amerikaansche markt konden concurreeren. Belangrijke Japansche artikelen in de Ver. Staten waren voorts speelgoed, porselein, vischconserven en pyrethrum. Zooals men ziet, ligt het accent van de handelsbetrekkingen meer op den Amerikaanschen uitvoer naar Japan dan omgekeerd, evenwel zou Japan wellicht in staat zijn, de Amerikaansche artikelen te vervangen door goederen van andere herkomst of materialen, terwijl op het oogenblik de vraag naar ruwe zijde voor den aanmaak van valschermen o.a. tamelijk groot is.

ONGUNSTIGER VOORUITZICHTEN VOOR CHILISALPETER.

Bij het begin van den oorlog werd verwacht, dat de afzet van Chilisalpeter zou gaan stijgen, omdat de concurrentie van de synthetische stikstof uit Europeesche landen zich niet langer zou doen gevoelen, terwijl aan den anderen kant de vraag naar salpeter voor ontploffingsmiddelen o.a. een stijging moest ondergaan.

Thans echter wordt gemeld, dat de door den oorlog veroorzaakte vermindering van den afzet van Chilisalpeter de gunstige factoren heeft overtroffen, zoodat reeds midden Juli j.l. vier mijnen met een gezamenlijke capaciteit van 450,000 ton per jaar en met 2000 arbeiders in de provincie Tarapaca moesten worden stilgelegd.

Amerikaansche dividenden

	bedrag	betaalb.	boeksl.
Air Reduction	$ 0.25	15 Oct.	15 Sept.
Idem extra dividend	$ 0.25	15 Oct.	15 Sept.
Am. Crystal Sugar	$ 0.25	1 Oct.	17 Sept.
Idem pref.	$ 1.50	1 Oct.	17 Sept.
Ass. Dry Goods 2e pr.	$ 3.—[1]	15 Oct.	1 Oct.
Briggs Manufact. Cy	$ 0.50	30 Sept.	20 Sept.
Commonwealth Edison	$ 0.45	1 Nov.	11 Oct.
General Electric	$ 0.35	25 Oct.	20 Sept.
Greyhound Corp	$ 0.25	1 Oct.	21 Sept.
National Steel	$ 0.75	30 Sept.	20 Sept.
North Am. Rayon A & B	$ 0.50	1 Oct.	20 Sept.
idem pref.	$ 0.75	1 Oct.	20 Sept.
United Fruit	$ 1.—	15 Oct.	19 Sept.

[1] Op rekening van het achterstallige dividend.

Duitsche Rijksbank

(in duizenden R.M.)	7 Oct.	30 Sept.
Activa:		
Dekking goud en dev.	77.242	77.550
Wissels en cheques en schatkistw. v. h. rijk	13.062.192	13.206.452
Als dekking in aanm. komende effecten	51.207	49.833
Beleeningen	14.504	15.765
Pasmunt	175.625	167.518
Rentenbankbiljetten	223.421	219.293
Andere effecten	424.115	422.434
Andere activa	1.577.333	1.796.875
Totaal kapitaalbel.	16.562.000	16.694.000
Passiva:		
Aandeelenkapitaal	150.000	150.000
Reserves:		
a. Wett. reservefonds	99.055	99.055
b. Andere reserves	546.307	546.307
Bankbilj. in omloop	12.658.657	12.846.549
Dag. opvraagb. verpl.	1.580.401	1.794.870
Andere passiva	571.219	518.939

Beurzen

LONDEN. Openingskoersen.

	open. 14 Oct.	slot 11 Oct.		open. 14 Oct.	slot 11 Oct.
2½ Consols	74⅝	74½	Shell Tr.	36¼	36¼
3½ Warloan	102⅛	102—	Burm. Oil	46¼	46¼
4 Funding	112—	112¼	Gula Kal.	13¾	13¾
3½ Conv.	1.101—	100⅞	B.A. Tobac.	82½	82½
5 Conv loan	¾	107⅞	Courtaulds	29¼	29¼
Cable Wrl	50—	50—	Distillers	56½	56½
De Beers D	3¾	3¾	El. Mus. Id	8¼	8¼
Cons. Diam	3—	3—	Imp. Tobac	102½	102½
B.S.A. Ch.	17¾	17½	Chem. Ind.	27½	27½
Cons. Goldf.	33½	33¼	Lever Bros.	23¼	23¼
Rand Min.	120—	120—	Rolls Royce	73¾	73¾
Rio Tinto	7—	7—	Vickers g.	14—	14—
Tharsis	17½	17¾	Part. disc.	1⅛	1⅛
Anglo Iran	27½	27¾	Call Mon.	1—	1—
Mex. Eagle	4¼	4⅜	* Exdividend		

Wisselkoersen

OFFICIEELE WISSELKOERSEN NED. BANK

Valuta's (schriftelijk en t. t.)

AMSTERDAM	14 Oct.		12 Oct.	
New York	1.88⅛	1.88⅛	1.88⅛	1.88⅛
Berlijn	75.28	75.43	75.26	75.43
Brussel	30.11	30.17	30.11	30.17
Helsinki	3.81	3.82	3.81	3.82
Stockholm	44.81	44.90	44.81	44.90
Zurich	43.50	43.68	43.59	43.68
Bankpapier:				
New York	1.88¼	1.90¼	1.88¾	1.90¼
Brussel	30.08	30.20	30.08	30.20
Stockholm	44.76	44.94	44.76	44.94
Zurich	43.55	43.73	43.55	43.73

LONDEN. Officieel.

	14 Oct.		11 Oct.	
New York	4.02½	4.03½	4.02½	4.03½
Parijs	—.—	—.—	—.—	—.—
Montreal	4.43	4.47	4.43	4.47
Zurich	17.30	17.40	17.35	17.45
Stockholm	16.85	16.95	16.85	16.95
Buenos Aires	16.90	17.13	16.90	17.13
Batavia	7.58	7.62	7.58	7.62
Belg. Congo	176.50	176.75	176.50	175.75
Goud	168/-		168/-	

LONDEN. Niet officieel.

	12 Oct.	11 Oct.		14 Oct.	12 Oct.
Spanje	14 Oct.	12 Oct.	Montevideo		
Italië	37.70	37.70	Mexico	20.50	20.50
Helsingf.	—.—	—.—	Alexandrië	97.50	97.50
Boedapest	195.—	195.—	Bombay	18.—	18.—
Belgrado	19.75	19.75	Hongkong	15.—	15.—
Roemenië	165.—	165.—	Shanghai	3.68	3.98
Lissabon	840.—	840.—	Kobe	14.25	14.25
Constant.	$	$	Z. Afrika	100.25	100.25
Athene	515.—	515.—	Singapore	28.18	28.18
Rio Jan.	325.—	325.—	Bangkok	—.—	—.—
$	99.80—100.20	99.80—100.20			

VAN RANZOW's BANK N.V.

ARNHEM

● ALLE BANKZAKEN

(Recl. 6)

Beursoverzicht.

VERDEELDE MARKT

Leening Young flauw; binnenlandsche industrieën aarzelend; Aku flauw; suiker en Amerika vast

Wellicht onder invloed van de flauwe stemming voor obligaties Young die tot 37½ reageerden was de stemming overwegend aarzelend. Aku's reageerden bijv. tot 120½, na 126 op Zaterdag. Unilevers waren prijshoudend op 138⅛, echter na op 142 te zijn geopend. Olies openden eveneens vrij vast om later achteruit te loopen en wel van 242 tot ca. 238⅛.

Naar de reden van de flauwe stemming voor Young zocht men tevergeefs. Men kan natuurlijk de veronderstelling opperen, dat de coupon niet betaald zal worden, maar zekerheid bestaat hieromtrent allerminst. In een tamelijk zenuwachtige markt kan een suppositie, door den een of ander geuit, snel tot eenig aanbod leiden.

Suikeraandeelen bleven vast, met H. V. A. op ca. 404, terwijl voor Javasche Cultuur en Nisu koersen van resp. 224 en 221 genoemd werden.

Scheepvaartaandeelen waren iets lager, o. a. Ned. Scheepvaart Unie op 145, Booten 141.

Rubber- en tabaksaandeelen waren goed prijshoudend, hoewel Amsterdam rubber iets achteruit liepen, nl. van 222 tot 218.

Amerika hooger.

Op de Amerikaansche afdeeling was vandaag vraag waar te nemen, ofschoon men niet kon zeggen dat er veel handel was. U. S. Steel noteerde met 51 reeds in het begin van de beurs hooger dan Zaterdag. Hetzelfde was het geval met Bethlehem Steel op 67⅝—68. Rep. Steel gold 17¼. Bij de koperfondsen deed Anaconda 22⅛.

Tidewater was 8¼ à 8⅛. North American Rayon werd geadviseerd op 18¼.

Koersen handhaven zich.

Op de locale markt wisten de koersen zich tamelijk goed te handhaven. Olies noteerden later weer 241, Philips konden op 200 prijshoudend genoemd worden.

In Vereenigde Vorstenlandsche cultuurmij. ging een en ander om, nu suiker wat meer belangstelling trekt. Toch kon het hoogste punt van 118 niet gehandhaafd blijven, er trad een reactie in tot 112.

Industrieele aandeelen bleven veronachtzaamd. Voor Ketjen werd een iets hoogere koers, n.l. 180, geadviseerd. Handel vindt er in dergelijke fondsen echter nauwelijks plaats. Fokker werd lager genoemd op 170.

Staatsfondsen prijshoudend.

Op de beleggingsmarkt was de stemming bij zeer kalmen handel, prijshoudend tot goed prijshoudend. Voor de gestaffelde Nederlandsche leening 1938 werd 88 à 88¼ betaald. De 4 pct. 1940 II zonder belastingfaciliteit ging voor 96⅞ van de hand en de spoorweg drieën deden 83¾.

Van de Indische obligaties werd voor de leening 1937 een koers van 84¾ genoemd, voor de leening 1937 A een van 83¼.

In het verdere beloop konden verschillende koersen nog wat verbeteren. Zoo kwamen H.V.A., die een noteering van 401 hadden gehad, weer op omstreeks 405. Ook Olies verbeterden wat tot 241½ à 42.

Voor Aku werd later 121½ à 122 genoteerd. Obligaties Young waren eveneens in herstel en noteerden tot 39 à 39½.

Prolongatie 2¾ pct.

Handelsberichten

VRACHTENBERICHT.

ROTTERDAM, 14 Oct. **Vaarwerk:** 80 ton kolen n. Woerden; 200 ton dito n. Breda; 100 ton lijnkoeken n. Deventer; 83 ton ijzer n. Haarlem, alles volgens tarief.

Sleeploon n. Maastricht 13¼ c p. ton voor ledige schepen.

SUIKER.

De suikerbietenoogst in Hongarije.

BOEDAPEST, 12 Oct. (DNB.) De productie van suikerbieten wordt voor het loopende jaar geschat op 17.7 millioen dubb centenaars, hetgeen ten opzichte van vorig jaar een stijging van 80 pct. beteekent. De suikerproductie bedroeg in 1939 ongev. 13,000 wagons.

RUBBER.

LONDEN, 14 October. Opening sheets kalm. Loco 11⅛, Nov. 11⅛, Dec. 11⅛, Jan./Maart 11⅛, April/Juni 11⅛, alles koop.

KATOEN

LIVERPOOL, 14 Oct. Opening **Amerikaansche** kalm. Oct —, Jan. —, Maart 7.15—17, Mei —.

Egyptische kalm. Nov. —, Jan. —, **Giza** Nov. —, Jan. —.

METALEN.

Amerikaansche koperstatistiek.

NEW YORK, 13 Oct. (D.N.B.) De voorraden geraffineerd koper in de Ver. Staten verminderden in September met 13,417 ton tot 186,313 ton. Het binnenlandsch verbruik bereikte voor het berichtsjaar een nieuw hoogtepunt met 96,465 ton tegen 96,363 ton in de vorige maand. De productie in de Ver. Staten bedroeg 82,843 ton tegen 80,851 ton in de vorige maand. Uitvoer vond niet plaats.

BERLIJN, 14 October. Slot **Koper** electr. mk 74 aluminium 96—99 pct. mk 133, id. gewalst of getrokken mk 137, zilver in baren 35.50—38.50.

GRANEN EN ZADEN.

De graanmarkt te Berlijn.

BERLIJN, 14 Oct. (ANP) Marktbericht van 11 u. 30. Op de graanmarkt bleven de omzetten van geringen omvang, doch de koopl'st van de maalderijen en belangstellenden voor spoedige en latere leveringen hield aan. In broodgraan bleven de omzetten gering, daar de landbouw wegens den hakvruchtenoogst en de herfstbestellingen het dorschen uitstelde; dientengevolge kwamen de meeste zaken voor latere levering tot stand, doch de verkoopers wenschten meerendeels ook eerst de dorschresultaten af te wachten.

In industrie granen kwam het ook slechts tot kleine zaken. Brouwgerst voor latere levering was gemakkelijker te bekomen. In voergranen vonden verdere toewijzingen plaats.

Scheepvaart

WATERHOOGTEN

14 October.

Keulen	40.08 m	— 1 c.m.
Lobith	13.72 m	+ 16 c.m.
Nijmegen	10.39 m	+ 22 c.m.
St. Andries	4.82 m	+ 24 c.m.
Arnhem (Nieuwe brug)	10.08 m	+ 18 c.m.
Vreeswijk (laag water)	1.31 m	+ 17 c.m.
Westervoort (Pley)	10.71 m	+ 16 c.m.
Deventer	3.90 m	+ 18 c.m.
Kampen	0.09 m	+ 3 c.m.
Maastricht	41.35 m	— 6 c.m.
Belfeld	11.12 m	+ 3 c.m.
Grave	4.62 m	+ 7 c.m.
Lith	1.46 m	+ 10 c.m.

HOOG WATER

ROTTERDAM, 15 October. 1ste getijde: 5 u. 38 min.; 2de getijde 17 u. 27 min.

BEURS VAN AMSTERDAM (Vervolg)

PETROLEUM
Dordtsche.C 228 2
Gabces... 22½ 3½
K.N.P. O.-A 239 9¾
M. Enim... A 277 270½-3½
M.Enim 1w f 200*.— 200
PerlakP.afgst 63½ 69-71
Peudawa... 7½ 7½*

RUBBER
Alg.Belg.Jav 80* 80*
Ambaloetoe.. 80 81-4†
Amst. Java... 19½ 20*
Amst. Tapan 60* 7½
Bat.Djamoes 46½* 46
Bat.Sumatra 39 43½
Fr.-Ned.Kol. 55 4
Goen. Anaga 33½ 30
Gogo Niti... 30 36
Gondang... 50* 50*
Hambalang.. 52f 5*
Hessa... 123½ 1½
HollSumatra 90 94½
Indische... 143 139½
Indragiri... 91* 5¼-8½
Java Rub... 86 90
Kawoeng... 158 60
Lampongs A 20½*-3½-4*
LampongPw 79§ 6
Linkungan... 22* 3*
N.I.R & Koff 39½ ½
Preanger... 66 7¼-8¾
Rott.-Tap.. A 66* 70
Rott.-Tap.. P 130 30
Salatri... 76½ 4½-5½
SumCaoutch 129 2
TjiboeniTjip 44½ 6

Tjoeroeg... 54½ 3
Z.-Preanger.. 79½ 9
Z.-Sumatra... 30 34½

TABAKS-ONDERN.
Deli-Bat. A 145† 6*-½ 7 / — 47-8 — — 7¼-¼
Deli M. 1000 206¼ 8¼ 9-¼ / — 9¼-10† 209 ½-10† / 09-½
Senemb. A 171 4-½ — / 4*-5† — 75† — 4-¾

SCHEEPVAART MIJEN
H.Am.L. A 108¼† 8*-½† / 4 — — — 8½-½†
Jav.Ch.J. A 130½ 9 —
KNSM Nb. 144½ 3*-3 / 40*-1 40¼ 1 — 1 39-40
K. Paket A 100¾ — —
N.SchvU. A 140† 4¼*-7† / 4*-¼ ½-¾ 5-6 5¼-8 / 4-5½
R. Lloyd A 128¼ 3¼ — / — — — 26 —
St. Ned. A 104† 1-3† — / — ½ — 1¼ 1¼-6

Buitenland
I.Merc. C10 — — —

BEURS VAN AMSTERDAM

MAANDAG 14 OCTOBER

Off. noteering, meded. door de Ver. v. Effectenh.

§ bieden ƒ laten * ged. en bied. † ged. en lat.

% V.K. 2.30

OBLIGATIËN

STAATSLEENINGEN

Nederland

% V.K. 2.30
1940 1° ƒ 100 99¾ 9⅜
1940 1° ƒ 500 99¾ 100¼†
1940 2° ƒ 100 96 5½
'40 blf. ƒ 100 99¾ 9⅜
1940 2° ƒ 500 96⅝ 6⅜
'40 blf. ƒ 500 99¾ 100¼†
1936 ƒ 100 3 93¼ 3⅜
dito ƒ 500 3 93¼ 3⅜
1937 ƒ 100 3 84¼ 3½
dito ƒ 500 3 84¼ 3¼
1938 ƒ 100 3 87½ 7½
dito ƒ 500 3 87⅝ 7⅝

Nederlandsch-Indië
1935 ƒ 100 3½ 86 —
dito ƒ 500 3½ 87 —
1937 ƒ 100 3 82¼ 2½
dito ƒ 500 3 84 3½
'37 A ƒ 100 3 81⅞ 1¾
dito ƒ 500 3 82 2¼

Suriname
Prod.Werk 3 — —
Immigrat. 3 — —

PROV. en GEM. LEEN.
Amsterdam:
1936... 3½ 83¾ 3¼
1937... 3½ 89 8¾
1937 2°... 3½ 88¾† 8¾
1937 3-4°... 3½ 88¾ 8¾
1937 5°... 3½ 88⅝ 8¾
1937 6°... 3½ 89 —
1937 7°... 3½ 88⅝ 8¾
1937 8°... 3½ 88¾* 8¾
Arnh.2° '37 3½ 92¼ 1¾
Dordrecht:
1938... 3 87¼ 7¼
Eindh 1°'37 3½ 91¾ 2
Ensch.1°'37 3½ 91¼ 1½
Geld. 1° '38 3 92¼ 2½
Geld. 1° '38 2½ 96 5*
Gouda 3°37 3½ 92 2
's-Gravenhage:
1937 1°... 3½ 93¾ 3⅜
1937 2°... 3½ 93¾ 3⅜
1938 (3½)... 3 87¼ 7½
1938... 3 87 7
Groningen (Gem.):
1938... 3½ 90 89⅞
Haarl. '38... 3 85¼f 4½
Hilvers. '38 3½ 87 7
Meppel '37 3½ 93§ 3¼
N.-H. 2° '38 3 89⅝ 6⅞
N.-H. 3° '38 3 85½ 5½
Nijm.2° '37 3½ 91 1

% V.K. 2.30
Rotterdam:
1937 1-3°... 3½ 87 7*
1937 4-5°... 3½ 80* 7*
1937 6°... 3½ 87 7*
1938 1°... 3½ 87 7*
1988... 3 86 6
Tilb. 2° '37 3½ 93¼ 3¼
Utrecht (Gem.):
1937 2°... 3½ 98 2
1937 3°... 3½ 92* 2¼
Voorb. '38 3 77½ 7½
Voorb. 2° '38 3 87½ 7½
Zuid-Holland:
1938 2°... 3 86§ 6

BANK- en CRED.INST.
BN Gem '38 3 91¼ 1¼
BvOnrZak 5 100 100
BvOnrZak 4 89¼* 90
Fr.Holl.Bk 4 84§ 5½
G.Cr.40jar 3 83 3
N.B.inst.4½ 4 69¼† 7¼

HYPOTHEEKBANKEN
Werkzaam in Nederland
A.Fr2% v u 3½ 91½ 1
Algem... C 3½ 89 91*
Algem.XY 3½ 92¼ 2¾
A'damsche 4 100 97½
BataafsCD 3½ 88½ 8½
Dordrecht 3½ 92 2
Fr.-Gron.. 4 100¼ 100¼
Fr.-Gr. 1/3 3½ 96† 6†
sGrav2% u 3½ 94½* 4
Gronings... 3½ 91½ 1
Haarl. A C 4 99§ 9¼
HollandsA 4 94¼ 5¼
HollandsK 3½ 90¼ 91¼
H.v.Ned.M 3½ 92¾ 2¼
H.v.Ned.Q 3½ 92¾ 2¾
Insulaire... 4½ 96 7
Insulaire... 4 90§ 2
InsulaireM 3½ 90¼ 94
InsulaireR 3½ 88¼ 5
MH.Cr.m.d 3½ 91¼ 1¼
MH.Cr.z.d. 3½ 80⅝ 83⅝
MHC2% vu 3½ 90 90
Nation. B... 3½ 98 3
NHVeen.K 3½ 94¾ 4¾
Residentie 3½ 83¾ 3¼
Rotterdam 4 98 3¼*
Rotterdam 3½ 87* 6¼†
Stedel. GH 3½ 82§ 2*
Utrechts... 4 95½* 7
Westlands. 3½ 91¼ 1¼
West. 2% u 3½ 92 2
Westl TV.. 3½ 91¼ 91¼
Zeeuwsch. 3½ 90¾ 90¾
Zuid. 2% u 4 99 3
Zuider KL 3½ 91¼ 1¼
Z.-Holl. A.. 3½ 89½ 90¼
Z.-Holl. Z.. 3½ 90¾ 90½
Z.-Holl.v.u 3½ 91 90½

Werkzaam in het buitenl.
Hoofdst.(6) 4 60 60
N-W & Pac. 5 71 1

Scheepverband Mpijen.
HollSch.kl 4½ 87 7
HollSch.gr 4½ 87 7
R'damSch. 4 86 6
Z-Ned.Sch 4 — 80

% V.K. 2.30
INDUSTRIEËN
AlgKunst 5½ 181* 26½
Allan & Co 5 98¼* 4*
Berg-Jurg. 3½ 91* 9*
BerkPat'37 4 90 90
Cham.Unie 5 101¼* 1⅜*
Emb.-Hth.. 5½ 98* 100*
Emb.-Hth.. 4½ 78¼* 80*
Hes.meijer 6 106§ 3½
Hero Cons. 5½ 108¼ 5
Holl. Meelf 4 101* 1†
KNGrofsm 4 94* 7½
K. Hoogov 4 98¼* 8½*
KNPapierf 4 98§ 6*
LeverZeep 4½ 100½ ¾
VTouwfab. 4 98 8*
Werkspoor 4 90 9½
WiltonMfb 4½ 101¼* 2
ZH.Bier'26 5 72* 70½

MIJNBOUW
Limb.Stnk 4 96¼ 84¼†

PETROLEUM
Bataafsche 4½ 96¼ 9†
Bataafsch. 3½ 83½ 3½

SCHEEPVAART
St. Nederl. 4½ 101¼ 1½
St.Zeeland 4 73 3

SUIKER
Moorman. 5 87 7

THEE
Ardiredjo. 4½ 97f 7

DIVERSE CULTURES
JavaHth 5½ 97 6

DIVERSEN
GmEigend 4 94 4¾
Müll. & Co. 3 — 95
Nat.Grb'19 5 99¼ 9½
NGrb 10-15 4½ 99½* 9
NGr briefb 4 90 90¼*
SchevExpl 4½ 100¼ 1½
Stadh.laan 4 89¼* 9½
TabaksUC 7 7½ 7½

SPOORWEGEN
N-I. 2-4° '37 3½ 73¼† 3
N.-I. 1937 3½ 73½ 3

TRAMWEGEN
Oost-Java.. 5 90 90¼*
R'dam 1897 3½ 18 3½
Sam.Joana 4½ 30¼* 30¾
Sam.Joana 4 27½* 7¼
Sem.Ch.'15 5 47 8
Sem.Ch.'18 5 47 8
Sem.Ch.26 5 47 8
Sem.Cher. 4½ 43 3½
Sem.Cher. 4 38¾ 8
Serajoedal 5 43¼ 5
Westlands. 4 98¼ 5

PREMIELEENINGEN
Nederland
AmstCh.k 3 97½ 7

DUITSCHE FONDSEN MET KETTINGVERKL.
Staatsleeningen
Dawl.'24kl. 7 22¾ 1†
Dts.Grb.'41 6 90 85
Dts.Grb.'42 6 87½ 85
Dts.Grb.'43 87¾ 85
Dts.Grb.'44 6 87¾ 85
DGrb.22'46 6 87½ 85
DGrb.22'47 6 87½ 85

% V.K. 2.30
Youngl ƒ100 5½ 30¼ 4
Youngl ƒ500 5½ 30¼ 4
Konversionskasse
Fund. Bd. 4 77* 5
NR.200n.a 3 87½* 6
Bank- en Crediet-Instell.
V.D.StedC. 7 56 3½
Industrieën
Farb.ind Wd 116 5*
K. Syn. kl. 7 64 3
K. Syn. kl. 6½ 64 3
Rhein Elbe 3½ 57½ 7
Siemens H. 3½ 61 60
V.Stahl 25j. 3½ - 57
V.Stahl 20j. 3½ 57¼ 7
Wintersh... 6½ 75 3½
Mijnbouw
Carl Alex. 6½ 60* 7*
Car. Magn. 6½ 60* 6
Voorl. Gen. Obligatiën
Dresden'25 7 55 3
Aandeelen
Farbenind. C 157 4¼
Voorl. gen. Aandeelen
D.Goldd.bkP 94 3½-½

DUITSCHE FONDSEN M.CERT.V.COUPONBL.
Staatsleeningen
Baden (Vr) 6½ 62 60
Beier.(Vr.) 6½ 57 6
Brem.tg'25 5 57 6
Pruisen '26 6½ 57 6
Pruisen '27 6 57 —
Provinc. en Gem.leen.
Berlijn 25 6½ 57 6
Dresden'25 7 57 6
Emden St. 4½ 78* 7
Keulen '25 6½ 57 6
Leipzig '26 7 57 6
Münch 28C 6 52 1
Polders, Watersch. enz.
Ruhr.v. '27 4½ 68¼ 3
Ruhrv1° '30 7 71 70
Ruhrv2° '30 7 72 1
Ruhrv. '27 6 70 69
Kerkel. en Liefd. Inst.
Augustin.. 7 35f 30*
Bisd. Trier 7 60 60
Bank- en Cred.-Instell.
Deutsche Rentenbank:
1925... 7 56 6
1927... 6 56 6
Gec.Ldb.lg 6½ 57 4
Lb.Schl.-H 7 66* 6
LbPrWestf 7 66* 6
Rhn.Giroz. 7 70½ 69¼
Rhn.Giroz. 4½ 90 87
UmschGem4 90¼* 79¼
VDStedenl 7 57 6
Buit. Hypotheekbanken
Pr. Central 8 90 85
Hyp. Bank en Cred.inst.
Deuts. in B 7 86* 5
Frankf9-12 4½ 86* 6
Preus. C. 7 4½ 90 85
Preus C. 6½ 4½ 90 85
PreusHAB 6 85* 5
Sachs Bdcr 4½ 90 85
Wurt.LKA 4½ 88 2
Industrieën
Bosch A.G. 7 70 65
C. Gum. W 7 75 3½
Farbenind 6 116 5*
Gelsenk. B 5 84 2½
Harp.Brgb 6 60¼ 58

V.K. 2.45
Osram Ges 7 66f 4
Phoen.A.G 6 77 5¼
Rh.ElbeUn 7 60 58¼
SiemensH. 6½ 64 60
V.Stahl.25j 6½ 59 56
V.Stahl.20j 6½ 59 56
V.Stahl.s C 6½ 58¼ 3
Vict.Sticks 6½ 74* 9*
VogelDuK 7 73 2¼
ZeissSticht 7 73¼ 70¼
Electr., Gas, Telef. enz.
BadisElekt 6 66 3
Berl.St.El. 7 65 3
PreusEAG 6 37¼ 7
R.Westf.'25 7 59 8¼
R.Westf.'27 6 50¼ 8¼
R.Westf.'28 6 59½ 8
R.Westf.'30 6 58½ 8¼
Säch.WAR 6½ 58¼ 3
VerSaar-E 6 64¼ 4
Mijnbouw
Eschweil 6 75 3¼
Diversen
I.MortgInv 7 52 3¼
Ruhrwohn 6½ 58 3
Spoorwegen
Hoch u Unt 6½ 59 3
Tramwegen
Hag.Strass 8 59 3
Voorl. gen. Obligatiën
Bonn.. 1926 8 79 7¼
Franzisk N 7 35f 30
Münster C. 7 74¾ 2¼
Schluchsee 6 66 4
Siem.H.wd 6 111 10†
Aandeelen
Farben I.G... 157 4¾
Mannesm. W 125* 5†
SchlesPortlC 138 2¼
S... Halske 206 1
Ver. Stahlw... 109 9¼
Wintershall. 135 2½
Rh.W. Elektr. 121 20
Voorl. gen. Aandeelen
Berl.Kr.u.L. 164¼ 4

AANDEELEN

V.K. 2.45
BANK- en CRED.INST.
Amsterd Bnk 116 7¼
AmstLiq.kas 84¼ 4
HollBk-Unie 102½* 3
Incasso Bank 105* 4¼
Javasche.. A 204§ 2
Javas ƒ 100 C 206 5
Javas ƒ 500 C 205§ 3
Kasvereenig. 109½ 9¼
KolBk ƒ 50 C 158 67
N.-I.H ƒ 60 C 114 20
N.Bk.ƒ 1000A 141 39
N.Bk. ƒ 100 C 144 1
N.Bk.ƒ 1000C 142 40
NBvZ-A ƒ50 102 100
N.H.M.ƒ250A 103½ 6
NHM ƒ1000A 103¼ 6
N H.M.ƒ100C 106 6
Slavenburg's 100* 1¼
Twents.Bk.A 114¼ 3
Twents.Bk C 115¼ 4*
UtrechtsBkv 32 5*
ELEC., GAS, TEL. enz.
ANIEM. Nbz 222¼ 1¼
ANIEM... C 223 4¼
N.-I Gas.. A 204¼ 5
N.-I GasNbz 204½ 5
N.I.Gas 100 C 205 5¼

V.K. 2.45
HANDEL
Born.-Sum A 165* 6
Curaçaosche 90 9¼
Europa-Azië 114* 4
Frans.-Soed.. 46* 50*
H.M.Güntzel 100* 11¼-3½
HvReiss&Co 45 5*
Heybroek... 72 6
Int.Cr.Rott A 185* 6
Int.Cr.Rott.C 186¼ 7¼
Molukache... 93 1
Nw. Afrik.. 24¼ 4½
Nw.AfrikPw 46¼ 9
Tels & Co.. A 101¼* 2
Tels. B.v.d. ƒ 126* 2
MIJNBOUW
Alg. I. Mijnb 117½ 20
Billiton..1° r. 410 18
Billiton..2° r. 345 60
Billiton2°r C 350 65-½
Sinkep... A 136 6
THEE
Melangbong. 72 2
Pasir Karet... 81 1¼
Telaga Pat... 120 20
DIVERSE CULTURES
Java Bosch.. 17 7*
Kali-Bendo.. 50 3
Kali-Tello. A 166 71¼
Kali-Tello. C 165 71¼
Kertowono... 96* 5
Modajac... 10* 10¼
Ngredjo... 158* 60
Pond.Ged.kl. 124* 4*
Preanger Reg 133 3
SoembAgoen 42 5¼*
Tjilangkap... 73* 3*
West-Java... 120* 19
DIVERSEN
Alg.H.Onr.G 94¼ 2¼
Amst.Ballast 168* 9
Amst.Rijtuig 33¼ 2¼
Bijenkorf.. A 138 7†
Bijenkorf.. P 106* 7
Domus... 39 6
Gem.Eig.Abf 43 5*
Gerzon Mod. 97¼* 7
GoudaKaash 85* 4¼-¾
Hth. Jongen. 115¼ 5
Hth. Key... A 93¼ 3½
Hth. Key.. P 113 3
Hth. Pont. A 90¾ 89¾
Hth. Pont.. P 107½ 9
Müller bvu. ƒ 60.—* 75.-
Müller leser 112* 106
Müller 2e ser 106 11
Müller 5 % ... 98 5
Ned.Aan.Mij 189 7
N.Mij v.Hav 28¼ 8*
Schev. Exp... 46½ 6¼
ZhSabangkl. 98 3
ZhSabang.gr 100* 100†
SCHEEPVAART
Furness... 141 40
H.S.M.ƒ200 97 9½
H.S.M. ƒ1000 97 9½
Houtvaart... 102¼ 1
Java Ch. J C 130 30
Mij.Zeevaart 100 099¼
Ned.Sch.U.C 148 6¼
Niev Goudr 259¼ 5
St.Hillegersb 175 5*
St.Hilleg.Nw 145* 65
St De Maas 114 6
St Oostzee 152 6
SUIKER
H.V.A.... 3?7 405
Krian Suik.. 58 [illegible]
Lawoe-OndC 75* 80*

V.K. 2.45
Medarie... C 180 85
Moorm. O.-A 36 6
MoormA Pw 58* 7
MoormB Pw 58* 7
N-ISuikUnC 210 26
Pagottan... 165 60
Sindangl Pw 160 61
SuikerCultA 196* 208
Tjepper... 108¼ 9
Tjew.Lestari 90 96
V.Vorst. Wb. 28.50
20.50-28.50
Wat.Poppoh. 185 25
Wonolangan 120† 108
TABAK
Arendsb... A 254 7
Arendsb... C 266 8¼
Besoeki... A 60* 66
Besoeki... C 66 71
Deli-Batav C 145 50¼
Senembah. C 171 5
Soekowono.. 65 7½
SPOORWEGEN
Deli... 81* 1½*
Ned.-Ind... A 49 50*
Ned.-Ind... C 49½ 50
TRAMWEGEN
Kediri... 54 5
Madoera... P 10¾ 10¼
Malang... 42 3
Oost-Java. A 3¼ 3¼
Probolingo.. 7 7¼*
Sam.-Joana. 6¼ 6¼
Sem.-Cherib 15§ 5*
INDUSTRIEËN
AlgKunstz.C 124 19
Alg.NoritMij 336 20†
AllanKN.fbr 73½* 3¼*
Amst Letterg 178¾ 89*
Amst.Superf 105* 4
Autom. Scrw 112¼* 3
AvisVerffab. 24¼* 4¾
v. d. Bergh's Fabrieken
ƒ 250... A 182* 3
ƒ 1200... P 104 4
Berk.P.afg.C 54¾ 5¼
BraatMfSoer 86¼ 6
Calvé Ol. Wd 112 2
Centr.Suik.C 172 83¼
Chamot.Unie 141 3
ElectroZ.-W 181* 1½*
ElectroDordt 165 5
EmbalHouth 47 9¼*
E.N.K.E.S... 150 50
Gouda... A 556 50
Gouda A Pw 148 7¼
Gouda B Pw 170¼ 68
GruyterBPw 144* 4¼
Heemaf... A 118 3
Heemaf... P 108¼ 8¼
Heineken's A 182 5
Heineken's C 182 3
Hero Conser 120† 19¼
Hoek's M.-Z. 407 6¼
Holland Mlf 137 8†
Holl.dia FbA 100* 105
Holl.dia.Mlk. 184 4*
HollandsBet. 310 05
Holl. Kunstz. 119 05
Int.Gew Bet. 112¼ 3*
Int Viscose.. 52 2¼
KleneF v Ch 108¼* 10½*
K Beynes A 76¼ 5¼
K Beynes P 90* 6¼
K Nedelin A 48½* 8*
K Ede. n.Pw 46½* 5
K Hoogoven 117½* 8*
K.N Papierf 128¼ 9
K N Zouting 440† 40
K Pharm A 232 20
K Pharm C 223 5

V.K. 2.45
KVTapijtPw 96§ 6†
K.Zwav.Ketj 175* 4¼*
Kwatta... 134 5
Lever Brot.C 140 34
L.Brot 6kl. P 120¼ 16½
L.Brot. 6gr.P 122 16½
Lyempf... 175* 5*
LijmenGelC 76¾ 177*
Meelf.NBk C 248 7
Moll'sAutom 20f 20
Mijnb. Werk. 96* 4¼
NaardenChf. 103 4
N.f.Verd.Lev 70 70
N Gist&Sp A 410 00
NedKabelf A 413 2
NedKabelf C 416 7¾
NScheepsb A 182 20
N.Scheepsb ƒ 30.- 30.-
N.Stf Keizer 189 61
Nyma K.spin 185 3
Phil. Gbz. C 900 106
Phil. Gbz. Pw 145 5
Reineveld. P 101 1¼
Rot Droogd A 296 3*
Rot DroogdC 309¼ 306†
Scholt. Aard 130¼* 3¼
SimplexRijw 158¼* 3
Smit & Co... 190¼* 94¼
Soerab. Drgd 129¾ 38¼
Stok v H ƒ 500 111 1¼
Stokv Rest. ƒ 55.- 54.-
Stork&Co. A 129 ½*
Stork&Co. P 117¼ 4¼
TabPhilipsA 45* 3†
Tab Phil. Pw 33* 4¼
TwijnstraPw 134* 3
Ver Blikfabr 200 199¼
VChemFabA 111¼* 09¼
V.Chem.FbP 116 5
Ver.Holl.Sig 75* 5*
VKPapierf A 138¼ 7
VKPapierf.P 139 41
V.Touwf. Pw 92¼ 89¼
Vliss Katf. A 141* 1
Vliss Katf. P 90* 90¼
Werksp. a. A 144¼ 5*
Wilt.Fij n. A 159¼ 9¼
WiltFijenAb 33 1
Wit'sBlanket 105* 10*
Wijers I & H 147¼* 5*
ENGELAND
Industrieën
Kirklees... C - 7¼
Diversen
Peruvian... C ½* ¾
Peruvian Cp 2 2
AMERIKA
Ver. Staten v. Amerika
Al.Chem 10 C 140¼ 40¼
Am.C.&F.Cp 38* 9*
Am.Cr.SugC 8¼† 8¼†
A.Hide&L.C 3¼* 3¼
AHide&LCp 24¼ 25
Am.Radiat.C 6¼ 6¼
A.SmeltingC 37 7¾
AmTob.Cy.B — 69
Bayuk Cig C 23* 3*
BethSteel Cp 96¼ 6
Boeing Air C 12¼ 3¼
BriggsManC 21¼ 20¼
Dougl Airc C 61¼ 2¾
Fisk Rubb C [illegible] 6¾
Gen.Cigar C 1⅝ 6*
Gen Electr.C 30¼ 31
Hudson... C 3⅝ 3⅛
Int Hos.MilC 9¼ 9¼
Mart. Glen C 25¼ 6¼
Nat. Steel. C 54¼ 5
N A Rayon C 36¼ 6¼
Pack Mot C 3¼* 3¼
Par. Pict.. C 5⅝

V.K. 2.45
PhelpsDod.C 36¼ 6¼†
Procter&GC 52 3¼
Rep.Steel Cp 79f 9
Stan.BrandC 5¼ 5¼
Thomps.St.A 1⅝ 2¼*
UnAircraftC 36 3¼
Un.Air.Lin.C 14¼ 5
US RubberC 20¼ 21¼
U.S.Steel.Cp 96¼ 5¼
Worth CvSer 30 41
Worth.P.Ser. 36¼ 8¼
Electr., Gas, Telef. enz.
AmCltPowC ¼ ⅝*
AmTel(Tr.k) 131¼ 2¼
A.Tel.(Hope) 134¼ 2¼
Am.Wat.W.C 7¼* 7⅝*
ArkNatGasC 1¼ 1⅝
Centr.St.El C ⅝† ⅝†
Cit. Serv. C 57¼ 9†
Comm. Ed. C 25¾ 6¼
Cons. Edis. C 26¼ 5¼
I.Hydro El.C 9¼† ⅝
West.P El.Cp 96¼ 2¼
Petroleum
Stand. N-J 10 31¼ 3¼
Diversen
AssDryG1° p 60 50¼
AssDryG2° p 57¼ 9¼
Gen. Foods C 35¼ 5*
GreyhoundC 9¼ 9¼
MontWard C 36¼ 6¼†
Sears Roeb C 64¼ 4¼
Woolw&CoC 28¼ 9¼
Spoorwegen
Atch.Top... C 16¼ 5¼
Balt.&Oh.Cp 5¼ 5¼
Kans. C. S. C 4⅝ 5¼*
Kans.C.S.Cp 13⅝ 3⅝*
Norf&WestC 169 72¼
Union Pac. C 69¼ 70¼
Wabash... C ⅝ ½-⅝
Wabash pr A 1⅝† 1¼
CLAIMS
ANIEM.. A ƒ 218 20*
ANIEM. Pw ƒ 218 20*
ANIEM Nbz ƒ 218 20*
ANIEM... C ƒ 21.- 23.-

GELDKOERS
Prolongatie 3¼ 3¼

Oude posten van vóór 10 Mei 1940:
N.H.M. Pass — 80
N.H.M. Prol. — 4½

KOERSEN VAN 2 UUR
Kali Bakar 144½
gew. a. Rott. Tapanolei 70
Actions Vorstenlanden
Cult. Mij. ƒ 20*—24†

FONDSEN MET DOORL. NOTEERING

STAATSLEENINGEN
Nederland
40 1°ƒ1000 4 99⅝ — 100¼
40 2°ƒ1000 4 96¼ — 76¼
40blf.1000 4 99⅝ ⅝* 100¼
1911... 3½ 89¾ 87¼
Grtb O 3½ 88¾§ ¼

V.K. 2.45
1896/1905 3 80¾ ½
Cv Inschr 3 80¼ 80
Grootb O. 3 80¾
'36 ƒ1000 3 84¼
'37 ƒ1000 3 83⅞ 3¼
'38 ƒ1000 3 87¼ 8¼† / 87½ 88 7⅝-8 ⅝
N.W.S. 2½ 70¼ 70
Grtb.-O. 2½ 70¾ ¼
Nederlandsch-Indië
'35 ƒ1000 3½ 87§
'37 ƒ1000 3 84¾ 5¼
'37A ƒ1000 3 83¼ ¼
Duitschland
Youngl. kv. 43¼ 37¼*-8 / 7¼-8¼ 8¼-40† 39¼*-40¼ / 39-40 39-40 39¼-40
BANK- en CRED.-INST.
Kol.Bf500A 160¼* 68
NIH. ƒ600 A 118 9¾
NHM 250 C 105* 08
NHM 1000C 105* 08
NHM Res A
INDUSTR. ONDERN.
A.Kunstz.A 126† / 20½*-1½† 20¼*-1½† / 1*-½† ⅝*-2¼† 2-¼† / 21½*-2† 20½*-1¼
BerkelsP.A 53¼ 2¼
Calvé Ol. A 92
Calvé Ol.C 90* 1¼
Ctr. Suik.A 175* 80
Fokk. Vl. A 175 65†
L.Br.UnilC 140* 37½-42† / 37-8 7¼-8½ 7¾-8¼ / 7½-¾ 6¼*-7¼ 5*-½
Ned.FordA 334¾ 32
Ph.Gb.af.A 201 1*-3¾ / 200¼-3 200*-1½ / 199*-200¼ 199-200† / 197½*-8¼ 7*-8†
PhGbaf.Pw 145 3¼
Buitenland
All.Lud.St. 19¼ 19¾*
A. Bemb. A 14¾ 14¼*
A. Bemb. B 14¾ 14¾*
A.Bemb Cp 76¼ 76¼
Am.C.&F C 22⅝ 22¼ / 23¼* 23¼ 3⅝-⅝† 23¼ / 23¾*
Am. EnkaC 37¼ 37¼
AnacondaC 21¼ 22¼*-¼† / ¼*-¼† ¼*-⅝† ⅝-⅝ / ⅝-¼† 22¼-¼†

V.K. 2.45
Beth. St C 67† 67¼-¼† / ¼-68† 7⅝*-⅝ 67¼-68† / 67¼-⅝ 67¼† 67¼
Chrysler. C 69† 69†
C-Wright C 7¼* 7¾
Gen. Mot. C 41 3†
Int.Nick. C 21¼ ⅝
Ken. Cop. C 26¼ 26¼-¼† / 8⅝ 8⅝ ⅝-⅝ / ¼-¼†
N. Dairy. C 11¼ ⅝
NA Aviat.C 14¼† ¼
NARayonA 18¼ ¼
NARayonB 18¼ ¼
Rep.Steel C 16⅞ † / 7⅝ *-¼† 7¼*-⅝ †7⅝-¼† / ⅝*-¼† ⅝*-7/32 †⅝*-¼† / ⅝*-7/32†
U.S. SteelC 49⅝†50¼-1† / 50¼-1† 50¼-⅝ 50¼-1† / 50¼-1† 50¼-1† 50¼-1†
ELECTR.-, GAS-, TEL.-, TELG.- en WAT.-MIJ.
Buitenland
Cit Serv. C 5⅝ ⅝*
Comm.w.C ⅝*
Int.T.&T. C 2⅝ ⅝
North. A. C 15¼* ¼
Radio.... C 4⅝ ⅝* ⅝*
MIJNBOUW-ONDERN.
O Borneo A 160¼ 61
O Borneo P 172 75
PETROLEUM-ONDERN.
Dordtsch A 216¼ 7†
Dordtsch P 233†
K.Ned.P. A 239¾ 37-43† / 40*-2† 1½-2† 1-¼ / 40¼-1¼† 39¼-41
Buitenland
Cont. Oil. C 15* 4¾
MidCont. C 10¼* ¼
Phillips... C 37¼† 3
Shell Un. C 8⅞† 8⅝*-¼† / 8⅝ † 8⅝*-⅝ 8⅝ / ⅝ ⅝
Tide Wat. C 8† 8¼*-⅝† / 8⅝ 8⅝-¼† 8¼ / ¼ ¼
RUBBER-ONDERN.
A'dam ƒ100
A'dam ƒ1000 219¾ 20*-4† / 19-20 19 8¼-20† 20*-1 / 20*-1 20¼-1
Amsterd. C 220 2¼

V.K. 2.45
Bandar... 187¼ - 7-9† / 5 - 7 7-8 8†
Deli-Bat. A 178§ / 80¼ 79†
Deli-Bat. C 168
Ken.Lemb. 140 7 / 7-8†
Lamp.Sum. 20¼ 5¼-¼ / 5*-¼ 5 5-6 6-¼
Majan-L.A 66¼ / 9 8-9† 9-70†
Majan-L. C 64¼ 70¼
N.Noorsche 80 / 8
Oost-Java.. 118 / 20 17
Oostk. ƒ50 126 41
Oostk. ƒ500 126† 7¼
Serbadjadi 100 11¼-2¼
Silau Sum. 97 8-¼ / 7¼ 7¼
Sum.Rubb. 180* / 78¼
V.I.C.O.... 150 / 50¼ 49¼ 9¼
Buitenland
Intercont.C 3¼* 3⅝*-⅝† / 3⅝ -⅝† 3⅝ -¼† / 3⅝ 3⅝*-⅝
DIVERSEN
Wilson... A 4† 3¼* / ⅝*-4† 4* 4*-⅝†
SPOORWEGEN
Balt&Oh. C 3¼ ¼ / ¼*-⅝† ¼-⅝ 3¼† / 3¼§
Ch.&Oh. 10 34¼ 36†
Ch.&Oh. 40 36
Gr.Nort.Cp 21¼ 1⅝
Illin. Ctr. C 7⅝ 7¼
Louis&N.C 49¼* 49¼
N-YCent. C 12 12*
NorthPacC 6¼ 6¼
Pennsyl.kl. 18¼† 19
Pennsyl.gr. 18¼† 19
SouthPacC 8¼* 8⅝*
Sth. Rail C 11¼† 11¼
Canada
Can. Pac. C 3⅝ 3⅝
SUIKER-ONDERN.
Hv.Amst. A 396† 401*-5† / 1*-2 1*-2 2¼-5† / 4-5† 4-5†
Javasche A 225† 24 25† / 23
N.I.S.U A 221 20*-2† 20 / 19 21 1-3†
V Vorst. A 109¼† 11*-16† / 11¼-¾ 11¼-3 12¼*-3¼ / 13*-5¼ 4¼-5† 2¼-4¼

Ondertrouwd:
Dr. F. VAN ROOSMALEN
en
M. VAN REMMERDEN.
Het huwelijk wordt gesloten op Donderdag 31 Oct. te 10 uur in de H. Theresia-Kerk te Maarn.
Tilburg,
Jul. v. Stolbergstraat 19
, 3 Oct. 1940
Doorn, Dorpsstr. 37
Gelegenheid tot gelukwenschen in theehuis St. Helenaheuvel van 2.30—3.30.
Toekomstig adres:
Burg. van Meursstraat 40.

Geboren:
MICHEL,
Zoon van
GUY BUSNEL
en
JO BOVENDEERT.
Parijs, 5 October 1940

Met groote blijdschap geven wij hierbij kennis van de geboorte van onze Dochter
JETTY.
Bij het H. Doopsel ontving zij de namen:
HENRIETTE, THÉRÈSE, MARIE
G. J. M. G. M. SMITS.
W. J. SMITS—van Schaik.
Amstelveen, 12 October 1940.
Mr. Rendorplaan 9.
Tijd. adres:
Anna Paviljoen, Amsterdam.

De Heer en Mevrouw
DEITERS—Peek
geven met groote vreugde kennis van de geboorte van hun Zoon
ANTON.
Wassenaar, 13 October 1940.
Tijdelijk Carel van Bijlandtlaan 8, den Haag.

†

Tot onze groote droefheid overleed heden in den leeftijd van 6 jaar, ons innig geliefd eenig Dochtertje en Zusje
MARIE-JOSÉPHINE JACQUELINE HUBERTE SOPERS.
M. SOPERS—Van Baar
en Kinderen.
's Bosch, 12 October 1940.
Nieuwstraat 21.
De H. Engelenmis zal worden opgedragen a.s. Dinsdag 15 October te 9 uur in de Kathedrale Basiliek van St. Jan, waarna bijzetting in het Familiegraf Orthen.

Dr. TEN CATE
(Maagdarm-, Rheumatische-, Zenuwziekten). Avondspreekuren (verl. tarief) ged. winterm. op Ma. Wo. en Vrijdag van 3½—6.
Rotterdam, Eendrachtsweg 65.

PROFITEERT.
Prachtige kanaries op vollen zang. Saksische ƒ 1.50. Seiferts ƒ 1.75. Voorzangers ƒ 2.-, Popjes ƒ 0.25. Corstens—Verschuren, Helmond.

„PELTA". Prinsengr. 1078. A'dam.
Beter Bontwerk. Lage prijzen. Schrift. garantie. Geill. cat. gratis.

SUPINOTOR
VEERENDE STEUNZOLEN
naar gips model of MAY voetspiegelapparaat
PEDICURE
DAGELIJKS 9—6 UUR
en volgens afspraak.
SUPINATORIUM
Mathenesserlaan 187
bij den Nieuwen Binnenweg.
TELEFOON 30902
Voorheen Goudschesingel

JUWEELEN UIT PARTICULIER BEZIT
Collier met hanger, diamant in rozet, antieke zetting .... 35.—
Collier, wit gouden hanger met brillant, luxe model .. 57.50
Lange bellen met diamant, antieke zetting 23.75
Lange bellen, wit goud met brillant, modern 33.75
Wit gouden knoppen op 't oor, met 2 mooie brillanten .... 45.—
Damesring wit goud, solide band met brillant 24.75
Damesring wit goud, blauwe steen en 2 brillanten 57.50
Damesring wit goud, met onix en mooie groote brillant 210.—
Solide gouden heerenring met mooie brillant .... 75.—
Zware gouden Eng. heerenring met groote mooie brill. 265.—
Wit gouden broche, strikmodel met brillant, apart .. 87.50
Solide stijve gouden armband met groote mooie diamant .. 75.—
Armband met brillant, uitgevend model .... 78.—
Wit gouden dameshorloge met brillant, prima Zwitsersch ancre werk .... 140.—

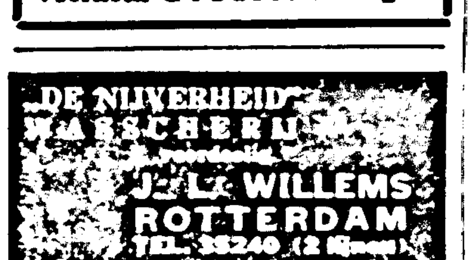

BRÜNOTT
N^WE BINNENWEG 195
—ROTTERDAM—

DOOF
HERNEEM UW PLAATS IN HET VOLLE LEVEN
Reeds duizenden Uwer lotgenooten keerden, dank zij hun SIEMENS „PHONOPHOOR" weer terug in de wereld van het geluid. Vraagt gratis brochure M.B. of demonstratie aan de N.V. „ALMARA". Rokin 86. AMSTERDAM.

MARCO's MAATKLEEDING
Voorheen Zuidblaak
HEROPENING
15 OCTOBER
STATENWEG 207
(INGANG NENIJTO)

Voor de buitengewone belangstelling, de vele sympathie-betuigingen en fraaie geschenken ter gelegenheid van de HEROPENING van het geheel vernieuwde
Grand Café Restaurant „DE HEEMRAAD"
Nieuwe Binnenweg 276 - Telef. 33361 - Rotterdam
betuig ik hierdoor mijn hartelijken dank.
C. A. H. HOENDERVOOGT
7 Billards en nieuwe matchtafel.
Geheel gerestaureerde kegelbanen.
Vergaderzalen van 30-300 personen.

SLIJTERIJ
Iemand met slijtvergunning, geheel vrijstaande, VRAAGT TER OVERNAME, in centrum stad een SLIJTERIJ, of een daarvoor geschikt pand. Br. ond. No. 21632, MAASBODE, Rotterdam.

Laat de vlag van Uw bedrijf ook in dezen tijd wapperen:
ADVERTEER!
Couranten-reclame biedt nu extra voordeelen.
Alles pleit er voor, om nù vooral Uw aandacht op couranten-reclame te concentreeren.
Geen ander reclame-middel geniet een zoo intensieve belangstelling; dat geldt thans meer dan ooit.
Geen ander reclame-middel ook veroorlooft U zoo snel te beginnen en — wanneer de omstandigheden dat noodig maken — direct te veranderen of desnoods uit te stellen. Aan een courant, hoe groot haar oplage ook zij, kunt U een dag tevoren — ja dikwijls zelfs denzelfden dag van plaatsing nog — Uw orders insturen.
Dat garandeert U, dat adverteeren in de dagbladpers voor U het minste risico oplevert:
Laat hierin de vlag van Uw bedrijf ook in dezen tijd wapperen!
„CEBUCO". HEERENGRACHT 258, A'DAM

TOONKUNST
CONSERVATORIUM & MUZIEKSCHOLEN
DIRECTIE: JOS. HOLTHAUS EN WILLEM PIJPER
MATH. LAAN 481b - GR. HILLEDIJK 253 - AV. CONCORDIA 105 - STRAATWEG 90, HILLEGERSBERG
tel. 30165 tel. 70904 tel. .... tel. 45014
Tijdelijk Schoolgebouw in Overschie, Kerksingel 71, tel. 43659
Ten behoeve van onze Overschiesche leerlingen en de oud-leerlingen, van wie het adres is verloren gegaan, kunnen wij tijdelijk de gelegenheid bieden ten huize van Mevr. Bets Dooremans, Concertzangeres, de lessen te volgen in piano, viool, cello, solozang, theorie en kinderkoor. Mevr. Dooremans is elken werkdag, ook Zaterdags, van 9—6 uur te spreken voor het verstrekken van alle inlichtingen.
PRIVAATLES IN ALLE VAKKEN IN DE VIJF SCHOLEN
ƒ 3.—, ƒ 4.50, ƒ 5.50 p. maand en hooger
PROSPECTUS WORDT OP AANVRAAG TOEGEZONDEN
VOOR MUZIEKLES NAAR TOONKUNST

Verduisteren
Wij leveren, vrij van punten en zonder vergunning:
Zware stof, 120 breed — 2.25 per Meter
Groen - Terra - Negere
(Inplaats van Peau de Pèche)
Rolgordijnstof, 110 breed — 1.65 per Meter
Rolgordijnstof, 130 breed — 2.10 per Meter
VRAAGT PRIJSOPGAAF ZONDER VERPLICHTING
METZ
NIEUWE BINNENWEG 170-172
Telefoon 34509
WESTERSINGEL 1 hoek Nwe Binnenweg
Telefoon 38371

Voor den verkoop van edelstaal eener wereldvermaarde fabriek gevraagd een uitstekend
ingevoerd vertegenwoordiger.
Br. met foto, uitv. inlichtingen, o.a. opgaaf van verlangd salaris enz. No. A 1463, Maasbode, Amsterdam.

GEVRAAGD EENIGE ACCOUNTANTS
en
VERGEVORDERDE ASSISTENTEN
Zonder langdurige practische ervaring op accountantskantoor, onnoodig te reflecteeren. Uitvoerige sollicitaties met opgaaf van verlangd salaris en bijgesloten pasfoto worden ingewacht onder No. 21622, Bureau De Maasbode, Rotterdam.

Vooraanstaande Duitsche Blikdrukkerij
(uitsluitend uitgesproken kwaliteitswerk)
neemt nog opdrachten aan.
Bij voorkeur niet-volumineuze blikken doozen in veel-kleurendruk-uitvoering (sigaren- en sigaretten-industrie, pharmaceutische branche, schoencrême, zeephulzen e. d., etc.
Uitsluitend zeer belangrijke orders (meerdere wagonladingen) interesseeren. Tevens specialiste op het gebied van reclameplakaten (blik en emaille).
Aanvragen onder No. 21617, Bureau MAASBODE, Rotterdam

42ste HACO-TREKKING
5de KLASSE, 5de LIJST
TREKKING VAN MAANDAG 14 OCTOBER 19..
HOOGE PREMIEN:

Prijs van ƒ 100,000.— No. 9823
" " " 1,000.— " 9240 18442
" " " 400.— " 1797 2739 16464 19638 20160 20681
" " " 200.— " 5660 6821 11022 11237 20984
" " " 100.— " 419 2748 3192 4665 8032 9651 10425

PREMIEN VAN ƒ 70.—:

71 171 268 286 659 829 877 920 1110 1188 1539 1753
2263 2554 2564 2566 2715 2723 2849 2919 3019 3107 3127 3144
3180 3190 3530 3931 3934 3949 4025 4228 4231 4343 4469 4517
4651 4677 4752 4971 5046 5147 5179 5247 5309 5390 5657 5732 5878
6490 6766 6819 6822 6994 7010 7166 7.92 7216 7339 7610 7698
7789 7865 7874 7907 7914 7961 8240 8243 8272 8274 8315 8402
8447 8527 8700 8739 8779 8875 8944 8964 9032 9130 9147 9223 9235
9311 9334 9370 9410 9462 9489 9506 9574 9582 9724 9972 10038
10131 10229 10264 10306 10487 10532 10575 10667 10716 10871 10873 10901
10952 11004 11007 11155 11222 11226 11263 11335 11457 11462 11474 11518
11554 11588 11622 11705 11730 11744 11874 12009
12075 12100 12184 12220 12301 12433 12544 12587 12677 12696 12829 12999
13066 13086 13096 13242 13337 13514 13700 13777 13838 13839 13904 13979
14071 14076 14112 14235 14318 14327 14445 14581 14604 14703 14809 14979
15167 15249 15321 15379 15466 15516 15551 15634 15660 15696 15715 15769
15886 15911 15939 15972 16006 16191 16266 16391 16444 16446 16481 16770
16751 16758 16823 16885 16886 16970 17096
17217 17223 17292 17427 17461 17545 17549 17573 17619 17622 17681 17780
17858 17875 17926 18111 18216 18217 18252 18432 18613 18869 18872 18995
19008 19033 19090 19153 19168 19169 19243 19245 19247 19428 19526 19606
19635 19735 19850 19917 19928 20015 20063 20139 20219 20232 20282 20578
20638 20735 20745 20940

GEEN PREMIEN:

118 126 210 213 257 272 281 290 311 350 396 400
417 494 533 551 560 567 582 600 609 630 681 700
720 734 735 736 751 789 860 889 943 983 1015 1051
1068 1079 1100 1132 1135 1185 1186 1199 1213 1215 1257 1280
1294 1316 1331 1344 1385 1468 1469 1575 1599 1667 1675 1760
1770 1825 1846 1909 1920 1929 1940 1984 1985 1987 2073 2086
2117 2118 2173 2201 2223 2250 2253 2259 2296 2297 2332 2352
2356 2358 2377 2409 2427 2463 2471 2482 2490 2500 2510 2551
2585 2654 2658 2677 2782 2794 2830 2851 2924 2945 2974 3024
3067 3083 3113 3171 3218 3222 3314 3334 3338 3347 3374 3407
3409 3415 3460 3472 3476 3494 3498 3510 3556 3587 3647 3660
3671 3706 3716 3796 3811 3818 3823 3840 3851 3947 3973 3986
4001 4121 4220 4240 4291 4303 4319 4327 4339 4362 4376 4412
4430 4445 4488 4505 4552 4589 4667 4695 4728 4736 4823 4827
4878 4907 4983 5045 5056 5064 5090 5094 5101 5112 5120 5128
5142 5154 5180 5191 5207 5212 5234 5240 5273 5300 5306 5440
5459 5506 5564 5584 5620 5624 5671 5714 5718 5808 5816 5818
5849 5857 5900 5916 5981 6009 6175 6178 6182 6209 6228 6293
6333 6406 6418 6420 6463 6464 6494 6518 6520 6525 6575 6600
6619 6631 6669 6717 6722 6733 6740 6748 6752 6761 6763 6776
6789 6805 6843 6904 6940 6977 7066 7140 7143 7162 7164 7217
7258 7268 7291 7301 7325 7331 7410 7419 7465 7485 7517 7550
7562 7580 7589 7646 7732 7803 7839 7902 8012 8074 8092 8171
8190 8212 8250 8259 8264 8285 8299 8302 8307 8331 8366 8397
8440 8450 8463 8552 8648 8690 8726 8742 8744 8753 8761 8763
8788 8947 8948 9034 9035 9110 9127 9146 9153 9169 9172 9180
9217 9259 9308 9340 9367 9371 9373 9377 9396 9441 9456 9468
9470 9485 9504 9505 9531 9541 9559 9617 9742 1764 9788 9807
9828 9923 9933 9992 10028 10044 10072 10083 10086 10149 10172 10183
10193 10233 10309 10330 10340 10343 10344 10396 10438 10459 10500 10505
10538 10557 10594 10643 10663 10665 10689 10703 10708 10728 10731 10771
10812 10858 10942 10968 11013 11075 11194 11200 11287 11289 11340 11362
11373 11393 11408 11424 11430 11448 11468 11477 11502 11515 11540 11615
11681 11749 11769 11786 11931 11949 11961 11998 12059 12060 12120 12136
12317 12324 12343 12345 12363 12383 12436 12539 12548 12576 12581 12612
12616 12648 12655 12659 12672 12685 12708 12722 12745 12746 12787 12814
12901 12941 12945 13033 13037 13073 13164 13180 13205 13261 13269 13273
13206 13322 13331 13367 13403 13417 13449 13475 13603 13623 13714 13719
13750 13791 13812 13854 13868 13905 13970 13989 13998 14023 14026 14135
14191 14192 14197 14210 14254 14290 14297 14306 14341 14389 14444 14472
14493 14628 14636 14645 14650 14684 14701 14705 14723 14737 14751 14775
14806 14905 14990 15015 15017 15025 15081 15107 15143 15159 15161 15165
15171 15172 15216 15241 15497 15541 15559 15586 15606 15610 15659 15668
15758 15763 15776 15870 15902 15905 15919 15932 16011 16028 16046 16112
16116 16182 16261 16263 16293 16329 16355 16485 16489 16566 16569 16675
16714 16731 16830 16961 16998 17004 17016 17094 17136 17145 17189 17182
17198 17218 17373 17383 17413 17425 17466 17501 17505 17533 17604 17638
17639 17647 17726 17747 17760 17799 17869 17887 17918 17932 17983 17995
18038 18066 18075 18080 18171 18184 18199 18248 18276 18280 18281 18291
18304 18312 18314 18319 18320 18334 18337 18344 18355 18367 18404 18460
18461 18527 18533 18538 18558 18606 18620 18661 18709 18810 18825 18850
18900 18909 18935 18985 19004 19017 19050 19070 19110 19163 19188 19203
19224 19239 19400 19403 19423 19438 19519 19553 19643 19650 19687 19720
19734 19751 19791 19806 19819 19881 19911 19929 19938 12967 20040 20121
20136 20158 20173 20249 20256 20283 20298 20310 20312 20386 20410 20418
20440 20510 20536 20548 20553 20579 20581 20688 20715 20722 20763 20827
20837 20857 20858 20910 20957 20968 20991

(Ongecorrigeerd)

OPROEPING tot de
Gewone
Algemeene Vergaderingen
van Aandeelhouders der
N.V. AMSTERDAMSCHE SUPERFOSFAATFABRIEK
en der
N.V. VEREENIGDE CHEMISCHE FABRIEKEN
op 29 OCTOBER 1940, resp.
om 2½ en te 2¾ uur des nam., ten kantore der Vennootschappen, Maliebaan 81 — Utrecht.
De punten van behandeling, benevens de Balansen en Winst- en Verliesrekeningen, met toelichtingen, liggen vanaf heden voor Aandeelhouders ter inzage ten kantore der Vennootschappen.
Houders van Aandeelen aan toonder, die de Vergaderingen wenschen bij te wonen, worden uitgenoodigd om hunne aandeelen vóór 25 October a.s. te deponeeren:
te Utrecht: ten kantore der Vennootschappen;
te Amsterdam: bij de Nederlandsche Handel-Mij. of de Twentsche Bank;
te Rotterdam: bij de Rotterdamsche Bankvereeniging;
tegen overgaaf van reçu's, die tevens tot bewijs van toegang tot de Vergaderingen strekken.
Jaarverslag met Agendapunten der Vergaderingen zijn bij de bovengenoemde instellingen verkrijgbaar.
DE DIRECTIE.
Utrecht, 14 October 1940.

Ik wensch deel te nemen voor ± ƒ 15.000.— in
KLEINE IJZERGIETERIJ als STILLE VENNOOT
(geen betrekking of salaris gewenscht). Brieven met opgave van gegevens, onder No. 21630, Maasbode, Rotterdam.

Papierwarenfabriek
Bekende Rotterdamsche firma zoekt VERTEGENWOORDIGING of AGENTSCHAP. Opslagruimte aanwezig. Br. Lett. B 15, Adv. Bur. GEBR. GEVERS, Zaagmolendrift 35, Rotterdam.

DIENSTBODE
'n Goede dienstbode, hoe haar te vinden? Plaatst u eens een kaboutertje! De populaire kabouterannonces trekken ieders aandacht 5 Regels ƒ 2.—; 10 regels ƒ 4.—; 15 regels ƒ 6.—, bij vooruitbetaling

NU NÒG BETER!

P. 37 A

Sinds Prodent „dispergon" bevat!

Tienduizenden gebruikers zagen hun tanden met den dàg blanker worden door Prodent Tandpasta, en tot hun verrassing bemerkten zij nu ook dat Prodent, sinds het „dispergon" bevat, in hooge mate tandsteenverwijderend werkt en de vorming van nieuw tandsteen voorkomt, waardoor tevens het tandglazuur wordt beschermd. Alléén Prodent bevat „dispergon"! Mooie, witte tanden met glanzend, parelblank glazuur: die verschaft U Prodent!
Begin er nog vandaag mee!

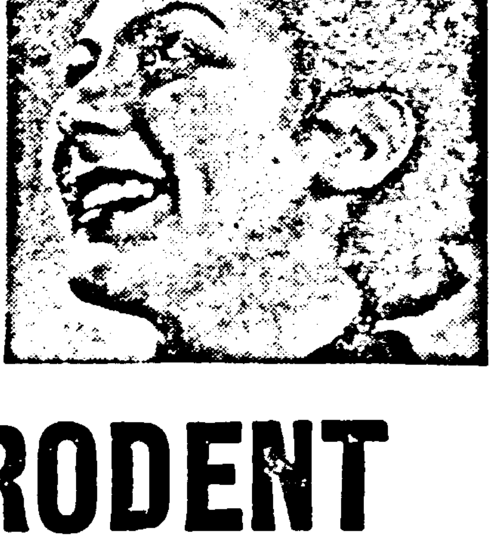

„PRODENT IS FIJN!"
schrijft Mevrouw R. van Lokhorst te U. „Ook de kinderen vinden het heerlijk poetsen met deze lekkere, zachtschuimende tandpasta! Ik wen ze er aan om het 's morgens te doen, maar ook 's avonds na het eten. 'n Parelwit, gezond gebit is een rijk bezit in heel hun latere leven!"

PRODENT
TANDPASTA
Heerlijk schuimend!
GEWELDIG VOORDEELIG!

KABOUTER-ADVERTENTIËN

Gevraagd
NETTE NOODHULP
flink kunnende werken, aanmelden Dinsdag na 8 uur, of schriftelijk, Singel 282, Dordrecht.

Werkl. jongeman, bek. m. ink., verk., adm., corr., étal.,
ZOEKT PLAATSING
in groot- of kleinhandel damesconf. Prima refer. Br. No. 5721, Bijkantoor Maasbode, Utrecht.

BIEDT ZICH AAN:
Jongedame, van goeden huize (19 j. oud), in gezin, liefst met kinderen, volkomen beschouwd wordende als huisgenote, tegen klein salaris. Br. ond. No. 21628, Maasbode, R'dam.

BETREKKING
Voor het vinden van een betrekking kunnen de kabouters van De Maasbode u misschien van dienst zijn. Zij hebben vele goede relaties. 5 Regels ƒ 2.—; 10 regels ƒ 4.—; 15 regels ƒ 6.—, bij vooruitbetaling

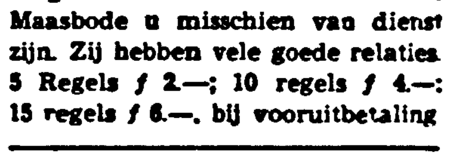

Zoekt niet langer. J. Timmers heeft thans nog alle soorten
WERKPAARDEN
voorhanden. Kromme Zandweg 110, Rotterdam. Telefoon 71110. Te bereiken met lijn 2.

MICROSCOOP
te koop gevraagd. Brieven met omschrijving en prijs, onder no. 1621, Maasbode, Rotterdam.

BENEDENHUIS
te huur, Valkenboschkade 330, Den Haag. Voor- en achtertuin op Zuiden. Huurprijs ƒ 42.50 p. m. Inl. Valkenboschkade 332. 21638

VOOR GELDBELEGG.
te Koop aangeboden op een welvarende plaats in Z.H. nieuw gebouwde arbeiderswoningen, goed verh. Br. no. 21620, Maasb. R'dam.

HEERENHUISJE
te koop of te huur gevr. voor direct zelfbewoning liefst Hillegersberg. Uitvoerige brieven no. 21626 Maasbode Rotterdam.

WONINGEN
biedt men met succes te huur aan in de kabouterrubriek van de Maasbode. 5 regels ƒ 2.—; 10 regels ƒ 4.—; 15 regels ƒ 6.—, bij vooruitbetaling.

BLOEMBOLLEN
Coll. No. 1 Tuincoll. 5 hyac. roserood, 5 wit, 5 blauw, 25 Darwin Tulpen gem., 25 Narcissen gem., 50 blauwe Druifjes, 50 Scilla Siberica, 50 Sneeuwroem, 50 Ranonkels, 50 Anemonen, 50 Irissen, geel, wit, blauw en 60 prima crocussen en wel 15 geel, 15 wit, 15 blauw, 15 bont. Deze prachtcollectie voor ƒ 1.75. Coll. No. 2 100 Darwin Tulpen in 10 klr. en srt., alle apart verpakt voor ƒ 1.50. Kwaliteit gegarandeerd. Plantaanwijzing gratis. Rembours ƒ 0.15 extra. Giro 375755. John Voges Junior „Weerestein" Hillegom.

BOEKEN EN PRENTEN
op elk gebied tegen hooge prijzen à contant te koop gevraagd. H. Berkelouw, Beëedigd Makelaar, Rotterdam, Schepenstraat 83. Tel.: 47671 — den Haag, Spui 24. Tel.: 114625.

LATEN LIGGEN
Zondag j.l. in de kerk van den H. Michaël (Dorpsweg) mis van 8.30 uur, een paar wildlederen handschoenen, waaraan eigenaar zeer gehecht. Dengene, die deze bij vergissing heeft medegenomen, wordt vriendelijk verzocht, ze tegen belooning terug te bezorgen bij A. H. C. v. Eekelen, Spechtstr. 18b, R'dam.

HARTELIJK DANK
voor verkregen gunst na herhaalde noveen der 3 Wees gegroeten. P. v. Griensven, Waalre.

BLOEMBOLLEN
Coll. A.: 15 Hyac., 50 Tulpen, 25 Narcissen, 50 Bosch Hyacinthen, 75 Crocus, 75 Iris, 75 Scilla, 75 Enk. en 75 Dubb. Anemonen, 75 Sneeuwroem, 75 Bl. Druifjes en 5 Dubb. Anjelieren v. sl. ƒ 1.75. Coll. B.: 200 mooie Tulpen in 8 kleuren apart verpakt v. ƒ 1.50. Coll. A en B v. ƒ 3.-. Postgiro 36876. P. Walraven, Stationsweg, Hillegom.

ELASTIEKEN KOUSEN
tweezijdig rekbaar, dun, onzichtbaar. Jul. Janitschek, Nieuwe Binnenweg 203a, Tel. 37798.

FILM
Foka 8 m.m. opn. camera, lens 2.5 ƒ 69.50, Bertliot 1.9 ƒ 99.50. Vraagt prosp. en 8 m.m. filmverhuurlijst. Foka, Admiraliteitsstr. 8, Telefoon 41242, Rotterdam.

WANNEER MEN IETS BEKEND WIL MAKEN

dan is veelal de aangewezen weg ...... de courant. Millioenen menschen zien iederen dag weer opnieuw de laatste aflevering van hun „lijfblad" met verlangen tegemoet, dat hen van alles op de hoogte stelt wat sinds het vorig etmaal op de wereld is voorgevallen. Het abonnement op de courant mag tot de eerste levensbehoeften gerekend worden.

De handelsman, die zijn goederen bekendheid wenscht te geven, die de kwaliteit van zijn producten naar voren tracht te brengen, maakt zich, als hij een verstandig zakenman is, óók de verdiensten ten nutte, welke het dagblad, als nieuws-bazuin, eigen zijn. Hij adverteert. Hij adverteert, in de zekerheid, dat zijn annonces, mits met zorg behandeld, aan zijn winst ten goede zullen komen. Aan dit „met zorg behandelen" zit wel het een en ander vast, zóóveel, dat het vakkundig adverteeren min of meer een „kunst" is geworden. De keuze van het dagblad, waaraan men zijn advertenties toevertrouwt, is daarbij van primair belang.

Wie in DE MAASBODE adverteert, heeft het in zooverre gemakkelijk, dat hij met zekerheid weet een publiek te bereiken, dat tot KOOPEN in staat is. De gegarandeerde uitgebreidheid van dit publiek vormt dan mede een factor van succes voor een ieder, die van de advertentiekolommen van DE MAASBODE gebruik maakt.

Op bijzonder-aantrekkelijke wijze kan men in DE MAASBODE adverteeren met behulp van een KABOUTER-ANNONCE, de aangewezen manier om op beknopte, goedkoope, maar toch hoogst doelmatige wijze reclame te maken. De prijs van de KABOUTER-ANNONCES bedraagt: 5 regels ƒ 2.-; 10 regels ƒ 4.-; 15 regels ƒ 6.-, bij vooruitbetaling. Alle kantoren en agentschappen van DE MAASBODE nemen KABOUTER-ADVERTENTIEN in ontvangst; alle advertentie-bureaux en boekhandelaren.

BEDIENT U VAN ONZE KABOUTERS

Sportnieuws

DE VOETBALCOMPETITIE

EERSTE NEDERLAAG DER LANDSKAMPIOENEN

HET WESTEN I

Sparta door H.D.V.S. verslagen

Feijenoord, de kampioensclub van Nederland, heeft gisteren de eerste nederlaag in dit seizoen geleden. De Rotterdammers konden het in de Residentie tegen A.D.O. niet bolwerken en verloren met 2—1. Op de zege over Sparta en de puntenverdeeling met D.H.C. is dus thans een volledig échec gevolgd, zoodat de club van Rotterdam-Zuid uit drie beurten slechts drie winstpunten wist te distilleeren. Voorwaar, geen schitterend begin! De kampioenen boeken nu een achterstand van 3 punten op D.W.S., dat zich aan den kop handhaafde dank zij een overigens schamele 1—0 meerderheid op eigen terrein over K.F.C. behaald. De Amsterdammers hebben nog geen winstpunt laten vallen.

Feijenoord heeft tegen A.D.O. weliswaar een goeden wedstrijd gespeeld, maar door eigen schuld geen enkel punt kunnen veroveren. En den goeden indruk, dien de Rotterdammers 85 minuten lang door hun snel en technisch uitstekende spel hadden gemaakt, bedierven zij kort voor het eind, toen v. d. Heijden onnoodig een strafschop veroorzaakte. Hevig protesteerden de Rotterdammers tegen de beslissing van den scheidsrechter, dr. Van Moorsel, en het schijnt, dat de spelers Vrauwdeunt en Kuppen zich daarbij woorden lieten ontvallen, welke niet door den beugel konden, zoodat zij het veld werden uitgestuurd. Dat was jammer, want ongetwijfeld zal dit muisje voor Feijenoord nog wel een staartje hebben, dat haar in de competitie geen goed zal doen. En voor het overige bracht de Haagsche zege geen sportieve bevrediging, omdat A.D.O., dank zij den volkomen onnoodigen strafschop, meer kreeg dan zij verdiende.

Ook de tweede Rotterdamsche club uit deze afdeeling wist het niet tot eenig succes te brengen. Sparta moest op Spangen met 3—2 onderdoen voor het Schiedamsche H.D.V.S. en noteerde daarmee de derde nederlaag in successie.

D.H.C. behield, door in Delft Stormvogels met 3—0 te kloppen, de tweede plaats. In Hilversum hebben 't Gooi en D.F.C. door een 1—1 uitslag de punten gedeeld.

D.W.S.	3	3	—	—	6	4—1	2.—
D.H.C.	3	2	1	—	5	13—5	1.66
H.D.V.S.	3	2	—	1	4	7—4	1.33
A.D.O.	3	2	—	1	4	4—3	1.33
Feijenoord	3	1	1	1	3	7—6	1.—
D.F.C.	3	1	1	1	3	4—4	1.—
't Gooi	3	1	1	1	3	4—5	1.—
Stormvogels	3	1	—	2	2	3—6	0.66
Sparta	3	—	—	3	—	4—9	0.—
K.F.C.	3	—	—	3	—	4—11	0.—

DE WEDSTRIJDEN

Sparta—H.D.V.S. 2—3.

Sparta had Knoef in de verdediging, Landegen op de spilplaats en Den Boer weer middenvoor. Het eerste optreden van den nieuwen rechtsachter op Spangen heeft een goeden indruk achtergelaten; de ex-Heraclied is resoluut in het wegwerken, weet uitstekend positie te kiezen en toont zich trapvast. Hij had echter in Borrani een tegenstander, die volkomen zijn evenknie was en bij de duels tusschen beiden viel meermalen van knap voetbal te genieten. Landegen als spil was vrij zwak; hij lijdt blijkbaar aan een val-manie, welke hem na elken trap tegen de vlakte brengt. Bij Hermes was de midhalf A. v. d. Tuyn, wiens steun de Schiedammers vier weken moeten missen, vervangen door v. d. Have. Deze is een kwaliteit minder dan zijn voorganger, doch staat stevig op zijn beenen en het was een kolfje naar zijn hand, dat het middentrio van den Sparta-aanval telkens in te kort combineeren verviel, zoodat hij heel wat aanvallen kon onderbreken. Lex Janse was als aanvalsleider beter dan Den Boer, die te onbekookt is bij het schieten en daardoor al te vaak de goede richting verwaarloost. Fraaie combinaties zette de Schiedamsche middenvoor op met zijn snelle vleugelspelers en na een 20 minuten bracht dit den gasten het eerste succes. Janse bracht snel op, passeerde naar links, een lage voorzet van Borrani tusschen tal van beenen door volgde en de vrij staande Lengkeek schoot in (0—1). De volgende aanval, op gelijke wijze opgezet, bood Hermes weer een kans, doch nu trapte de rechtsbuiten naast. Tien minuten na het Schiedamsche doelpunt volgde de gelijkmaker, toen rechtsbuiten Den Engelsman naar binnen speelde, Den Boer naar Drok passeerde en deze hoog inkogelde (1—1). In het resteerende kwartier der eerste helft doorstond het Sparta-doel nog verschillende benauwde momenten; Borrani trapte een voorzet van L. Janse, waar Knoef tevergeefs naar kopte, naast; Heijster schoot eens rakelings over de lat, terwijl Pil de situatie klaarde bij eenige scherp genomen hoekschoppen.

Na de pauze kreeg Sparta de eerste kans, toen de bal via een Hermes-speler voor Drok's voeten draaide, doch deze schoot rakelings langs den paal. Mooi werk van Stolk bracht L. Janse in actie voor een snellen sprint, maar tenslotte trapte hij het leer juist in handen van den uitgeloopen Pil. Deze verwerkte op keurige wijze een lagen kogel van Heijster, doch toen na 20 minuten Borrani uit een vrijen schop het leer in den doelmond plaatste en de bal niet voldoende werd teruggewerkt, passeerde Stolk hem van dichtbij (1—2). Tien minuten later was het weer Drok, die voor een gelijken stand zorgde; na een hoekschop op het Hermes-doel plaatste rechtshalf Verheul den bal met een wijden boog schuin naar voren en de Spartaansche linksbinnen schoot met een subliemen omhaal de blaas ineens onhoudbaar in doel (2—2). Beide ploegen kwamen nu heftig in actie en spannende momenten waren schering en inslag; de strijd was hard, maar bleef fair en er was meer agitatie onder het roerige publiek dan onder de spelers. Sparta kwam meer in den aanval, doch het middentrio der voorhoede schoot te kort en na 5 minuten nam Hermes voor de derde maal de leiding; bij een door Heijster genomen hoekschop ontstond in den Sparta-doelmond een kleine strubbeling, scheidsrechter Nijs constateerde een overtreding, wees naar de witte stip en Borrani nam den strafschop onberispelijk (2—3). De spanning duurde tot het einde onverminderd voort. Een fraaie ren van Lengkeek, op de hielen gevolgd door v. Eck, bracht het Sparta-doel nog in gevaar, maar het vliegend schot ging over. De voorhoede der Rotterdammers kreeg tegenover de versterkte en resoluut op het korte spel ingrijpende Schiedamsche verdediging geen kans meer en zoo had Sparta de derde nederlaag in successie te noteeren.

A.D.O.—Feijenoord (2—1).

Het mooie weer en Feijenoord hadden voor een uitverkocht huis gezorgd. En van beide heeft het talrijke publiek naar hartelust genoten. De Rotterdammers zorgden voor een spannenden, snellen wedstrijd, en het kostte A.D.O. heel wat moeite om zich aan het spel van Feijenoord aan te passen. Over het geheel genomen was de techniek bij de bezoekers beter verzorgd, hetgeen A.D.O. echter niet belette om tegen iedere verwachting in na omstreeks 23 minuten spelens, na uitstekend samenspel in het midden van het veld, door Westhoven de leiding te nemen (1—0). Over het geheel genomen bleef Feijenoord gevaarlijker, maar het schieten liet veel te wenschen over en de verdediging van A.D.O. raakte steeds beter op dreef. Dat verhoogde in niet geringe mate de spanning. En toen Feijenoord kort na de rust door den invaller linksbuiten De Boo gelijk maakte, zag het er aanvankelijk naar uit, dat de Rotterdamsche club op weg was naar een zege. Maar A.D.O. wist het initiatief te nemen en een zwaren druk op de vijandelijke verdediging uit te oefenen. En toen ongeveer 5 minuten voor het einde v. d. Heyden onnoodig een strafschop veroorzaakte, wist De Heer met veel moeite en nadat Vrauwdeunt en Kuppen het veld waren uitgestuurd, n.l. pas na de tweede poging — de eerste maal had Scholtens op de doellijn heen en weer gesprongen — zijn club de leiding te hergeven, welke tevens de overwinning beteekende.

D.W.S.—K.F.C. (1—0).

Een talrijk publiek was op het veld van DWS in het heerlijke zonnetje saamgekomen en zag

De resultaten der eerste klassers

AFDEELING I

't Gooi—D.F.C.	1—1
Sparta—Hermes D.V.S.	2—3
D.H.C.—Stormvogels	3—0
A.D.O.—Feijenoord	2—1
D.W.S.—K.F.C.	1—0

AFDEELING II

H.B.S.—Haarlem	1—2
C.V.V.—Blauw Wit	1—1
D.O.S.—V.U.C.	1—1
R.F.C.—Xerxes	0—3
V.S.V.—Ajax	2—0

AFDEELING III

Hengelo—A.G.O.V.V.	5—1
Enschede—N.E.C.	2—2
Quick—Heracles	2—0
Go Ahead—Enschd. Boys	3—1
Wageningen—Tubantia	1—1

AFDEELING IV

N.A.C.—Juliana	1—1
Longa—P.S.V.	1—2
B.V.V.—M.V.V.	2—1
Limburgia—Willem II	0—1
Roermond—Helmond	1—1
Eindhoven—N.O.A.D.	5—0

AFDEELING V

Velocitas—G.V.A.V.	2—0
Heerenveen—H.S.C.	2—2
W.V.V.—Leeuwarden	1—2
Achilles—Be Quick	2—4
Veendam—Sneek	2—2

DWS slechts met 1—0 van KFC winnen. Zooals het in dergelijke wedstrijden meer gaat: DWS deed het iets te kalm aan en viel tegen en KFC daarentegen overtrof de verwachtingen en verdedigde zich tegen een meestal in de meerderheid zijnd DWS met groote vasthoudendheid.

Een fout van doelman Klokkemeijer, die zich overigens uitstekend weerde, stelde Dijkstra in de gelegenheid vóór de rust een doelpunt voor DWS te maken, dat later het beslissende doelpunt bleek te zijn. Wel kwamen er zoowel voor de rust als na de rust nog kansen, doch het schieten was zwak en bijna steeds werden de kansen door treuzelen of onproductief spel in de breedte verknoeid.

De overwinning was ten volle verdiend, doch het spel van DWS was toch van dien aard, dat zij veel beter moet gaan spelen, wil zij de leiding in haar afdeeling behouden.

't Gooi—D.F.C. (1—1).

Ondanks de technische meerderheid der gasten en hun sneller reageeren is de stand in dezen wedstrijd tot de rust blanco gebleven. Waarmede — evenals trouwens wat het eindresultaat betreft — de Hilversummer tevreden kunnen zijn. De thuisclub wist zich de leiding te nemen, door Beugelaar n.l., die na 20 minuten in de tweede helft indirect uit een corner wist te doelpunten (1—0). Tien minuten daarna kwam eindelijk het langverwachte en alleszins verdiende tegenpunt: Mijnders plaatste zuiver voor doel (het was evenens bij een corner) en Zwaan kopte den gelijkmaker in (1—1). De bezoekers zetten alles op alles, maar het lukte niet. Tegen het einde knalde een der DFC-ers hard tegen de bovenlat, het zou zeker een doelpunt zijn geweest, en ook de overige met gedeelde punten naar huis. pogingen hadden geen beter resultaat: DFC moest

D.H.C.—Stormvogels (3—0)

Aanvankelijk ging de strijd gelijk op. Er werd goed samenspel te zien gegeven, doch bij de gasten was de voorhoede niet het sterkste deel van de ploeg, zoodat Van den Broek niet veel te doen kreeg. Nadat Kraak tweemaal achtereen keurig had gestopt wist Vollebregt hem na 10 minuten te passeeren (1—0).

Na de hervatting vielen de gasten fel aan en speelden ruw, terwijl D.H.C. mooi tactisch spel te zien gaf. Bij een doorbraak werd Dijkman in het strafschopgebied gehaakt door Haak. Den strafschop zette Dittmars om in een doelpunt (2—0). Ongeveer 12 minuten voor het einde voegde Dijkman daaraan nog een doelpunt toe (3—0).

DE UITSLAGEN

AFDEELING I. 2e Klas: Zeeburgia—ZFC 1—2, OSV—Alkm. Boys 4—0, West-Frisia—WFC 0—0, VVZ—DWV 1—3, De Kennem.—W'meer 3—0, Volendam—Hercules 3—3, HFC—HVC 1—3, RCH—De Spartaan 1—1, EDO—Hilversum 0—0, HBC—Velox 3—2.

3de Klas: Zaandijk—GVO 3—0, QSC—Hollandia 7—3, KVV—Purmersteyn 0—1, Kinheim—Santpoort 2—2, De Zeem.—Ripperda 1—5, Bloemendaal—Zandvoort 1—1, TYBB—DEM 3—3, Schoten—Beverwijk 4—2, TIW—Aalsmeer 2—2, De Volew.—De Germaan 1—0, De Meer—WMS 4—4, VVA—Wilskracht 11—0, Ahrends—TOG 0—2, DEC—AED 1—1, Rapiditas—BFC 3—1, All. Weerb.—OVVO 1—3, Jan Hanzenkw.—VVA 1—3, EMM—Victoria 4—4, Laren—SDO 4—0, Amersf. Boys—Zeist 4—4, Donar—HMS 2—1, Sopia—BVC 0—10, Elinckwijk—Zw. Vooruit 4—2, ZNC—VVIJ 0—1, Fortitudo—Baarn 4—4.

4de Klas: Bergen—DTS 1—4, N. Niedorp—Oudesluis 1—4, ZSGO—SDW 0—1, DJK—Rivalen 4—3, SAVM—IVV 1—2, DOSS—HEDW 1—7, DVAV—SLTO 3—0, Rodi—Zwaluwen 3—1, RKAV—AAC 0—1, RCA—FHDC 4—2, Neerlandia—CNF 3—3, Madjoe—LVV 5—1, ASVK—The Victory 1—2, TDO—Schinkelhaven 1—3, VIC—RKBVV 2—2, Sloterdijk—SDZ 1—1, W. Vooruit—Constantius 3—2, Oranje Zwart—EVC 6—3, LOC—APGS 0—2, ADW—Heemskerck 4—1, Oosterpark—SCA 1—0, SNA—ODE 3—2, Swift—Electra 3—1, DIO—VVB 3—1, Spaarnevogels—Vl. Vog. 2—16, EHS—VVE 5—1, Halfweg—DSSH 3—1, THB—BSM 6—2, OFC—Assendelft 3—1, BPC—Westzaan 0—1, Zaanlandia—Ontwaakt 3—1, Verkade—Meervogels 3—2, Gold Star—Zilverm. 1—3, Kampong—Actif 0—1, 's-Graveland—Amsvorde 0—0, EAC—Olympia (H.) 1—1, Quick—APWC 2—2, Saestum—PVC 3—1, Utrecht—Brederodes 2—2, JSV—De Zebra's 3—3, DWSV—Holland 5—4.

Reserve 1ste klas: Ajax 2—RCH 2 2—1, De Spartaan 2—AFC 2 2—3, Bl. Wit 2—DWS 2 2—5, Haarlem 2— Hilversum 2 3—5, Stormvogels 2—ZFC 2 1—0.

HET WESTEN II

Eerste nederlaag van Ajax

In Afdeeling II trokken de bezetters der hoogste plaatsen V.S.V. en Ajax tegen elkaar op voor den strijd om de leiding. De Velsenaren, die het terrein-voordeel aan hun zijde hadden, bleken de sterksten en zegevierden met 2—0, zoodat ze de Amsterdammers, die hiermee hun eerste nederlaag leden, van den kop verdrongen. De wedstrijd tusschen de twee Rotterdamsche clubs R.F.C. en Xerxes op het veld van eerstgenoemde vereeniging leverde den bezoekers een 3—0 meerderheid op. R.F.C. is hierdoor op de onderste plaats terecht gekomen, daar D.O.S., dat eerst het slechtste stond, in Utrecht een punt op V.U.C. verdiende door een gelijk spel met 1—1. C.V.V. hield zich ook dezen Zondag kranig en leverde een verdienstelijke prestatie door op Charlois tegen Blauw Wit met 1—1 te deelen.

H.B.S. stelde zijn aanhang leelijk teleur door op Houtrust in Den Haag met 1—2 van Haarlem te verliezen.

V.S.V.	3	3	—	—	6	9—2	2.—
Ajax	4	3	—	1	6	16—6	1.50
Xerxes	3	2	—	1	4	10—3	1.33
Haarlem	3	2	—	1	4	5—4	1.33
Blauw Wit	3	1	1	1	3	4—4	1.—
V.U.C.	3	1	1	1	3	6—8	1.—
C.V.V.	4	1	1	2	3	7—13	0.75
H.B.S.	4	1	—	3	2	7—9	0.50
D.O.S.	2	—	1	1	1	2—6	0.50
R.F.C.	3	—	—	3	—	3—14	0.—

DE WEDSTRIJDEN

R.F.C.—Xerxes (0—3).

R.F.C. is met den wind in haar voordeel aanvankelijk de sterkste, maar na 12 minuten maakt Xerxes' rechtsbinnen, van Olffen, met een onverwacht ver schot het eerste doelpunt, gevolg van goed werk van Kok (0—1).

Er volgt dan een vrij gelijkopgaande strijd met aan weerszijden onzuiver afgewerkte aanvallen. De doelverdedigers krijgen, al is het werk der verdedigers niet feilloos, weinig moeilijks te verrichten. Xerxes gaat langzamerhand het beste spel vertoonen en een halve minuut voor de rust slaagt Hoogenberg, de linksbuiten, er in, den voorsprong tot 0—2 te verhoogen.

Na de hervatting wordt de strijd in een krachtig tempo voortgezet. R.F.C. blijkt den moed nog geenszins te hebben opgegeven, maar Xerxes van haar kant zit ook geenszins stil en na 19 minuten brengt Kruysbergen met een prachtig schot den stand op 0—3.

De thuisclub blijft hardnekkig verder spelen, doch de strijd is nu toch wel voor haar verloren. Er volgen aan beide zijden nog aanvallen, doch er komt geen verandering meer in den stand.

C.V.V.—Blauw Wit (1—1).

CVV zat er aanstonds enthousiast op en de eerste aanvallen op de Amsterdamsche veste waren, hoewel wat onsamenhangend, niet zonder gevaar. Geleidelijk kwamen de gasten er wat beter in en eenmaal loste Nol een mooi schot, dat v. d. Oever nog tot hoekschop kon verwerken. De druk op het doel van CVV hield aan en verschillende malen kon de verdediging slechts ten koste van een hoekschop redden. Een hard schot van Tiggeman stopte v. d. Oever goed en even later ontsnapte het doel fortuinlijk aan doorboring, toen een voorzet van Geluk door van Nol werd ingekopt doch de bal even voor de doellijn bleef lig- Schot liep aan de andere zijde via de paal achter. Tegen het einde van de eerste helft wist CVV het spel te verplaatsen en forceerde een tweetal hoekschoppen die geen resultaat opleverden. De rust kwam met blanke stand. Direct na de rust kwam doelman v. d. Oever in botsing met Geluk en hij moest het veld verlaten. De invaller-doelman kreeg dadelijk druk werk en stopte een aantal schoten goed. Weer slaagde CVV erin den druk in het eerste kwartier te weerstaan en toen na 20 minuten een van de weinige aanvallen van CVV volgde, slaagde invaller Schot erin den bal langs Ferwerda te jagen (1—0). Blauw Wit zette er alles op om den achterstand in te loopen, doch steeds stak de verdediging van CVV een spaak in het wiel. Tegen het einde van den wedstrijd slaagde Bergman er eindelijk in de partijen op gelijken voet te brengen (1—1). Met dezen stand kwam ook het einde.

H.B.S.—Haarlem (1—2)

In een meer enthousiasten dan fraaien wedstrijd heeft H.B.S. haar derden wedstrijd in successie verloren. Toch was dit niet noodig geweest, want de gastheeren waren in het veld dikwijls sterker, terwijl voor het doel verschillende kansen om zeep werden gebracht. De invallers aan beide zijden voldeden goed. Bij Haarlem wist Bakker de beide doelpunten te maken (vooral het laatste, eenige minuten voor tijd, was een juweeltje) en bij de thuisclub verving W. van 't Oever zijn ouderen broer alleszins verdienstelijk, terwijl Fraenkel de plaats van Herklots waardig innam. Eenigszins tegen de verwachting in nam Haarlem de leiding door Bakker, die een voorzet van de Winter langs Pellikaan kopte (0—1). H.B.S. bleef in het veld sterker, doch de Haarlemsche achterhoede was goed op dreef.

Het duurde tot 20 minuten in de tweede helft, voordat H.B.S. gelijk maakte. Kramer kreeg een hoekschop te nemen, en deze werd door den wind van richting veranderd en vloog lang Kluit (1—1). Toen kwam er spanning. Walhain redde op prachtige wijze, door den bal uit het verlaten doel te trappen, maar 5 minuten voor het einde maakte Bakker met een prachtigen kopbal het winnende doelpunt voor de gasten (1—2). H.B.S. ontketende nog een geweldigen aanval, doch zonder succes. Het einde kwam met een niet geheel verdiende zege voor de Haarlemmers.

V.S.V.—Ajax (2—0).

Met de rust leidde V.S.V. met 1—0, dank zij een snelle reactie van Van der Kuyl na een zwak wegwerken van Keizer.

Met even meer geluk had Ajax de leiding gehad en in ieder geval hadden de Amsterdammers, die, evenals de V.S.V.-ers, wel enthousiast, doch overigens technisch en tactisch slechts matig speelden, wel een gelijk spel verdiend. Het was vooral Van Wijngaarden, de linksbuiten van Ajax, die een paar prachtkansen kreeg, doch den eersten keer keerde Michel het harde schot keurig, terwijl de Ajaxied in het tweede geval geducht met schieten faalde.

Na de hervatting viel Ajax direct flink aan en hoewel allerminst van een overweldigende meerderheid kon gesproken worden, kregen de Amsterdammers, vooral door goed werk van Fischer, de beste kansen. De IJmuider doelman Michel had er evenwel goed het oog in. Vijf en twintig minuten na de rust viel de beslissing. Direct nadat Ajax o. i. ten onrechte een strafschop onthouden was, trok de aanval van V.S.V. er tusschen uit en 't was Sterk, die den stand op 2—0 bracht.

D.O.S.—V.U.C. (1—1).

Een zéér onaangename wedstrijd, met een nóg onaangenamer slot! DOS was volledig, VUC zag haar doelman Slootweg vervangen door Dommers.

Gedurende het eerste half uur toonden de bezoekers eenig overwicht, zonder die meerderheid in doelpunten te kunnen uitdrukken. Over en weer werd er tegen de deklat geschoten. Het spel van de voorhoeden aan beide kanten viel tegen. In die periode viel duidelijk op, dat de onderlinge verstandhouding te wenschen overliet. Het laatste kwartier voor de rust herstelde DOS zich, maar tot doelpunten kwam het niet.

Achttien minuten na de hervatting werd een fraaie kopbal van Dumortier door een der backs van VUC met de hand weggeslagen. Siebes zette den strafschop in een doelpunt om (1—0). Elf minuten voor het eind maakte VUC gelijk (1—1). Toen begon de onderlinge animositeit pas haar hoogtepunt te bereiken. Er werd bijna voortdurend ruw en vuil gespeeld, maar de scheidsrechter hield de teugels gelukkig in handen.

Direct na het eindsignaal ontstond er aan den ingang onder de hoofdtribune een formeele kloppartij, tusschen aanhangers en spelers van beide ploegen, die op weg naar de kleedkamers in hevigheid toenam. Een onsympathiek schouwspel als slot van een ontmoeting, die een bizonder onprettigen indruk heeft achter gelaten!

DE UITSLAGEN

AFDEELING II: 2de klasse A: Spartaan—UVV 3—7, Martinit—BMT 3—1, Unitas—VIOS 2—2, HVV—Neptunus 0—1, Sliedrecht—Quick 4—4.

2de klasse B: VDL—Vriendenschaar 3—3, SVV—de Hollandiaan 3—2, Gouda—UVS 0—1, Fluks—ODS 3—4.

3de klasse A: LFC—Laakkwartier 3—3, Lugdunum—Hillegom 3—0, Tonegido—RVC 3—1, Hillinen—Blauw Zwart 0—2.

3de klasse B: DHZ—Terlaak 3—1, Scheveningen—DHL 8—2, De Postduiven—EDS 4—1, SVC—Hoek van Holland 1—11.

3de klasse C: Steeds Volharden—Fortuna 1—1, DCV—Het Noorden 3—3, Olympia—OVV 3—1, DHC—ONA 4—2, VFC—Pechvogels 6—3, Woerden—Alphen 2—2.

3de klasse D: Coal—RDM 3—0, Excelsior—SVW 1—2, LSV—The Rising Hope 6—2, DDC—Leerdam 0—3, Zwijndrecht—EBOH 1—0.

4de klasse A: TONA—Teylingen 1—3, Texas—Wilhelmus 5—1, VVL—Archipel 1—4, Lisse—GSV 0—5, VOGEL—Graaf Willem II 3—1, LDWS—Rouwkoop 4—2.

4de klasse B: Alphia—te Werve 5—3, ESDO—HDV 3—1, Cromvliet—de Jagers 1—0, Roodenburg—Maasstraat 3—1, VVF—Oranje Blauw 2—2.

4de klasse C: DONK—Gouderak 2—3, MSV—Waddinxveen 5—1, Moordrecht—Ammerstolsche SV 2—1, Oudewater—Bodegraven 2—6, Boskoopsche Boys—Haastrecht 0—15.

4de klasse D. Wassenaar—BTC 4—0, Zwart Blauw—Ursus 3—1, VDB—OB 4—4, Rijswijk—Dolfia DVK 2—2, Spoorwijk—Quick Steps 3—4, Kranenburg—Schoonhoven 2—1.

4de klasse E: 's-Gravenzande—SOA 3—1, Delft—OLIVEO 8—1, Wit Blauw—RAVA 1—8, Celeritas—Concordia 4—4, WIK—DVC 2—2, DSO—Naaldwijk 3—2.

4de klasse F: USC—St. Lodewijk 4—3, Saturnus—Belvedere 12—1, DLVS—SFC 3—7, Florissant—FSV Pretoria 1—2.

4de klasse G: SMV—Transvalia 2—6, Oud Beyerland—Schiedam 3—1, SIOD—Charlois 0—0, HOV—DJS 4—3, Aeolus—Flakkee 1—3.

4de klasse H: Lekkerkerk—Dindua 7—1, Steeds Hooger—CKC 1—4, VND—Dilettant 1—5, Zwervers—DRL 1—3.

4de klasse I: Merwestad—OSS 2—1, Merwede—IFC 7—1, SSW—'s-Gravendeel 2—0, OLIVIO—Merweboyz 2—2.

Res. 1ste klasse: Quick 2—ADO 2 2—5, Feijenoord 2—SVV 2 0—0, VUC 2—Sparta 2 3—3, Xerxes 2—Excelsior 2 0—1, Hermes DVS 2—Overmaas 2 2—1.

Res. 2de klasse A: Gouda 2—HVV 2 3—0, ADO 4—DHC 3 1—3, BEC 2—VUC 3 4—5, UVS 2—HBS 3 7—0.

Res. 2de klasse B: Overmaas 3—VDL 2 2—1, Neptunus 2—ADO 3 2—0, Fortuna 2—Sparta 3 1—3, Feijenoord 3—Hermes DVS 3 6—3, SVV 3—HBS 2 1—1.

Res. 2de klasse C: Excelsior 3—RFC 2 2—1, ODS 2—Unitas 2 7—0, Emma 2—DCL 2 5—0, DFC 2—CVV 2 2—0, Neptunus 3—Xerxes 3 3—0.

Res. 3de klasse A: UVS 3—Lugdunum 2 0—4, Alphen 2—Scheveningen 3 4—1, Laakkwartier 2—LFC 2 7—1, HVV 4—Alphia 2 5—0, VCS 2—ASC 2 0—5.

Res. 3de klasse B: HBS 4—HVV 3 1—2, VUC 4—Celeritas 2 6—1, BMT 2—RVC 2 3—3, VIOS 2—Quick 3 0—0, ONA 2—Laakkwartier 3 5—3.

Res. 3de klasse C: Schoonhoven 2—Sparta 4 2—5, Xerxes 4—Olympia 2 8—2, GSV 2—Martinit 2 1—3.

Res. 3de klasse D: Hoek van Holland 2—Feijenoord 4 1—0, Neptunus 4—DHS 2 4—1, DHL 2—SVV 4 5—4, The Rising Hope 2—de Hollandiaan 2 2—4, DHC 4—VFC 3 4—1.

Res. 3de klasse E: VFC 2—Exelsior 4 4—1, Hermes DVS 4—Fortuna 3 2—1, DHS 3—DDC 2 3—1.

Res. 3de klas F: Florissant 2—OLIVIO 2 2—1, FSV Pretoria 2—SIOD 2 2—2, Transvalia 2—USC 2 3—1, EDS 2—SMV 2 2—2, Excelsior 2 (S)—DCV 2 1—0 (gest.).

Res. 3de klasse G: Flakkee 2—DHZ 2 4—4, RFC 4—de Musschen 3 3—1, RDM 2—Coal 2 2—2, VOC 3—Steeds Volharden 2 2—7.

Res. 3de klasse H: DRL 2—Zwijndrecht 2 2—4, DFC 3—Sliedrecht 2 1—3, SVW 2—VOC 2 4—3, DHZ 2—RFC 3 0—4, de Musschen 2—ODS 3 2—2.

HET OOSTEN

Heracles verliest van Quick

Hier vallen eenige verrassende resultaten te noteeren. Daar is in de eerste plaats de verrassing, dat het Nijmeegsche Quick er in geslaagd is op eigen terrein een overwinning met 2—0 op de kampioenen te behalen! Voor Quick een bijzonder mooi resultaat. Het is de eerste overwinning in dit seizoen van deze Nijmeegsche ploeg en tevens de eerste nederlaag van Heracles.

Dan heeft het jubileerende Tubantia een goed stuk werk verricht, door te Wageningen met 1—1 gelijk te spelen. Tubantia is daardoor thans op de tweede plaats gekomen. NEC heeft te Enschede hevigen tegenstand ontmoet. Het mag dan ook met het gelijke spel, 2—2, tevreden zijn. Deze Nijmeegsche ploeg bezet ondanks dat verloren punt toch nog de eerste plaats. Het verschil in krachten tusschen de leidende ploegen is hier echter uiterst gering, zoodat men hier dan ook stellig een belangrijken strijd om de eereplaats mag tegemoet zien. De verwachte overwinning van AGOVV bleef uit. Ook te Hengelo werd de ploeg door de club van dien naam geslagen en wel met niet minder dan 5—1. Het begint er voor de Apeldoornsche ploeg somber uit te zien.

Go ahead heeft eindelijk de eerste ovewinning behaald en dat nog wel op de Enschedesche Boys, die een goede plaats innamen. Het eerste schaap is thans bij Go ahead over de brug. Er zullen nu wel meer overwinningen volgen.

N.E.C.	4	3	1	—	7	14—7	1.75
Tubantia	4	2	2	—	6	13—5	1.50
Heracles	4	2	1	1	5	9—4	1.25
Wageningen	4	2	1	1	5	10—6	1.25
Enschede	4	1	2	1	4	9—8	1.—
Quick	3	1	1	1	3	5—6	1.—
Ensch. Boys	4	2	—	2	4	7—10	1.—
Go Ahead	3	1	—	2	2	4—11	0.66
Hengelo	4	1	—	3	2	8—14	0.50
A.G.O.V.V.	—	—	—	4	—	2—12	0.—

DE WEDSTRIJDEN

Hengelo—A.G.O.V.V. (5—1).

Na een gelijkopgaand begin nam Hengelo meer en meer het heft in handen. Achttien minuten waren er gespeeld, toen Analbers sr. een tusschen de backs geplaatsten bal wist te bemachtigen en fraai scoorde (1—0). Ook het tweede doelpunt ontstond door toedoen van denzelfden speler, die een keihard schot loste, dat tegen den onderkant van de lat sprong waarna v. d. Kuilen er als de kippen bij was (2—0). Even voor de rust schoot Analbers jr. na een vrijen trap van Grotenhaar in zwaar gedekte positie ineens in (3—0). Na de hervatting waren er 20 minuten verloopen toen Analbers sr. wederom scoorde (4—0). Eindelijk wisten de gasten de eer te redden, toen keeper v. Raalte een schot van Zoetbrood niet goed vast kon krijgen (4—1). Nog waren de Hengeloërs evenwel niet tevreden, want een keurige combinatie tusschen de gebroeders Analbers leverde door Analbers sr. het vijfde doelpunt op. (5—1.)

Wageningen—Tubantia (1—1).

Van den aftrap af ontwikkelt zich een zeer vlug spel, de bal gaat van doel tot doel. Tubantia komt zeer gelukkig aan haar doelpunt, als na 15 minuten haar een vrije schop wordt toegekend, dien Booy van grooten afstand in schiet. Vn Elst beoordeelt den bal verkeerd, die over zijn hoofd in het doel rolt (0—1). Na 23 min. geeft Drost goed over aan Zittersteijn, die met een fraai schot gelijk maakt (1—1).

Na de rust gaat het spel weder gelijk op. De spanning is er geen oogenblik uit. Van Elst blijkt nu zeer betrouwbaar, terwijl aan den anderen kant Kruger heel wat schoten te houden krijgt. Wageningen heeft weinig geluk daar Zittersteijn òf tegen den paal òf tegen de lat schiet. Tot het einde toe wordt fel gestreden voor de overwinning, doch de stand blijft onveranderd.

Enschede—N.E.C. (2—2).

De thuisclub begon met een klein overwicht en na 10 minuten spelens opende de Ruiter de score na een gezamenlijken aanval van de voorhoede van Enschede (1—1). Geleidelijk namen de Nijmegenaren toen het offensief over, zonder dat ze er echter voor de rust in slaagden de balans in evenwicht te brengen.

Na de rust waren de gasten gelukkiger, want nadat eerst Lakenberg na 7 minuten spelens den stand op 1—1 bracht, bezorgde te Velde een kwartier later N.E.C. een voorsprong (1—2). Enschede kwam nu weer opzetten en ondernam verschillende pogingen om gelijk te maken, welke 10 minuten voor afloop met succes bekroond werden. Met een hard schot van den vleugel bracht Dalenoord den stand op 2—2, welke hierna geen verandering meer onderging.

Go-Ahead—Ensch. Boys (3—1).

Go-Ahead nam de leiding met een fraaien kopbal van den nieuwen rechtsbinnen Koster en nog voor de rust leverde een der weinige verrassend opgezette Deventer-aanvallen het tweede punt op. Wagenvoort gaf een lagen voorzet, Koster was den Enschedeschen doelman even te vlug af en de debutant middenvoor Dekker deed de rest (2—0).

In de tweede helft vergrootten de gastheeren den voorsprong tot 3—0, toen Dekker den bal uit de handen van den doelman kopte. De scheidsrechter keurde o. i. ten onrechte dit doelpunt goed en beging zijn tweede ernstige fout, toen de Enschedesche middenvoor Breukers de Roo met den bal, dien deze had gevangen, op forsche wijze achter de lijn duwde (3—1). In dezen stand kwam geen verandering meer.

Quick—Heracles (2—0).

Heracles speelde technisch beter, maar de Nijmegenaren wierpen zich direct enthousiast in den strijd. Beide keepers kregen herhaaldelijk gelegenheid hun capaciteiten te toonen, aan de eene zijde wist Dekkers schoten van Lampe, van der Tol en Engelsman te stoppen, aan Quick-zijde was het de nieuwe keeper Vyth, die uitstekend werk deed bij verraderlijk lage schoten van van Veen en Veldhuis.

In de tweede helft nam de Quick-voorhoede direct den bal mede. Lampe plaatste naar Engelsman, die keeper Dekkers totaal verraste met een fraai schot (1—0). Heracles zette nu alles op alles, maar de Quick-verdediging was uitstekend in vorm. Quick speelde in vlot tempo voort, totdat van der Tol 2—0 scoorde. In het resteerende kwartier werd de druk op het doel der gasten nog sterker, doch in den stand kwam geen verandering.

DE UITSLAGEN

AFDEELING III. 2de Klas: Phenix—Vigido 4—1, Rijssen Vooruit—BWO 3—3, Achilles—Quick 1—0, Vosta—NEO 4—2, Borne—Rigtersbleek 1—1, Zw. Boys—Zuphania 7—2, AZC—ZAC 2—1, PEC—Be Quick 7—1, KHC—Orion 4—6, Vitesse—Treffers 4—0, R. et Velocit.—Rheden 1—2, SCH—WVC 4—, Apeld. Boys—TEC 3—4, Wilh.school—Unisson 4—3, Almelo—La Première 1—0, Oldenzaal—PH 6—0, Nijverdal—GOLTO 0—0, TAR—Geel Zwart 4—2, RODA—DAVO 3—3, Hattem—Zwolle 3—1, Labor—UD 5—3, Daventria—Activia 3—1, Heerde—Helios 6—2, SDOUC—Falto 1—1, 's-Heerenberg—Gelria 3—3, Doetinchem—OAB 2—2, Silvolde—RKHSC 4—2, Neede—Longa 3—2, Aalten—Eib. Boys 5—1, Winterswijk—Terborg 4—2, VDS—Veenendaal 0—2, Oosterbeek—ESCA 1—1, Ede—WAVV 2—1, Lob. Boys—Cito 1—3, Wychen—Hulhuizen 1—4, Brakkenstein—DVSE 2—7, SCE—Union 4—3.

4de Klas: Glanerbrug—OSV 6—1, DOS—Lonneker 1—2, Roombeek—PJ 5—1, Luct. et Em.—Hector 3—0, GFC—PW 3—3, De Tubanters—EMOS 3—0, Alexandra—Albatros 1—1, Eerb. Boys—Vaass. Boys 0—3, Br. en Orden—Ratti 5—2, OBV—Columbia 1—3, Zutfen—De Gazelle 1—3, Wijhe—DOTO 7—2, Wilp—WVV 2—1, EBON—De Hoven 2—2, BIC—Doesburg 3—1, VVO—Oeken 7—1, Wè Rheden—Steenderen 4—2, Dier. Boys—Theothorne 3—3, Velpa. Boys—Brumm. B. 4—4, H. Hendr.—Oosterb. Boys 5—0, St. JanJVIJDO 2—4, RKHVV—TVV 0—4, Giro—AVW 3—1, Platt. Boys—GVC 9—2, MCC—Jonge Kracht 3—2, DIO—Millingen 1—3, Unitas—Elistha 0—3, Transforma—Hatert 2—1, Leones—Gr. Wit Boys 0—4, DVC—Bergsche Boys 1—1, Grol—Zeddam 5—3, Varsseveld—Dinxperlo 6—1, VVG—Gendringen 1—2.

HET ZUIDEN

N.A.C. en Juliana deelen

NAC handhaafde ook ditmaal de traditie, dat de bezoekers te Breda maar heel weinig doelpunten maken. Het bezoek van de kampioenen leverde een gelijk spel, 1—1, op. Een mooi resultaat voor NAC. Juliana blijft nu door een iets beter doelgemiddelde dan Eindhoven, dat een onverwacht groote overwinning op NOAD behaalde, op de eerste plaats.

B.V.V., dat een week geleden te Eindhoven een fraaie overwinning op P.S.V. behaalde, bevestigde thans op eigen terrein dien goeden indruk door M.V.V. met 2—1 te verslaan en bezette hiermee de vierde plaats op de ranglijst.

PSV heeft zich wat hersteld van de nederlaag van verleden week, door thans te Tilburg met 2—1 van Longa te winnen, waardoor PSV op de derde plaats is gekomen. Limburgia blijft doorgaan met verliezen. Het bezoek van Willem II bracht aan deze Limburgsche ploeg een nederlaag met 1—0. Roermond en Helmond hebben met 1—1 de eer gedeeld.

Eindhoven	4	3	1	—	7	14—5	1.75
Juliana	4	3	1	—	7	15—6	1.75
P.S.V.	4	3	—	1	6	14—6	1.50
B.V.V.	4	3	—	1	6	8—8	1.50
N.A.C.	4	1	3	—	5	4—2	1.25
Willem 2	3	1	1	1	3	7—7	1.—
Noad	4	2	—	2	4	5—11	1.—
Helmond	4	1	1	2	3	5—8	0.75
Roermond	3	—	2	1	2	5—9	0.66
M.V.V.	4	—	2	2	2	4—6	0.50
Longa	4	—	1	3	1	6—13	0.25
Limburgia	4	—	—	4	—	2—8	0.—

DE WEDSTRIJDEN

B.V.V.—M.V.V. (2—1).

B.V.V. valt met den wind mee dadelijk aan. Het eerste kwartier is nog al rommelig, ook door verschillende onbegrijpelijke beslissingen. B.V.V. komt het eerst op dreef en na 17 min. krijgt Krijgh een opgelegde kans. Hij mist, doch herstelt zich en geeft Nulkens de kans om de leiding aan B.V.V. te geven (1—0). B.V.V. blijft iets sterker. Na 34 min. speelt een der achterspelers van B.V.V. terug op den doelman. Deze laat den bal vallen en geeft daardoor Akkermans een gemakkelijke kans (1—1).

Ook in de tweede helft is B.V.V. het meest in den aanval. Reeds na 9 min. lost Metz van grooten afstand een goed gericht schot, waardoor de bal buiten het bereik van den doelman in den hoek van het doel komt. Het blijft verder een spannende strijd, waarbij B.V.V. iets sterker is maar door minder goed schieten — en ook door goed verdedigen van M.V.V. — niet meer kan doelpunten. Zoo wint B.V.V. welverdiend met 2—1.

Eindhoven—NOAD (5—0).

Eindhoven opende ondanks den tegenwind een stevig offensief en zij wist dat bijna doorloopend te handhaven. Na 12 minuten scoorde de Zeeuw, nadat een paar opgelegde kansen waren gemist, uit een voorzet van de Gier het eerste doelpunt. Vijf minuten later bracht de Gier na een doorbraak den stand op 2—0. Daarna domineerden de gastheeren wel, af en toe onderbroken door uitvallen der gasten, doch voor de rust werd er niet meer gescoord.

Na de hervatting nam de thuisclub weer het initiatief tot den aanval en reeds na twee minuten scoorde de Vocht na een pass van de Zeeuw (3—0). Daarna volgde een op en neer golvend spel, doch de thuisclub behield het beste deel. Nadat een paar doelpunten der thuisclub wegens buitenspel waren geannuleerd, scoorde de Zeeuw vlak voor het einde nog twee doelpunten uit voorzetten van de Gier, zoodat de thuisclub met 5—0 won.

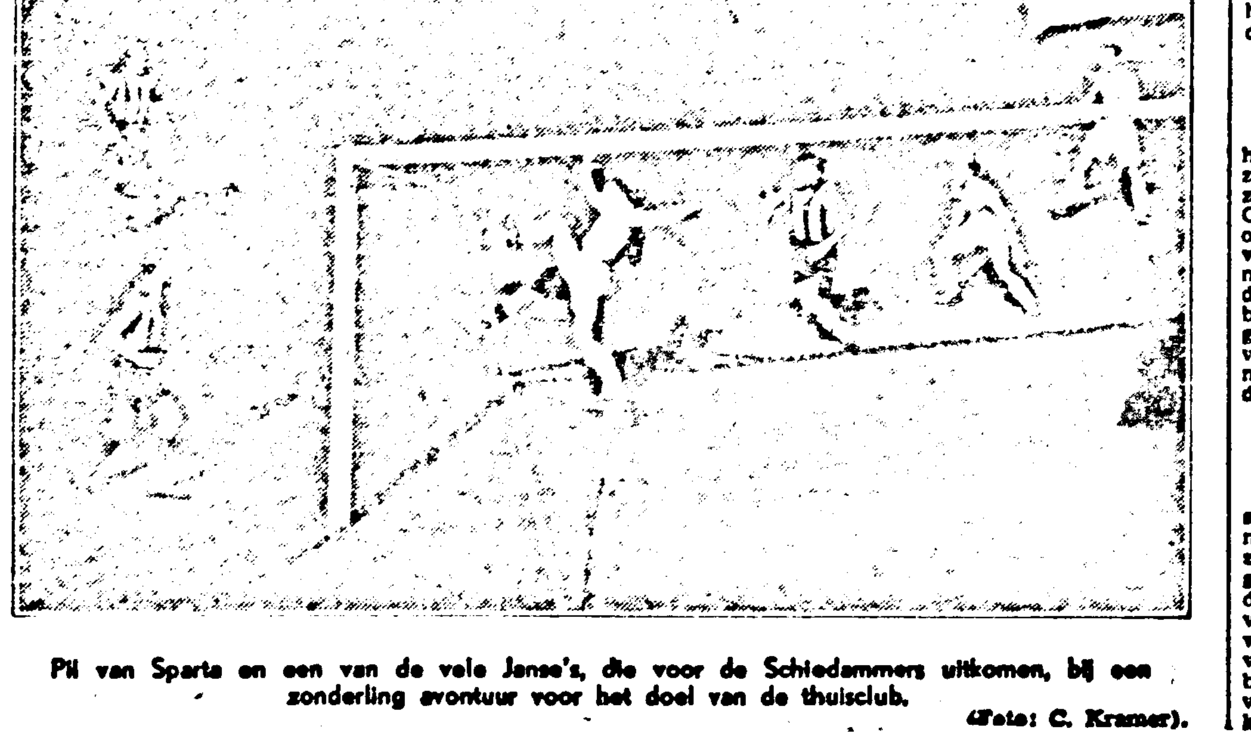

Pil van Sparta en een van de vele Janse's, die voor de Schiedammers uitkomen, bij een zonderling avontuur voor het doel van de thuisclub. (Foto: C. Kramer).

Limburgia—Willem II (0—1).

Bij het begin van den wedstrijd bleek de voorhoede van de bezoekers in uitstekende conditie te zijn, zoodat de verdediging van de thuisclub alle zeilen moest bijzetten om doelpunten te voorkomen. Gaandeweg echter kwam ook de thuisclub beter op dreef en in het laatste gedeelte van het spel voor de rust beleefde Willem II verschillende benauwde oogenblikken, waarbij echter niet werd gedoelpunt. Na de rust bood de wedstrijd hetzelfde beeld. In het veld waren beide ploegen aan elkaar gewaagd, doch voor doel brachten zij er niet veel van terecht. Ongeveer een kwartier voor het einde maakte de linksbuiten van Willem II het eenige doelpunt van dezen wedstrijd.

NAC—Juliana (1—1).

Zeer velen waren opgekomen om de befaamde scoringsmachine van de kampioenen tegen de vermaarde verdediging van N.A.C. aan het werk te zien en zij hebben de Limburgers op deze verdediging zien vast loopen. Maar dit was voor den rust dan ook het eenige boeiende. Mooi voetbal of veldspel viel er in deze eerste helft maar zeer weinig te genieten. Het begon met eenigen druk van N.A.C., doch toen de middenvoor v. Dijk gebleseerd geraakte en N.A.C. volhardde met drie voorwaartsen te spelen, waarvan de middelste niet kon loopen, kreeg Juliana het overwicht. Er ontspon zich toen een zuiver afbraakspel met dit resultaat dat de stand tot de rust 0—0 bleef. Enkele minuten voor de rust viel van Dijk uit om door Cools te worden vervangen.

In de tweede helft werd het spel van meet aan veel aantrekkelijker. Nu met den wind dwars mee ondernam N.A.C. aanstonds eenige aanvallen waaraan de geheele voorhoede deel nam en waarvan de derde succes had toen Lucassen den bal voorzette, een der achterspelers den bal half raakte en naar Lucassen terug speelde, die snel naar binnen was gekomen en met een mooien kopbal doelpuntte (1—0) Even later, zonder dat wij de oorzaak konden zien, moest Pötgens uitvallen waarna het doel werd verdedigd door Stufken. De Limburgers, die de opstelling in de voorhoede hadden veranderd, kwamen nu tot eenige goede aanvallen doch bij N.A.C. begon het veldspel thans te verbeteren waardoor N.A.C. zich wist los te werken. Na 30 minuten kreeg de kampioenclub schuin voor het doel op de grens van het strafschopgebied een vrije schop toegewezen, welke door Vroomen keihard werd ingeschoten (1—1). Zoo bleef het.

Roermond—Helmond (1—1).

De eerste 30 minuten gaven een gelijk opgaand spel te zien, waarbij de beide doelverdedigers om beurten in actie moesten komen. Na 25 minuten slaagde Helmond er in door haar middenvoor Warrenburg de leiding te nemen (1—0). De Roermondenaren kwamen onmiddellijk hierna gedurende een kwartier fel opzetten, doch zij slaagden er niet in een doelpunt te forceeren. Zonder succes werden een groot aantal hoekschoppen op het Helmondsche doel genomen, doch het einde der eerste helft ging in met ongewijzigden stand (1—0).

In de tweede helft was het spelpeil aanmerkelijk lager dan in de eerste. Ook thans werden aan beide kanten weer tal van opgelegde kansen gemist en het zag er dan ook naar uit, dat Roermond haar tweede nederlaag zou moeten slikken. Zoover zou het echter niet komen, want in de allerlaatste minuut van den wedstrijd slaagde Bauer er in, na goed doorzetten van Fermont, den welverdienden gelijkmaker te scoren. In dezen stand kwam verder geen wijziging meer. Roermond, dat haar linksback Nelen en C. Pijpers miste, had wel een puntje meer verdiend.

Longa—P.S.V. (1—2)

Longa nam in de eerste minuten reeds de leiding, toen Schellekens, na fraai combinatiespel met Rutten en Simons, een even fraai doelpunt maakte (1—0). De gasten bleken in het veld door beter combinatiespel en beter plaatsen sterker, doch voor doel was het telkens mis. De Longa-aanval daarentegen was gevaarlijker, doch zijn kracht werd voor een groot gedeelte gebroken door het feit, dat de middellinie hem niet voldoende steunde. Boumans aan de eene zijde en Luytelaar aan de andere kregen om beurten lastig werk op te knappen, dat zij echter naar behooren vervulden.

Na de rust is Longa slechts enkele minuten in de meerderheid geweest. Daarna hadden de gasten bijna steeds het woord. Doch in deze periode van overwicht bleek hun te korte spel maar al te veel een struikelblok en eerst nadat de achterhoede van Longa grootendeels was „uitgespeeld", slaagde Roozendaal er in den gelijkmaker te scoren (1—1). Er waren toen nog twaalf minuten te spelen en iedereen nam reeds genoegen met een gelijk spel, toen een paar minuten voor het einde v. d. Kley uit een hoekschop het winnende doelpunt wist te maken (1—2). (N. v. d. D.)

DE UITSLAGEN

AFDEELING IV: 2de klasse A: Miranda—RKONS 4—0, Bleyerheide—Palemig 3—1, Waubach—Waubachsche Boys 2—1, Kolonia—Groene Ster 0—4, VVH—Sportclub Emma 1—6, Sportieve Ster—Kerkrade 2—7.

2de klasse B: Almania—Sittard 3—0, Wilhelmina (W)—Sittardsche Boys 2—2, VVV—SVB 3—2, Standaard—Willem 7—3, MVV 2—Tegelen 6—1, Kimbria—Venlosche Boys 5—1.

2de klasse C: Kolping SDW—SVD 4—2, TOP—Zwaluw 3—0, Helmondia—Picus 0—4, WSC—Schijndel 5—2, ESV—RKTVV 2—0, de Valk—Brabantia 0—0, Nevelo—Wilhelmina 0—4.

3de klasse D: Zeelandia—Goes 0—2, De Zeeuwen—Middelburg 1—0, RCS—Vlissingen 2—2, Hero—Alliance 1—0, RBC—TSC 3—5.

3de klasse I: Sarto—RWB 5—2, RKC—PAZO 4—3, GVV—Zaltbommel 5—0, SET—Oisterwijk 2—1, GUDOK—Baardwijk 3—3.

3de klasse K: WVO—Groen Wit 3—3, RAC—SKO 1—5, DNL—Roode Ster 0—1, DESK—Dongen 4—0.

3de klasse L: DOSKO—Nieuw Borgvliet 1—0, KVW—MOC 3—0, RKFC—Kaaische Boys 1—2, WVS—Internos 1—3, Roosendaal—Virtus 4—1.

3de klasse M: Goes 3—Goesche Boys 0—3, EMM—de Zeeuwen 2 2—4, Middelburg 2—Vlissingen 2 1—2.

3de klasse N: Terneuzen—Biervliet 3—2, Corn Boys—Sluiskil 3—4.

3de klasse O: IJzendijke—Breskens 1—6, Schoondijke—Terneuzen 2 3—7, Oostburg—Aardenburg 1—2.

4de klasse J: Dongen 2—Sporters 2—1, DESK 2—WSC 2 0—1, Uni Animo—Voorsche Boys 2—4, RWB 2—RKC 2 2—4.

4de klasse M: Alliance 2—RBC 2 1—6, Cosmas—DIA 2—4, Gastel SC—Halsteren 1—6, HSC—BSC 0—0, MOC 2—RKFC 2 1—2.

Res. 1ste klasse: Picus—BVV 2 1—2, PSV 2—de Valk 2 1—2, Willem II 2—NOAD 2 1—2, NAC 2—LONGA 2 4—3.

HET NOORDEN

Nieuwe nederlaag van G.V.A.V.

Hier kwam aan den kop van de ranglijst nog al wat verandering. Leeuwarden handhaafde het ongeslagen record. Het wist te Winschoten met 2—1 te winnen, wat een mooi bewijs van de kracht van de ploeg uit de Friesche hoofdstad is. Leeuwarden is thans in het Noorden de eenige ploeg met het maximum aantal punten, waardoor dit elftal ook op de eerste plaats is gekomen. Sneek verspeelde n.l. een punt tegen Veendam in de veenstreek. Be Quick blijft het goed doen. De ploeg won te Assen van Achilles met 4—2 en is daardoor thans op de tweede plaats gekomen.

De kampioenen kunnen hun vorm blijkbaar nog niet vinden. GVAV werd nu door Velocitas met 2—0 geslagen, waardoor de kampioenen nog puntloos zijn gebleven. HSC is wat gezakt, doordat het te Heerenveen een punt verspeelde. Dat beteekende ook het eerste punt voor Heerenveen, dat zich nu vermoedelijk wel weer hooger op zal gaan werken.

Leeuwarden	3	3	—	—	6	13—4	2.—
Be Quick	3	2	1	—	5	12—5	1.66
Sneek	2	1	1	—	3	5—2	1.50
H.S.C.	2	1	1	—	3	5—3	1.50
Velocitas	3	2	—	1	4	6—8	1.33
W.V.V.	3	1	—	2	2	18—5	0.66
Veendam	3	—	2	1	2	5—7	0.66
Heerenveen	3	—	1	2	1	5—17	0.33
Achilles	2	—	—	2	—	3—8	0.—
G.V.A.V.	2	—	—	2	—	1—4	0.—

DE UITSLAGEN

AFDEELING V. 2e klas: Friesland—FVC 3—1; LSC—Frisia 2—1; De Kooi—Gorredijk 2—1; Black B.—Steenwijk 1—1; Alcides—MSC 2—1; Woltersum—Bato 5—0; Hoogezand—Noordster 4—3; FVV—Muntendam 7—3; Emmen—GRC 3—1; Helpman—BRC 1—5; HZC—Aristides 0—1; GAVC—Nicator 1—2; Rood Geel—Freno 3—1; Roden—Houtigehage 2—2; VVK—Oostel. Boys 3—1; Drachten—Bergum 5—6; Zuidbroek—Appingedam 1—1; Nieuweschans—Wildervank 3—2; Bellingw.—Noordpool 2—2; THOS—Scheemda 5—4; Nieuw Buinen—Gieten 3—3; Zwartemeer—Stadskanaal 3—4.

Res. 1e klas: GVAV 2—Velocitas 2 1—3; Be Quick 2—Veendam 2 2—2; HSC 2—Achilles 2 3—1.

Res. 2e klas: FVC 2—LSC 2 4—3; Sneek 2—Heerenveen 2 3—4; Leeuward. 2—R. Geel 2 12—0; Frisia 2—Friesland 2 0—3; Noordster 2—Be Quick 3 1—3; BRC 2—Velocitas 3 3—1; GRC 3—Emmen 2 4—2.

De hockey-wedstrijden van gisteren

Den Haag speelt gelijk tegen de rest

Venlo wint op het nippertje van E.M.H.C.

De verwachte Haagsche suprematie is niet tot uiting gekomen in de wedstrijd-resultaten, want de Haagsche hockeyers boekten ook nu twee overwinningen en twee nederlagen en precies als de vorige week werden de punten gedeeld. De doelcijfers waren ditmaal 7—6 in het voordeel der Noord-Hollanders. In alle wedstrijden heeft het geducht gespannen, niet het minst in Bussum waar H.D.M. bij de Gooische op krachtigen tegenstand stuitte. Wel was het spel van H.D.M. iets meer verzorgd, doch de Bussummers waren niet zwakker. Steyns doelpuntte, na fraai aangeven van v. d. Doll voor de gasten, waarna invaller de Waal voor Gooi gelijk maakte.

Na rust doelpuntte v. d. Doll en voorkwam de Haagsche doelman Gouka, die o.a. felle schoten van Caviët prachtig keerde, den gelijkmaker.

In Haarlem was B. M. H. C. tegen H.H.IJ.C. uitstekend op dreef en vooral de internationaal de Roos, geflankeerd door Gunning en Schmeink had en uitstekend het oog in en verschafte den Haarlemmers in de eerste 35 minuten een verdienden voorsprong van 2—0.

In de tweede helft voerde Schmeink zeer fraai den voorsprong tot 3—0 op, waarna Esser over Dalmeyer heen het verdiende tegenpunt in het net plaatste. Het was een uitstekende snelle partij door een talrijk en enthousiast publiek bijgewoond.

In Den Haag vonden twee zeer spannende partijen plaats. H.O.C. zat het niet mee tegen Hilversum en verloor, ondanks een veldmeerderheid gedurende een goed deel van den kamp met 1—2 van Hilversum, dat door een doelpunt van Levoux met 0—1 met de rust achter stond, doch door twee treffers uit strafhoekslagen, resp. van Kanters en de Looper, den wedstrijd nog uit het vuur sleepen kon.

Togo zat het op Klein Zwitserland daarentegen ditmaal wel een beetje mee. De Hagenaars waren in den beginne gevaarlijker en kregen, mede door fouten van doelman Koelesmid al spoedig door Buning en Esser een voorsprong van 2—0. Amsterdam kwam daarna opzetten en was ook in de tweede helft het meest in den aanval. Het bleef echter bij een tegenpuntje van Amsterdam van den stok van v. Drunen Littel.

Het was ook hier een vlotte en geanimeerde partij.

Het Oosten

De belangrijkste wedstrijd voor de Oostelijke eerste klasse vond te Arnhem plaats en werd na een snellen kamp door de Arnhemmers met 4—2 van Deventer gewonnen. De gastheeren waren aanvankelijk sterker en zij kwamen dank zij een goed genomen strafhoekslag van v. Holthe tot Echten en een tweede doelpunt van dezen productieven speler met 2—0 voor te staan. Toen kwam Deventer beter opzetten en maakte door Thomassen en Sterk nog voor de rust gelijk.

De spannende tweede helft werd tenslotte tocht door het ietwat hoogere tempo der gastheeren beslist. Van Holthe tot Echten en Hupkens van der Elst maakten de zege tot een feit.

De andere wedstrijd in de Geldersche hoofdstad tusschen Upward en Zutfen wonnen de Arnhemmers, die met de rust met 0—1 achter stonden, ook n.l. met 2—1.

De beide wedstrijden in Nijmegen, waarbij de Enschedeeërs te gast zouden komen, zijn helaas niet door gegaan. Het begin is al zeer ongunstig van Nijmegenaren en Enschedeers!

In het Zuiden won Venlo met slechts 2—1 van E.M.H.C. Met rust leidden de kampioenen door een doelpunt van Nefkent met 1—0, doch toen de Eindhovenaren daarop gelijk maakten werd het een fel en minder fraai slot, waarbij Venlo van geluk spreken mocht, dat zij door P. Nefkens uit een straf-billy het winnende puntje halen kon.

H.T.C.C. overdonderde in den aanvang Breda volkomen en leidde op een gegeven moment met 3—0. Nog voor rust haalden de Bredanaars één puntje op en toen volgde een felle, zeer spannende tweede helft, waarbij H.T.C.C. tenslotte met 4—3 in de meerderheid bleef.

Puth zorgde te Breda voor de Zuidelijke verrassing door Zwart Wit, na een enerveerenden kamp met 2—1 te slaan.

In totaal werden dus 9 eerste klasse wedstrijden gespeeld die 30 doelpunten opleverden.

De andere uitslagen

HEEREN WEST: 1e klas: HOC—Hilversum 1—2, Gooi—HDM 1—2, TOGO—Amsterdam 2—1, BMHC—HHIJC 3—1.

Promotieklas: Leiden—BMHC 2 2—1, SOS—Strawberries 2—4, Victoria—Zandvoort 0—1, Hilversum 2—Be Fair 0—4, SCHC—Gooi 2 2—1, Baarn—Pinokkio 7—3 Laren—Alkmaar 6—3.

2e klas: HHIJC 2—Kieviten 4—4, Delftsche Stud. 2—R'dam. 2—2 Rijswijk—Togo 2 2—0, HCM—HHIJC 3 4—5, HDM 2—HDM 4 3—1, HOC 3—HOC 2 3—11, Alliance—Leiden 2 3—1, Groen Geel—HBS 2—3, A'dam 2—A'dam 3 6—0, Pinokkio 2—Oh Kay 1—6, Kameleon—Amsterdam 4 4—3, IJsvogels—THC '25 0—4, Be Fair 2—Hilversum 3 4—1, Gooi 3—SCHC 2 1—4, Amersfoort—Baarn 2 10—0, Schaerweide—Laren 1 3—2.

3e klas: Victoria 3—Hudito 2 3—0, Dordrecht—HHIJC 5 5—2 Hudito—Victoria 2 5—0, HHIJC 4—HCM 2 6—3, Leiden 3—HDM 4 5—3, HLC—HOC 4 5—0, Kieviten 2—HDM 5 3—3, Togo 3—Rijswijk 2 3—3, BMHC 4—BMHC 3 2—2, VCL—SOS 2 5—2, Zandvoort 2—Alliance 2 1—1 HBS II—Cl. te Werve 2—2, FAHC—Alkmaar 2 3—2, Kraaien—BMHC 5 4—1, FAHC 2—IJsvogels 2 1—0, Strawberr. 2—VVV 4—4, Oh kay 2—Pinokkio 3 1—2, Amsterdam 5—Laren 2 6—0, Gooi 4—Hurley 1—3, Hilversum 4—H'sum 5 4—2, SCHC 4—Be Fair 3 0—3, Kampong 1—Schearw. 2 7—1, Kampong 1—Amersfoort 2 1—1, SCHC 2—Kameleon 2 5—1.

4e klas: Leonidas 4—Leonidas 2 1—4, Victoria 4—HCM 3 7—0, R'dam 2—Dordrecht 2 0—1, Leonidas—Leonidas 3 7—0, HDS—Rijswijk 3 3—0, Groen Geel 3—Hudito 3 1—2, Cl. te Werve 2—TOGO 4 5—1, Leiden 6—Leiden 4 2—1, Leiden 5—TOGO 4 2—2, Delftsche St. 3—D St. 4 2—5 SOS 3—VCB 2 3—2, VCL 4—SOS 4 1—1, HHIJC 9—Groen Geel 2 0—10, TOGO 5—HDM 7 5—2, HDM 8—Kieviten 5 2—3, Strawb. 3—HBS 4 2—3, Hurley 2—A'dam 8 2—3, FAHC 3—Alkmaar 3 1—3, HBS—Strawb. 4 3—1, Zandvoort 3—BMHC 1—5, FIT 2—Pinokkio 5 6—0, VVV 2—Amsterdam 7 1—3, Pinokkio 4—FIT 1 2—3, A'dam 4—Kraaien 2 1—2, HIC—THC '25 2 0—2, AHC 4—HIC 0—13, Gooi 6—Hilversum 4 2—2, Hilversum 7—Gooi 5 5—1, Voordan 1—Be Fair 4 7—0, Laren 4—Schaerw. 3 4—0, BHV 3—SCHC 5 4—1, Kameleon 3—Kamp. 3 3—4, Amersfoort—Kameleon 4 7—1.

OOST: 1e klas: Upward—Zutfen 2—1; Arnhem—Deventer 4—2.

2e klas A: Deventer 4—Zwolle 5—0; Deventer 2—Deventer 3 3—4; Apeldoorn—Zutfen 2 3—0; Hengelo—Almelo 9—2; PW 2—PW 3 3—3; EHV—DKS 2 2—0; Union 3—Union 1 1—6; Arnhem 1—Wageningen 2—2; Nijmegen 2—Nijmegen 3 1—1.

3e klas: Arnhem 2—Wageningen 2—2; Union 4—Union 5 8—0; Arnhem 4—Oosterbeek 2 2—1; Upward 3—Upward 2 4—4; Zutfen 3—Apeldoorn 2 2—0; Almelo 2—Hengelo 2 0—10; Deventer 5—Deventer 6 2—4; Deventer 7—Lochem 2—1.

ZUID: 1e klas: Venlo—EMHC 2—1; HTCC—Breda 4—3; Zwart Wit—Push 1—2.

2e klas: Oranje Zwart—HTCC 2 3—4; EMMC 2—ASV 2—1; MOP—Forward 1—4; Concordia—ONI 1—6; Tegelen—Venlo 2 1—4; Push 2—Zwart Wit 2 1—8; Middelburg—Tilburg 2 5—1; Tempo—Breda 2 4—0.

3e klas: EMHC 3—Venlo 3 1—8; Oranje Zwart 2—Maastricht 2 3—2; Zwart Wit 3—Lyceum 1 1—2; Push 4—Pelikaan 2 5—2; Pelikaan 1—Push 3 4—0; Lyceum 2—Breda 3 3—2.

DAMES. WEST. (Den Haag—Haarlem) afd. A: BDHC—HHYC 1—3, HOC—Leiden 5—2, TOGO—HDM 2—1.

Amsterdam—Gooi. Gooi—Be Fair 3—2, RW—Hilversum 6—1, Amersfoort—Amsterdam 2—6.

(Den Haag—Rotterdam) afd. B. Victoria—HDM II 7—2, HHYC II—HLC 3—2, Kieviten—HCM 4—3.

Afdeeling A (Haarlem—Amsterdam): IJsvogels—Pinokkio 0—3, RW II—BDHC II 3—2, HBS—Amsterdam II 2—2.

Afd. B: Zandvoort—OK 1—6, BDHC IV—Amsterdam III 3—1, RW III—BDHC III 3—2.

Gooi: Be Fair II—Laren 1—1, Schaerweide—SCHC 0—7, Gooi II—Gooi III 3—1.

(Den Haag—Rotterdam A) Afd. C: Te Werve—Rotterdam 7—0, Hudito—VCL 1—3, SOS—Victoria II 13—0, HHIJC III—HOC II 4—0, HDM III—Kieviten II 0—0, Togo II—SOS II 9—1.

Haarlem—Amsterdam: VVV—Alkmaar 1—4, RW IV—BDHC VI 4—4, THC—BDHC V 6—3.

Gooi—Hilversum: Kameleon—Kampong 1—8, Gooi IV—Hilversum II 5—2, Amersfoort II—SCHC II 1—2, Hilversum III—Be Fair III 5—8, Schaerweide II—Kameleon II 1—3, SCHC III—Gooi V 1—2, Kampong II—Kampong III 5—0.

Afdeeling D Den Haag: Rijswijk—HHIJC IV 3—0, Leonidas II—Kieviten III 7—0, HLC II—HDM IV 4—0, Rijswijk II—SOS III 2—3, Kieviten IV—HHIJC V 0—4, Leiden III—HLC III 12—0, Togo IV—HHIJC VI 5—2, HDM V—Te Werve II 5—1, HHIJC VII—SOS IV 1—4, VCL II—Togo V 1—1.

Haarlem—Amsterdam: Pinokkio II—HBS II 2—0, Kraaien—BDHC 7 5—1, Strawberries II—IJsvogel II 4—0, FAHC III—HBS III 2—3, Hurley II—FAHC II 1—6, OK II—Pinokkio III 1—2, FAHC II—A'dam V 0—1, Laren II—Gooi VI 7—1, Kameleon III—Kampong IV 1—0.

Rotterdam: HCM III—Hudito II 1—1, Leonidas III—Victoria III 2—3.

OOST. Afd. A: Quick—Arnhem 4—1, Union—Nijmegen 1—1, DKS—Zwolle 5—0.

Afdeeling B: Arnhem II—Union II 3—0, Nijmegen II—Upward 5—0, Nijmegen IV—Union III 5—1, Quick III—Nijmegen III 0—4, Arnhem III—Wageningen 4—7, Upward II—Oosterbeek 0—17.

ZUID. MOP—Forward 0—1, HTCC—Breda 4—2, Tempo—THOR II 3—1, Forward II—Breda II 0—2, Pelikaan III—Pelikaan II 1—3, Maastricht—HTCC II 2—1, ONI—Oranje Zwart 7—0, EMHC II—ASV 0—0, Den Bosch I—Bosch II 6—2, Tilburg II—MOP II 2-2.

Zuid-Hollandsche Hockey Bond.

Dames: 1e klas: S.V. '35—Aeolus 1—2. 2e klas B: Aeolus 2—Bully 1 3—0. 3e klas A: Tempo 2—Aeolus 3 0—0. 4e klas: Aeolus 4—Noad 3 0—1.

Heeren: 1e klas: Tempo—Aeolus 2—1. 2e klas A: Aeolus 2—P.T.T. 1—3.

Paarden.

Draverijen op Duindigt

Fraaie prestatie van Abdullah Scott

De Ned. Harddraverij- en Renvereeniging heeft gisteren te Duindigt op sportieve wijze haar 60-jarig bestaan herdacht. Er was veel belangstelling en het fraaie herfstweder deed het jubileumprogramma bijzonder tot zijn recht komen. Evenals de vorige week hebben de meeste paarden, welke wij in onze voorbeschouwing tot onze favorieten gemaakt hadden, aan de verwachtingen beantwoord. Doch het meest doet ons genoegen — en ongetwijfeld velen met ons — dat na den Tot Weerziens-prijs het seizoen te Duindigt nog niet gesloten is. Men heeft n.l. besloten op 3 November nog courses uit te schrijven en vermoedelijk veertien dagen later de sluitingsmeeting te houden. De wensch van velen is dus in vervulling gegaan.

De volledige uitslagen zijn:

I. Roi Soleilprijs: 1. Anzolor, eig. J. de Vlieger (eigenaar) 1760 m in 2 min. 43.8 sec. (1.33.1); 2. Dos Palos, eig. J. Vrijlandt (v. Bennekom) 1700 m in 2 min. 45.4 sec. (1.37.3); 3. Edelman, 1700 m in 2 min. 47.6 sec.; 4. Corella, 1720 m in 2 min. 52.6 sec.; 5. Diadema, 1700 m in 2 min. 55.8 sec. Niet geplaatst: Doctor Scott, Alda. Gedisqualificeerd als eerstaank. wegens te veel galoppeeren Evelyn Hanover 1700 m in 2 min. 42 sec.

II. Rhodopeprijs. 1. Hanover Busybody, eig stal Good Luck (J. Kruithof) 3030 m in 3 min. 0.6 sec. (1.29.4); 2. Senator Boga, eig. Stal Hollandia (W. H. Geersen) 3030 m in 3 min. 2.2 sec. (1.30.2); 3. Senator Norris 3060 m in 3 min. 2.8 sec.; 4. General Locke 3040 m in 3 min. 4.2 sec.; 5. Job 3060 m in 3 min. 5.4 sec.; 6. Frances May 3080 m in 3 min. 5.8 sec. Niet geplaatst: Nelly Duffy, Admiral Guy, Acron B. Ingehouden: Kosir B.

III. Jubileumdraverij. 1. Abdullah Scott, eig Stal Gruno (J. Kruithof) 3000 m in 3 min. 37.4 sec. (1.27); 2. Zoon van David Guy, eig. Stal Hollandia (W. H. Geersen) 3460 m in 3 min. 38 sec. (1.28.6); 3. Young Ooststar, eig. E. G. in 't Veen (eigenaar) 3400 m in 3 min. 38 sec. (1.27.9); 4. Zampa van Nelly Z., eig. J. Witteveen (eigenaar) 3460 m in 3 min. 38.2 sec. (1.28.7); 5. Zoon van Billadar, eig. A. Mooy (A. Witteveen) 3480 m in 3 min. 41.6 sec. (1.29.3); 6. Alda, eig. R. W. Laarman (eigenaar) 3400 m in 4 min. 6 sec.

IV. Jubileum-ren: 1. Janicula, eig. F. J. Prowein (eigenaar) 79 kg; 2. Achillais, eig. Stal Gruno (D. Stern) 66 kg; 3. Petite Artiste, eig. P. van Weelden (eigenaar) 66 kg. Niet geplaatst: Ponton, Alcala, Ellesmere, Irish Venus. Gewonnen met 3 lengten in 2 min. 4 sec.

V. Tot Weerziensprijs. 1e heat. 1. Diana Norton, eig. Stal Hollandia (W. H. Geersen) 1780 m in 2 min. 41.6 sec. (1.30.8). Niet geplaatst Bobichon in 2 min. 42 sec., Dutch Hanover, Benna Dosa, Bob Scott, Allouez. Gedistanceerd: Avro, Corella, Borjena Scott, Caesar S., Bella Norton, Dictator Spears.

2e heat (beslissing). 1. Diana Norton in 2 min 30.6 sec. (1.30.6); 2. Dutch Hanover, eig. M. P. W. v. Renswoud (L. Ensing) 1780 m in 2 min. 42.4 sec. (1.31.2). Niet geplaatst: Bobichon, Benna Dosa, Bob Scott, Allouez.

Voetbal.

ONDERAFDEELING ROTTERDAM VAN DEN N.V.B.

De uitslagen van de gisteren gespeelde wedstrijden luiden:

1ste klas A: SVWR—CSV 7—2, Sunrise—PFC 2—2, Hion—Voorwaarts 7—0, AVS—Groen Witten 5—2.

1ste klas B: DRZ—Ons Huis 2—2, Activitas—KNC 5—3, Poortugaal—ASV 4—2.

1ste klas C: MSC—DESV 1—3, Puttershoek—Germinal n.d., Hillegersberg—St. Ignatius 4—0.

1ste klas D: HWD—HWS 5—0, Deto—Radio 0—2, TAG—Crooswijk 1—4, DEH—ODI 3—3.

2de klas A: SDV—Unilever 4—4, SMIT—Vooruitgang 1—0, Nieuwenhoorn—DOH 1—3.

2de klas B: Eureka—ZVC 2—2, Dirksland—Schiedamsche Boys n.d., Vierpolders—CJS 1—1, Demos—RCR 0—8.

2de klas C: DZB—Zwart Wit 2—2, ICR—GLZ 2—1

3de klas A: Vir—Soag 1—3, Bergpolder—SVC 2—1, St. Vooruit—VGLSC 4—1.

3de klas B: Rockanje—GTH 1—1, CDA—Noorderkwartier 0—6, RMKB—OV 2—0.

3de klas C: LMO—Oldi 9—1, TOG—DJR n.d., Rood Groen—DBW 10—3, Ebling Boys—HCF n.d., Singelkwartier—NRC 2—0.

3de klas D: Efenes Boys—DVB 3—2, Postef—GBR 5—0.

Res. 1ste klas A: Martinit 3—Hollandiaan 3 3—4, VDL 3—Ursus 2 3—0, Excelsior '20 3—Fortuna 4 3—1.

Res. 1ste klas B: CKC 2—Slod 3 6—2, AVS 2—DDC 3 2—2, FSV Pretoria 3—Pechvogels 3 5—0 w.n.o.

Res. 1ste klas C: Neptunus 5—Excelsior '02 5 5—0, SVV 5—Feijenoord 5 2—3, Spartaan 2—Sparta 5 2—6, Noorden 2—CVV 4 0—3, Xerxes 5—RFC 5 3—4.

Res. 1ste klas D: HDVS 5—Leonidas 2 1—5, OVV 2—Rising Hope 3 5—0 w.n.o., Sparta 6—DCL 3 1—4, Overmaas 4—SVV 6 1—2, Feijenoord 6—Neptunus 6 4—0.

Res. 1ste klas E: St. Lodewijk 2—Dindua 2 9—0, DJS 2—Feijenoord 7 3—10, DHZ 4—SMV 3 1—3.

Res. 1ste klas F: VND 2—WRW 2 6—2, HWD 2—CSV 2 5—0 w.n.o., Bloemhof 2—Activitas 2 3—1, Radio 2—Nestoro 2 0—4, HWS 2—DEH 2 4—3.

Res. 1ste klas G: Groen Witten 2—Hion 2 3—6, EDS 2—Germinal 2 8—2, Belvedere 2—Bolnes 2 0—5, Coal 3—DRZ 2 7—2.

Res. 1ste klas H: Transvalia 2—Hillegersberg 2 1—4, Voorwaarts 2—Saturnus 2 0—6, St. Volharden 3—Sunrise 2 6—1, Poortugaal 2—HOV 2 5—2, DRL 2—Charlois 2 1—3.

Res. 1ste klas I: Crooswijk 2—Schiebroek 2 0—4.

Res. 2de klas A: SVV 7—CVV 5 0—3, Spartaan 3—Xerxes 6 4—3, Excelsior '02 6—RFC 6 4—1, Neptunus 7—Feijenoord 8 2—6.

Res. 2de klas B: Sparta 8—Feijenoord 9 3—3, HDVS 6—SVV 8 7—2.

Res. 2de klas C: Fortuna 5—SFC 2 6—1, VDL 4—Hollandiaan 4 1—4, DHS 4—VFC 4 1—1, Ursus 3—Martinit 4 1—4.

Res. 2de klas D: DJS 3—KNC 3 3—5, Dindua 3—VND 3 1—9, Saturnus 3—Roga 2 0—7.

Res. 2de klas E: St. Lodewijk 3—Zwart Wit 2 8—0, Hillesluis 2—SVDPW 2 4—1, HBB 2—Vierpolders 2 n.d., Bolnes 3—AVS 3 2—1.

Res. 2de klas F: Pioniers 2—ASV 3 n.d., DHZ 5—SDV 2 0—3.

Res. 2de klas G: Vooruitgang 2—PFC 2 3—1.

Res. 2de klas H: Sunrise 3—St. Volharden 4 0—4.

Res. 3de klas I: HOV 3—DZB 2 6—2, WB 2—GLZ 2 2—3.

Res. 3de klas A: HDVS 7—Spartaan 4 4—4, RFC 8—Sparta 9 4—1, Excelsior '02 7—CVV 6 5—3, Xerxes 7—Neptunus 9 6—3.

Res. 3de klas B: DCL 4—Excelsior '02 8 3—0, Neptunus 10—Spartaan 5 4—1, Sparta 10—SVV 10 2—2, HDVS 8—Overmaas 6 3—5.

Res. 3de klas C: CVV 7—EDS 3 5—3, RFC 9—VIR 2 4—1, Ons Huis 3—SVWR 2 0—3, Hollandiaan 5—Fortuna 6 3—7, Martinit 5—DHZ 6 n.d.

Res. 3de klas D: Vooruitgang 3—Singelkwartier 2 1—5, Excelsior '20 5—DKS 2 0—5, Schiedamsche Boys 3—Schiebroek 4 9—3, Soag 2—Postef 2 1—4.

Res. 3de klas E: VFC 5—Celer 2 3—2, St. Ignatius 2—VGLSC 2 7—1.

Res. 3de klas F: Noorderkwartier 2—St. Vooruit 2 1—6, Activitas 3—DJS 4 1—10.

Res. 4de klas A: RFC 10—SMV 5 1—5, Spartaan 6—Excelsior '02 9 2—3, Feijenoord 11—Neptunus 11 1—5.

Res. 4de klas B: Aeolus 4—Excelsior '20 7 5—1, Sparta 12—Overmaas 8 13—1.

Res. 4de klas C: Neptunus 12—Martinit 6 2—8, Soag 3—SDV 3 3—1, St. Ignatius 4—Celer 3 1—7.

Res. 4de klas D: Pioniers 3—Bloemhof 4 4—4, NADO 2—DJS 6 3—1, Soag 4—Saturnus 4 5—0 w.n.o.

Veteranen: FSV Pretoria—RFC 6—0, Feijenoord—Hollandiaan 9—1, USC—ASV 1—0, Germinal—HVV n.d.

DE NA-KAAG

Slot van het zeilseizoen

Onder begunstiging van ideale weersomstandigheden besloot „De Kaag" gisteren het zeilseizoen met de zoogenaamde „Na-Kaag", waarvoor groote belangstelling bestond. Over de verschillende plassen verdeeld waren een kleine honderd jachten ingeschreven.

Mede door den gunstigen wind — de baan telde niet minder dan drie kruisrakken — hadden de wedstrijden een uitermate spannend beloop. In enkele klassen, zooals de draken- en regenboogklassen bedroeg het verschil tusschen de eerstaankomenden nauwelijks eenige centimeters.

De uitslagen waren:

Ochtendwedstrijden: Vrijbuiterklasse: 1 graaf de Lumey st. S. Fonteyn; 2. Reiger 2, st. M. A. Raasveldt.

Drakenklasse 1. Claes Compaen, st. C. G. van de Stadt; 2. Hinde, st. L. van Essen.

Valkenklasse: 1. Houten Klaas, st. C. Bruynzeel; 2. Goesting, st. W. Ritman.

Regenboogklasse: 1. Duke 2, st. J. C. van de Velde; 2. Pipa, st. Wx. H. Warring.

12 m² klasse A: 1. Hiphaan, st. H. J. J. van Werkhoven; 2. Spitsmuis, st. C. Nauta.

Idem klasse B: 1. Janmaat, st. J. Metzelaar; 2. Pieter 2, st. J. Mooy.

Olympiajollenklasse A: 1. Boreas, st. S. de Wit; 2. Black Magic, st. W. Stoutenbeek.

Idem klasse B: 1. Poolster, st. H. Langeler; 2. Intie, st. A. K. Verelzen.

Pampusklasse zonder bijzeilen: 1. Norremeer, st. W. D. Th. Werkhoven; 2. Debries, st. F. P. Schoenmakers.

16 m²- Friesche klasse: 1. Sobat, st. L. H. Bijl; 2. de Zijp 2, st. K. van der Burg.

12-voetsjollenklasse A: 1. Nr. 384, st. A. Warners; 2. Tulla, st. mevr. J. J. de Wit—van de Stadt.

Idem klasse B: 1. Jaco, st. C. W. van Holst Pellekaan; 2. Nr. 343, st. mej. Leenen.

Middagwedstrijden. Vrijbuitersklasse: 1. Reiger 2, st. M. A. Raasveldt; 2. Jan Haring, st. H. A. A. Struycken; hoofdprijs: M. A. Raasveldt.

Drakenklasse: 1. Ran, st. Ph. Keegstra; 2. Claes Compaen, st. E. G. van de Stadt; hoofdprijs: E. G. van de Stadt, 2. Ph. Keegstra.

Valkjachten: 1. Houten Klaas, st. C. Bruynzeel; 2. Goesting, st. W. Ritman; hoofdprijs: C. Bruynzeel, 2. W. Ritman.

Regenboogklasse: 1. Eekoo, St. W. Bengema, 2. Duke 2, st. H. v. d. Velde; hoofdprijs: H. v. d. Velde, 2. W. Bengema, 3. H. Schmidt.

12 M2 klasse A: 1. Spitsmuis, st. C. Nauta; 2. Hiphaan, st. H. J. J. van Werkhoven; hoofdprijs: C. Nauta, 2. H. J. J. van Werkhoven.

Idem klasse B: 1. Piter 2, st. J. Mooy; 2. Janmaat, st. J. Metzlaar; hoofdprijs: J. Mooy, 2. J. Metzlaar.

Olympiajollenklasse A: A. Boreas, st. S. de Wit; 2. Nar, st. H. Bennink; hoofdprijs: S. de Wit. Idem klasse B: 1. Poolster, H. Langeler; 2. Intie, A. K. Verelzen; hoofdprijs: H. Langeler, 2. A. K. Verelzen.

Pampusklasse zonder bijzeilen: 1. Oppassertje, st. H. W. Stumpe; 2. Konderkopje, st. J. P. Damme; hoofdprijs: H. W. Stumpe, 2. W. D. Th. Werkhoven.

16 M2. Friesche klasse: 1. de Zijp 2, st. K. van der Burg; 2. Cycloop 2, st. J. v. d. Hoek; hoofdprijs: K. v. d. Burg.

12-Voetsjollenklasse A: 1. Tulla, st. mevr. M. J. de Wit—van de Stadt; 2. Nr. 364, st. A. Warners; hoofdprijs: mevr. de Wit—van de Stadt, 2. A. Warners.

Idem klasse B: 1. Awayer, st. D. van Awaay; 2. Waterbaby, st. mej. J. S. Koy; hoofdprijs: D. van Awaay, 2. C. W. van Holst Pellekaan.

Roeibond voor Rotterdam en omstreken

Dordt aan de spits

Reeds eenige jaren bestonden er plannen bij den Roeibond voor Rotterdam en omstreken om, behalve den jaarlijkschen wedstrijd op den IJsel, ook een najaarswedstrijd te houden. Door verschillende omstandigheden was het echter steeds bij plannen gebleven. Dit jaar echter wist het actieve bestuur dit plan te verwezenlijken en zoo vond dan voor het eerst een najaarswedstrijd plaats. Men had hiervoor de baan op de Schie bij de Zweth gekozen.

's Morgens waren het uitsluitend voorwedstrijden, waarvan wij hieronder de uitslagen laten volgen.

Overnaadsche vier 1e heat: 1. Dordt, 2. De Maas; 2e heat: 1. Skadi, 2. Nautilus.

Overnaadsche skif: 1. De Maas, 2. Dordt.

Gladde skif dames: 1. Nautilus, 2. De Maas.

Dubbel skif: dames: 1e heat: 1. Dordt, 2. Nautilus; 2e heat: 1. De Maas I, 2. De Maas II.

Voor de pauze vond nog een uitdagingswedstrijd plaats tusschen Muntz van De Maas (uitdager) tegen Peteri van Delftsche Sport: ouderdom tegen jeugd. Ieder dacht, dat Peteri deze race zou winnen, maar Muntz dacht daar anders over en na een stevigen start, die hem nog wel geen direct voordeel bezorgde, nam hij toch na 300 m den kop, om Peteri geen schijn van kans meer te geven en met 3 lengten te winnen. Een prachtige belooning voor een serieuse training van maanden.

Na de koffie begonnen de eindwedstrijden.

Dubbel skif dames: Na een regelmatigen start neemt Dordt de leiding, om deze niet meer af te staan en met 3 lengten te winnen. 1. Dordt, met de dames P. van Gelder en M. Stoop; 2. De Maas.

Overnaadsche vieren: De Rotterdamsche studenten starten iets sneller dan Dordt en nemen daardoor den kop. Op 500 m leiden zij met 1 lengte. Dan loopt Dordt iets in, maar Skadi beantwoordt de spurt en wint tenslotte met 2 lengten. 1. Skadi, met G. Spiele, P. Hendriksz, J. D. Wilton, P. Kranenberg, W. P. Quartero; 2. Dordt.

Dubbel skif: Hiervoor starten Dordt en Skadi. De Dordtenaren gaan het best weg en na 100 m hebben zij reeds 1 lengte voorsprong, dien zij regelmatig vergrooten om met 3 lengten te winnen. 1. Dordt, met L. Uitenbogaard en B. de Court Onderwater; 2. Skadi.

Oude vieren: De spanning, die men van deze race verwachtte, bleef uit. Dordt startte ongelooflijk snel, nam onmiddellijk 1 lengte voorsprong, deed verder met Skadi wat zij wilde en won met een straat. 1. Dordt: R. Verhey, J. P. de Court Onderwater, mr. J. J. Vriesendorp, H. Weyers, H. v. d. Broek, 2. Skadi.

Gladde skif dames: Mej. van Leeuwen van Nautilus was in dit nummer beslist sterker. Zij startte beter dan Dordt, roeide ook beter en won met 3 lengten. 1. Nautilus: mej. G. van Leeuwen, 2. Dordt.

Overnaadsche vier dames: Hiervoor verschijnen 3 ploegen aan den start. Een gewaagde onderneming op zoo'n smalle baan. Maar het ging. De dames van Dordt doen het het best. Zij starten uitmuntend en laten De Maas en Nautilus, welke laatste slecht start, onmiddellijk achter zich. De Maas geeft nog het best partij, maar Dordt is ongenaakbaar en wint dan ook met 1 lengte. 1. Dordt met de dames V. Rijsdijk, M. Geuvels, C. de Lez, W. Waalwijk van Doorn, mevr. Uitenbogaard, 2. De Maas, 3. Nautilus.

Overnaadsche skif: J. Kwantes van Skadi is sterker dan Uyterlinde van Nautilus en wint met een straat.

Oude acht: Het slotnummer brengt Skadi en Dordt aan den start. De studenten doen het iets beter, nemen onmiddellijk den kop en winnen met 1 lengte. 1. Skadi met G. Spiele, P. Hendriksz, M. T. Blaauw, P. A. Stoon, E. le Grand, J. Wackwitz, J. D. Wilton, P. Kranenburg, W. P. Quartero, 2. Dordt.

Dordt is op deze wedstrijden het best voor den dag gekomen. Zij won 4 nummers. Daarop volgde Skadi, de Rotterdamsche studenten, wien door De Maas gastvrijheid wordt verleend, met 3 overwinningen. En tenslotte wonnen Nautilus en De Maas elk een nummer.

Dr. J. G. Bosma, voorzitter van den Roeibond voor Rotterdam en omstreken reikte na afloop met een toepasselijk woord de prijzen uit.

Rotterdamsche Kegelbond

Openingswedstrijd in De Heemraad

Onder groote belangstelling werd gisteren op de banen van De Heemraad het concours van den R.K.B. voortgezet en het was een heele toer om voor het sluitingsuur het programma tijdig af te werken.

De deelneming aan dit tweedaagsch concours heeft volkomen aan de verwachting beantwoord en gezien het groot aantal geschonken prijzen, mag verwacht worden, dat ook het financiëel resultaat bevredigend zal zijn.

Onmiddellijk na afloop der wedstrijden heeft de heer C. v. d. Graaf, de voorzitter van den R.K.B., de prijzen met hartelijke woorden uitgereikt. De verdeeling was als volgt:

Drietallenwedstrijd, kl. A: 1. 't Zuid I, 231; 2. N.H.R.V. II, 206; 3. Alle Neune I, 202; 4. De Poedelaars I, 197; 5. Tous les Neuf I, 192; 6. O.W.A. I, 191; 7. D.I.K.-Romein, 189; 8. E.V.A. I, 187.

Kl. B.: 1. De Woudsloopers III, 175; 2. D.I.K.-Romein III, 172 (29 treffers); 3. De Poedelaars III, 172 (27 tr.); 4. De Kraus III, 163; 5. 't Zuid III, 159.

Hoogste werpers in den drietallenwedstrijd: 1e drietal P. Aarsbergen, 't Zuid, 83; 2e drietal G. Hindriksen, N.H.R.V., 82; 3e drietal B. Beerman, De Poedelaars, 67; 4e drietal H. v. Weel, N.H.R.V., 52.

Meesterschap van Rotterdam (30 worpen): 1. J. v. d. Meiracker, 237; 2. P. Aarsbergen, 232; 3. K. Strack van Schijndel, 218.

Vrijebaan, seniores: 1. J. Borkus, 45; 2. P. Aarsbergen, 2 × 44; 3. W. v. Eyck, 44; 4. K. Strack v. Schijndel, 43.

Vrijebaan, juniores: 1. J. J. v. Meel, 41; 2. G. Hindriksen, 40; 3. Besters, 37—36; 4. K. Bergh, 37, 32.

Extra prijs: Mol Mies, Breda, 3×45, 7×44.

Dameswedstrijd: 1. Mevr. Koster, 39; 2. Mevr. Marinus, 36; 3. Mevr. Verwaayen, 30; 4. Mevr. Pelt.

Propagandawedstrijd: 1. B. Beninga; 2. Smits; 3. Deckers; 4. Ten Bosch.

Zesdaagsche: 1. W. v. Eyck; 2. J. Borkus; 3. P. Aarsbergen en B. v. Donge.

Korfbal.

De wedstrijden van gisteren

Blauw Wit wint van Westerkwartier. In alle overige afdeelingen zegevieren de leidende twaalftallen.

Westerkwartier geslagen! Op eigen veld nog wel! Blauw Wit, de door de tegelmanie der hoofdstedelijke technische autoriteiten zoo gedupeerde club — het hoofdbestuur van den N.K.B. heeft het spelen van wedstrijden op tegelterreinen verboden, o.i. zeer terecht — haalde dat bravourstukje uit.

Dankt Blauw Wit dit succes aan haar gewijzigde opstelling? Of was hier het knappe verdedigen van Helder, die den gevaarlijken Koper volkomen bedwong, de beslissende factor? Moeilijk te zeggen. Feit is, dat in dezen enerveerenden wedstrijd Westerkwartier het veelvuldigst schoot, Blauw Wit het fijnste aanvalsspel ontplooide. Rust kwam met 0—1 door een geruischloos schot van Adr. de Coq. De Jong en Huizinga zorgden voor 0—3. Pas 10 minuten voor het eind vond mej. C. Vliestman den korf; eindstand 1—3. Beide partijen misten een strafworp. Dukker was de arbiter.

Swift was in een weinig beteekenenden wedstrijd tegen Sportief doorloopend in de meerderheid. Rust kwam met 0—3. Het werd 2—8, einde 2—4. De Vries had de leiding.

In Haarlem toonde Oosterkwartier zich in het veld tegen S.V.K. de sterkste. Ze kwam met 3—0 voor. Rust 3—1.

Hoewel de Haarlemmers in de 2e helft bijna voortdurend konden aanvallen, werd het door Spaan 2—2, door v. d. Tuuk en mej. Luke zelfs 2—4. Einde 3—4 door Timmermans. Scheidsrechter de heer Broeder.

In de Zaan ging het tusschen K.Z. en D.E.D. wat bonkerig toe na de rust. Vóór de rust goed spel. K.Z. nam de leiding door mej. Fleur. Na den gelijkmaker was het in korten tijd 5—1. In 10 minuten tijds fabriceerden de Zaankanters 4 doelpunten. Rust 5—2. Het werd 6—2 en daarna 6—3 en 6—4. De gasten hadden gelijk spel verdiend.

Achilles en H.K.V. traden in Den Haag met volledige ploegen aan. Achilles kwam door Duns Sr., de Rijke en v. Bemmel tot 3—0. Van 3—1 werd het in drie kwartier 4—1. Na de rust ging het nog eenigen tijd gelijk op, doch dra demonstreerden de Schillianen weer een beter spel en wonnen met niet minder dan 8—1.

Onder leiding van Cardes ging te Leiden Fluks—D.K.C. De Leidenaars hebben tegen het sterke D.K.C. een goed spel ontplooid en tot betrekkelijk kort voor het einde steeds de leiding gehad. Nadat de rust met 2—1 was ingegaan, werd het van 2—2, 3—2; tenslotte door Huter en mej. v. Rossum 3—4.

H.S.V. was in Dordt te gast. Deetos veroverde binnen een kwartier een 3—0 voorsprong, door Seits, mej. G. v. d. Graaf en Traarbach. H.S.V. kwam tot beter spel en maakte het in die periode door Cohen 3—1. Rust 4—1 door de Koning. Door een straffen wind was H.S.V. in 2en aanloop sterk aanvallend; 't mocht niet baten. Deetos drong de gasten terug en kwam door Monfrooy en Hoekstra tot 6—1. Kostering was scheidsrechter.

Te Rotterdam ging Het Zuiden—Ons Eibernest. De gasten vielen mee, de gastheeren tegen. Niettemin werd het een aardige en spannende partij: van 1—0 door Bol, maakte Coster 1—1. Na de rust kwamen de Hagenaars tot 1—2 door Schoonhoven. Mej. Roelsema bracht gelijk spel. Weer kwamen de gasten voor, nu door Coster Jr. Nog vier minuten waren te spelen. Het Zuiden zette alle zeilen bij en wist door mevr. Bol—Boer tot gelijk spel, 3—3, te komen. De heer L. Wedemeyer was rechtspreker.

In Gelderland klopte E.K.C.A. haar stadgenoot Wilskracht met 7—0. Z.K.C. won in Deventer met 5—0. Beide leidende ploegen zijn nog ongeslagen.

In Overijsel is het groote feit de nederlaag van D.O.S., op eigen grond, van Rigtersbleek. H.K.C. won thuis spelend van de Almeloërs met 5—4.

Nic won voor de eerste maal in haar leven te Hemrik van W.W.M.D., met 3—4.

Wordt Kwiek schijnt wakker te zijn geworden. Op ouderwetsche wijze sloeg ze Hermes met 9—0.

P.S.V. klopte Sportlust met 8—0, D.E.T.O. het Tilburgsche Rood Wit met 11—2. Ona verloor ten slotte op eigen veld van haar stadgenoote Volt met 2—6.

Dammen.

NEDERLANDSCHE DAMBOND.

Voor de hoofdklassecompetitie van den Nederlandschen Dambond, district Rotterdam, werd heden te Rotterdam de wedstrijd Het Oosten—Het Westen gespeeld. Het Oosten had 5. Het Westen 4 invallers.

H. Blom—G. H. A. v Leeuwen 0—2, G. J. Aarts—Th. D. v. Daalhuizen 2—0, M. v. Eyk—J. v. d. Bergh 1—1, Storm—Jac. Buller 0—2, P. D. Melaard—K. F. den Haan 0—2, M. Schroeders—D. Wiersma 0—2, N. Baks—P.C. Theunesse 1—1, D. v. Eyk—N. N. 1—1, A. v. Sliedrecht—v. Luin 2—0, P. Streefkerk—J. H. Ansems 0—2.

Gisteren is te Amsterdam voor de hoofdklassecompetitie van den Nederlandschen Dambond de wedstrijd D.O.S.—Weesp gespeeld. De gedetailleerde uitslagen waren:

F. Raman—H. v. Ravenstein 2—0; J. Groenteman Sr.—W. C. Beeke 1—1; J. Groenteman Jr.—G. J. de Bruin 1—1, G. P. Luske—G. Jansen 2—0; S. Waterman—A. Verbree 0—2; H. Elzas—J. v. Proosdij 1—1; J. v. Hes—L. Beeke 0—2; A. Emmerik—W. Teelen 1—1; N. de Vries—J. Presser 1—1; S. de Vos—H. Swankhuizen 0—2.

Gisteren is te Amsterdam voor de hoofdklassecompetitie van den Nederlandschen Dambond de wedstrijd tusschen Jozef Blankenaar en Zaandam gespeeld. De gedetailleerde uitslagen waren: J. de Krijger—K. Bruin 2—0; J. Metzger—W. Koning 1—1; N. de Jager—J. Kuyper 0—2; J. Luller—G. v. Daalen 1—1; B. Berk—P. Schaft 2—0; P. Faber—J. Schaft 1—1; H. Gorter—R. Engel 2—0; B. Barend—J. Abbring 1—1; K. J. Huberlmeyer—C. Oderkerk 2—0; A. Knol—W. Kooring 2—0.

Visscherij

DE AANVOER VAN VERSCHE VISCH.

's-GRAVENHAGE, 12 Oct. De aanvoer van visch was hedenochtend niet groot. Van de kustvisscherij kwamen aan de markt een viertal kotters met tezamen slechts f 163 en 54 motorschokkers met f 2753 besomming.

Hedenochtend is maar een klein aantal kustvisschers naar zee vertrokken, zoodat een geringen aanvoer van versche visch te wachten is. De aanvoer van wijting is iets minder dan de vorige week geweest, hoewel verschillende flinke vangsten wijting aangebracht zijn.

De noteering van wijting was hedenochtend f 4—6½ per kist naar grootte.

Aan levende garnalen werd deze week 4060 kilo aangevoerd. Levende garnalen deden f 4.50—10 per mand. Aan gekookte garnalen werd naar Amsterdam en andere plaatsen 23,150 kilo verzonden. De vraag naar gekookte garnalen overtrof verre de aanvoer, zoodat een tekort ontstond. De garnalenvisschers konden de visscherij mede in verband met het ongunstig vallen van het getij, slechts 3½ dag uitoefenen.

De vischzendingen uit Denemarken waren in het begin van de week niet groot. In de tweede helft der week waren de aanvoeren belangrijker. Vrijdagochtend was wel Deensche visch, o.a. kabeljouw en schelvisch te Scheveningen aan de markt, welke soorten eenigszins in prijs teruglepen.

In de afgeloopen week werd besomd 1 motorlogger in 5 reizen f 1172, 44 kotters f 6830 en 182 motorschokkers tezamen f 9387. In totaal werd in 231 reizen voor f 173,72 aan versche visch besomd. In de week hieraan voorafgaande werd in 337 reizen voor f 28,806 besomd.

ENKHUIZEN, 12 Oct. Heden hebben 14 vaartuigen hier aangevoerd 1750 pond koraal, 400 pond schieraal en 100 pond gewonen fuikaal. Koraal gold 27—28½ c., schieraal 52 c., fuikaal 31½ c., per pond.

SCHEVENINGEN, 12 October. De aanvoeren van visch uit zee waren de afgeloopen week minder dan vorige week. Er waren enkele stormachtige dagen, waardoor de vloot niet kon uitvaren en slechts enkele motorkotters ter vischvangst uitgingen. Vrijdag j.l. konden alleen de schokkers uitvaren. Het was voor de motorkotters te laat geworden om uit te varen, te gaan visschen en weder op tijd binnen te komen. Over het algemeen hadden de schepen minder visch. Er werd veel minder wijting aangevoerd. De vischprijzen waren hoog, vooral voor schol werden flinke prijzen betaald. Tong werd er bijna niet aangevoerd.

De snurrevaad-visscher Sch. 69, schipper D. Pronk, bracht in 5 reizen voor f 1172 visch aan de markt. Vorige week besomde dit vaartuig in 3 reizen f 940.

De motorkotters, die met de snurrevaad zijn uitgerust, hadden de afgeloopen week geen hooge besommingen. De Kw.10, schipper E. de Vries, maakte een weekbesomming van f 206, terwijl de Kw. 92, schipper J. Jonker, f 567 en de Kw. 94, schipper W. Vooys, f 476 besomden. De hoogste besommer van de motorkotters was de Ek. 14, schipper A. Ellen, met f 976. De motorkotters maakten weekbesommingen van f 197 tot f 976. Zij deden 44 reizen voor f 6910 wat komt op een gemiddelde van f 155 per reis. De schokkers, die uitsluitend ter vischvangst uitgaan, maakten weekbesommingen van f 52 tot f 568. Zij maakten 108 reizen en besomden tezamen f 7768. Het gemiddelde van deze vaartuigen komt op f 72 per reis. Het gemiddelde van de motorkotters is de afgeloopen week f 38, dat van de schokkers f 10 lager dan vorige week.

De garnalenvangst was de afgeloopen week minder dan de vorige week. Door het minder gunstige weer kon er één dag niet gevischt worden. Aan deze visscherij namen weder 22 vaartuigen deel, die tezamen 23,163 kilogram gekookte garnalen aanvoerden. De vraag naar gekookte garnalen was goed, zoodat er deze week een tekort aan garnalen was. De kwaliteit was mooi. De bijvangst aan visch van deze vaartuigen bracht f 1638 op. Zij deden daarvoor 74 reizen en besomden gemiddeld f 21 per reis, wat vrijwel gelijk is aan het gemiddelde van vorige week.

In totaal werd de afgeloopen week voor f 17,379 visch uit zee aangevoerd. De jaarcijfers komen hierdoor op: 94 booten en loggers met f 89,884, 560 motorkotters met f 67,314 en 3042 schokkers met f 166,966.

Verleden jaar maakten de booten en loggers op deze haven 236 reizen voor f 219,297, de motorkotters 365 reizen voor f 39,951 en de schokkers 3479 reizen voor f 105,260.

Blijkens deze gegevens bedraagt dit jaar de verkoop van uit zee aangevoerde visch f 324,164, tegen vorig jaar f 364,459 of f 30,293 minder.

De consignatie-zendingen haring en visch uit Denemarken waren de afgeloopen week weder vrij belangrijk. Van Hollandsche visch werd er dagelijks eenige partijtjes snoekbaars aangevoerd.

De opbrengst aan consignatie-visch bedroeg f 7697, wat het totaal van deze maand brengt op f 19,120.

De Scheveningsche garnalenbooten brachten dagelijks levende garnalen aan. De vangsten waren ongelijk, de kwaliteit mooi. De vraag naar levende garnalen was grooter zoodat de prijzen opliepen. In het geheel werd door 12 booten f 769 besomd.

In de afgeloopen week werd voor f 24,736 visch aan den afslag verhandeld. In de afgeloopen maand September werd aan onzen afslag verkocht voor f 95,833.40, aangevoerd door 13 motorloggers met f 2996.30, 177 motorkotters met f 20,815.30, 764 schokkers met f 39,367.46 en aan visch van elders naar hier ten verkoop gezonden voor f 22,654. Verleden jaar September was het totaalbedrag f 42,532, aangevoerd door 13 motorloggers met f 2659.35, 53 motorkotters met f 4670.30, 403 schokkers met f 21,314.80 en aan visch van elders naar hier ten verkoop gezonden voor f 13,657.56, zoodat deze maand voor f 43,301.40 meer visch is verkocht dan in September van het vorig jaar.

SCHEVENINGEN, 14 Oct. Schar f 4.60—5.70, wijting f 5.10—6.20 p. 60 kg.

Hedenochtend was een gering aanvoer van versche visch uit zee. Aan de markt kwamen 9 motorschokkers met tezamen f 626 besomming.

URK, 12 October. Aanvoer der visscherij van hedenmorgen aan den Gemeentelijken vischafslag. Hedenmorgen was er al vroeg zeer druk aanvoer van snoekbaars, baars, voorn, lijn of beugaal en kuilpaling. De kuilpaling werd aangevoerd door de motorlooze zeilvaartuigen. Hiervan varieerden de vangsten van 15 tot 28 pond per zeilvaartuig. De prijs was per pond 28—29 c. De kleine motorvaartuigen maakten vangsten van 80 tot 178 pond. Deze soort kuilpaling werd verkocht voor 30 c., per pond. De grootste motorvaartuigen bokten vangsten tot 240 pond. Deze eerste soort kuilpaling was hedenmorgen 32 c., per pond. Globaal was de prijs van de lijn of beugaal 34—35 c. per pond. De kustlijnaalvisschers brachten vangsten aan de markt tot 17 pond beugaal. De groote zoomsbeugers vestigden 50 pond lijnaal. De snoekbaarsvangsten varieerden van 30 tot 52 pond per vaartuig. Hiervan was de prijs zeer hoog, deze varieerden van 26—30 c. per pond. De baars werd verkocht voor 10—11 c. per pond. De prijs der voorn was 5—6 c. per pond. De netvangsten van de motorlooze zeilvaartuigen varieerden van 12 tot 17 manden: de kleine motorvaartuigen globaal tot 40 manden, waarvan de prijs varieerde van 30—35 c. per mand. De prijzen bleven stabiel. 22 vaartuigen voerden reeds aan: 1783 pond kuilpaling, 90 pond lijn of beugaal, 200 pond snoekbaars, 300 pond voorn, 250 pond blei en 100 pond baars.

IJMUIDEN, 14 October. Deensche consignatievisch. Versche haring f 16—20, makreel f 30—33.50, kabeljauw f 15.50—28, groot gul f 14—17, kleine gul f 14—18.50, groote schelvisch f 28—32, middel schelvisch f 21—34, kleinmiddel schelvisch f 20—33, kleine schelvisch f 20—31, wijting f 9—20, kleine schol f 14—28, schar f 19—23, koolvisch f 20—20.50, bot f 22.50—35, alles per 50 kg.

Zoetwatervisch: snoek 38 c., snoekbaars 47—56 c., baars 23—32 c., blei 14—16 c., voorn 18 c., alles p. kg.

YERSEKE, 13 Oct. In de afgeloopen week werden verzonden ongeveer 13,000 ton mosselen, meest 2e soort, f 2.30— per ton.

Marktberichten

VEE EN PAARDEN.

HOORN, 12 Oct. Veemarkt. Aanvoer 664 stuks. Fokrammen f 65—85, vette schapen f 35—56, lammeren f 20—35 p. stuk. 2 manden kippen.

PURMEREND 14 October. Op de heden gehouden najaarsrundermarkt werden 242 stuks vee aangevoerd. Het vorige jaar bestond de aanvoer uit 459 stuks. Pinken noteerden van f 150—220 p. stuk; graskalveren van f 80—110 p. stuk. De handel was matig.

UTRECHT, 14 Oct. Aanvoer 1020 stuks paarden en veulens. Handel vlug. Prijzen: luxe paarden f 700—800, werkpaarden f 500—600, oude paarden f 200—300., 1-jarige paarden f 300—400, 2-jarige paarden f 400—650, jonge veulens f 150—275, hitten f 300—450 p. stuk.

MELK, BOTER, KAAS EN EIEREN.

APELDOORN, 14 Oct. Eierenveiling. Aangevoerd: 45,000 stuks. Groothandelsprijs: wit groot f 7.35—7.40, jonge henneneieren f 5.50—6.—, zwaar gemengd f 7.40—7.45, bruin groot f 7.40—7.50 p. 100 st. Kleinhandelsprijs ongeveer 50 c hooger. Handel kalm.

HOORN, 12 Oct. Botermarkt. Roomboter 83, weiroomboter 81—82, boerenboter 81—83 ct.

ROERMOND, 14 Oct. Eierenveiling. Aangevoerd: 2,200,000 stuks. De prijzen waren: henneneieren f 5—6, andere f 6.50—7.50, eendeneieren 4.50—5.— p. 100 stuks.

AARDAPPELEN, GROENTEN EN FRUIT.

AMSTERDAM, 14 Oct. Aardappelmarkt. De prijzen waren heden onveranderd. Aanvoer 305.000 kg.

BROEK OP LANGENDIJK, 14 Oct. Langendijker Groentenveiling. Aangevoerd: 1500 kg roodoe koool, prijs f 4.60—5.70; 3400 kg gele kool 3.70—4.10; 23,000 kg deensche witte koool 3—3.40; 4000 kg sav. kool 2.50—2.90; 20,000 kg. uien 5.20—6.40, grove 4.60—5.20, drieling 4—4.40, nep 4, stek 1.80—2.20; 15,400 peen 1.70—2.70; 1600 kg bieten 1.60—3.30; 4850 stuks bloemkool 7.50—11.70, 2e s. 2—4; 67,500 kg vroege witte kool 2.50; 250 struik andijvie 1.10; 175 kg snijboonen 20.80—24.80; 1300 kg goedgekeurde aardappelen, B 28/35 4.50, C 35/50 4.30, alles p. 100 kg of 100 stuks of bos.

GOES, 12 Oct. Blauwe druiven f 24—43, witte f 48, tomaten f 13—19, stokprincesseboonen f 12—18, wagenaarsboonen f 11, groene boonen f 7.5, roode kool f 4—6, groene savoye kool f 2.50—5, witte kool f 3—4, koolrapen f 1.50—3, kroten f 1.30—6.50, prei f 5—6, spinazie f 7, spruiten f 20—29, uien f 0.50—1, breekpeen f 3—3.50, aardappelen f 3.50—4 per 100 kg bloemkool f 3—17, kropsla f 1—3.60, komkommers f 2.50—3.90, knolselderij 1—4, breedbl. andijvie f 1—1.50, krulandijvie f 1—1.20 per 100 stuks; kroten f 6, ramenas f 1—3, rapen f 3.50, selderij f 0.50—1, wortelen f 3.50—9.50 per 100 bos.

MIDDELHARNIS, 12 Oct. Centrale veiling voor Goeree en Overflakkee. Uien: gewone f 3.57, drielingen 3.34 picklers 3.45, 2e soort 1.61, stekuien 82—89 ct., alles p. 10 kg. Aanvoer 131,000 kg.

NOORD-SCHARWOUDE, 14 Oct. Noordermarktbond. Aangevoerd: 4200 kg roode kool, f 3.20—5.55; 5100 kg Deensche witte kool, f 2; 8300 kg uien, f 5.40—5.80, grove uien f 5.30, drieling en nep f 4; 12,000 kg peen, f 2.80—2.80, kleine peen 1.25—1.35; 1900 kg aardappelen: Schotsche Muis f 3.50, id. Drieling f 1.90—2.40, eigenheimers f 3.80; 44,600 kg vroege witte kool, f 2.50; 1050 kg slaboonen f 9.80—16.70, alles per 100 kg.

Scheepvaart

SCHEEPSBOUW.

GOD MET ONS, Harlingen, 12 October. Door den Z.W. storm, welke kortgeleden woedde, heeft de met steenkolen geladen rijnaak God met ons lekkage gekregen in het achterste gedeelte. Het schip is thans naar de scheepswerf Welgelegen aldaar gesleept, alwaar het eenige reparatie zal ondergaan, doordat dit gedeelte in aanraking kwam met de Noorderpier.

NIEUWSBERICHTEN

Scheepvaart Merwedekanaal tijdens ijsbezetting.

's-Gravenhage, 12 October. De hoofdingenieur-directeur van den rijkswaterstaat in de directie Utrecht; gelet op artikel 25, 2e lid van het algemeen reglement van politie voor rivieren en rijkskanalen, zooals dat laatstelijk is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 28 December 1938 (Staatsblad no. 579 m.), brengt ter kennis van belanghebbenden, dat tijdens ijsbezetting op het Merwedekanaal tusschen Amsterdam en Vreeswijk de vaart zal zijn gestremd voor vaartuigen, welke naar het oordeel van den rijkshavenmeester te Utrecht niet over voldoende beweeg- en sleepkracht beschikken en de vaart voorts door dien ambtenaar op nader vast te stellen dagen en op daarbij aan te geven kanaalvakken, telkens gedurende ten hoogste 24 uur achtereen, in een bepaalde richting zal zijn gestremd.

RIJNVAART.

LOBITH gepasseerd 11 October en bestemd naar: Kara, M. Everest, Paul, Charlotte, alle st.; Louisa, Busman, Rotterdam.

Machiensteen 16, Houcke, Arnhem; Jomar, Onink, Meppel; Nautilus 5, Bouman, Brussel; Alpha, Sloter, Zwolle; Olievos 2, v. Bon, Zaandam; Eva, Boog, en Porfier 28, Dooms, beide Terneuzen; Edmond Mout Wernig, Lemmer; Codam 89, Berthold, Zwolle; Horizon, Baik, Delfzijl; Eduard, Verhagen, Antwerpen.

Badenia 21, Heinrich, Pro-et-Contra, Vili, Theodorus, Nordri, 's-Bosch, Dija, Veldwijk, alle st.; Express 24 Leitz; St. Gertrud Bronne, Moray, Cornelia Hendrika v. Buren; Adrianus Johannes, v. d. Zee; Geertruida, Arends; Energie 5, v. Bon; Peter Louise, Geutjes; v. Driel 50, Broer; Tempo, Wass, Arulf, Smaal; Ludeges, Kuyp; Esnia, Verdegen, Magna, v. d. Berg; Irma, Westhofen; v. Driel 31, Wens; Schwanhilde, v. Eck; Wanderer, Versohure, Anna, Bot; Tahiti, Junker; Sonia, Pauge; Resul, Wijnen; Emilie, Meertens; Alpha, Sloter, alle Duitschland.

— 12 October voor 's middags 12 uur: Johanna, st.; Isung, Bakker; Willem Marie, st.; Hekla, st.; de Ruyter, Dirkse; Wolga, st.; Rheinfahrt 151, Kogelschatz; Cresendo 3, st.; Wing, st.; Tubo, Pasman; Alsacia, Smit; Volans, Butjes, alle Rotterdam.

Prus 10, Stegers, Wapenveld; Klara Maria, Langen, Enschede; Rijn Scheide 15, v. Daele, Antwerpen; Dympna, v. Laak, Haringen; Valerie, v. Seinen, Antwerpen; Titania, Heus, Gent; Batoer, Bemd, Vlaardingen; St. Antonie, st., Weurt; Henni, Kerkhof, Venlo; Pirola, Holwerda, Wangewoge; Result, Wijnen, Deventer; Neptun 4, Keunen, Brussel; Mundenheim, Muller, Lemmer; Rumok, Driedijk, Haarlem.

SCHELDEVAART

HANSWEERT gepasseerd 12 October voor 1 uur en bestemd naar:

Verandering, de Jong, en Fiere, Schuurman, beide Rotterdam; Vertrouwen, Borger; Wijsa, Liemberg; 4 Gebroeders, Liemberg, alle Hansweert; Grasco, v. d. Kaa, Bussum; Lina, van Lopik, Dordrecht; Amstel 12, v. d. Bos, en Stad Amsterdam 12, Merrelaar, beide Amsterdam; Emma, Janssens, Alkerden; Nieuwdorp, Pedroos, Vlaardingen; Wallonia, Bussmann, en Tazandrie, Moreal, beide Dordrecht; Extra, Geeraerts, Lobith; Ravel, Janssens, Werkendam; Jaco, Goemare, Middelharnis; St. Gerard, Joos, Utrecht; Elsa, Maas, Batterswijk; Riejo, Aarnoudse, Wemeldinge.

Mannheim 230, Leyendecker; Mannheim 200, Schneckenberger; Pharaida, Zijlmans; Lloyd 8, de Jong; Indo Chine, Wandere; Coral, Langeveld; Hamburg 26, Stoop; Hamburg 19, Deyaart; Elise Bertha, Seilenslag, alle Duitschland.

Cornelia Pieternella 1, Poolak; Cawl, de Koster; Frohensus, Stobbelaar; Josephine, de Pauw; Fiat, Rauxema; Leo, Wandere; Colonia, Droge; Johanna Schippers; C.B.R. 65, Velters; Marinus, Verberght; Prudence, de Roeck; Internationaal, Verberght; Golgotha, Engelen; Zeelandia, Landhout; Kramer, den Rooyen; Abramsa, Basen; Familietrouw 2, P. Kaert, alle België.

Burgerlijke Stand

Aangiften van 12 October.

BEVALLEN: L. Korpershoek-Bison, d. — G. M. Verheul-Sijbesma, d. — A. C. de Lange-v. Noordwijk, z. — N. Voorhout-v. d. Pluijm, z. — A. J. M. v. Keulen-Brokerhof, z. — W. Wassen-v. Gool, d. — A. Brouwers-Roelofs, d. — C. C. Wijker-Smolders, d. — M. v. Dam-Steijlen, z. — A. C. Moerkens-v. Ovelen, d. — J. M. J. Rijsmus-Godfroij, z. — M. H. J. Greve-v. Eijnatten, z. — A. M. v. Santen-v. d. Kraaij, d. — J. M. Flier-de Leeuw v. Weenen, z. — J. M. G. Wennes-Koster, d. — M. Burgmans-IJzelenberg, d. — A. A. de Zwart-v. Kooten-Comender z. — M. C. Knulst-Blaak, d. — I. H. Kemner-v. Driel Vis, z en d. — J. Noorland-Lems, d. — A. Veldhoen-Hagenaars, d. — L. Hulsman-Rijsewijk, z. — J. Koster-Vermij, levenl. d. — D. Scova Righini-Stok, levenl. d.

OVERLEDEN: G. W. 't Hart, wed. v. M. v. Tuil, 88 j. — A. C. v. Dijk, wedn. v. J. Noorlander, 85 j. — L. Kleijwegt wed. v. J. Hoftijzer, 78 j. — J. B. v. d. Sijs, wedn. v. W. M. v. d. Brink, 73 j. — C. Alders, wed. v. P. v. Dijk, 62 j. — C. A. L. Kerrebijn, m. v. J. H. Bulsing, 50 j. — J. A. Schimmer, vr. v. A. F. Versloot, 51 j. — C. A. Zinkweg, z., 1o j. — L. Truin. wedn. v. E. Vorsteveld, 82 j. — J. Lindemans ongeh. m., 53 j. — A. Glimmerveer m. v. D. J. H. v. Tretjichel, 83 j. — A. H. Smidt z., 8 mnd.

DEN HAAG

GETROUWD: L. den Arend en S. J. van Vliet; L. F. Berloth en J. van Aggelen; J. J. van den Bos en A. E. de Bruijn; W. Brandenburg en W. de Sanders; G. van Dijl en E. G. v. d. Spek; L. W. Kaulartz en A. C. M. Goedegebuure; J. M. A. Kasprowicz en H. F. Nöhr; H. N. Korst en W. Agterdenbosch; W. Krijn en C. H. Hakstege; F. W. Kusters en J. M. Bazuin; P. J. v. d. Meij en A. P. Raats; H. A. M. v. Nieuwenhoven en W. C. Versmel; H. J. F. M. Otten en C. Schouhamer Immink; J. H. Pabbruwee en W. G. Kroonenman; H. Prins en Ch. Frank; A. Rog en G. C. E. S. Kooij; J. Rijkhuizen en L. M. v. d. Bergh; Ch. H. Sarels van Rijn en H. de Jong; H. C. Spaan en J. H. Neervoort; D. J. N. Verboog en Ch. E. Hebels; A. Waldus en J. J. Heesels Kwak; J. K. Schumann en A. v. Loon; D. J. A. Adam en M. L. Fontaine; J. J. H. v. d. Akker en L. G. J. M. Baars; K. J. v. Asten en H. J. Blok; H. A. v. Beek en A. E. H. A. Jenten; K. P. E. Beese en J. W. v. Beugen; P. G. v. Berge en F. v. Dijk; L. H. Biegstraaten en A. A. Roland; F. B. Bol en M. E. Timmermans; W. van den Broek en E. A. Kiesling; A. M. Brons en E. Remkes; F. H. Claessens en J. Waterkamp; P. J. Cras en M. S. v. d. Hammen; W. A. Iepenbroek en I. Huitema; H. C. van Egmond en E. J. A. G. Sneekens; J. Th. M. Eijgenberger en E. Kamps; W. den Dulk en W. M. arkevisser; F. Fens en M. H. van Oosten; J. G. Gaijaard en M. C. Alkema; H. L. Goeman en F. H. van den Berg; Th. P. Burghouwt en H. P. M. Kauling; H. Hoogendoorn en E. Kruikemeijer; J. P. Hoogesteger en A. C. de Joode; F. J. Huivenaar en A. E. Grönloh; L. de Jager en A. C. Cramer; F. M. A. v. d. Kam en J. G. F. Snellaars; J. F. Kappers en J. Pätsch ook genaamd Pätz; M. W. Kessler en G. Hendriks; L. J. Kiers en J. A. de Koning; A. v. d. Kleij en C. Nolten; H. P. v. d. Kleij en H. Gloudemans; W. J. Knaapen en J. Figee; F. J. M. v. Kuijk en G. J. F. v. d. Steen; W. v. Marle en J. C. Segijn; J. H. Miog en J. Ch. Jautze; A. Ouwendijk en J. A. IJzendoorn; A. P. C. Iersman en M. de Zoete; C. G. Planken en M. Taurer; K. Pronk en J. Ros; A. Th. L. M. van der Putten en J. H. Faber; H. Roerade en A. Nolten; T. Segaar en A. Lorié; J. Smit en J. Zeggelaar; H. Smit en G. Freeke; F. W. van Soest en E. Th. I. Dürkop; N. Tuijt en M. G. Landman; C. M. Veenhuijsen en J. T. Beekman; K. Veenstra en A. Verweij; M. Verheij en D. Pronk; M. A. Verloop en J. S. Sourman; F. Weeber en B. H. Hoenderkamp; H. de Werk en R. Kulhánek; A. L. J. de Winter en W. J. Planken; P. C. A. IJdo en H. Boesjes; W. E. O. Zeilmaker en E. A. E. Mieder; Ch. N. Woutersen en A. A. Potasse; C. H. Felix en H. W. Bruinsma; D. A. Hogenelst en P. Puijk; T. Timme en J. Kingma; J. Knoppert en H. Beiler; J. W. H. Paddenburg en J. Th. M. G. Stroucken; H. Hartmann en D. J. Hogeweg; W. Zwier en M. C. V. Grimbel du Bois; J. J. Vrakking en W. C. Driest; S. J. Brommet en T. Deelstra; J. C. van Ees en L. Gast; R. Janz en J. R. Becht; M. Ph. Roos en G. H. C. J. M. Janssens. — J. H. M. Spaan en A. H. Th. Nass; M. J. Vrieslander en Ch. Grijnbaum; J. F. Nijenhuis en M. J. Neijenhoff; R. Ch. van Ommering en W. M. van Spronsen; J. Schalk en D. Kemker; J. J. Geerlof en M. Meinster; J. P. Korff en M. Braam; C. M. Lindhout en M. C. Bremmer; F. H. J. van Vorstenbos en L. A. Arnoldussen; J. Gravesteijn en M. E. Plomp; W. Koenders en A. C. van Wijk; J. N. A. Ottes en A. M. W. Wilmont; B. H. J. Reebuis en A. H. van der Horst; J. J. Walvis en W. G. Nordemann.